

Valgene til de kommunale
og amtskommunale råd
17. november 1981

Hæfte 2

DANMARKS STATISTIK

København 1983

Tidligere publikationer om de kommunale valg

STATISTISKE MEDDELELSER

<i>De kommunale valg</i>		<i>Valgene til de kommunale og amtskommunale råd</i>	
1900-04	4, 16, 7	1943	4, 121, 2
1905-06	4, 23, 2	1946	4, 127, 4
1909	4, 31, 5	1950	4, 140, 3
1913	4, 42, 2	1954	4, 156, 4
1917	4, 54, 4	1958	4, 171, 3
1921	4, 62, 5	1962	1963, 2
1922 - i Sønderjylland	4, 65, 5	1966	1968, 10
1925	4, 73, 5	1970 - hæfte 1	1971, 10
1929	4, 83, 1	- » 2	1973, 8
1933	4, 96, 1	1974 - » 1	1975, 12
1937	4, 105, 2	- » 2	1976, 10
<i>Amtsrådsvalgene</i>		1978 - » 1	1979, 3
1935	4, 98, 1	- » 2	1981, 5

ÅRSPUBLIKATIONER

Valgene til de kommunale og amtskommunale råd 1981 hæfte 1: udk. 1983

STATISTISKE EFTERRETNINGER

Amtsrådsvalgene på Bornholm 1959 ..... 1959, nr. 28
Kommunevalg 1967 og 1968 foranlediget af kommunesammenlægninger ..... 1968, nr. 57

25 JAN. 1984

DANMARKS STATISTIK
BIBLIOTEKET

Forord

Med det foreliggende hæfte 2 afsluttes redegørelsen for kommunalvalgene 1981.

Hæfte 1, der offentliggjordes i maj 1983, omfattede tabelafdelingens tabeller I-V med detaljerede oplysninger om valgene i de enkelte kommuner og amtskommuner samt tabsammendrag.

Hæfte 2 indeholder en tekstafdeling med oversigtstabeller, der opdelt i 17 hovedafsnit belyser forskellige aspekter ved de kommunale og amtskommunale valg.

Tekstafdelingens struktur er uændret i forhold til 1978-publikationen, men mangel på arbejdskraft har medført, at nogle opgørelser i 1978-publikationen ikke er produceret denne gang, heriblandt opgørelsen af de valgte fordeling efter erhverv. Baggrunden for at den nævnte opgørelse ikke er medtaget er dog også overvejelser om overgang til en ny fagkode – i lighed med andre områder inden for personstatistikken. Opgørelsen af de valgte erhvervsfordeling vil imidlertid blive påbegyndt, så snart det er muligt, og resultaterne offentliggjort i Stat. Efterr.

I fortsættelse af bemærkningerne i hæfte 1's forord om de forskellige arbejder, der satte hæftets udarbejdelse i bero, skal det oplyses, at udarbejdelsen af hæfte 2 har måttet vige for gennemgangen af 3 partianmeldelser.

Publikationen er udarbejdet i Danmarks Statistiks 1. kontor - i sektionen for valgstatistik - der ledes af ekspeditionssekretær, cand. oecon. *Poul Buch*.

Danmarks Statistik i oktober 1983

N. V. Skak-Nielsen

Lene Skotte

Pris: 23,00 inkl. 22 pct. moms

J. H. SCHULTZ BOGTRYKKERI A/S

Udkommet i december 1983

Indholdsfortegnelse

TEKSTAFDELING

	Side
1. Valgenes udskrivning	7
2. Grundmaterialet og opgørelserne	7
3. Kommunernes styrelseslov, valgloven og loven om Hovedstadsrådet	8
3.1 Lovene om kommunernes styrelse	8
3.2 Valgloven	8
3.3 Loven om Hovedstadsrådet	9
4. Den administrative inddeling og kommunegrupperingen	9
4.1 Den administrative inddeling	9
4.2 Kommunegrupperingen	10
5. Antal vælgere	11
6. Valgdeltagelsen	14
6.1 Afgivne stemmer i procent af vælgertallet	14
6.2 Brevstemmernes andel	19
7. Valgklager og omvalg	21
8. Blanke og andre ugyldige stemmer	23
9. Bogstav- og listebetegnelser – antal kandidatlistes	26
9.1 Bogstav- og listebetegnelser	26
9.11 Anmeldelse af kandidatlistes	26
9.12 Hvervet som rådsmedlem borgerligt ombud	26
9.13 Godkendte listes mærkes med bogstav	27
9.14 Reserverede bogstavbetegnelser	27
9.15 Listebetegnelser med ureserveret bogstav	27
9.16 Lister på lokalområder – generelle listes	28
9.2 Opstillingerne i kommunerne og listeantallet	30
9.3 Partiernes opstillingsform i kommunerne	35
9.4 Opstillingerne i amtskommunerne	39
10. Opstillede kandidater	43
10.1 Kandidatantallet i kommunerne	43
10.2 Kandidatantallet i amtskommunerne	46
10.3 Mandlige og kvindelige kandidater ved kommunalvalgene	48
11. Listeforbund og valgforbund	51
11.1 Indgåelse af liste- og valgforbund	51
11.2 Uspecificerede brevstemmers gyldighed	52
11.3 Antal liste- og valgforbund samt valgforbunds-kombinationer	52
12. Stemmemfordelingen	55
13. Mandatfordelingen	61
13.1 Mandatfordelingen for kommunale og amtskommunale råd	61
13.11 Mandatberegningen	61
13.12 Antal rådspladser i kommunerne og amtskommunerne	62
13.13 Antal kommuner og amtskommuner, hvor partierne opnåede valg	64
13.14 Antal listes i kommuner og amtskommuner, der opnåede valg	66
13.15 Mandaternes fordeling	70
13.2 Mandatfordelingen for Hovedstadsrådet	74
13.21 Mandaternes lokale fordeling	74
13.22 Mandatberegningen	75
14. De personlige stemmer	79

15.	Udvælgelsen af valgte og stedfortrædere – samt de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen	84
15.1	Udvælgelsen af valgte	84
15.11	Fordelingstallet opnået	84
15.12	Fordelingstallet ikke opnået	84
15.13	Forholdsregel ved en kandidats død	84
15.2	Udvælgelsen af stedfortrædere	84
15.3	De personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen – valg i listeorden og som overspringere	85
16.	Valgte kandidater	88
16.1	Valgte fordelt på køn	88
16.2	Valgte fordelt på gen- og nyvalg	91
16.3	Valgte fordelt på alder	92
16.4	De valgte rådsformænd fordelt på partier, køn og alder	94
17.	Valgte kandidater der er overspringere	98
BILAG.	Forventet antal udenlandske statsborgere med valget 17/11 1981 – og deres fordeling på lande og landegrupper	108

SIGNATURFORKLARING

Gentagelse	»
Nul	–
Mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed ..	0
	0,0
Anvendes, hvor der efter sagens natur ikke kan forekomme tal	•
Oplysning foreligger ikke	...

Indholdsfortegnelse for hæfte 1

	Side
Indledning med summariske oversigtstabeller	7
TABELAFDELING	
I. Mandatfordelingen i de kommunale og amtskommunale råd ved valgene 17. november 1981	
1. De kommunale råd	16
2. De amtskommunale råd	21
II. Sammendrag af tabel III på amtsråds kredse – de kommunale valg 17. november 1981	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	22
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlisters	24
III. Valgene til de kommunale råd 17. november 1981 i de enkelte kommuner	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	60
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlisters	76
3. Vælgertal og afgivne stemmer i København og Frederiksberg på afstemningsområder	170
IV. Sammendrag af tabel V på landsdele – de amtskommunale valg 17. november 1981	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	174
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlisters	174
V. Valgene til de amtskommunale råd 17. november 1981 i de enkelte amtskommuner	
1. Oplysninger om vælgertal, gyldige og ugyldige stemmer m.v.	178
2. Oplysninger om de enkelte kandidatlisters	178
3. Vælger- og stemmetal i amtskommunens enkelte kommuner	186

Valgene til de kommunale og amtskommunale råd den 17. november 1981

1. Valgenes udskrivning

Ifølge lov om kommunale valg fastsatte indenrigsministeren i bekendtgørelse nr. 387 af 28. august 1980, at der tirsdag den 17. november 1981 skulle afholdes almindelige valg til borgerrepræsentationen i København, til kommunalbestyrelserne i landets øvrige kom-

muner samt til amtsrådene.

Valgene har gyldighed for funktionsperioden 1. januar 1982 til 31. december 1985, idet nye almindelige valg afholdes sidst i november 1985.

2. Grundmaterialet og opgørelserne

Ved kommunalvalg (og menighedsrådsvalgene) varetager Danmarks Statistiks valgsektion ikke den officielle opgørelse som ved folketingsvalg, EF-parlamentsvalg, folkeafstemning m.v., og sektionen er ikke for kommunalvalgenes vedkommende engageret i valgnattens opgørelser, således at der ikke ved disse valg disponeres over foreløbige resultater fra valgnatten.

Danmarks Statistik udarbejder på grundlag af fæltællingsresultaterne for de kommunale og amtskommunale valg en detaljeret redegørelse for de enkelte valg samt en række sammendrag, der belyser valgenes forskellige aspekter. Grundmaterialet omfatter for hver af de 14 amtskommuner og de 275 kommuner: 1) en via Indenrigsministeriet fremsendt valgbogsudskrift (72 sider bilagt stemmeseddel) og 2) et indberetningskema udsendt af Danmarks Statistik med oplysninger om navn, stilling, fødselsdata, køn, parti samt ny- eller genvalg for de på valgdagen udpegede rådsmedlemmer; desuden oplyser skemaet navnet på det rådsmedlem, der ved rådets konstituerende møde blev udpeget til formand (borgmester – undtagen i Københavns kommune).

Valgbogsudskrifterne modtoges fra Indenrigsministeriet i første halvdel af januar 1982 og indberetningskemaerne indgik i perioden december 1981 – januar 1982, bortset fra de to kommuner, hvor der afholdtes omvalg – nemlig Højreby i Storstrøms amtsråds-kreds den 9/2 og Farsø i Nordjyllands amtsråds-

kreds den 2/3 1982. Grundtabellerne i hæfte 1 samt oversigtstabellerne i dette hæfte bygger på omvalgenes resultater, bortset fra afsnit 7, hvor tabellerne sammenholder resultaterne ved de to omvalg med de ordinære valg.

Grundmaterialet blev i løbet af foråret 1982 revideret, og hvor tallene ikke stemte overens eller der manglede oplysninger, blev fejlene berigtiget ved telefonisk henvendelse til de pågældende kommuner og amtskommuner. Enkelte kommuner har dog ikke berigtiget mindre fejl – som små uregelmæssigheder i kommunernes vælgertal til det kommunale henh. amtskommunale valg, som ikke harmonerer – og fejl i uspecificerede brevstemmer, der er gjort gyldige, hvor de er ugyldige eller omvendt, jf. omtalen i afsnit 11.2.

En mindre usikkerhed gør sig gældende for kønsfordelingen for opstillede, ikke-valgte kandidater. Danmarks Statistik udsender ganske vist kort før kommunalvalgene en vejledning om udfyldning af grundmaterialet, hvor man blandt andet beder kommunerne om at mærke de kvindelige kandidater med et K, men det er kun en del af kommunerne, der følger denne opfordring. For de øvrige kommuner afgøres kandidaternes køn på grundlag af det anførte fornavn, men der forekommer tilfælde hvor det er fælles for begge køn, ligesom der i stigende grad forekommer usædvanlige fornavne; hertil kommer de mange tilfælde, hvor der i stedet for fornavn kun angives forbogstav – tilfælde

som normalt antages at dreje sig om mænd, hvad der formentlig i de fleste tilfælde er korrekt, idet man kun lejlighedsvis har konstateret det modsatte. Tvivl med hensyn til kandidaternes køn søges sædvanligvis kun afklaret, når andre årsager foranlediger henvendelse til kommunen.

I Stat. Efterr. 1982 A nr. 7 (27 sider) offentliggjordes den 5/3 en foreløbige opgørelse af valgresultaterne i de enkelte kommuner og amtskommuner. Da opgørelserne var foretaget på grundlag af det ureviderede

grundmateriale, er tallene behæftet med mindre fejl.

I NYT fra Danmarks Statistik 1981 nr. 164 (2/10) og 1982 nr. 71 (13/4) er der redegjort for udenlandske statsborgeres valgret til og deltagelse i kommunalvalgene – jf. bilaget og kapitel 6.

Publikationens hæfte 1 udsendes i maj 1983. Hæftet omfatter tabelafdelingen med valgresultaterne for de enkelte kommuner og amtskommuner samt sammen drag – jf. den gengivne indholdsfortegnelse på side 5.

3. Kommunernes styrelseslov, valgloven og loven om hovedstadsrådet

3.1 Lovene om kommunernes styrelse

Ifølge Københavns kommunes styrelseslov (nr. 274 af 8/6 1977) styres kommunens anliggender af kommunalbestyrelsen, der benævnes borgerrepræsentationen; medlemstallet er fastsat i kommunens styrelsesvedtægt. Borgerrepræsentationen vælger af sin midte magistraten, der består af 1 overborgmester og 6 borgmestre, der straks efter valget udtræder af borgerrepræsentationen, og erstattes af deres stedfortrædere, som indkaldes senest dagen efter det konstituerende møde.

I loven om kommunernes styrelse udenfor København (lov nr. 223 af 31/5 1968 med senere ændringer) er der for kommunerne og amtskommunerne fastlagt minimums- og maksimumsgrænser for kommunalbestyrelsernes medlemstal. I de amtskommunale råd og de kommunale råd i Odense, Ålborg og Århus skal medlemstallet således være mindst 13 og højst 31, mens det i de øvrige kommunale råd skal være mindst 5 og højst 25. Antallet skal være ulige og fastlagt i de enkelte kommuners styrelsesvedtægt.

3.2 Valgloven

Den kommunale valglov er siden kommunalvalgene den 7. marts 1978 ændret ved lov nr. 83 af 8/3 1978, lov nr. 483 af 27/9 1978 og lov nr. 143 af 30/3 1981 og genoptrykt som lov bekendtgørelse nr. 196 af 22/4 1981, jf. cirkulære af 31/8 1981 om de kommunale valg i november 1981 og bekendtgørelse nr. 400 af 23/7 1981 om stemmesedler til brug for disse valg.

Ved loven af 8/3 1978 ændredes det seneste tidspunkt for andragende om deling af kommunen i flere

afstemningsområder (jf. § 14, stk. 1) fra 1/10 til 1/6 i valgåret.

Ved loven af 27/9 1978 nedsattes valgretsaldere fra 20 til 18 år pr. 1/11 1978.

Ved loven af 30/3 1981 er betydelige dele af den kommunale valglov blevet revideret. Af ændringerne skal her anføres:

1) Valgret og valgbarhed er nu tillagt alle personer, der ikke har dansk indfødsret, men opfylder de almindelige valgrets betingelser og har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valget – og ikke kun nordiske statsborgere, som ved lov nr. 202 af 18/5 1977.

2) De årlige valglisten er erstattet af en valgliste, der udfærdiges kort før valg dagen på grundlag af Det centrale Personregister, og udsendelse af valgkort er gjort obligatorisk.

3) Rådetsforsamlingen i visse kommuner og amtskommuner kan senest 1. juni i valgåret beslutte at forhøje mindsteantallet af stillere for de enkelte kandidatlistes. For kommuner, der ved det sidst afholdte kommunale valg havde over 25 000 kommunale vælgere, kan mindsteantallet på 25 stillere således forhøjes til 50, for Københavns kommune dog til 150. For amtskommuner med undtagelse af Bornholms amtskommune, kan mindsteantallet på 50 stillere forhøjes til 150.

4) Ingen vælger kan være stiller for mere end én kandidatliste eller for en liste, hvor den pågældende er opført som kandidat. Ingen kan godkendes som kandidat på mere end én liste; en person, der er opført som kandidat på flere lister, skal af valgbestyrelsen snarest forespørges om, hvilken liste han foretrækker sig opstillet på.

5) Bestemmelserne om brevstemmeafgivning er systematiseret og omredigeret.

3.3 Loven om hovedstadsrådet

Hovedstadsrådet (oprettet ved lov nr. 331 af 13/6 1973) varetager forskellige fælles opgaver for Københavns og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtskommuner – et område der af Danmarks Statistik benævnes Hovedstadsregionen, jf. afsnit 4.2.

Hovedstadsrådets 37 medlemmer udpeges ikke ved direkte valg. Mandatfordelingen foretages på grundlag af stemmetallene ved de kommunale valg i København og Frederiksberg og ved de amtskommunale valg

i de 3 ovennævnte amtskommuner, og kun de partier (kandidatlister) kommer i betragtning, der har opnået repræsentation i ét eller flere af de 5 råd. Når det er opgjort hvor mange mandater hvert parti skal have i hvert af de 5 områder, udpeges medlemmerne af de repræsentationsberettigede partigrupper i de pågældende kommunale og amtskommunale råd.

Da valgene til hovedstadsrådet er indirekte, omtales disse valg alene i afsnit 13.2, hvor der redegøres for mandatberegningen.

4. Den administrative inddeling og kommunegrupperingen

4.1 Den administrative inddeling

Mellem kommunalvalgene i 1978 og 1981 er der ikke foretaget omlægninger af den kommunale og amtskommunale inddeling, således at antallet af kommuner og amtskommuner er uændret 275 henh. 14 – jf. tabel 1. I samtlige kommuner med undtagelse af København og Frederiksberg – der er udenfor den amtskommunale inddeling – afholdes samtidigt kommunale og amtskommunale valg.

Kommunalbestyrelsen kan ifølge § 14 bestemme, at kommunen skal deles i to eller flere afstemningsområ-

der, således at afstemning og stemmeoptælling foregår i hvert område for sig. En sådan deling skal foretages efter kommunalbestyrelsens nærmere bestemmelse, når 10 pct. af de kommunale vælgere indsender andragende derom, ligesom en beslutning om at nedlægge et afstemningsområde ikke kan iværksættes, når

Tabel 1. Den administrative inddeling ved de 5 sidste kommunevalg

	Amter	Amtskommuner	Kommuner
Valgene 1981, 1978, 1974.	14	14	275
København, Frederiksberg ¹			2
Øerne i øvrigt.....	7	7	132
Jylland.....	7	7	141
Valgene 1970.....	14	14	277
København, Frederiksberg ¹			2
Øerne i øvrigt.....	7	7	134
Jylland.....	7	7	141
Valgene 1966.....	22	25	1107
København, Frederiksberg ¹			2
Øerne i øvrigt ²	9	11	396
Jylland ²	13	14	709

ANM. Samsø kommune er i 1970 under Århus amtskommune, i 1966 under Holbæk amtskommune.

¹ Københavns kommune er udenfor amtsinddelingen, mens Frederiksbergs kommune er under Københavns amt, men udenfor Københavns amtskommune ² 34 provinsbykommuner på Øerne og 41 i Jylland var udenfor amtskommunerne.

Tabel 2. Antal afstemningsområder ved de kommunale valg 1981 og 1978 samt ved folketingsvalget 1981

	De kommunale valg		Folketingsvalget
	17/11 1981	7/3 1978	8/12 1981
Hele landet.....	1956	1949	1956
<i>Kbhvn., Fr.berg.....</i>	62	62	62
<i>Øernes amtsråds kredse .</i>	831	827	831
Københavns.....	120	119	120
Frederiksberg.....	92	93	92
Roskilde.....	71	69	71
Vestsjællands.....	143	142	143
Storstrøms.....	159	158	159
Bornholms.....	21	21	21
Fyns.....	225	225	225
<i>Jyllands amtsråds kredse</i>	1063	1060	1063
Sønderjyllands.....	156	161	156
Ribe.....	102	102	102
Vejle.....	124	121	124
Ringkøbing.....	137	136	137
Århus.....	197	196	197
Viborg.....	132	132	132
Nordjyllands.....	215	212	215

mindst 25 pct. (tidligere 10) af områdets vælgere skriftligt gør indsigelse inden en måned efter, at beslutningen er bekendtgjort.

Tabel 2, der er udarbejdet på grundlag af tabel III, I i hæfte 1, viser antallet af afstemningsområder ved kommunalvalgene i 1981 og 1978 samt folketingsvalget i 1981. Siden kommunalvalgene i 1978 er antallet af afstemningsområder steget med 7 til 1985.

Alle valgdata foreligger ikke på afstemningsområder, og Danmarks Statistik benytter ikke dette niveau til offentliggørelse af valgresultaterne – bortset fra Københavns og Frederiksberg kommuner, hvor afstemningsområdernes grænser og foretagne ændringer er Danmarks Statistik bekendt.

4.2 Kommunegrupperingen

Ved sammendrag af valgresultaterne benyttes følgende kommunegrupper: 1) Hovedstadsområdet, 2) Bykommuner og 3) Øvrige kommuner.

Disse kommunegrupper fastlægges ved byafgrænsningen i forbindelse med folketællingerne, der foretages med ca. 5 års mellemrum. Hovedstadsområdet omfatter København og Frederiksberg samt de omliggende kommuner (omegnskommunerne), der ved byafgrænsningen anses for at udgøre ét samlet byområde, og som bykommuner regnes kommuner, der har ét byområde på mindst 10.000 indbyggere.

Ved den senest offentliggjorte tælling pr. 1. juli 1976 omfattede Hovedstadsområdet 28 kommuner og Bykommunerne 46 – heraf 20 på Øerne og 26 i Jylland (for Øerne medregnes Vordingborg fortsat til Bykommunerne, selvom en definitionsændring ved 1976-tællingen bragte byområdets folketal under 10.000 – jf. Statistisk Tabelværk 1981, IV: Danmarks administrative inddeling, tabel 4).

Kommunalvalgene 7/3 1978 blev grupperet efter tællingen 9/11 1970, men grupperingen er her revideret, så den svarer til grupperingen for kommunalvalgene 17/11 1981.

Nedenfor anføres de kommuner, der p.t. henregnes til Hovedstadsområdet og til Bykommuner:

HOVEDSTADSOMRÅDET: København og Frederiksberg – i *Københavns amtsråds-kreds*: samtlige kommuner, nemlig Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje Tåstrup, Ishøj, Ledøje-Smørum, Lyngby-Tårnbæk, Rødovre, Søllerød, Tårnby, Vallensbæk og Værløse – i *Frederiksborg amtsråds-kreds*: Allerød, Birkerød, Farum, Fredensborg-Humlebæk, Hørsholm og Karlebo – i *Roskilde amtsråds-kreds*: Greve og Solrød.

BYKOMMUNER på Øerne: i *Frederiksborg amtsråds-kreds*: Frederikssund, Frederiksværk, Helsingør og Hillerød – i *Roskilde amtsråds-kreds*: Køge og Roskilde – i *Vestsjællands amtsråds-kreds*: Holbæk, Kalundborg, Korsør, Ringsted og Slagelse – i *Storstrøms amtsråds-kreds*: Nakskov, Nykøbing, Næstved og Vordingborg – i *Bornholms amtsråds-kreds*: Rønne – i *Fyns amtsråds-kreds*: Middelfart, Nyborg, Odense og Svendborg.

I Jylland: i *Sønderjyllands amtsråds-kreds*: Haderslev, Sønderborg og Åbenrå – i *Ribe amtsråds-kreds*: Esbjerg og Varde – i *Vejle amtsråds-kreds*: Fredericia, Horsens, Kolding og Vejle – i *Ringkøbing amtsråds-kreds*: Herning, Holstebro, Ikast og Struer – i *Århus amtsråds-kreds*: Grenå, Randers, Silkeborg, Skanderborg og Århus – i *Viborg amtsråds-kreds*: Skive, Thisted og Viborg – i *Nordjyllands amtsråds-kreds*: Brønderslev, Frederikshavn, Hjørring, Skagen og Ålborg.

Opgørelsen af 1976-tællingen har foranlediget følgende overflytninger mellem kommunegrupperne:

Hovedstadsområdet tilgang fra Øvrige kommuner i *Københavns amtsråds-kreds*: Ishøj og Ledøje-Smørum – i *Frederiksborg amtsråds-kreds*: Allerød, Fredensborg-Humlebæk og Karlebo – i *Roskilde amtsråds-kreds*: Solrød; endvidere tilgang fra Bykommuner i *Roskilde amtsråds-kreds*: Greve.

Bykommuner tilgang fra Øvrige kommuner i *Frederiksborg amtsråds-kreds*: Frederiksværk – i *Ringkøbing amtsråds-kreds*: Ikast – samt afgang til Hovedstadsområdet i *Roskilde amtsråds-kreds*: Greve.

Hovedstadsregionen omfatter København og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtsråds-kredse.

5. Antal vælgere

Valgretsbestemmelserne til de kommunale og amtskommunale valg den 17. november 1981 er fastlagt i lovbekendtgørelse nr. 196 af 22/4 1981:

§ 1. Valgret har enhver, der er fyldt 18 år og har fast bopæl i kommunen. Personer, som ikke har dansk indfødsret, har dog kun valgret, dersom de har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valget.

Stk. 2. Personer, der er umyndiggjort med retsvirkninger her i landet, har ikke valgret.

§ 5. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

Stk. 2. De, der er optaget på valglisten, men ikke længere har fast bopæl i kommunen, har ikke ret til at afgive stemme.

Ved lov nr. 483 af 27/9 1978 nedsattes valgretsalderen fra 20 til 18 år og ved lov nr. 143 af 30/3 1981 udvidedes valgret og valgbarhed til alle personer uden

dansk indfødsret – og ikke kun nordiske statsborgere som ved loven af 18/5 1977 – forudsat de opfyldte den ovennævnte bopælsbetingelse.

Efter ovennævnte valglovsændring skal kommunerne ikke mere udarbejde årlige valglistes (hovedlister og tillægslister), ligesom der ikke længere skal føres tilflytterlister. Ifølge § 7 skal kommunen i det år, hvor valg afholdes, udarbejde en valgliste over kommunens vælgere, og denne liste skal omfatte vælgere, der senest 18.-dagen (tidligere senest 14.-dagen) før valget – altså ved valget den 17/11 1981 senest fredag den 30. oktober – er flyttet og har anmeldt tilflytning til kommunens folkeregister. Valglisterne udarbejdes på grundlag af Det centrale Personregisters dataindhold med de ændringer, som folkeregistrene har modtaget til og med 18.-dagen før valget. De maskinelt udskrevne valglistes skal være kommunerne i hænde

Tabel 3. Folketal samt kommunale og amtskommunale vælgere 1981 og 1978

	Valgene 17. november 1981			Valgene 7. marts 1978			Kommunale vælgere		
	Folketal 1/1 1982	Vælgertal		Folketal 1/4 1978	Vælgertal		i pct. af folketal 1981 1978	tilvækst 1978-81	
		kommunale	amtskom.		kommunale	amtskom.			
Hele landet	5119025	3815296	.	5099217	3555899	.	74,5	69,7	7,29
København, Fr.berg.	578634	486112	.	603156	478280	.	84,0	79,3	1,64
<i>Amtsrådskredsene i alt</i>	4540391	3329184	3331777	4496061	3077619	3078356	73,3	68,5	8,17
Øernes amtsrådskredse	2195061	1617381	1618687	2180639	1495534	1496009	73,7	68,6	8,15
Københavns	622504	464454	464691	630732	432490	432591	74,6	68,6	7,39
Frederiksborg	329815	234783	234921	321944	210990	211056	71,2	65,5	11,28
Roskilde	203975	143416	143493	197911	129174	129221	70,3	65,3	11,03
Vestsjællands	278117	205108	205218	273920	189379	189411	73,7	69,1	8,31
Storstrøms	259624	196016	196272	258618	184473	184537	75,5	71,3	6,26
Bornholms	47227	35296	35319	47260	33167	33167	74,7	70,2	6,42
Fyns	453799	338308	338773	450254	315861	316026	74,6	70,2	7,11
Jyllands amtsrådskredse	2345330	1711803	1713090	2315422	1582085	1582347	73,0	68,3	8,20
Sønderjyllands	250409	182298	182678	247673	167457	167519	72,8	67,6	8,86
Ribe	214104	154143	154274	210224	140798	140831	72,0	67,0	9,48
Vejle	326760	238316	238520	321790	220382	220428	72,9	68,5	8,14
Ringkøbing	263880	187415	187573	259178	170878	170914	71,0	65,9	9,68
Århus	576705	425133	425289	569573	394798	394838	73,7	69,3	7,68
Viborg	231428	168454	168577	229568	156862	156897	72,8	68,3	7,39
Nordjyllands	482044	356044	356179	477416	330910	330920	73,9	69,3	7,60

ANM. Folketallene er eksklusiv Christiansø, Bornholms amt (130 i 1982 og 118 i 1978), der er udenfor kommunalinddelingen og administreres af Forsvarsministeriet.

Tabel 4. **Kommunerne fordelt efter vælgertallets størrelse ved 1981-valget**

	Kommunerne fordelt efter vælgertallets størrelse (i 1000)														
	I alt	1,5- 1,9	2- 2,9	3- 3,9	4- 4,9	5- 5,9	6- 7,9	8- 9,9	10- 14	15- 19	20- 29	30- 49	50- 99	100- 199	200- 499
Valgene 17/11 1981..	275	1	6	22	38	44	48	27	39	9	18	16	3	3	1
Heraf Hovedstadsomr.	28	-	-	-	-	1	-	2	7	4	5	6	2	-	1
Øernes Bykommuner .	20	-	-	-	-	-	-	-	8	2	6	3	-	1	-
Jyllands »	26	-	-	-	-	-	-	-	7	2	7	7	1	2	-
<i>Københ., Frederiksberg.</i>	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1
<i>Øernes amtsråds kredse .</i>	132	-	1	14	20	21	16	13	19	6	11	9	1	1	-
Københavns	18	-	-	-	-	1	-	2	2	2	4	6	1	-	-
Frederiksborg	19	-	-	2	-	3	-	2	8	2	1	1	-	-	-
Roskilde	11	-	-	-	2	2	1	1	-	-	2	1	-	-	-
Vestsjællands.....	23	-	-	3	4	4	3	3	2	1	3	-	-	-	-
Storstrøms.....	24	-	-	3	5	6	3	3	2	1	-	1	-	-	-
Bornholms.....	5	-	-	-	-	2	2	-	1	-	-	-	-	-	-
Fyns.....	32	-	1	6	9	3	6	2	3	-	1	-	-	1	-
<i>Jyllands amtsråds kredse</i>	141	1	5	8	18	23	32	14	20	3	7	7	1	2	-
Sønderjyllands	23	-	2	2	4	3	6	1	2	1	2	-	-	-	-
Ribe.....	14	-	2	-	4	1	1	1	4	-	-	-	1	-	-
Vejle	16	-	-	2	1	1	3	4	1	-	-	4	-	-	-
Ringkøbing	18	-	1	2	2	2	3	2	4	-	1	1	-	-	-
Århus.....	26	-	-	1	3	7	8	1	3	-	-	2	-	1	-
Viborg.....	17	-	-	1	3	6	-	3	-	2	2	-	-	-	-
Nordjyllands	27	1	-	-	1	3	11	2	6	-	2	-	-	1	-
Valgene 7/3 1978....	275	1	6	33	87	46	22	35	8	15	15	3	3	1	

senest 8.-dagen før valget. Valglisten berigtiges manuelt af folkeregistrene for meddelelser om udvandring, dødsfald, umyndiggørelse, erhvervelse eller fortabelse af dansk indfødsret, som modtages senere end 18.-dagen; ved fraflytning til den anden kommune, skal valglisten påføres en bemærkning herom, evt. at vedkommende kan stemme til amtsrådsvalget.

Ifølge § 9 skal kommunen udsende valgkort til de vælgere, der er opført på valglisten. De maskinelt udskrevne valgkort skal ligesom valglisten være kommunalbestyrelsen i hænde senest 8.-dagen før valget, og skal af kommunen afleveres til postbesørgelse senest 7.-dagen før valget, idet de dog inden afleveringen skal være bragt i overensstemmelse med den manuelt rettede valgliste. Senest 10.-dagen før valgdagen skal kommunalbestyrelsen bekendtgøre i de stedlige dagblade eller lokalaviser, at der udsendes valgkort, og opfordre vælgere, der ikke har modtaget valgkort senest 5.-dagen før valget, eller hvis valgkort indeholder fejl, til at gøre indsigelse til kommunalbestyrelsen. Konstaterede fejl skal uden ugrundet ophold berigtiges ved udstedelse af nyt valgkort og evt. rettelse af

valglisten, og sådanne rettelser kan foretages til og med valgdagen.

Vælgere, der anmelder tilflytning til en kommunes folkeregister senere end 18.-dagen før valget kan ikke optages på kommunens valgliste og kan således ikke stemme ved de kommunale valg og heller ikke ved de amtskommunale valg, medmindre flytningen er sket mellem 2 kommuner, der ligger i samme amtskommune. I dette tilfælde kan vælgere afgive stemme til amtsrådsvalget enten ved fremmøde på afstemningsstedet for den hidtidige bopæl eller ved brevstemme til den hidtidige bopælskommune – og oplysning om dette forhold skal så vidt muligt tilstilles vælgere.

En kommunes vælgertal til det amtskommunale valg er af den ovennævnte årsag lig med eller lidt højere end vælgertallet til det kommunale valg.

Tabel 3, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,1 og V,1 i hæfte 1, viser, at det kommunale vælgertal i forhold til 1978-valget er øget med 259.400 vælgere eller 7,3 pct. Af denne stigning refererer ca. 155.000 eller 4,4 pct. til valgretsalderens nedsættelse med 2 år, mens 38.200 eller 1,1 pct. refererer til valgretnings ud-

Tabel 5. Kommuner med relativ lille henholdsvis stor vælgertilvækst 1978-81

	Tilvækst i pct.		Tilvækst i pct.		Tilvækst i pct.		Tilvækst i pct.
Tilvækst 0-4,9 pct.							
København	1,4	Nykøbing F.	3,8	<i>Århus amtsr.-kr.</i>		<i>Roskilde amtsr.-kr.</i>	
Frederiksberg	3,0	Nysted	3,6	Samsø	1,9	Greve	16,0
<i>Københ. amtsr.-kr.</i>		Ravnsborg	1,2	<i>Nordjyll. amtsr.-kr.</i>		Gundsø	16,5
Gentofte	2,4	Rudbjerg	0,0	Læsø	4,8	Solrød	18,1
Gladsaxe	4,0	Stubbekøbing	4,7	Løgstør	4,5	<i>Storstrøms amtsr.-kr.</i>	
Lyngby-Tårnbæk	3,6	<i>Fyns amtsr.-kr.</i>		Tilvækst 15-19,9 pct.		Holmegård	17,6
Rødovre	3,5	Ejby	4,4	<i>Københ. amtsr.-kr.</i>		<i>Sønderjyl. amtsr.-kr.</i>	
Tårnby	4,4	Glamsbjerg	4,1	Ledøje-Smørum	16,0	Bov	15,3
<i>Vestsjæl. amtsr.-kr.</i>		Gudme	3,3	Vallensbæk	19,4	<i>Ribe amtsr.-kr.</i>	
Sorø	4,4	Marstal	0,9	<i>Frederiksb. amtsr.-kr.</i>		Billund	15,3
<i>Storstrøms amtsr.-kr.</i>		Nr. Åby	3,4	Græsted-Gilleleje	16,2	<i>Ringkøb. amtsr.-kr.</i>	
Højreby	2,6	Rudkøbing	3,5	Hundested	18,1	Holmsland	16,0
Maribo	3,2	Sydlangeland	2,8	Jægerspris	15,3	Tilvækst 20- pct.	
Møn	3,0	Vissenbjerg	4,6	Karlebo	17,2	<i>Københ. amtsr.-kr.</i>	
Nakskov	4,2	Ærøskøbing	0,1			Ishøj	21,8
		<i>Ringkøb. amtsr.-kr.</i>					
		Thyholm	4,8				

videlse til at omfatte alle udlændinge og ikke kun nordiske statsborgere, der opfylder den særlige bopælsbetingelse – jf. tabel 8 i afsnit 6. I København-Frederiksberg udgør tilvæksten i det kommunale vælgertal 1,6 pct., mens den for de 14 amtsråds kredse undet ét er på 8,2 pct.

I forhold til det totale folketal udgør det kommunale vælgertal 74,5 pct. i 1981 mod 69,7 pct. i 1978. København-Frederiksberg har den højeste vælgerandel med 84,0 pct., og Roskilde amtsråds kreds den laveste med 70,3 pct.

For de amtskommunale valg – der ikke omfatter København og Frederiksberg – steg det samlede vælgertal med 253.400 eller 8,2 pct. Det fremgår af tabel-

len, at vælgertallet i de enkelte amtsråds kredse gennemgående er lidt højere ved de amtskommunale valg end ved de kommunale; differencen udgør for Øernes og Jyllands amtsråds kredse 1306 henh. 1287 i 1981 mod 475 henh. 262 i 1978.

Tabel 4 belyser kommunernes fordeling efter det kommunale vælgertals størrelse, og tabel 5 anfører kommuner med relativ lille henh. stor vælgertilvækst – under 5 henh. over 15 pct. I 1978 havde 16 kommuner negativ vælgertilvækst, mens 13 havde tilvækst på over 20 pct., heraf 3 kommuner væsentligt mere, således at variationerne er væsentligt mindre ved 1981-valget.

6. Valgdeltagelsen

6.1 Afgivne stemmer i pct. af vælgertallet

Tabel 6 viser valgdeltagelsen ved de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg. I forhold til 1978-valget er stemmeprocenten i 1981 så godt som uændret – med 73,3 ved de kommunale valg og 74,5 ved de amtskommunale valg. For København og Frederiksberg kommuner er stemmeprocenten lavest med 64,0; de to kommuner deltager ikke i de amtskommunale valg, og ser man derfor alene på amtsråds kredsene for de kommunale valgs vedkommende, er stemmeprocenten 0,2 procentenheder højere ved de kommunale end de amtskommunale valg. Den noget ringere interesse for amtskommunale valg kommer således først og fremmest til udtryk i et væsentligt større antal blanke stemmer ved disse valg – jf. afsnit 8.

Tabel 7 belyser valgdeltagelsen for de enkelte amtsråds kredse ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978, idet amtsråds kredsene for hvert af de 4 valg er anført i rækkefølge efter stemmeprocentens størrelse. Amtsråds kredsenes rækkefølge er så godt som ens for de kommunale og amtskommunale valg i såvel 1981 som 1978, men rækkefølgen er i 1981 ændret noget.

Tabel 8 meddeler vælgertallet for ikke-nordiske statsborgere, der fik valgret ved 1981-valget, og for

nordiske statsborgere, der fik valgret ved 1978-valget, samt antal afgivne stemmer og stemmeprocenten for de to grupper. Oplysningerne om vælgere og afgivne stemmer er indhentet af Indenrigsministeriet hos de enkelte kommuner – dog har 2 mindre kommuner anført, at materialet ikke længere var til rådighed – hvorefter bearbejdelsen er foretaget af Danmarks Sta-

Tabel 6. Valgdeltagelsen ved de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg

	17/11 1981	7/3 1978	5/3 1974	3/3 1970
Kommunale valg	73,3	73,2	62,9	72,6
København-Frederiksberg	64,0	63,9	50,6	62,3
Amtsråds kredsene	74,7	74,7	65,1	74,7
Øerne	74,8	74,7	64,5	74,2
Jylland	74,5	74,6	65,6	75,2
Amtskommunale valg	74,5	74,6	64,9	74,5
Øerne	74,6	74,6	64,4	73,9
Jylland	74,4	74,5	65,4	75,0

Tabel 7. Valgdeltagelsen på amtsråds kredse ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978 – med amtsråds kredsene ordnet i rækkefølge efter stemmeprocentens størrelse

1981		1978	
De kommunale valg	De amtskommunale valg	De kommunale valg	De amtskommunale valg
Ringkøbing	78,3	Bornholms	78,2
Bornholms	78,3	Ringkøbing	78,2
Storstrøms	77,5	Storstrøms	77,3
Roskilde	76,4	Roskilde	76,2
Viborg	76,3	Viborg	76,2
Nordjyllands	76,2	Nordjyllands	76,0
Sønderjyllands	76,0	Sønderjyllands	75,8
Frederiksborg	75,7	Frederiksborg	75,5
Vestsjællands	74,3	Vestsjællands	74,2
Københavns	73,6	Københavns	73,5
Fyns	73,5	Fyns	73,3
Ribe	72,7	Ribe	72,5
Vejle	72,5	Vejle	72,3
Århus	72,0	Århus	71,9
Købh.-Fr.berg	64,0		
		Storstrøms	78,8
		Ringkøbing	77,9
		Bornholms	77,6
		Sønderjyllands	77,1
		Viborg	76,4
		Frederiksborg	75,5
		Vestsjællands	75,4
		Nordjyllands	75,0
		Roskilde	74,4
		Ribe	74,2
		Fyns	74,0
		Vejle	73,1
		Københavns	72,8
		Århus	72,1
		Købh.-Fr.berg	63,9
		Storstrøms	78,7
		Ringkøbing	77,9
		Bornholms	77,6
		Sønderjyllands	77,1
		Viborg	76,3
		Frederiksborg	75,3
		Vestsjællands	75,3
		Nordjyllands	74,9
		Roskilde	74,3
		Ribe	74,1
		Fyns	73,8
		Vejle	73,0
		Københavns	72,7
		Århus	72,0

Tabel 8. Antal udenlandske statsborgere med valgret samt deres valgdeltagelse – kommunale valg 1981

	Udenl. statsb. i pct. af vælgerne 17/11 81	Vælgere			Afgivne stemmer			Stemme procent			
		Udenl. statsb. i alt	Nor-den	Andre lande	Udenl. statsb. i alt	Nor-den	Andre lande	Totale vælger-befolk.	Udenl. statsb. i alt	Nor-den	Andre lande
Hele landet 1981	1,36	51888	13694	38194	31787	8036	23751	73,3	61,3	58,7	62,2
<i>København, Fr.-berg.</i>	3,33	16190	3568	12622	8413	1689	6724	64,0	52,0	47,3	53,3
<i>Øernes amtsrådskr.</i>	1,50	24185	6820	17365	16144	4348	11796	74,8	66,8	63,8	67,9
<i>Københavns.</i>	2,34	10863	2992	7871	7063	1850	5213	73,6	65,0	61,8	66,2
<i>Frederiksborg.</i>	2,41	5664	1690	3974	3923	1117	2806	75,7	69,3	66,1	70,6
<i>Roskilde.</i>	1,44	2059	549	1510	1472	361	1111	76,4	71,5	65,8	73,6
<i>Vestsjællands.</i>	0,80	1635	432	1203	1135	277	858	74,3	69,4	64,1	71,3
<i>Storstrøms.</i>	0,61	1188	372	816	807	265	542	77,5	67,9	71,2	66,4
<i>Bornholms.</i>	0,52	182	78	104	117	53	64	78,3	64,3	67,9	61,5
<i>Fyns.</i>	0,77	2594	707	1887	1627	425	1202	73,5	62,7	60,1	63,7
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	0,67	11513	3306	8207	7230	1999	5231	74,5	62,8	60,5	63,7
<i>Sønderjyllands.</i>	1,02	1851	279	1572	1154	166	988	76,0	62,3	59,5	62,8
<i>Ribe.</i>	0,57	883	229	654	521	136	385	72,7	59,0	59,4	58,9
<i>Vejle.</i>	0,67	1601	385	1216	983	243	740	72,5	61,4	63,1	60,9
<i>Ringkøbing.</i>	0,49	920	269	651	619	174	445	78,3	67,3	64,7	68,4
<i>Århus.</i>	0,97	4106	1198	2908	2611	705	1906	72,0	63,6	58,8	65,5
<i>Viborg.</i>	0,32	534	186	348	344	118	226	76,3	64,4	63,4	64,9
<i>Nordjyllands.</i>	0,45	1618	760	858	998	457	541	76,2	61,7	60,1	63,1
Hele landet 1978	0,34	12102	12102	.	7218	7218	.	73,2	59,6	59,6	.
Kommuner hvor antallet udgør 2 pct. og derover af vælgertallet											
<i>København</i>	3,46	14226	3045	11181	7298	1396	5902	62,0	51,3	45,8	52,8
<i>Frederiksberg.</i>	2,63	1964	523	1441	1115	293	822	75,0	56,8	56,0	57,0
<i>Københavns amtsrådskr.</i>											
<i>Albertslund</i>	4,31	840	123	717	625	81	544	73,9	74,4	65,9	75,9
<i>Brøndby.</i>	2,67	703	132	571	452	65	387	69,5	64,3	49,2	67,8
<i>Dragør.</i>	2,48	233	149	84	161	113	48	81,2	69,1	75,8	57,1
<i>Gentofte.</i>	2,06	1116	463	653	645	286	359	74,6	57,8	61,8	55,0
<i>Gladsaxe.</i>	2,02	995	262	733	612	143	469	73,6	61,5	54,6	64,0
<i>Herlev.</i>	2,13	444	118	326	270	79	191	73,3	60,8	66,9	58,6
<i>Høje Tåstrup.</i>	3,27	993	136	857	749	83	666	72,9	75,4	61,0	77,7
<i>Ishøj.</i>	6,67	892	66	826	667	33	634	68,7	74,8	50,0	76,8
<i>Søllerød.</i>	2,65	632	292	340	391	181	210	79,6	61,9	62,0	61,8
<i>Vallensbæk.</i>	2,53	215	42	173	141	32	109	78,8	65,6	76,2	63,0
<i>Værløse.</i>	2,22	278	96	182	203	79	124	82,1	73,0	82,3	68,1
<i>Frederiksborg amtsrådskr.</i>											
<i>Birkerød.</i>	2,43	387	123	264	264	87	177	74,7	68,2	70,7	67,0
<i>Farum.</i>	3,58	406	96	310	304	69	235	80,7	74,9	71,9	75,8
<i>Fredensb.-Humblebæk.</i>	2,06	264	117	147	188	81	107	74,2	71,2	69,2	72,8
<i>Frederiksværk.</i>	4,50	552	47	505	428	26	402	77,4	77,5	55,3	79,6
<i>Helsingør.</i>	3,31	1399	455	944	865	268	597	71,3	61,8	58,9	63,2
<i>Hørsholm.</i>	2,69	425	214	211	297	161	136	81,4	69,9	75,2	64,5
<i>Karlebo.</i>	4,20	492	117	375	328	68	260	70,8	66,7	58,1	69,3
<i>Sønderjyl. amtsrådskr.</i>											
<i>Bov.</i>	2,82	207	16	191	123	10	113	72,0	59,4	62,5	59,2

Tabel 9. Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse – kommunale valg 1981

	Væl- gere	Afgivne stem- mer i alt	Stem- me- pro- cent	Kom- mun- er i alt	Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse ¹											
					62- 64	65- 66	67- 68	69- 70	71- 72	73- 74	75- 76	77- 78	79- 80	81- 82	83- 84	85
Hele landet	3815296	2796684	73,3	275	1²	1	4	13	14	30	45	57	59	40	10	1
<i>Kbhun., Fr.berg</i> ³	486112	310902	64,0	2	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-
<i>Øernes amtskr.</i>	1617381	1209884	74,8	132	-	-	1	6	8	18	22	23	26	23	4	1
Hovedstadsomr. ¹	585763	434237	74,1	26	-	-	-	4	2	8	3	1	4	4	-	-
Bykommuner	527940	382150	72,4	20	-	-	1	1	4	3	8	3	-	-	-	-
Øvrige kommuner	503678	393497	78,1	86	-	-	-	1	2	7	11	19	22	19	4	1
<i>Københavns</i> ³	464454	341931	73,6	18	-	-	-	4	1	6	1	1	3	2	-	-
Frederiksborg	234783	177619	75,7	19	-	-	-	-	3	3	3	1	4	4	1	-
Hovedstadsomr. ¹	82079	63077	76,8	6	-	-	-	-	1	1	1	-	1	2	-	-
Bykommuner	90084	66455	73,8	4	-	-	-	-	1	-	2	1	-	-	-	-
Øvrige kommuner	62620	48087	76,8	9	-	-	-	-	1	2	-	-	3	2	1	-
Roskilde	143416	109589	76,4	11	-	-	-	-	-	2	2	1	-	5	1	-
Hovedstadsomr. ¹	39230	29229	74,5	2	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Bykommuner	61727	45970	74,5	2	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	42459	34390	81,0	7	-	-	-	-	-	-	-	1	-	5	1	-
Vestsjællands	205108	152311	74,3	23	-	-	1	-	1	5	7	7	2	-	-	-
Bykommuner	97255	70473	72,5	5	-	-	1	-	1	2	-	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	107853	81838	75,9	18	-	-	-	-	-	4	5	7	2	-	-	-
Storstrøms	196016	151999	77,5	24	-	-	-	-	1	1	3	1	7	9	1	1
Bykommuner	81890	60158	73,5	4	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	114126	91841	80,5	20	-	-	-	-	-	-	1	1	7	9	1	1
Bornholms	35296	27644	78,3	5	-	-	-	-	-	-	1	1	1	2	-	-
Bykommuner	11713	9051	77,3	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Øvrige kommuner	23583	18593	78,8	4	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	-
Fyns	338308	248791	73,5	32	-	-	-	2	2	1	5	11	9	1	1	-
Bykommuner	185271	130043	70,2	4	-	-	-	1	1	-	1	1	-	-	-	-
Øvrige kommuner	153037	118748	77,6	28	-	-	-	1	1	1	4	10	9	1	1	-
<i>Jyllands amtskr.</i>	1711803	1275898	74,5	141	-	1	3	7	6	12	22	34	33	17	6	-
Bykommuner	938227	673318	71,8	26	-	1	2	6	4	5	5	2	1	-	-	-
Øvrige kommuner	773576	602580	77,9	115	-	-	1	1	2	7	17	32	32	17	6	-
<i>Sønderjyllands</i>	182298	138624	76,0	23	-	-	-	1	1	1	5	9	3	1	2	-
Bykommuner	59450	43265	72,8	3	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	122848	95359	77,6	20	-	-	-	-	1	-	4	9	3	1	2	-
<i>Ribe</i>	154143	112037	72,7	14	-	-	1	-	1	3	2	3	3	-	1	-
Bykommuner	71580	49233	68,8	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	82563	62804	76,1	12	-	-	-	-	1	2	2	3	3	-	1	-
<i>Vejle</i>	238316	172689	72,5	16	-	-	-	3	2	-	3	6	1	1	-	-
Bykommuner	152877	107399	70,3	4	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	85439	65290	76,4	12	-	-	-	1	-	-	3	6	1	1	-	-
<i>Ringkøbing</i>	187415	146785	78,3	18	-	-	-	-	-	2	1	3	4	5	3	-
Bykommuner	94287	72200	76,6	4	-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-
Øvrige kommuner	93128	74585	80,1	14	-	-	-	-	-	1	-	2	3	5	3	-
<i>Århus</i>	425133	306020	72,0	26	-	1	-	1	1	2	5	5	8	3	-	-
Bykommuner	295823	204952	69,3	5	-	1	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	129310	101068	78,2	21	-	-	-	-	-	1	4	5	8	3	-	-
<i>Viborg</i>	168454	128601	76,3	17	-	-	-	1	-	2	3	3	5	3	-	-
Bykommuner	70536	51001	72,3	3	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-
Øvrige kommuner	97918	77600	79,2	14	-	-	-	-	-	1	2	3	5	3	-	-
<i>Nordjyllands</i>	356044	271142	76,2	27	-	-	2	1	1	2	3	5	9	4	-	-
Bykommuner	193674	145268	75,0	5	-	-	1	1	1	-	1	1	-	-	-	-
Øvrige kommuner	162370	125874	77,5	22	-	-	1	-	-	2	2	4	9	4	-	-

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2. For Højreby og Farsø er her benyttet stemmeprocenten ved omvalgene.

¹ Stemmeprocenten 65-66 dækker eksempelvis intervallet 64,5-66,4. ² 1 kommune på 62,0 pct. ³ Del af Hovedstadsområdet. ⁴ Ekskl. København, Frederiksberg.

Tabel 10. **Kommunerne fordelt efter forskellen mellem stemmeprocenterne – kommunale og amtskommunale valg 1981**

	I alt kommuner	Forskellen mellem kommunens stemmeprocent ved de kommunale og de amtskommunale valg (i procentenheder)												
		0,9	0,8	0,7	0,6	0,5	0,4	0,3	0,2	0,1	0,0	÷0,1	÷0,2	÷0,5
Tilsammen¹	273	1	2	2	4	6	20	38	70	73	49	6	1	1
<i>Øernes amtsråds kredse</i>	132	–	1	1	–	2	6	17	38	36	26	3	1	1
Hovedstadsområdet ¹	26	–	–	–	–	–	–	2	8	13	3	–	–	–
Bykommuner	20	–	1	1	–	–	–	1	7	6	3	1	–	–
Øvrige kommuner	86	–	–	–	–	2	6	14	23	17	20	2	1	1
Københavns	18	–	–	–	–	–	–	1	6	9	2	–	–	–
Frederiksberg	19	–	–	–	–	–	1	3	4	5	6	–	–	–
Roskilde	11	–	–	1	–	–	–	1	2	4	2	1	–	–
Vestsjællands	23	–	–	–	–	–	–	3	8	5	4	2	–	1
Storstrøms	24	–	–	–	–	1	2	3	6	5	6	–	1	–
Bornholms	5	–	–	–	–	–	–	1	2	1	1	–	–	–
Fyns	32	–	1	–	–	1	3	5	10	7	5	–	–	–
<i>Jyllands amtsråds kredse</i>	141	1	1	1	4	4	14	21	32	37	23	3	–	–
Bykommuner	26	–	–	–	–	–	1	2	7	10	6	–	–	–
Øvrige kommuner	115	1	1	1	4	4	13	19	25	27	17	3	–	–
Sønderjyllands	23	–	1	–	–	1	4	8	1	2	6	–	–	–
Ribe	14	1	–	–	–	–	2	2	5	2	2	–	–	–
Vejle	16	–	–	–	–	1	–	1	8	4	1	1	–	–
Ringkøbing	18	–	–	1	–	–	–	3	4	7	3	–	–	–
Århus	26	–	–	–	1	2	2	4	3	7	6	1	–	–
Viborg	17	–	–	1	–	–	–	2	–	8	5	1	–	–
Nordjyllands	27	–	–	–	2	–	4	3	3	10	4	1	–	–

ANM. For Højreby og Farsø er her benyttet stemmeprocenterne ved de kommunale valg d. 17/11 1981 og ikke ved omvalgene.

¹ Ekskl. København og Frederiksberg.

Tabel 11. **Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse – amtskommunale valg 1981**

	Vælgere	Afgivne stemmer i alt	Stemmeprocent	Kommuner i alt	Kommunerne fordelt efter stemmeprocentens størrelse ¹									
					65–66	67–68	69–70	71–72	73–74	75–76	77–78	79–80	81–82	83–84
Tilsammen²	3331777	2482245	74,5	273	1	4	14	13	36	44	56	58	38	9
<i>Øernes amtsråds kredse</i>	1618687	1208072	74,6	132	–	1	7	7	21	22	22	26	22	4
Hovedstadsområdet ²	586059	433767	74,0	26	–	–	4	2	9	2	1	4	4	–
Bykommuner	528275	381256	72,2	20	–	1	2	3	5	7	2	–	–	–
Øvrige kommuner	504353	393049	77,9	86	–	–	1	2	7	13	19	22	18	4
<i>Jyllands amtsråds kredse</i>	1713090	1274173	74,4	141	1	3	7	6	15	22	34	32	16	5
Bykommuner	938594	672537	71,7	26	1	2	6	4	6	4	2	1	–	–
Øvrige kommuner	774496	601636	77,7	115	–	1	1	2	9	18	32	31	16	5

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen, se afsnit 4.2.

¹ Stemmeprocenten 65–66 dækker eksempelvis intervallet 64,5–66,4. ² Ekskl. København og Frederiksberg.

tistik og offentliggjort i NYT 1982 nr. 71 (13/4).

Det fremgår af tabellen, at ialt 51.888 udlændinge havde valgt, og heraf var 13.694 eller 26,4 pct. fra

de nordiske lande. Tabellen meddeler specifikation på amtsråds kredse samt på 21 kommuner, hvor antal udenlandske statsborgere udgjorde over 2 pct. af det

Tabel 12. **Kommunerne i de enkelte amtsrådkredse, der har højest henholdsvis lavest stemmeprocent ved de kommunale valg i 1981 og 1978**

	1981-valget		1978-valget				
	Højeste pct.	Laveste pct.	Højeste pct.	Laveste pct.			
Hele landet .. Højreby	85,4	København ...	62,0	Rudbjerg	85,6	København ...	62,0
<i>Kbhvn., Fr.berg</i> Fr.berg	75,0	København ...	62,0	Fr.berg	74,4	København ...	62,0
<i>Øernes amtsr.kr.</i> Højreby	85,4	Slagelse	68,3	Rudbjerg	85,6	Ishøj	65,5
Københavns .. Værløse	82,1	Ishøj	68,7	Værløse	80,8	Ishøj	65,5
Frederiksborg .. Skævinge	83,3	Karlebo	70,8	Skævinge	84,7	Karlebo	67,9
Roskilde	83,7	Køge	73,9	Vallø	83,4	Solrød	70,5
Vestsjællands .. Svinninge	79,5	Slagelse	68,3	Hvidebæk	83,4	Slagelse	69,3
Storstrøms ... Højreby	85,4	Næstved	71,4	Rudbjerg	85,6	Næstved	71,4
Bornholms ... Hasle	81,9	Neksø	74,8	Hasle	80,7	Neksø	73,7
Fyns	83,0	Odense	68,9	Ullerslev	84,4	Odense	68,3
<i>Jyllands amtsr.kr.</i> Fanø	84,3	Randers	66,0	Vinderup	85,5	Randers	64,4
Sønderjyllands Broager	83,0	Sønderborg ...	69,8	Højer	84,5	Sønderborg ...	69,7
Ribe	84,3	Esbjerg	67,5	Fanø	84,6	Esbjerg	69,6
Vejle	81,5	Vejle	68,8	Jelling	83,4	Børkop	68,5
Ringkøbing ... Thyholm	84,0	Holmsland ...	72,9	Vinderup	85,5	Holmsland ...	70,0
Århus	81,9	Randers	66,0	Samsø	82,6	Randers	64,4
Viborg	81,7	Viborg	68,9	Sydthy, Tjele ..	82,4	Viborg	67,4
Nordjyllands .. Nørager	81,6	Skagen	67,1	Arden	84,1	Fr.havn	68,5

totale vælgertal. I Hele landet blev stemmeprocenten for udenlandske statsborgere ialt 61,3 mod 73,3 for hele vælgerbefolkningen, og den er for de 21 anførte kommuner, kun højere i Albertslund, Høje Tåstrup, Ishøj og Frederiksværk kommuner.

For statsborgere i Nordiske lande og Andre lande blev stemmeprocenten i Hele landet 58,7 henh. 62,2, og førstnævnte stemmeprocent er lavere end sidstnævnte i 11 af 15 amtsrådkredse (incl. Købh.-Fr.berg) samt i 12 af de 21 kommuner. For de nordiske statsborgere var stemmeprocenten ved 1978-valget 59,6.

Udenlandske statsborgere med valgret den 17/11 er nærmere specificeret på lande og landegrupper i bilagstabellen, men det der anførte antal refererer til 1/1 1981.

I tabel 9, der er udarbejdet på grundlag af tabel III, 1 i hæfte 1, er kommunerne dels fordelt efter stemmeprocentens størrelse ved de kommunale valg i 1981 dels på amtsrådkredse og kommunegrupper. Det største antal kommuner forekommer i intervallerne 79-80 og 77-78 – nemlig 59 henh. 57 kommuner eller ialt 42 procent. 51 kommuner eller 19 pct. har en højere stemmeprocent, mens 108 kommuner eller 39 pct. ligger lavere.

Af Hovedstadsområdet kommuner havde København-Frederiksberg en gennemsnitlig stemmeprocent på 64,0, mens de andre 26 kommuner lå på 74,1, og

således højere end både Øernes og Jyllands Bykommuner med 72,4 henh. 71,8 pct. Højest stemmeprocent havde Jyllands og Øernes Øvrige kommuner med 77,9 henh. 78,1, hvad der er ca. 6 procentenheder højere end Bykommunerne i de to landsdele.

I tabel 10 er de 273 kommuner, der både har kommunalt og amtskommunalt valg fordelt efter forskellen mellem deres kommunale og amtskommunale stemmeprocent ved 1981-valget. Tabellen viser en stærk koncentration omkring differencer på 0,1-0,2.

Tabel 11, der er udarbejdet på grundlag af tabel V, 3 i hæfte 1, viser kommunernes fordeling efter stemmeprocentens størrelse ved de amtskommunale valg i 1981. Da forskellen mellem den kommunale og amtskommunale stemmeprocent er så lille, viser tabellen omtrent samme kommunefordeling som ved de kommunale valg.

Tabel 12 belyser stemmeprocentens variation indenfor de enkelte amtsrådkredse, idet den for hver angiver kommunen med højest henh. lavest stemmeprocent ved de kommunale valg i 1981 og 1978. Det er karakteristisk, at kolonnen med lavest stemmeprocent fortrinsvis omfatter større Bykommuner og kommuner, hvor søfart og fiskeri spiller en betydelig rolle. Af kommunerne med højest og lavest stemmeprocent i de 14 amtsrådkredse er 17 ud af 28 gengangere i forhold til 1978-valget.

6.2 Brevstemmernes andel

§ 55 i den tidligere valglov bestemte, at vælgere, der ikke eller kun med uforholdsmæssig vanskelighed kan indfinde sig på afstemningsstedet, kan afgive stemme pr. brev; i loven af 30/3 1981 er bestemmelsen omredigeret til: "Vælgere, der er forhindret i at møde frem på afstemningsstedet, kan afgive brevstemme", hvormed ordlyden er bragt i overensstemmelse med almindelig praksis.

Reglerne om de enkelte vælgergrupper er nu systematiseret i § 55 a-d og § 56.

§ 55a. Vælgere, der opholder sig her i landet, kan afgive brevstemme på et hvilket som helst folkeregister.

Stk. 2. Vælgere, der er indlagt på offentlige eller private sygehuse, kan afgive brevstemme på sygehuset efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren.

Stk. 3. Brevstemmeafgivning kan endvidere finde sted på:

- 1) andre offentlige helbredelses- og plejehjem, med hvilke en kommunalbestyrelse har truffet aftale,
- 2) private alderdoms- og plejehjem, med hvilke en kommunalbestyrelse har truffet aftale,
- 3) beskyttede boliger, der drives af en kommune, amtskommune eller af en selvejende institution med hvilken kommunalbestyrelsen har truffet aftale.

Afstemningen foranstalles af det stedlige folkeregister efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren.

Stk. 4. Vælgere, der er indsat i en af kriminalforsorgens anstalter eller arresthuse, kan afgive brevstemme efter regler, der fastsættes af indenrigsministeren.

Stk. 5. Vælgere, der har bopæl på afsides beliggende øer, der ikke udgør et selvstændigt afstemningsområde, kan afgive brevstemme hos en valberettiget person, der er udpeget af kommunalbestyrelsen.

§ 55b. Vælgere, der opholder sig her i landet, og som på grund af sygdom eller manglende førlighed ikke vil kunne møde frem på afstemningsstedet, kan indgive begæring om at brevstemme i hjemmet. Begæringen indgives på en særlig formular til folkeregistret senest kl. 12 fjorten dage før valgdagen, og skal være underskrevet af vælgeren og atteret af en myndig person, der har kendskab til vælgeren. Afstemningen i hjemmet sker i overværelse af 2 stemmemodtagere som repræsentanter for det stedlige folkeregister.

§ 55c. Vælgere, der opholder sig uden for landets grænser, kan afgive brevstemme på en dansk diplomatisk eller konsular repræsentation eller hos en af indenrigsministeren bemyndiget.

§ 55d. Søfolk, passagerer på danske skibe i udenrigsfart og personer ansat ved farvandsvæsenet kan afgive brevstemme på vedkommende skib eller fyr.

§ 56. Vælgere, der afgiver brevstemme her i landet i henhold til § 55a eller § 55b, kan stemme de sidste

Tabel 13. Brevstemmeprocenten ved de seneste kommunalvalg

	I alt brevstemmer	Ikke i betragtning		Brevstemmepct.
		Antal	I pct. af ialt	
<i>Kommunale valg</i>				
17/11 1981	67694	378	0,56	2,41
7/3 1978	71770	358	0,50	2,74
5/3 1974	48194	427	0,89	2,20
3/3 1970	23347	455	1,95	0,96
<i>Amtskommunale valg</i>				
17/11 1981	53973	203	0,38	2,17
7/3 1978	59047	247	0,42	2,56
5/3 1974	38206	280	0,73	1,99
3/3 1970	...	...	...	...

ANM. Brevstemmeprocenten er beregnet som brevstemmer i betragtning i pct. af afgivne stemmer.

3 uger før valgdagen, dog senest næstsidste søgnedag forud.

Stk. 2. Vælgere, der afgiver brevstemme på Færøerne, i Grønland eller i udlandet, kan tidligst stemme 3 måneder før valgdagen.

I § 59a – der er en ny bestemmelse – er det fastsat, at en afgivet brevstemme ikke er til hinder for, at vælgeren afgiver stemme ved personligt fremmøde på valgdagen. Forinden vælgeren får udleveret en stemmeseddel, skal i så fald den afgivne brevstemme fremtages, og omslaget påtegnes om, at den er annulleret.

§ 57 giver nærmere regler for udsende og indretning af stemmeseddel, konvolut, følgebrev og omslag, der skal benyttes til brevstemmeafgivning og som fremstilles på Indenrigsministeriets foranledning, mens § 58-59 fastlægger fremgangsmåden ved stemmeafgivningen. Vælgeren skal således legitimere sig og uden overværelse af andre udfylde stemmesedlen og nedlægge den i stemmekonvolutten; derefter udfyldes følgebrevet – der indeholder en erklæring om, at vælgeren frivilligt og uden overværelse af andre har udfyldt stemmesedlen – med oplysning om datoen for underskriften, fulde navn, stilling og bopæl i den kommune, hvor vælgeren er opført på valglisten, og følgebrevet underskrives i overværelse af folkeregisterføreren eller den bemyndigede, der attesterer følgebrevet; stemmekonvolut og følgebrev nedlægges i omslaget, der adresseres og afleveres til den, over for hvem stemmeafgivningen har fundet sted. Stemmeafgivningen skal ske så betids, at brevstemmeomslaget er fremme på vælgerens afstemningssted, inden afstemningen begynder.

Tabel 13 giver en oversigt over den totale brevstem-

Tabel 14. Brevstemmer ved de kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978

	Kommunale valg						Amtskommunale valg					
	1981			1978			1981			1978		
	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.	Ikke i betragtning	I betragtning	Brevstemmepct.
Hele landet	378	67316	2,41	358	71412	2,74						
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	144	9298	2,99	108	10622	3,48						
Amtsråds kredse i alt	234	58018	2,33	250	60790	2,64	203	53770	2,17	247	58800	2,56
<i>Øernes amtsråds kredse</i>	140	28807	2,38	141	31642	2,83	97	27701	2,29	140	30782	2,76
Københavns	21	7935	2,32	35	9038	2,87	22	7639	2,24	35	8826	2,81
Frederiksborg	24	4277	2,41	20	5051	3,17	8	3915	2,21	6	4905	3,08
Roskilde	12	2338	2,13	6	2161	2,25	9	2292	2,10	15	2165	2,26
Vestsjællands	16	3475	2,28	17	3973	2,78	17	3362	2,21	14	3894	2,73
Storstrøms	24	3733	2,46	21	4127	2,84	11	3514	2,32	12	3909	2,69
Bornholms	3	879	3,18	4	797	3,10	1	846	3,06	4	793	3,08
Fyns	40	6170	2,48	38	6495	2,78	29	6133	2,47	54	6290	2,70
<i>Jyllands amtsråds kredse</i>	94	29211	2,29	109	29148	2,47	106	26069	2,05	107	28018	2,38
Sønderjyllands	11	2739	1,98	14	2925	2,26	20	2528	1,82	14	2880	2,23
Ribe	9	2446	2,18	6	2395	2,29	4	2235	2,00	4	2245	2,15
Vejle	16	4049	2,34	13	4376	2,71	14	3929	2,28	23	4186	2,60
Ringkøbing	7	3243	2,21	11	3316	2,49	13	3085	2,10	13	3338	2,51
Århus	26	7732	2,53	32	7528	2,64	34	7422	2,43	26	7142	2,51
Viborg	10	2890	2,25	12	2912	2,43	10	2716	2,12	8	2805	2,34
Nordjyllands	15	6112	2,25	21	5696	2,30	11	4154	1,53	19	5422	2,19

ANM. Brevstemmeprocenten er beregnet som antal brevstemmer i betragtning i procent af afgivne stemmer.

meprocent ved de 4 sidste kommunalvalg, idet der dog ikke foreligger oplysninger om antal brevstemmer ved de amtskommunale valg 1970. Det fremgår af tabellen, at brevstemmeprocenten ved det seneste valg er faldet – for de kommunale valg fra 2,74 til 2,41 og for de amtskommunale valg fra 2,56 til 2,17. Tilsvarende faldt brevstemmeprocenten ved folketingsvalget 8/12 1981 til 2,90 fra 3,35 ved valget den 23/10 1979. Det må antages, at procenten i væsentlig grad er influeret af årstiden – af hvor mange der på valgets tidspunkt er på ferie m.v., men materialet er for spinkelt til at sige noget nærmere om dette forhold.

I tabel 14, der er udarbejdet på grundlag af III,1 og V,1 i hæfte 1, er antal rettidig modtagne brevstemmer specificeret på amtsråds kredse for de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978. Af det totale antal brevstemmer ved 1981-valget 67694 henh. 53973 kom 378 henh. 203 ikke i betragtning, fx fordi den på brevomslaget anførte afsender ikke var stemmeberettiget, oplystes at være død inden valgdagen, følgebrevets udfyldning, attestation eller underskrift

ikke forskriftsmæssig, der var mere end ét brevomslag fra samme vælger, eller brevstemmen var annulleret, da vælgeren alligevel mødte op på afstemningsstedet for at stemme – jf. valglovens § 61 og 59a. I procent af det totale antal udgjorde brevstemmer ikke i betragtning 0,56 henh. 0,38 ved 1981-valget mod 0,50 henh. 0,42 ved 1978-valget.

Brevstemmer i betragtning i procent af afgivne stemmer udgjorde ved de kommunale og amtskommunale valg 2,41, henh. 2,17, og i procent af vælgertallene 1,76 henh. 1,61. Brevstemmeprocenten er i forhold til 1978-valget totalt faldet med 12 henh. 15 pct., for Øernes amtsråds kredse med 16 henh. 17 pct., og for Jyllands amtsråds kredse med 7 henh. 14 pct. Bornholms amtsråds kredse har det mindste udsving – er endda steget lidt for de kommunale valg – for Roskilde, Ribe og Århus amtsråds kredse er tilbagegangen for begge valg af begrænset omfang, mens den for Nordjyllands amtsråds kredse er beskeden henh. meget stor.

Tabel 15 belyser brevstemmeprocentens variation

Tabel 15. **Kommunerne i de enkelte amtsråds kredse, der har højest henholdsvis lavest brevstemme procent ved de kommunale valg i 1981 og 1978**

	1981		1978	
	Højeste pct.	Laveste pct.	Højeste pct.	Laveste pct.
Hele landet ..	Marstal..... 7,99	Ryslinge..... 0,63	Marstal..... 10,08	Ryslinge..... 0,47
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	Fr.berg..... 3,74	København .. 2,83	Fr.berg..... 4,49	København .. 3,26
<i>Øernes amts.kr.</i>	Marstal..... 7,99	Ryslinge..... 0,63	Marstal..... 10,08	Ryslinge..... 0,47
Københavns ..	Gentofte..... 3,52	Brøndby..... 1,32	Gentofte..... 4,05	Brøndby..... 1,86
Frederiksborg ..	Hørsholm.... 3,68	Stenløse..... 1,51	Hørsholm.... 4,97	Ølstykke..... 1,58
Roskilde	Roskilde..... 2,63	Vallø..... 1,57	Roskilde..... 2,68	Skovbo..... 1,47
Vestsjællands ..	Nyk.-Rørvig.. 3,86	Tølløse..... 1,44	Nyk.-Rørvig.. 4,08	Stenlille..... 1,42
Storstrøms ...	Højreby..... 5,76	Rønnede..... 1,40	Højreby..... 4,28	Rønnede..... 1,57
Bornholms ...	Allinge-Gudhj. 3,74	Neksø..... 2,57	Hasle..... 3,43	Åkirkeby.... 2,53
Fyns	Marstal..... 7,99	Ryslinge..... 0,63	Marstal..... 10,08	Ryslinge..... 0,47
<i>Jyllands amts.kr.</i>	Fanø..... 6,60	Gram..... 1,04	Fanø..... 6,89	Nørager..... 1,25
Sønderjyllands	Løgumkloster. 2,84	Gram..... 1,04	Løgumkloster. 3,73	Lundtoft..... 1,30
Ribe	Fanø..... 6,60	Grindsted... 1,55	Fanø..... 6,89	Ølgod..... 1,63
Vejle	Brædstrup... 3,41	Vamdrup..... 1,36	Kolding..... 3,29	Børkop..... 1,68
Ringkøbing ...	Thybor.-Harb. 4,31	Askov..... 1,37	Thybor.-Harb. 6,52	Ikast..... 1,46
Århus	Gjern..... 3,28	Galten..... 1,47	Gjern..... 3,86	Sønderhald .. 1,40
Viborg	Sydthy..... 3,26	Alestrup.... 1,36	Sundsøre.... 3,38	Hvorslev..... 1,53
Nordjyllands ..	Læsø..... 5,13	Sejlfjord.... 1,43	Læsø..... 5,49	Nørager..... 1,25

ANM.: Brevstemme procenten er beregnet som antal brevstemmer i betragtning i procent af afgivne stemmer.

indenfor de enkelte amtsråds kredse, idet den for hver angiver kommunen med højest henh. lavest brevstemme pct. ved de kommunale valg i 1981 og 1978. Af de 14 kommuner i amtsråds kredsene med højest procent

er de 11 gengangere fra 1978-valget, mens det tilsvarende kun gælder for 3 af kommunerne med lavest procent.

7. Valgklager og omvalg

Klager over valget til et kommunalt eller amtskommunalt råd skal i henhold til valglovens § 29 henh. § 46 indgives skriftligt til rådsformanden inden 8 dage (tidligere for amtsrådsvalg inden 14 dage efter valghandlingens afslutning) efter valgets endelige opgørelse. Enhver vælger i kommunen henh. amtskommunen kan indgive en sådan klage.

De indkomne klager afgøres af kommunalbestyrelsen henh. amtsrådet i et møde, der afholdes snarest muligt efter fristens udløb. Afgørelsen kan inden 14 dage efter, at der er givet klageren meddelelse om afgørelsen, indbringes for indenrigsministeren. Afgørelsen kan indankes af enhver vælger i kommunen henh. amtskommunen.

Af valgklagerne skal her kun omtales indsigelser mod valgene til de kommunale råd i Højreby kommune (Storstrøms amtsråds kredse) og Farsø kommune (Nordjyllands amtsråds kredse). I de to kommuner havde 1 henh. 2 personer uberettiget afgivet deres stemme ved valgene – alle 3 tilfælde drejede sig om tilflyttere, som ved en nærmere undersøgelse viste sig at falde ind under 18. dags-reglen (jf. side 11); da fejlen i begge tilfælde kunne influere på mandatfordelingen, erklærede Indenrigsministeriet afstemningerne for ugyldige.

Omvalget i Højreby kommune afholdtes den 9. februar og i Farsø kommune den 2. marts 1982 og foregik på grundlag af de til de ordinære valg an-

Tabel 16. **Vælgertal, afgivne stemmer m.v. ved det ordinære valg og omvalget i Højreby og Farsø kommuner**

	Vælgere	Ialt afgivne stemmer	Brevstemmer	Ugyldige st.		Gyldige stemmer	Personlige stemmer	Stemme-pct.	Brevstemme-pct.	Ugyldigheds-pct.	Personlig stemme-pct.
				Blanke	Andre						
Højreby 17/11 81....	3544	2902	92	36	10	2856	2170	81,9	3,17	1,59	76,0
Højreby 9/2 82....	3515	3003	173	22	10	2971	2318	85,4	5,76	1,07	78,0
Farsø 17/11 81.....	5896	4504	140	23	8	4473	3980	76,4	3,11	0,69	89,0
Farsø 2/3 82.....	5855	4563	171	11	5	4547	4183	77,9	3,75	0,35	92,0

pct.

Tabel 17. **Gyldige stemmer og kandidatantallet ved det ordinære valg og omvalget i Højreby og Farsø kommuner**

	17/11 1981		Omvalget		17/11 1981		Omvalget		Opstillede kandidater		Valgte kandidater			
	Gyldige stemmer	Personlige stemmer	Gyldige stemmer	Personlige stemmer	Relativ stemmeford.	Pers. stemme-pct.	Relativ stemmeford.	Pers. stemme-pct.	Opstillede kandidater		17/11 1981		Omvalget	
									I alt	Kv.	I alt	Kv.	I alt	Kv.
Højreby	2856	2170	2971	2318	100,0	76,0	100,0	78,0	54	15	15	2	15	2
A.....	1081	766	1003	692	37,9	70,9	33,7	69,0	14	2	6	—	5	—
B.....	163	136	246	218	5,7	83,4	8,3	88,6	6	2	—	—	1	—
C.....	453	388	592	522	15,9	85,7	19,9	88,2	6	2	3	1	3	1
V.....	637	502	680	576	22,3	78,8	22,9	84,7	9	2	4	1	4	1
Z.....	223	160	173	126	7,8	71,7	5,8	72,8	3	—	1	—	1	—
H.....	135	111	91	74	4,7	82,2	3,1	81,3	7	2	—	—	—	—
T.....	164	107	186	110	5,7	65,2	6,3	59,1	9	5	1	—	1	—
<i>Valgforbund: CVZ</i>														
Farsø	4473	3980	4547	4183	100,0	89,0	100,0	92,0	73	21	17	2	17	3
A.....	649	457	531	418	14,5	70,4	11,7	78,7	8	4	2	—	2	—
B.....	183	164	234	210	4,1	89,6	5,1	89,7	6	1	—	—	1	—
C.....	142	115	101	86	3,2	81,0	2,2	85,1	4	2	—	—	—	—
V.....	1282	1178	1523	1440	28,7	91,9	33,5	94,6	21	8	7	1	6	1
Z.....	410	345	352	295	9,2	84,1	7,7	83,8	8	2	1	—	1	—
G.....	1052	1010	1147	1101	23,5	96,0	25,2	96,0	8	3	5	1	6	2
H.....	236	225	176	167	5,3	95,3	3,9	94,9	3	—	1	—	1	—
J.....	159	151	132	127	3,5	95,0	2,9	96,2	5	—	—	—	—	—
N.....	181	167	176	168	4,0	92,3	3,9	95,5	7	1	1	—	—	—
O.....	179	168	175	171	4,0	93,9	3,9	97,7	3	—	—	—	—	—
<i>Valgforbund: BCV; GHJN</i>														

ANM. Listebetegnelserne er anført i hæfte 1, tabel III, 2 sider, henh. 100 og 159.

meldte kandidatlistes, liste- og valgforbund. Adgang til at stemme ved omvalgene havde kun de personer, der var valgberettigede ved valgene den 17. november 1981, således at vælgertallene på grund af dødsfald og fraflytning er noget lavere ved omvalgene, jf. tabel 16. Tabellen viser endvidere, at stemmeprocenten, brevstemmeprocenten og den personlige stemmeprocent er noget højere ved omvalgene, mens det er modsat for ugyldighedsprocenten.

I tabel 17 sammenstilles for de to kommuner oplysninger om gyldige stemmer, personlige stemmer og antal valgte for de enkelte kandidatlistes ved henh. det ordinære valg og omvalget, mens hæfte 1's tabel III,2 kun medtager omvalget. Det fremgår af tabellen, at omvalgene for begge kommuner giver mindre forskydninger i den relative stemmefordeling og i mandfordelingen.

8. Blanke og andre ugyldige stemmer

Som ugyldige stemmer anses dels blanke stemmesedler dels stemmesedler, der falder ind under én eller flere af de i den kommunale valglov anførte ugyldighedsårsager. Ifølge § 21, stk. 3 er en stemmeseddel ugyldig:

- 1) når det ikke med sikkerhed fremgår, hvilken kandidatliste vælgeren har villet give sin stemme,
- 2) når beskaffenheden af stemmesedlen giver grund til at antage, at stemmesedlen ikke er udleveret af

en af de tilforordnede og ikke mærket i et stemmerum,

- 3) når der på stemmesedlen findes skrevet, tegnet eller på anden måde anbragt noget, hvorved det findes forsætligt tilkendegivet, hvem den stemmende er, eller overhovedet findes forsætligt at være givet stemmesedlen et særpræg.

Brevstemmer, der er taget i betragtning, er i henhold til § 62 ugyldige:

Tabel 18. **Blanke og andre ugyldige stemmer - kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Kommunale valg			Amtskommunale valg			Ugyldige stemmer i pct. af i alt afgivne					
	I alt ugyldige	Blanke	Andre	I alt ugyldige	Blanke	Andre	Kommunale valg			Amtskommunale valg		
							I alt	Blanke	Andre	I alt	Blanke	Andre
Hele landet 1981...	28704	23465	5239				1,03	0,84	0,19			
Kbhvn., Fr.berg	2757	1791	966				0,89	0,58	0,31			
<i>Amtsrådsredsene i alt</i>	25947	21674	4273	88802	84560	4242	1,04	0,87	0,17	3,58	3,41	0,17
<i>Øernes amtsr.kr. ....</i>	13414	11216	2198	39339	37208	2131	1,11	0,93	0,18	3,26	3,08	0,18
Københavns	3435	2857	578	9855	9352	503	1,00	0,83	0,17	2,89	2,74	0,15
Frederiksborg.....	1779	1420	359	6142	5756	386	1,00	0,80	0,20	3,46	3,24	0,22
Roskilde	1073	868	205	3362	3135	227	0,98	0,79	0,19	3,08	2,87	0,21
Vestsjællands	1767	1452	315	5452	5106	346	1,16	0,95	0,21	3,58	3,35	0,23
Storstrøms	2039	1734	305	5446	5186	260	1,34	1,14	0,20	3,59	3,42	0,17
Bornholms	370	323	47	663	616	47	1,34	1,17	0,17	2,40	2,23	0,17
Fyns	2951	2562	389	8419	8057	362	1,19	1,03	0,16	3,39	3,24	0,15
<i>Jyllands amtsr.kr. ....</i>	12533	10458	2075	49463	47352	2111	0,98	0,82	0,16	3,88	3,72	0,16
Sønderjyllands	1587	1328	259	4415	4178	237	1,14	0,96	0,18	3,19	3,02	0,17
Ribe	1213	1027	186	4807	4603	204	1,08	0,92	0,16	4,30	4,12	0,18
Vejle	1667	1392	275	5968	5673	295	0,97	0,81	0,16	3,46	3,29	0,17
Ringkøbing	1273	1041	232	6277	6043	234	0,87	0,71	0,16	4,28	4,12	0,16
Århus	2960	2495	465	9241	8755	486	0,97	0,82	0,15	3,02	2,86	0,16
Viborg	1401	1142	259	5479	5257	222	1,09	0,89	0,20	4,27	4,10	0,17
Nordjyllands.....	2432	2033	399	13276	12843	433	0,90	0,75	0,15	4,91	4,75	0,16
Hele landet 1978...	22633	17767	4866				0,87	0,68	0,19			
Kbhvn., Fr. berg.	2154	1290	864				0,71	0,42	0,29			
<i>Amtsrådsredsene i alt</i>	20479	16477	4002	77452	(73219)	(4233)	0,89	0,72	0,17	3,37	(3,19)	(0,18)
Øernes amtsr.kr.	10708	8651	2057	34272	(32023)	(2249)	0,96	0,78	0,18	3,07	(2,87)	(0,20)
Jyllands amtsr.kr.	9771	7826	1945	43180	41196	1984	0,83	0,66	0,17	3,66	3,49	0,17

ANM. Ugyldighedsprocenten er opgjort som ialt ugyldige stemmer i procent af antal afgivne. - For 1978-valget står nogle af tallene i parentes, da de er beregnede, som følge af at Frederiksborg amtskommune ikke kunne oplyse de ugyldige stemmers fordeling på blanke og andre ugyldige.

Tabel 19. **Kommunerne i de enkelte amtsråds kredse, der har højest henholdsvis lavest ugyldighedsprocent – kommunale og amtskommunale valg 1981**

	De kommunale valg		De amtskommunale valg	
	Højeste pct.	Laveste pct.	Højeste pct.	Laveste pct.
I alt	Holeby, Nysted 2,30	Farsø 0,35	Læsø 12,26	Århus 1,61
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	København . . . 0,96	Fr.berg 0,57	.	.
<i>Øernes amtskr.</i>	Holeby, Nysted 2,30	Vallensbæk . . . 0,61	Rudbjerg 6,23	Lyngby-Tårnbæk 1,98
Københavns . .	Ballerup 1,82	Vallensbæk . . . 0,61	Dragør 4,51	Lyngby-Tårnbæk 1,98
Frederiksborg .	Frederiksværk . 1,40	Frborg-Humleb . 0,65	Skibby 5,66	Birkerød 2,30
Roskilde	Hvalsø 1,23	Ramsø 0,69	Ramsø 3,78	Bramsnæs 2,67
Vestsjællands .	Bjergsted 2,18	Fuglebjerg . . . 0,78	Ringsted 4,57	Kalundborg . . . 2,75
Storstrøms . .	Holeby, Nysted 2,30	Stevns 0,89	Rudbjerg 6,23	Næstved 2,75
Bornholms . .	Rønne 1,59	Neksø 0,84	Hasle 2,70	Rønne, Åkirke . . 2,24
Fyns	Munkebo 1,75	Sydlangeland . . 0,64	Vissenbjerg . . . 5,57	Odense 2,70
<i>Jyllands amtskr.</i>	Hvorslev 2,00	Farsø 0,35	Læsø 12,26	Århus 1,61
Sønderjyllands	Augustenborg . 1,61	Højer 0,63	Broager 5,28	Løgumkloster . . 2,11
Ribe	Varde 1,37	Grindsted 0,63	Fanø 9,61	Esbjerg 2,90
Vejle	Jelling 1,85	Vamdrup 0,60	Nr. Snede 5,60	Vejle 2,53
Ringkøbing . .	Ringkøbing . . . 1,52	Videbæk 0,53	Thybor.-Harb. . 8,63	Holstebro 2,33
Århus	Grenå 1,79	Ry 0,42	Skanderborg . . 6,56	Århus 1,61
Viborg	Hvorslev 2,00	Thisted 0,66	Sallingsund . . . 7,33	Thisted 3,15
Nordjyllands .	Sejlfjord 1,54	Farsø 0,35	Læsø 12,26	Frederikshavn . 3,60

ANM. Ugyldighedsprocenten er beregnet som i alt ugyldige stemmer i procent af antal afgivne.

- 1) når det ikke med sikkerhed kan afgøres, hvilken af kandidaterne eller hvilken kandidatliste vælgeren har villet give sin stemme,
- 2) når en konvolut indeholder andet eller mere end en stemmesedel,
- 3) når det efter beskaffenheden af en stemmesedel er grund til at antage, at den ikke er tilvejebragt ved Indenrigsministeriets foranstaltning, eller der ved dens udfyldning ikke er gået frem som foreskrevet.

Gyldigheden af uspecificerede brevstemmer – dvs. brevstemmer, der angiver bogstavbetegnelse men ikke listenummer, i tilfælde hvor der under samme bogstavbetegnelse er opstillet flere lister (fx H₁, H₂ og H₃ – jf. afsnit 9.13) – er et særligt problem. Strengt taget opfylder sådanne brevstemmer ikke ovennævnte punkt 1) i § 62, men da stemmeafgivningen pr. brev ofte finder sted på et tidspunkt, hvor kandidatlisterne ikke er kendt, anses sådanne brevstemmer for gyldige, når visse forudsætninger er opfyldt. Da disse forudsætninger vedrører de af listerne indgåede liste- og valgforbund, behandles spørgsmålet nærmere i afsnit 11.2.

Tabel 18, der er udarbejdet på grundlag af tabel II, 1 og V, 1 i hæfte 1, viser antal blanke og andre ugyldige stemmer ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978.

For Hele landet blev den totale ugyldighedsprocent og delprocenterne for Blanke og Andre ugyldige stemmer ved de kommunale valg i 1981: 1,03, 0,84 og 0,19 pct. mod i 1978: 0,87, 0,68 og 0,19 pct., og der er således en ikke ubetydelig stigning i antallet af blanke stemmer. Ved de amtskommunale valg var de tilsvarende procenter i 1981: 3,58, 3,41 og 0,17 mod i 1978: 3,37, 3,19 og 0,18, således at der også for disse valg er en mindre stigning i de blanke stemmer.

Delprocenten for de blanke stemmer ligger ca. 4 gange så højt ved de amtskommunale valg end ved de kommunale. Differencen mellem antal blanke stemmer i amtsråds kredsene ved de amtskommunale og de kommunale valg udgør i forhold til det amtskommunale vælgertal 1,9 procent i 1981 mod 1,8 procent i 1978. Den noget mindre interesse for de amtskommunale valg end for de kommunale valg kommer således nok så meget til udtryk i et større antal blanke stemmer ved de amtskommunale valg end i en lavere stemme procent – jf. afsnit 6.1 – hvad der må ses på baggrund af, at de to valg afholdes samme dag, og vælgerne ved fremmøde på deres afstemningssteder samtidigt får udleveret stemmeseddel til det kommunale og amtskommunale valg.

Indenfor amtsråds kredsene varierer de blanke stemmers andel af de afgivne ved de kommunale valg

i 1981 mellem 0,71 i Ringkøbing og 1,17 i Bornholms amtsrådsreds, men er lavest for København-Frederiksberg med 0,58 pct.; for de amtskommunale valg varierer procenten i 1981 mellem 2,23 i Bornholms og 4,75 i Nordjyllands amtsrådsreds.

For andre ugyldige stemmers vedkommende varierer andelen ved de kommunale valg i 1981 mellem 0,15 i Århus samt Nordjyllands amtsrådsreds og 0,21 i Vestsjællands, men er højest i Købh.-Fr.berg med 0,31 pct.; for de amtskommunale valg varierer andelen mellem 0,15 i Københavns samt Fyns amtsrådsreds og 0,23 i Vestsjællands.

En opgørelse af andre ugyldige stemmers fordeling

efter ugyldighedsårsag foreligger ikke ved de kommunale og amtskommunale valg som ved folketingsvalg, da oplysningerne i en del tilfælde ikke er tilstrækkelig gode.

Tabel 19 belyser ugyldighedsprocentens variation indenfor de enkelte amtsrådsreds, idet den for hver anfører kommunen med højest henh. lavest ugyldighedsprocent ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981. Variationsbredden er meget stor for de amtskommunale valg, og det er fortrinsvis mindre kommuner, der anføres i kolonnen med højeste procent og større Bykommuner i kolonnen med laveste procent.

9. Bogstav- og listebetegnelser – antal kandidatlister

9.1 Bogstav- og listebetegnelser

I de følgende 6 underafsnit behandles forskellige emner fælles for de kommunale og amtskommunale valg.

9.1.1 Anmeldelse af kandidatlister

Ved *de kommunale valg* skal kandidatlister, hvorpå bestemte personer bringes i forslag til valg, indleveres til formanden for valgbestyrelsen senest kl. 16 den 14. dag før valgdagen og kan tidligst indleveres 4 uger før. Hver kandidatliste skal være underskrevet af mindst 25 vælgere som stillere; ifølge ændringsloven af 30/3 1981 kan kommunalbestyrelsen i kommuner med over 25.000 kommunale vælgere ved de sidst afholdte kommunale valg vedtage at forhøje mindsteantallet af stillere til 50, dog for Københavns kommune til 150. Vedtagelsen skal for at få virkning for de førstkomende kommunale valg foreligge senest 1. juni i det år, hvor valgene afholdes, og skal bekendtgøres umiddelbart derefter i de stedlige dagblade m.v. Kandidatlisterne må højest være underskrevet af et antal stillere, der svarer til det dobbelte af mindsteantallet. Anmeldelsen skal indeholde oplysning om hver enkelt stillers navn, fødselsdato, stilling og bopæl.

Ingen må være stiller for mere end én kandidatliste eller for en liste, hvorpå den pågældende selv er opført som kandidat (jf. loven af 30/3 1981). En kandidatliste kan indeholde færre navne, men kun 4 navne mere, end det antal kommunalbestyrelsesmedlemmer der skal vælges, og der skal foreligge oplysning om kandidaternes fulde navn, fødselsdato, stilling og bopæl. Såfremt en kandidat ikke ønsker sig opført på stemmesedlen med sit fulde navn, skal det angives, på hvilken måde navnet ønskes anført; kandidatens efternavn samt mindst et fornavn, mellemnavn eller forbogstav skal dog altid anføres. Er en kandidat i videre kredse kendt under et navn, der ikke er optaget på dåbs- eller fødselsattest, eller som der ikke er opnået tilladelse til at føre, kan dette navn opføres på stemmesedlen i en parentes (§ 12a-b).

Erklærer valgbestyrelsen en kandidatliste for ugyldig eller sletter noget navn af listen, skal den i løbet af den 10. dag før valget give meddelelse derom til den stiller, der efter anmeldelsen modtager henvendelser vedrørende kandidatlisten. Senest kl. 16 den 8. dag før valget kan ny liste eller listen med de nødvendige rettelser indleveres til valgbestyrelsen.

Samtidig med kandidatlistens indlevering kan stillerne skriftlig anmelde en listebetegnelse (enkelte bogstaver kan ikke benyttes), som kandidatlisten skal betegnes med på stemmesedlen. Anmeldelsen skal være underskrevet af alle listens kandidater og stillere (samt personlige stedfortrædere ved amtsrådsvalg). Listerne samt oplysning om anmeldte valgforbund (liste forbund) bekendtgøres af kommunalbestyrelsen straks efter udløbet af fristen for berigtigelse af en kandidatliste – tidligere senest morgenen før valgdagen (§ 12c-d og 12g-i).

Er der ved udløbet af fristen for kandidatlisters indlevering kun anmeldt 1 liste, aflyser valgbestyrelsen afstemningen i kommunen. Stillerne for den pågældende liste kan da senest kl. 12 dagen før valget indlevere en stedfortræderliste; for hver af de opførte kandidater, for hvilke stedfortrædere ønskes, angives navnet på én eller flere stedfortrædere – der i sidstnævnte tilfælde skal være nummererede. En person kan samtidig opføres som stedfortræder for flere kandidater (§ 13).

Ved *de amtskommunale valg* skal kandidatlisterne indleveres til formanden for amtsvalgbestyrelsen og som ved de kommunale valg senest kl. 16 den 14. dag før valget og tidligst 4 uger før. Hver liste skal være underskrevet af mindst 50 vælgere som stillere; ifølge ændringsloven af 30/3 1981 kan amtsrådet – dog ikke for Bornholms amtskommune – vedtage at forhøje mindsteantallet til og med 150, jf. iverigt de kommunale valg. Kandidatlisterne må højest være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet. I øvrigt gælder de anførte regler for de kommunale valg også for de amtskommunale, idet dog stillerne ved kandidatlistens indlevering skal tilkendegive, om der ønskes personlige stedfortrædere, og i så fald anføre indtil 4 personlige stedfortrædere (nummererede) for hver kandidat. En person kan samtidig opføres som stedfortræder for flere kandidater, og en person kan samtidig opføres som kandidat og som stedfortræder for andre kandidater (§ 39-41).

9.12 Hvervet som rådsmedlem borgerligt ombud

Ifølge ændringsloven af 30/3 1981 kan ingen godkendes som kandidat for mere end 1 liste. Er en person opført som kandidat for flere lister, skal valgbestyrelsen forespørge denne, om hvilken liste han foretrækker sig opstillet på, og afgiver kandidaten ikke straks

herefter en sådan erklæring, foretager valgbestyrelsen lodtrækning mellem listerne, medmindre den har sikkert holdepunkt for, hvilken liste kandidaten vil foretrække (§ 12c).

I henhold til § 27 henh. § 45 har enhver, der er valgbar til kommunalbestyrelsen/amtsrådet pligt til at modtage valg, medmindre den valgte er fyldt 60 år. Endvidere har den, der har været medlem i 2 hele sammenhængende valgperioder ikke pligt til at modtage valg før efter udløbet af de 2 følgende valgperioder. Rådet kan endvidere efter begæring træffe beslutning om at fritage den, der på grund af helbredstilstand, varetægelse af andet offentligt hverv, forretninger eller lignende har rimelig grund til at ønske sig fritaget for valget.

9.13 Godkendte lister mærkes med bogstav

Godkendte kandidatlisters mærkes af valgbestyrelsen med hvert sit bogstav – A, B, C osv. – samt med den opgivne listebetegnelse, når en sådan er anmeldt. På hver kandidatliste nummereres kandidaternes navne i den rækkefølge, de er opført af stillerne. To eller flere kandidatlisters, der – udover en betegnelse, som angiver et særligt geografisk tilhørsforhold indenfor kommunen – har anmeldt samme listebetegnelse, kan begære at få tildelt samme bogstavbetegnelse. Sådanne begæring skal indgives til valgbestyrelsen samtidig med kandidatlisten, og skal være tiltrådt ved underskrift af alle stillere og kandidater (samt personlige stedfortrædere ved amtsrådsvalg).

Opstiller samme parti flere lister i en kommune eller har to eller flere lister begæret at få tildelt samme bogstavbetegnelse, skal valgbestyrelsen til bogstavbetegnelsen føje et nummer – A₁, A₂, A₃ osv. – jf. §12e og § 40.

Som flerliste-opstilling betegnes her to eller flere lister med samme bogstavbetegnelse. Sådanne lister kan indgå listeforbund, mens lister med forskellig bogstavbetegnelse kun kan samarbejde i valgforbund – jf. kapitel 11.

9.14 Reserverede bogstavbetegnelser

Partier, der ønsker at anvende samme bogstavbetegnelse for deres kandidatlisters i Hele landet, kan ved deres landsorganisation indsende begæring herom til indenrigsministeren senest 1. oktober i valgåret. Snarest muligt efter fristens udløb, træffer indenrigsministeren beslutning om, hvilke bogstavbetegnelser der skal anvendes for disse partiers vedkommende, samt bekendtgør denne beslutning (§ 12e).

Tabel 20. Reserverede bogstavbetegnelser i alle kommuner og amtskommuner ved valgene 17/11 1981

A	Socialdemokratiet
B	Radikale Venstre
C	Konservative Folkeparti
E	Retsforbundet
F	Socialistisk Folkeparti
I	Internationalen-Socialistisk Arbejderp.
K	Kommunistiske Parti
M	Centrum-Demokraterne
Q	Kristeligt Folkeparti
R	Arbejderpartiet KAP
S	Slesvigsk Parti
V	Venstre
Y	Venstresocialisterne
Z	Fremskridtspartiet

Tabel 20 viser de bogstavbetegnelser, der blev reserveret 14 partier ved kommunalvalgene den 17. november 1981 i henhold til Indenrigsministeriets bekendtgørelse af 2/10 1981. I forhold til kommunalvalgene 1978 er P for Pensionist-Partiet gledet ud, og partierne med I og R kommet til.

9.15 Listebetegnelser med ureserveret bogstav

I tabel 21, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 og V,2 i hæfte 1, er meddelt en oversigt over listebetegnelser med ureserveret bogstav ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981. Listerne er opdelt på 8 grupper som ved 1978-valget.

Gruppe 1 omfatter lister, der kun har bogstavbetegnelse, og gruppe 2 lister, der alene har et stednavn som listebetegnelse. Gruppe 3 omfatter lister, der har betegnelsen Upolitisk eller synonymer herfor, gruppe 4 Fælleslister og lignende og gruppe 5 Beboerlister, By- og Landlister m.v. Mens de ovennævnte listebetegnelser ikke har nogen eller kun en svag antydning af listernes politiske målsætning, træder denne noget tydeligere frem i de sidste 3 grupper, hvor gruppe 6 omfatter stillings- og erhvervsgrupper, og gruppe 7 Borgerlister. Endelig omfatter gruppe 8 lister, hvor et partinavn indgår i listebetegnelsen – men med ureserveret bogstav – samt lister med andre betegnelser, som Alternativ liste, Miljøliste, Socialistisk fællesliste m.v.

Ved de kommunale valg er det samlede antal lister med ureserveret bogstav steget med 10 til 593. Gruppe 2, 6 og 8 er i forhold til 1978-valget steget med henh. 15, 4 og 53, mens de øvrige 5 grupper er faldet med 62 lister, heraf gruppe 4, 5 og 7 med henh. 19, 11 og 28.

Ved de amtskommunale valg udgjorde det samlede antal lister 6 i 1981 mod 10 i 1978.

9.16 Lister på lokalområder – generelle lister

Tabel 21 specificerer antal lister på lokalområder, og tilsvarende oplysninger for partier med reserveret bogstaver meddelt i tabel 25.

Til lister på lokalområder henregnes lister: hvis listebetegnelse a) alene er et lokalt stednavn, b) er et lokalt stednavn tilknyttet en betegnelse som fx I, II

eller Øst, Vest – eller en sammensætning af flere lokale stednavne tilknyttet en gentagelse af ét af stednavnene (fx Østerby-Vesterby listen, Østerby), c) refererer til et delområde af kommunen, som fx Byliste, Oplandsliste, Sogneliste osv., og d) er tilknyttet et lokalt stednavn eller en betegnelse der refererer til et delområde – som fx By, Land, Øst, Vest osv.

En listebetegnelse som "Lokallisten" ses som modsætning til partiernes landsdækkende opstillinger, og henregnes derfor ikke under c), men betragtes som generel liste. Iøvrigt giver afgrænsningen kun for ganske få lister under ureserveret bogstav anledning til

Tabel 21. Listebetegnelser med ureserveret bogstav – kommunale og amtskommunale

	1981							1978
	Hele landet	Hovedstadsregion	Vestsj. Storst.	Bornholm, Fyn	Sdrj. Ribc, Ringk.	Vejlø, Århus	Viborg, Nordjyl.	Hele landet
	275 k.	50 k.	47 k.	37 k.	55 k.	42 k.	44 k.	275 k.
I. De kommunale valg	593/278	82/1	57/4	53/11	140/88	112/67	149/107	583/347
1 <i>Lister uden betegnelse</i>	11/-	2/-	-	-	6/-	1/-	2/-	12/-
2 <i>Lister kun med stednavn</i>	41/14	8/-	8/4	3/1	3/2	8/2	11/5	26/13
3 <i>I alt</i>	58/20	10/1	8/-	5/-	19/9	5/3	11/7	61/29
Tværpolitisk liste	38/12	8/1	5/-	3/-	10/3	4/2	8/6	32/10
Upolitisk liste	15/8	-	3/-	-	9/6	1/1	2/1	22/17
Fri (upartisk)liste/Ikke-partipolitisk . .	3/-	-	-	2/-	-	-	1/-	4/-
Uafhængig liste/Partiet uden navn . . .	2/-	2/-	-	-	-	-	-	3/2
4 <i>I alt</i>	103/86	5/-	5/-	4/1	32/29	19/19	38/37	122/108
Fælles lister	86/78	1/-	3/-	2/1	31/29	18/18	31/30	100/97
Fælles lister; Tværpolitisk, Upolitisk.	10/8	1/-	-	-	1/-	1/1	7/7	16/11
Kommunal./Kommunalpol. vælgerfor.	7/-	3/-	2/-	2/-	-	-	-	6/-
5 <i>I alt</i>	54/48	3/-	2/-	4/3	19/19	8/8	18/18	65/56
Beboerliste	3/3	-	-	-	-	3/3	-	6/1
Byliste (Tværpolitisk)/Landliste	7/7	-	-	1/1	4/4	-	2/2	7/7
Borger- og landbol./By- og landliste .	10/9	-	-	1/-	-	1/1	8/8	13/12
Lokalliste (Tværpol.)/Lokalpolitisk . . .	21/16	3/-	2/-	-	7/7	1/1	8/8	18/15
Landsbyliste/Sogneliste	13/13	-	-	2/2	8/8	3/3	-	21/21
6 <i>I alt</i>	19/5	1/-	1/-	1/-	2/-	4/-	10/5	15/7
Arbejderliste (SID)	9/5	-	-	-	-	-	9/5	8/5
Arb.- og lønmodtager/Arb.-løshedsl.	-	-	-	-	-	-	-	2/-
Lønmodt.(Upol., Fælles/De handicap.	4/-	-	1/-	-	1/-	2/-	-	-
Erhvervsliste/Landboliste	2/-	1/-	-	-	1/-	-	-	5/2
Pensionistpartiet/Kollegianere	4/-	-	-	1/-	-	2/-	1/-	-
7 <i>I alt</i>	158/104	10/-	8/-	16/6	37/28	45/35	42/35	186/132
Borgerliste (Frie)/Borgerlig liste	90/67	6/-	1/-	10/6	20/17	31/25	22/19	107/82
Borgerlig fællesliste/Fælles borgerliste	22/15	-	2/-	-	8/6	8/6	4/3	26/19
Borgerliste; Upolitisk, Tværpolitisk . .	46/22	4/-	5/-	6/-	9/5	6/4	16/13	53/31

ANM. Det er ikke i alle tilfælde anført, at en listebetegnelse i stedet for liste anfører gruppe, samling, parti m.v. Det i parentes anførte ord indgår i listebetegnelsen for enkelte af kandidatlisterne. Listebetegnelser, der kun omfatter 1 eller enkelte lister, er sammenstillede – skilt ved en skråstreg. Tallene angiver: antal lister i alt/heraf antal på lokalområder.

skøn, som fx lister under d) hvor det tilknyttede stednavn dækker både et bynavn og kommunenavnet; i disse tilfælde anvendes følgende retningslinier: 1) Er der under samme bogstav opstillet flere lister, og de øvrige lister som tillægsbetegnelse har stednavne på andre lokaliteter i kommunen, anses listens stednavn at referere til byen. 2) Det modsatte antages, hvis der kun er opstillet én liste, medmindre 3) der under et andet ureserveret bogstav er opstillet lister med samme listebetegnelse, som er tilknyttet stednavne på andre lokaliteter.

De under a-c) anførte lister har alle ureserveret

bogstav, mens d) refererer til lister med såvel reserveret som ureserveret bogstavbetegnelse. Lister i sidstnævnte gruppe kan såvel være enkeltlister som flerlister (med samme bogstav), mens lister under a) kun kan være enkeltlister, idet lister med forskellige stednavne ikke opfylder reglen i § 12e – men sådanne tilfælde forekommer dog af og til; ved formulering som i b) bliver det legale flerlister. Hvad angår lister under c) er disse gerne enkeltlister, men kan være flerlister i formen "Byliste I og Byliste II" (evt. uden nummer-tilføjelsen) og selvfølgelig også tilknyttet lokale stednavne, men derved er man ovre i gruppe d).

valg 1981

	1981							1978
	Hele landet	Hovedstadsregion	Vestsj. Storst.	Bornholm, Fyn	Sdrj. Ribe, Ringk.	Yejle, Århus	Viborg, Nordjyl.	Hele landet
	275 k.	50 k.	47 k.	37 k.	55 k.	42 k.	44 k.	275 k.
8 <i>I alt</i>	149/1	43/-	25/-	20/-	22/1	22/-	17/-	96/2
Politisk parti uden reserveret bogstav								
Borgerliste – Konservativt støttet . .	1/-	-	-	-	-	-	1/-	-
Socialdemokratiet og SID	-	-	-	-	-	-	-	1/-
Socialistisk-Kommunistisk liste	-	-	-	-	-	-	-	1/-
Afvigerliste/Børneliste, Bøsseliste	1/-	-	-	-	-	1/-	-	3/-
Alternativ liste/Alternat./Noget nyt	8/-	-	-	3/-	4/-	-	1/-	4/-
Billigere øl/Flinkeliste/Fælles kurs	4/-	4/-	-	-	-	-	-	-
Demokrater (Frie)/Demok. borgers.	1/-	1/-	-	-	-	-	-	2/-
Europæisk arbejderp./Larsenister	2/-	2/-	-	-	-	-	-	4/-
Folkeliste/Frihedsliste/Nordisk Folkep. .	3/-	-	-	1/-	1/-	-	1/-	4/-
Gruppe 72;78/Sundgruppen/Regnbuel. . . .	3/-	1/-	-	-	-	-	2/-	2/-
Grønne liste/Kompostp./Vegetarlisten . .	4/-	2/-	-	1/-	-	1/-	-	1/-
Indre mission	2/-	-	-	-	2/-	-	-	1/-
Indvandrere 1/Indv.-Minoritet	5/-	5/-	-	-	-	-	-	-
Kettys, Oles, Stigs liste m.v.	5/-	5/-	-	-	-	-	-	2/-
Kvindeliste (Fælles, Tværpolitisk)	1/-	-	-	-	-	-	1/-	4/-
Liberal fællesl./Social-liberal/Socialpol. .	3/1	-	1/-	-	2/1	-	-	2/-
Medbestemmelse/Midterpol./Reformgr. .	4/-	1/-	-	-	1/-	1/-	1/-	2/-
Medborgerl./Medbor. retfærdighedsp. .	6/-	3/-	2/-	-	-	1/-	-	-
Miljøliste (Tværpol.)/Dyreven og miljø .	9/-	3/-	2/-	1/-	1/-	1/-	1/-	11/-
Miljø og familie/Familielisten	2/-	2/-	-	-	-	-	-	-
Nærdemokrat./Nødvendig/Kontaktudv. .	3/-	-	-	-	2/-	-	1/-	6/-
Progressiv jordskat/Udbyttedes fællesl. .	2/-	1/-	-	-	-	1/-	-	1/-
Samlingsl./Samarbejds./Samfundsp. . . .	2/-	1/-	1/-	-	-	-	-	6/-
Socialistisk 1./Tværsocialistisk	53/-	8/-	14/-	8/-	7/-	12/-	4/-	22/-
Socialistisk fællesl./Fælles socialistisk . .	18/-	2/-	5/-	5/-	1/-	2/-	3/-	17/2
Socialistisk borgerl./Kristelig socialistisk	2/-	-	-	1/-	-	-	1/-	-
Ungdomsliste; Aktiv, Alternativ	3/-	2/-	-	-	1/-	-	-	-
Venstrefløjen/Rød valgalliance	2/-	-	-	-	-	2/-	-	-
	14 k.	3 k.	2 k.	2 k.	3 k.	2 k.	2 k.	14 k.
II. Amtskommunale valg	6/-	1/-	1/-	1/-	1/-	2/-	-	10/2
Liste kun med stednavn	-	-	-	-	-	-	-	1/1
Tværpolitisk aktion/De uafhængige	1/-	-	-	-	1/-	-	-	2/1
Arbejdsledsløsheds./Borgerliste (Tværpol.)	-	-	-	-	-	-	-	4/-
Offentlig ansat/Pensionist-Partiet	2/-	-	-	1/-	-	1/-	-	-
Grøn liste/Miljøliste	1/-	-	-	-	-	1/-	-	2/-
Kvindegruppe; Tværpol./Sundgruppen . .	2/-	1/-	1/-	-	-	-	-	1/-

Generelle lister er alle lister, der ikke er lister på lokalområder, herunder også flerlister under reserveret bogstav, hvor de enkelte lister ikke har særskilt betegnelse. Sådanne flerlister forekommer der gerne en del af – formentlig fordi et parti i konkurrence med andre ønsker at give vælgerne flere muligheder, men

ikke vil referere flerliste-opstillingens enkelte lister til skarpt adskilte delområder.

9.2 Opstillingerne i kommunerne og listeantallet

Tabel 22, der er udarbejdet på grundlag af tabel

Tabel 22. Kommunerne fordelt efter antal kandidatlistor – kommunale valg 1981 og 1978

	Hele landet		København Frederiksberg		Øernes amtsråds kredse						Jyllands amtsråds kredse			
	1981	1978	81	78	Hovedstadsområdet ¹		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
					81	78	81	78	81	78	81	78	81	78
Kommuner i alt	275	275	2	2	26	26	20	20	86	86	26	26	115	115
4 Lister	1	1	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	1	–
5 »	12	10	–	–	1	–	–	–	7	5	–	–	4	5
6 »	27	26	–	–	–	1	–	–	19	21	–	–	8	4
7 »	33	32	–	–	–	2	–	1	26	18	1	–	6	11
8 »	33	33	–	–	4	2	3	4	14	17	1	4	11	6
9 »	33	29	–	–	1	2	5	3	9	9	2	–	16	15
10 »	36	34	–	–	6	5	3	5	7	9	4	5	16	10
11 »	34	31	–	–	9	6	1	2	2	4	10	6	12	13
12 »	20	27	–	–	2	7	4	3	2	1	3	7	9	9
13 »	14	18	–	1	2	–	1	2	–	1	2	2	9	12
14 »	14	10	1	–	–	1	3	–	–	–	1	1	9	8
15 »	8	3	–	–	1	–	–	–	–	–	1	–	6	3
16 »	2	6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	6
17 »	4	3	–	–	–	–	–	–	–	–	1	1	3	2
18 »	2	5	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	2	5
19 »	–	3	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3
20 »	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
21 »	2	2	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	2
22 »	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1
26 »	–	1	–	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Lister i alt	2668	2767	35	39	270	268	213	200	640	657	291	289	1219	1314
Lister pr. komm.	9,7	10,1	17,5	19,5	10,4	10,3	10,7	10,0	7,4	7,6	11,2	11,1	10,6	11,4

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2.

¹ Ekskl. København og Frederiksberg.

Tabel 23. Gennemsnitlig listeantal pr. kommune i de enkelte amtsråds kredse – de 4 sidste kommunale valg

	Lister pr. kommune					Lister pr. kommune			
	1981	1978	1974	1970		1981	1978	1974	1970
<i>Øernes amtsråds kredse . . . . .</i>	8,5	8,5	8,7	6,7	<i>Jyllands amtsråds kredse . . . . .</i>	10,7	11,4	11,2	9,8
Københavns	10,4	10,2	10,7	6,8	Sønderjyllands	9,3	10,0	10,0	7,4
Frederiksborg	9,4	9,6	9,3	7,6	Ribe	10,0	10,1	10,3	9,5
Roskilde	9,9	8,6	8,6	7,6	Vejle	11,2	12,0	12,6	10,5
Vestsjællands	7,9	8,0	8,3	6,5	Ringkøbing	11,7	11,7	11,3	9,7
Storstrøms	7,3	7,2	7,5	5,5	Århus	9,9	10,0	9,4	8,3
Bornholms	8,4	9,0	8,2	5,6	Viborg	11,8	12,7	11,8	11,9
Fyns	7,8	8,3	8,3	7,1	Nordjyllands	11,5	13,0	13,3	11,7

III,1 i hæfte 1, viser kommunernes fordeling efter antal opstillede kandidatlistor ved de kommunale valg i 1981 og 1978. Listeanallet er faldet med 99 i forhold til 1978-valget. Fordelingen viser, at ialt 216 (212 i 1978) kommuner har 6-12 lister, mens 13 kommuner har 4-5 lister, 44 13-18 lister og 2 kommuner 21 lister. Gennemsnittet pr. kommune er steget for Øernes Bykommuner fra 10,0 til 10,7, men faldet for Øvrige kommuner på Øerne og Jylland samt for København-Frederiksberg.

Københavns kommune havde ved 1978- og 1974-valget 26 henh. 24 lister – nemlig 12/14 og 11/13 reserverede/ureserverede bogstavbetegnelser, hvor hvert bogstav omfattede en enkeltliste – og et samlet kandidatantal så højt som 374 henh. 363, idet antal rådsmedlemmer i København er 55. Stemmesedlerne var derfor overordentlig store ved de to valg, hvorfor Københavns kommune foreslog det embedsmandsvalg, der forberedte valglovsændringen, at kandidatlisternes stillerantal blev sat i forhold til vælgertallet

som 1 0/00 af dette. Udvalget indstillede, at den hidtgede bestemmelse om stillerantallet blev suppleret med en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen i kommuner med et vælgertal på over 25.000 (25 kommuner + København) kunne vedtage at forhøje stillertallet til højest 1 0/00 af vælgerantallet ved det seneste valg, men denne indstilling ændredes ved lovændringen i 1981 til, at stillerantallet højest kunne fordobles, for Københavns kommune dog højest 6-dobles – jf. afsnit 9.11. Ved 1981-valget faldt listeanallet for København til 21 (13/8), men kandidatantallet steg til 384. De øvrige 25 kommuner med over 25.000 vælgere havde i 1978 10-14 lister (kun Ålborg 14), således at den nye lovbestemmelse ikke var særlig aktuel for dem.

Ifølge tabellen havde 20 kommuner (ekskl. København) i 1978 16 lister og derover. Disse kommuner var alle jyske med vælgertal på 4700-20500, og de anvendte fra 4 (3/1) til 12 (7/5) bogstavbetegnelser, hvor 2 til 6 bogstaver omfattede flerlister – 75 med ialt 270

Tabel 24. **Kommunerne fordelt efter antal reserverede bogstavbetegnelser/henh. antal ureserverede benyttet ved listeopstillingerne – kommunale valg 1981**

	I alt	Øerne			Jylland				I alt	Øerne			Jylland	
		Hoveds. områd.	Bykommuner	Øvrige kom.	Bykommuner	Øvrige kom.	Hoveds. områd.			Bykommuner	Øvrige kom.	Bykommuner	Øvrige kom.	
Ialt kommuner.	275	28	20	86	26	115	6/7	1	—	—	—	—	—	1
13/8	1	1	—	—	—	—	6/4	1	—	—	—	—	—	1
13/1	1	—	1	—	—	—	6/3	7	—	—	2	—	—	5
12/4	1	—	—	—	1	—	6/2	17	—	—	7	3	—	7
12/3	1	—	—	—	1	—	6/1	15	—	—	7	—	—	8
12/2	2	1	1	—	—	—	6/-	11	—	—	8	1	—	2
12/1	1	—	—	—	1	—	5/7	1	—	—	—	—	—	1
12/-	2	1	1	—	—	—	5/5	3	—	—	—	—	—	3
11/3	1	—	1	—	—	—	5/4	3	—	—	—	—	—	3
11/1	3	1	1	—	1	—	5/3	11	—	1	3	—	—	7
11/-	6	2	1	—	2	1	5/2	23	—	—	12	—	—	11
10/3	2	2	—	—	—	—	5/1	23	—	—	12	—	—	11
10/2	2	—	1	—	1	—	5/-	5	—	—	5	—	—	—
10/1	6	5	—	—	1	—	4/7	1	—	—	—	—	—	1
10/-	5	1	—	—	4	—	4/4	2	—	—	—	—	—	2
9/3	1	—	—	1	—	—	4/3	6	—	—	1	—	—	5
9/2	7	3	1	1	2	—	4/2	12	—	—	3	—	—	9
9/1	7	3	1	—	3	—	4/1	5	—	—	3	—	—	2
9/-	4	—	1	1	1	1	4/-	1	—	—	—	—	—	1
8/4	1	—	1	—	—	—	3/3	4	—	—	1	—	—	3
8/2	3	1	1	1	—	—	3/2	6	1	—	—	—	—	5
8/1	7	—	4	—	—	3	3/1	2	—	—	—	—	—	2
8/-	5	1	1	—	—	3	2/4	2	—	—	—	—	—	2
7/3	5	1	—	2	2	—	2/2	2	—	—	—	—	—	2
7/2	10	1	1	3	—	5	1/6	2	—	—	1	—	—	1
7/1	15	3	1	7	2	2	1/4	2	—	—	—	—	—	2
7/-	6	—	—	5	—	1	1/3	2	—	—	—	—	—	2

ANM. De reserverede og ureserverede bogstavbetegnelser kan dække enkeltliste- eller flerliste-opstillinger.

Tabel 25. **Antal kommuner, hvor de enkelte partier opstillede, samlet listeantal og antal**

	1981			Øerne									Jyl.		
	Hele landet			Hovedstadsomr.			Bykommuner			Øvrige kommuner			Bykommuner		
	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.
	I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster	
275 kom.			28 kom.			20 kom.			86 kom.			26 kom.			
Lister i alt	2668	210		305	1		213	3		640	18		291	18	
heraf på lokalområder.....	703	174		6	1		2	1		50	12		22	8	
<i>Reserveret bogstavbetegnelse</i>	2075	164		262	1		185	3		519	16		257	17	
heraf på lokalområder.....	425	129		5	1		2	1		35	11		16	7	
A Socialdemokratiet	275	319	25	28	28		20	20		86	88	2	26	26	
heraf på lokalområder.....	24	67	24							2	4	2			
B Radikale Venstre	213	225	9	27	27		20	20		74	75	1	24	25	
heraf på lokalområder.....	5	12	5												
C Konservative Folkeparti	246	260	11	28	28		20	21	1	83	84	1	26	28	
heraf på lokalområder.....	7	16	7												
E Retsforbundet	59	59	20	20	20		10	10		8	8		13	13	
heraf på lokalområder.....															
F Socialistisk Folkeparti	109	109	26	26	26		19	19		24	24		23	23	
I Inter.-Soc. Arbejderparti	7	7	2	2	2		2	2					3	3	
K Kommunistiske Parti	104	104	27	27	27		20	20		24	24		21	21	
M Centrum-Demokraterne	53	53	14	14	14		9	9		13	13		11	11	
P Pensionist-Partiet															
Q Kristeligt Folkeparti	94	100	4	13	13		10	10		11	11		22	24	
heraf på lokalområder.....	1	2	1												
R Arbejderpartiet KAP	8	8	5	5	5		3	3							
S Slesvigsk Parti	11	11											3	3	
heraf på lokalområder.....															
V Venstre	260	500	101	25	29	1	20	22	2	85	110	12	26	40	
heraf på lokalområder.....	85	304	85	1	5	1	1	2	1	9	31	9	7	16	
Y Venstresocialisterne	37	37	16	16	16		10	10					11	11	
Z Fremskridtspartiet	260	283	14	27	27		19	19		82	82		26	29	
heraf på lokalområder.....	8	24	7												
<i>Ureserveret bogstavbetegnelse</i>	230	593	46	23	43		16	28		67	121	2	18	34	
heraf på lokalområder.....	87	278	45	1	1					9	15	1	3	6	

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. – Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds.

lister. Kommunernes kandidatantal lå på 87-129 (bortset fra Thisted med 143) og de adskilte sig således ikke væsentligt fra andre kommuner, jf. tabel 38; lovændringen, hvorefter en person kun kan være stiller for 1 liste, skærpede imidlertid betingelserne for flerliste-opstillinger. Ved 1981-valget er antal kommuner med 16 lister og derover reduceret til 9.

Af tabel 23, der viser det gennemsnitlige listeantal indenfor amtsrådsredsene, fremgår det, at på Øerne har Roskilde amtsrådsreds en stigning på 1,3, der afbalanceres af fald for Bornholms og Fyns amtsrådsreds. Jylland har en mere generel nedgang med større fald i Sønderjylland, Vejle, Viborg og Nordjyllands amtsrådsreds – sidstnævnte med 1,5.

Tabel 24 belyser opstillingerne i kommunerne på

en anden måde end tabel 22, idet man her viser kommunernes fordeling efter antal reserverede henh. ureserverede bogstavbetegnelse, der blev benyttet – der er således set bort fra, at der kan være flere lister under samme bogstav. Tabellen er primært ordnet efter størrelsen af antal reserverede bogstaver og her indenfor efter antal ureserverede. Højest ligger København med 13 reserverede og 8 ureserverede bogstaver og lavest 2 mindre kommuner i Viborg og Nordjyllands amtsrådsreds med 1 reserveret og 3 ureserverede bogstaver. I alt 6 kommuner havde kun 1 reserveret bogstav – der er A, idet Socialdemokratiet opstillede i samtlige kommuner, jf. tabel 25. I tabellens sidste halvdel forekommer i hovedsagen kun Øvrige kommuner – nemlig 65 på Øerne og 99 i Jylland.

listeforbund – kommunale valg 1981 og 1978

land			1978			Øerne						Jylland								
Øvrige kommuner			Hele landet			Hovedstadsomr.			Bykommuner			Øvrige kommuner			Bykommuner			Øvrige kommuner		
Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.	Opstilling		Li- ste- forb.			
I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster		I kom.	Li- ster	I kom.
115 kom.			275 kom.			28 kom.			20 kom.			86 kom.			26 kom.			115 kom.		
1219	170		2767	264		307	1		200	2		657	24		289	19		1314	218	
623	152		869	231		5	1		6	2		68	17		29	10		761	201	
852	127		2184	189		267	1		180	2		569	21		258	18		910	147	
367	109		522	157		5	1		5	2		49	15		20	9		443	130	
115	157	23	274	346	33	28	28	•	20	20	•	86	87	1	26	29	2	114	182	30
22	63	22	29	96	29	•	•	•	•	•	•	1	2	1	•	•	•	28	94	28
68	78	7	215	240	16	27	27	•	18	18	•	74	74	•	24	25	1	72	96	15
5	12	5	10	27	10	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	10	27	10
89	99	8	237	247	7	28	28	•	20	20	•	83	83	•	26	28	1	80	88	6
7	16	7	5	12	5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	5	12	5
8	8	•	74	77	2	21	21	•	8	8	•	17	19	1	15	15	•	13	14	1
•	•	•	1	2	1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1	2	1
17	17	•	101	101	•	25	25	•	18	18	•	28	28	•	19	19	•	11	11	•
•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
12	12	•	118	118	•	27	27	•	20	20	•	35	35	•	20	20	•	16	16	•
6	6	•	84	84	•	22	22	•	14	14	•	20	20	•	16	16	•	12	12	•
•	•	•	13	13	•	1	1	•	1	1	•	2	2	•	5	5	•	4	4	•
38	42	3	97	113	9	12	12	•	12	12	•	15	15	•	20	23	2	38	51	7
1	2	1	5	14	5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1	2	1	4	12	4
•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
8	8	•	11	14	2	•	•	•	•	•	•	•	•	•	3	3	•	8	11	2
•	•	•	1	3	1	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1	3	1
104	299	75	258	496	99	28	32	1	20	23	2	85	124	19	26	38	10	99	279	67
67	250	67	87	307	85	1	5	1	2	5	2	14	47	14	6	13	6	64	237	62
•	•	•	34	34	•	18	18	•	6	6	•	1	1	•	8	8	•	1	1	•
106	126	11	260	301	21	26	26	•	20	20	•	81	81	•	26	29	2	107	145	19
8	24	7	21	61	21	•	•	•	•	•	•	•	•	•	2	5	2	19	56	19
106	367	43	207	583	75	21	40	•	13	20	•	55	88	3	16	31	1	102	404	71
74	256	43	97	347	74	•	•	•	1	1	•	9	19	2	4	9	1	83	318	71

Tabel 25, der er et uddrag af tabel II,2 i hæfte 1, anfører for de kommunale valg i 1981 antal kommuner, hvor de enkelte partier opstillede, antal kandidatlister og listeforbund. Tabellen omfatter også Andre lister med ureserveret bogstav, der i hver kommune kan være repræsenteret ved et antal ureserverede bogstaver (til og med 8 i 1981 og 14 i 1978), der hver kan dække enten enkeltliste- eller flerliste-opstilling.

Det fremgår af tabellens første kolonne, at alene Socialdemokratiet har opstillet i alle 275 kommuner, hvorefter følger Venstre og Fremskridtspartiet i hver 260 kommuner, Konservative Folkeparti i 246, mens en eller flere Andre lister med ureserveret bogstav er opstillet i 230 kommuner. Fra Det radikale Venstre med opstilling i 213 kommuner er der et større spring

til Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti og Kristeligt Folkeparti med opstilling i henh. 109, 104 og 94 kommuner, og derefter kommer Retsforbundet og Centrum-Demokraterne med 59 henh. 53 og til sidst 4 partier med fra 37 til 7. I tabel 27 er opstillingsprocenten – andelen af kommuner med opstilling for hvert parti – anført for de 5 kommunegrupper ved de 2 sidste kommunale valg.

Listeantallet er steget for C, Andre lister og F med henh. 13, 10 og 8 samt for V og Y 4-3, eller ialt 38 lister. Modsat er listeantallet faldet for M og A med 31-27, for E, Z, B, K og Q med 18-13 samt for S med 3, eller ialt 139. For partierne A, B, Q, S og Z har nedgangen i listeantallet ikke medført nogen nævneværdig ændring i antal kommuner, hvor de pågæ-

Tabel 26. **Partiernes gennemsnitlige listeantal pr. kommune – kommunale valg i 1981 og 1978**

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
I alt	9,70	10,06	10,89	10,96	10,65	10,00	7,44	7,64	11,19	11,11	10,60	11,43
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	7,54	7,94	9,36	9,53	9,25	9,00	6,03	6,62	9,88	9,92	7,41	7,91
A Socialdemokratiet	1,16	1,26	1,00	1,00	1,00	1,00	1,02	1,01	1,00	1,11	1,37	1,58
B Radikale Venstre	0,82	0,87	0,96	0,96	1,00	0,90	0,87	0,86	0,96	0,96	0,68	0,83
C Konservative Folkeparti	0,94	0,90	1,00	1,00	1,05	1,00	0,98	0,97	1,08	1,08	0,86	0,77
E Retsforbundet	0,21	0,28	0,72	0,75	0,50	0,40	0,09	0,22	0,50	0,58	0,07	0,12
F Socialistisk Folkeparti	0,40	0,37	0,93	0,89	0,95	0,90	0,28	0,33	0,88	0,73	0,15	0,10
I Inter.-Soc. Arbejderparti	0,03	•	0,07	•	0,10	•	–	•	0,12	•	–	•
K Kommunistiske Parti	0,38	0,43	0,96	0,96	1,00	1,00	0,28	0,41	0,81	0,77	0,10	0,14
M Centrum-Demokraterne	0,19	0,31	0,50	0,79	0,45	0,70	0,15	0,23	0,42	0,62	0,05	0,10
P Pensionist-Partiet	•	0,05	•	0,04	•	0,05	•	0,02	•	0,19	•	0,03
Q Kristeligt Folkeparti	0,36	0,41	0,47	0,43	0,50	0,60	0,13	0,18	0,92	0,88	0,37	0,44
R Arbejderpartiet KAP	0,03	•	0,18	•	0,15	•	–	•	–	•	–	•
S Slesvigsk Parti	0,04	0,05	•	•	•	•	•	•	0,11	0,11	0,07	0,10
V Venstre	1,82	1,80	1,04	1,14	1,10	1,15	1,28	1,44	1,54	1,46	2,60	2,43
Y Venstresocialisterne	0,13	0,12	0,57	0,64	0,50	0,30	–	0,01	0,42	0,31	–	0,01
Z Fremskridtspartiet	1,03	1,09	0,96	0,93	0,95	1,00	0,95	0,94	1,12	1,12	1,10	1,26
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	2,16	2,12	1,53	1,43	1,40	1,00	1,41	1,02	1,31	1,19	3,19	3,52

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

Slesvigsk Parti, der kun opstiller i Sønderjyllands amtsrådsreds, har i dennes Bykommuner i 1981 og 1978 listeantallet 1,00 og i Øvrige kommuner 0,40 henholdsvis 0,55.

dende partier opstillede; årsagen hertil må søges i, at disse partier har begrænset antallet af flerliste-opstillinger eller listeantallet i disse opstillinger – jf. tabel 28. Partiet P med 13 lister ved 1978-valget havde ikke reserveret bogstav i 1981, men i stedet kom partierne I og R til med 7 henh. 8 lister. De ovennævnte forskydninger i listeantallet udgør for Centrum-Demokraterne 37 pct., for Retsforbundet 23 samt for Kommunistiske Parti og Kristeligt Folkeparti 12 pct. – alle negative – mens forskydningerne for de øvrige partier ligger mellem $\div 10$ og $+10$ pct.

Kolonnen for Antal listeforbund giver et godt skøn for partiernes antal flerlister, men er ikke helt nøjagtigt, da listerne i en sådan opstilling ikke altid samarbejder i listeforbund.

Tabel 26 belyser partiernes gennemsnitlige listeantal pr. kommune for de 5 kommunegrupper og Hele landet ved de to seneste valg. Ved 1981-valget havde Andre lister et gennemsnitligt listeantal pr. kommune på 2,16, Venstre 1,82, Socialdemokratiet 1,16, Fremskridtspartiet 1,03, Konservative Folkeparti 0,94 og Radikale Venstre 0,82; de øvrige 9 partier lå mellem 0,40

for F og 0,03 for I og R.

Gennem kommunegrupperne falder gennemsnittet for Andre lister fra 1,5 i Hovedstadsområdet til 1,3 i Jyllands Bykommuner og springer derefter op på 3,2 i Jyllands Øvrige kommuner. Venstres gennemsnit stiger fra 1,0 til 1,5 gennem de 4 første grupper og kommer op på 2,6 i den 5., mens Socialdemokratiet ligger på 1,0 i de 4 første og på 1,4 i den 5. gruppe. Konservative Folkeparti ligger på ca. 1,0 i de 3 første, lidt højere i den 4. og på 0,9 i den 5. gruppe og Fremskridtspartiet nær 1,0 i de 3 første og på 1,1 i de 2 sidste grupper, mens Radikale Venstre ligger nær 1,0 i Hovedstadsområdet og de to Bykommunegrupper, men lidt lavere i Øvrige kommuner. De øvrige partier har i forhold til deres landsgennemsnit høje gennemsnit i gruppe 1, 2 og 4, og meget lave i 3 og 5, idet dog Kristeligt Folkeparti udskiller sig ved at ligge forholdsvis højt i Jyllands 2 grupper.

De anførte gennemsnitstal i tabellen er for det enkelte parti produktet af 2 faktorer, nemlig opstillingsprocenten i tabel 27 og det gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling, jf. tabel 30.

Tabel 27. **Antal kommuner hvor de enkelte partier opstillede i procent af kommuner ialt – kommunale valg 1981 og 1978**

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,1
B Radikale Venstre	77,5	78,2	96,4	96,4	100,0	90,0	86,0	86,0	92,3	92,3	59,1	62,6
C Konservative Folkeparti	89,5	86,2	100,0	100,0	100,0	100,0	96,5	96,5	100,0	100,0	77,4	69,6
E Retsforbundet	21,5	26,9	71,4	75,0	50,0	40,0	9,3	19,8	50,0	57,7	7,0	11,3
F Socialistisk Folkeparti	39,6	36,7	92,9	89,3	95,0	90,0	27,9	32,6	88,5	73,1	14,8	9,6
I Inter.-Soc. Arbejderparti	2,5	•	7,1	•	10,0	•	•	•	11,5	•	•	•
K Kommunistiske Parti	37,8	42,9	96,4	96,4	100,0	100,0	27,9	40,7	80,8	76,9	10,4	13,9
M Centrum-Demokraterne	19,3	30,5	50,0	78,6	45,0	70,0	15,1	23,3	42,3	61,5	5,2	10,4
P Pensionist-Partiet	•	4,7	•	3,6	•	5,0	•	2,3	•	19,2	•	3,5
Q Kristeligt Folkeparti	34,2	35,3	46,4	42,9	50,0	60,0	12,8	17,4	84,6	76,9	33,0	33,0
R Arbejderpartiet KAP	2,9	•	17,9	•	15,0	•	•	•	•	•	•	•
S Slesvigske Parti	4,0	4,0	•	•	•	•	•	•	11,5	11,5	7,0	7,0
V Venstre	94,5	93,8	89,3	100,0	100,0	100,0	98,8	98,8	100,0	100,0	90,4	86,1
Y Venstresocialisterne	13,5	12,4	57,1	64,3	50,0	30,0	•	1,2	42,3	30,8	•	0,9
Z Fremskridtspartiet	94,5	94,5	96,4	92,9	95,0	100,0	95,3	94,2	100,0	100,0	92,2	93,0
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	83,6	75,3	82,1	75,0	80,0	65,0	77,9	64,0	69,2	61,5	92,2	88,7

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

Slesvigske Parti, der kun opstiller i Sønderjyllands amtsråds-kreds, har i dennes Bykommuner både i 1981 og 1978 100,0 og i Øvrige kommuner 40,0.

Tabel 27 anfører de enkelte partiers opstillingsprocent for de 5 kommunegrupper og Hele landet ved de to seneste valg. De anførte procenter er lig de tilsvarende gennemsnitlige listeantal (gange 100) i tabel 26 i de tilfælde, hvor den ovennævnte anden faktor er 1,00 – dvs. partiet har 1 liste i hver kommune med opstilling. Dette gælder alle kommunegrupperne for partierne F, K, M og Y i begge valgår og for E, I, R og S i 1981; her udover gælder det nogle af kommunegrupperne, jf. de tomme felter i tabel 30.

Ved 1981-valget har Socialdemokratiet en opstillingsprocent på 100 i alle 5 kommunegrupper, mens Venstre og Fremskridtspartiet ligger på 95 pct. i Hele landet og på 100 eller nær ved i de fleste af kommunegrupperne, men kun på 90 i Jyllands Øvrige kommuner og for Venstre tillige i Hovedstadsområdet. Konservative Folkeparti med 90 pct. i Hele landet, ligger på 100 i gruppe 1, 2 og 4, på 97 i 3 og 77 pct. i gruppe 5, mens Andre lister med 84 pct. i Hele landet ligger på ca. 80 i de første 3 grupper, 70 i 4 og 92 pct. i 5. Radikale Venstre med en opstillingsprocent på 78 i Hele landet ligger på 100 eller nær ved i de 2 første grupper, på 92 i 4, samt 86 og 59 for Øernes henholdsvis Jyllands Øvrige kommuner.

9.3 Partiernes opstillingsform i kommunerne

Tabel 28, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, belyser de opstillingsformer, som partierne anvendte ved de kommunale valg. Andre lister med ureserveret bogstav er udskilt i en særlig tabel – tabel 29 – hvor fremstillingen er tilpasset disse opstillinger.

I den enkelte kommune kan partiets opstilling være 1) en enkeltliste eller 2) en flerliste omfattende to eller flere dellister med samme bogstavbetegnelse. Flerlisterne udgør 162 eller 9,3 pct. af samtlige opstillinger mod i 1978 187 eller 10,5 pct.; det samlede antal dellister udgør 501 eller 24,1 pct. af ialt lister, mod i 1978 595 lister eller 27,2 pct. Kun nogle af partierne benytter flerliste-opstillinger, således Venstre med 38,1 pct. af partiets opstillinger (37,6 pct. i 1978), Socialdemokratiet 9,1 (11,7), Fremskridtspartiet 5,4 (8,5), Konservative Folkeparti 4,5 (3,0), Kristeligt Folkeparti 4,3 (9,3) og Radikale Venstre 4,2 pct. (7,4 i 1978); ved 1978-valget gjaldt det endvidere Retsforbundet med 2,7 pct. og Slesvigske Parti med 18,2 – sidstnævnte parti opstillede kun i 11 kommuner i Sønderjyllands amtsråds-kreds. Venstre og Konservative Folkeparti har således nogen stigning i flerliste-opstillingerne, mens de

Tabel 28. **Partiernes opstillinger i kommunerne opgjort på opstillingsform – kommunale valg 1981**

	Lister med reserveret bogstavbetegnelse													I alt	
	A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y		Z
1981-VALGET															
Kommuner uden opstilling	-	62	29	216	166	268	171	222	181	267	12 ¹	15	238	15	1862
Kommuner med opstilling	275	213	246	59	109	7	104	53	94	8	11¹	260	37	260	1736
I alt lister	319	225	260	59	109	7	104	53	100	8	11	500	37	283	2075
I alt listeforbund	25	9	11	.	.	.	.	.	4	.	.	101	.	14	164
I Enkeltliste opstilling	250	204	235	59	109	7	104	53	90	8	11	161	37	246	1574
1 Æn generel liste	250	204	235	59	109	7	104	53	90	8	11	160	37	246	1573
2 Æn lokalbenævnt liste	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ²	-	-	1
II Flerliste opstilling	25	9	11	-	-	-	-	-	4	-	-	99	-	14	162
I Øernes 134 kommuner	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	15	-	-	20
I Jyllands 141 kommuner	23	8	9	-	-	-	-	-	4	-	-	84	14	-	142
a Flere ubenævnte lister	1	4	4	-	-	-	-	-	3	-	-	15	-	6	33
2 lister	1	3	3	-	-	-	-	-	1	-	-	11	6	-	25
3 lister	-	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	3	-	-	7
4 lister	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
I alt lister	2	9	9	-	-	-	-	-	8	-	-	35	12	-	75
I alt listeforbund	1	4	4	-	-	-	-	-	3	-	-	15	6	-	33
b Kun lokalbenævnte lister	24	5	7	-	-	-	-	-	1	-	-	83	-	7	127
2 lister	12	3	5	-	-	-	-	-	1	-	-	19 ³	3	-	43
3 lister	8	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	25 ⁴	3	-	40
4 lister	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18 ⁵	1	-	20
5 lister	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17	-	-	20
6-9 lister	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 ⁶	-	-	4
I alt lister	67	12	16	-	-	-	-	-	2	-	-	300	19	-	416
I alt listeforbund	24	5	7	-	-	-	-	-	1	-	-	85	7	-	129
c Både lokal- og ubenævnte l.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	2
4-6 lister, heraf 1 ubenævnt	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
I alt lister	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	6	-	10
I alt listeforbund	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	2
1978-VALGET															
P															
Kommuner uden opstilling	1	60	38	201	174	.	157	191	178	262	12 ¹	17	241	15	1547
Kommuner med opstilling	274	215	237	74	101	.	118	84	97	13	11¹	258	34	260	1776
I alt lister	346	240	247	77	101	.	118	84	113	13	14	496	34	301	2184
I alt listeforbund	33	16	7	2	.	.	.	.	9	.	2	99	.	21	189
I Enkeltliste opstilling	242	199	230	72	101	.	118	84	88	13	9	161	34	238	1589
1 Æn generel liste	242	199	230	72	101	.	118	84	88	13	9	157	34	238	1585
2 Æn lokalbenævnt liste	-	-	-	-	-	.	-	-	-	-	-	4 ⁷	-	-	4
II Flerliste opstilling	32	16	7	2	-	.	-	-	9	-	2	97	-	22	187
a Flere ubenævnte lister	3	6	2	1	-	.	-	-	4	-	1	14	-	1	32
I alt lister	7	14	5	3	-	.	-	-	11	-	2	32	2	-	76
b Kun lokalbenævnte lister	28	10	5	1	-	.	-	-	5	-	1	83	-	21	154
I alt lister	95	27	12	2	-	.	-	-	14	-	3	303	61	-	517
c Både lokal- og ubenævnt l.	1	-	-	-	-	.	-	-	-	-	-	-	-	-	1
I alt lister	2	-	-	-	-	.	-	-	-	-	-	-	-	-	2

ANM. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 20.

¹ Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds. ² I Viborg amtsrådsreds. ³ 1 flerliste har ikke listeforbund. ⁴ 1 flerliste har kun 2 lister i listeforbund. ⁵ 1 flerliste har kun 2 lister i listeforbund og 1 har 2 listeforbund. ⁶ 1 flerliste med 6 lister (2 listeforbund à 3 lister), 1 med 7, 1 med 8 og 1 med 9 lister (sidstnævnte har 2 listeforbund med 3 henh. 5 lister). ⁷ 1 liste i hver af amtsrådsredene Ribe, Ringkøbing, Århus og Viborg.

Tabel 29. **Andre listers opstillinger opgjort på opstillingsform for kommunerne i de enkelte amtsråds kredse – kommunale valg 1981 og 1978**

	Kommuner		Li- ster i alt	I. Enkelt lister		II. Flerlister											
						Ikke-lokalbenævnt			Lokalbenævnt								
	I alt	Med op- stil- ling		An- tal	Heraf lokal- be- nævnt	An- tal	I alt		An- tal	Fordelt efter listeantal						I alt	
							Li- ster	Liste- forb.		2	3	4	5	6	> 6	Li- ster	Liste- forb.
Hele landet 1981	275	230	593	431	118	1	2	1	45	16	10	5	7	6	1	160	45
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	2	2	10	10	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Øernes amtsrådskr.</i>	132	104	182	178	13	1	2	1	1	1	-	-	-	-	-	2	1
<i>Københavns</i>	18	13	21	21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Frederiksborg</i>	19	16	29	29	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Roskilde</i>	11	11	22	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Vestsjællands</i>	23	18	30	30	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Storstrøms</i>	24	17	27	25	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	2	1
<i>Bornholms</i>	5	4	5	5	-	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Fyns</i>	32	25	48	46	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	141	124	401	243	104	-	-	-	44	15	10	5	7	6	1 ⁵	158	44
<i>Sønderjyllands</i>	23	18	37	28	8	-	-	-	2	-	1	-	-	1	-	9	2
<i>Ribe</i>	14	12	42	22	9	-	-	-	6	2	2 ¹	1	-	1	-	20	6
<i>Vejle</i>	16	15	43	34	17	-	-	-	4	3	1	-	-	-	-	9	4
<i>Ringkøbing</i>	18	15	61	36	17	-	-	-	7	2	1 ²	2	2 ²	-	-	25	5
<i>Århus</i>	26	23	69	40	12	-	-	-	8	2	3	1 ¹	-	2	-	29	8
<i>Viborg</i>	17	15	46	36	25	-	-	-	3	1 ²	1 ²	-	1 ³	-	-	10	2
<i>Nordjyllands</i>	27	26	103	47	16	-	-	-	14	5	1	1	4 ⁴	2	1 ⁵	56	17
Hele landet 1978	275	207	583	346	113	1	3	1	74	35	14	10	10	4	1	234	74
<i>Kbhvn., Fr.berg</i>	2	2	16	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Øernes amtsrådskr.</i>	132	87	132	125	16	1	3	1	2	2	-	-	-	-	-	4	2
<i>Københavns</i>	18	12	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Frederiksborg</i>	19	17	28	28	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Roskilde</i>	11	8	10	10	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Vestsjællands</i>	23	17	25	22	2	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Storstrøms</i>	24	10	16	12	-	-	-	-	2	2	-	-	-	-	-	4	2
<i>Bornholms</i>	5	3	4	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Fyns</i>	32	20	37	37	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	141	118	435	205	97	-	-	-	72	33	14	10	10	4	1 ⁶	230	72
<i>Sønderjyllands</i>	23	17	43	28	8	-	-	-	5	3	-	1	1	-	-	15	5
<i>Ribe</i>	14	11	41	20	15	-	-	-	8	5 ²	2 ¹	-	1	-	-	21	7
<i>Vejle</i>	16	15	50	32	16	-	-	-	8	7	-	1	-	-	-	18	8
<i>Ringkøbing</i>	18	17	71	33	16	-	-	-	12	5	3	2	1	1 ⁷	-	38	14
<i>Århus</i>	26	20	65	26	7	-	-	-	11	2	4	3	1 ¹	1	-	39	11
<i>Viborg</i>	17	14	52	26	20	-	-	-	8	3	2 ²	1 ⁸	2 ⁴	-	-	26	8
<i>Nordjyllands</i>	27	24	113	40	15	-	-	-	20	8	3 ⁹	2	4 ²	2	1 ⁶	73	19

ANM. Ved enkelt-liste opstilling forstås, at der under en bogstavbetegnelse kun er opstillet 1 liste, mens der ved en flerliste opstilling er opstillet 2 eller flere lister, der normalt samarbejder i 1 liste forbund.

¹ 1 flerliste har 1 liste udenfor liste forbundet. ² 1 flerliste har ikke liste forbundet. ³ 1 flerliste med 2 liste forbund à 2 og 3 lister.

⁴ 1 flerliste med 1 liste udenfor liste forbundet og 1 flerliste med 2 liste forbund à 2 og 3 lister. ⁵ 1 flerliste med 3 liste forbund à 2, 2 og 3 lister. ⁶ 1 flerliste med 2 liste forbund à 3 og 5 lister. ⁷ 1 flerliste med 3 liste forbund à 2 lister. ⁸ 1 flerliste har 2 lister udenfor liste forbundet. ⁹ 1 flerliste uden liste forbund og 1 flerliste med 1 liste udenfor liste forbundet.

Tabel 30. Partiernes gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling – kommunale valg 1981 og 1978

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet.....	1,16	1,26					1,02	1,01		1,12	1,37	1,60
B Radikale Venstre.....	1,06	1,12					1,01		1,04	1,04	1,15	1,33
C Konservative Folkeparti..	1,06	1,04			1,05		1,01		1,08	1,08	1,11	1,10
E Retsforbundet.....		1,04						1,12				1,08
Q Kristeligt Folkeparti.....	1,06	1,16							1,09	1,15	1,11	1,34
S Slesvigsk Parti.....		1,27										1,38
V Venstre.....	1,92	1,92	1,16	1,14	1,10	1,15	1,29	1,46	1,54	1,46	2,88	2,82
Z Fremskridtspartiet.....	1,09	1,16							1,12	1,12	1,19	1,36
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	2,58	2,82	1,87	1,90	1,75	1,54	1,81	1,60	1,89	1,94	3,46	3,96

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Det gennemsnitlige listeantal er kun oplyst, når det afviger fra 1,00.

Tabel 31. Antal lister på lokalområder i procent af samtlige – kommunale valg 1981 og 1978

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
I alt	26,3	31,4	2,0	1,6	0,9	3,0	7,8	10,4	7,6	10,0	51,1	57,9
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	20,5	23,9	1,9	1,9	1,1	2,8	6,7	8,6	6,2	7,8	43,1	48,7
A Socialdemokratiet.....	21,0	27,7	–	–	–	–	4,5	2,3	–	–	40,1	51,6
B Radikale Venstre.....	5,3	11,3	–	–	–	–	–	–	–	–	15,4	28,1
C Konservative Folkeparti..	6,2	4,9	–	–	–	–	–	–	–	–	16,2	13,6
E Retsforbundet.....	–	2,6	–	–	–	–	–	–	–	–	–	14,3
Q Kristeligt Folkeparti.....	2,0	12,4	–	–	–	–	–	–	–	8,7	4,8	23,5
S Slesvigsk Parti.....	–	21,4	–	–	–	–	–	–	–	–	–	27,3
V Venstre.....	60,8	61,9	17,2	15,6	9,1	21,7	28,2	37,9	40,0	34,2	83,6	84,9
Z Fremskridtspartiet.....	8,5	20,3	–	–	–	–	–	–	–	17,2	19,0	38,6
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	46,9	59,5	2,3	–	–	5,0	12,4	21,6	17,6	29,0	69,8	78,7

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2 og vedrørende lister på lokalområder afsnit 9.16. Specifikationerne omfatter kun partier, der har lokalister. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtstrådkreds.

andre partier har ret udtalt tilbagegang, men om denne tilbagegang skyldes de skærpede betingelser med hensyn til stillerne – jf. omtalen til tabel 22 – kan ikke afgøres. Det gnstl. listeantal pr. flerliste er 3,1 mod 3,2 i 1978.

Flerliste-opstillingernes relative fordeling på de 3 former: a) ubenævnte, b) lokalbenævnte og c) både

lokal- og ubenævnte var i 1981 henh. 20, 79 og 1 pct., mod i 1978 henh. 17, 82 og 1; trods en mindre nedgang for gruppe b) er denne dog stadig dominerende, og gruppen omfatter også det største antal lister i flerliste-opstillingerne – nemlig 9 lister i 1981 mod 8 i 1978.

Listeforbund kan kun indgås mellem listerne i en

flerliste-opstilling, og som hovedregel samarbejder disse lister i ét listeforbund. Det fremgår af tabellens noter, at af de 162 flerlister i 1981 har 1 ikke listeforbund, 3 har 2 listeforbund og i to tilfælde er 1 liste udenfor listeforbundet.

Tabel 29, der er udarbejdet på samme grundlag som tabel 28, viser opstillingsformen for Andre lister med ureserveret bogstav, men opgørelsen refererer her ikke til den enkelte kommune, da variationerne er så store – fra én kommune med et enkelt ureserveret bogstav med en enkeltliste, generel eller ubenævnt, til én kommune med 8 ureserverede bogstaver, der hver dækker enten enkelt- eller flerlister, som igen enten kan være generelle eller lokalbenævnte. Opgørelsen refererer derfor i stedet til alle kommuner i den enkelte amtsrådsreds, hvor Andre lister har opstillet.

Andre lister opstillede i 1981 i 230 kommuner eller 84 pct. af landets kommuner mod 75 pct. i 1978. I 1981 udgjorde antal enkelt- og flerlister 431 henh. 46, hvad der i forhold til 1978-valget er en stigning på 85 enkeltlister og en nedgang på 29 flerlister; antal dellister i flerliste-opstillingerne er faldet med 75 til 162, mens det samlede listeantal – for enkelt- og flerlister – er steget med 10 til 593. Af enkeltlisterne var 27 pct. i 1981 mod 33 pct. i 1978 lokalbenævnte, og af dellisterne var alle med undtagelse af 2 henh. 3 lokalbenævnte.

Med partiernes nedgang i antal flerliste-opstillinger på 13 pct. til 162 og Andre listers nedgang på 39 pct. til 46 bliver det samlede antal flerlister 208 i 1981 mod 262 i 1978, og antal dellister ialt 663 henh. 832.

I København og Frederiksberg opstillede Andre lister i 1981 10 generelle enkeltlister mod 16 i 1978. I Øernes amtsråds kredse opstilledes i 79 pct. af kommunerne mod 66 pct. i 1978, således at udviklingen 1974-78 er forstærket. Enkeltliste-opstillinger er helt dominerende på Øerne, og er steget fra 125 til 178; 7 pct. er lokalbenævnte mod tidligere 13 pct.; det gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling er steget fra 1,5 til 1,8.

I Jyllands amtsråds kredse opstilledes i 88 pct. af kommunerne mod 84 pct. i 1978. Antal enkeltlister er steget med 38 til 243, mens flerlisterne har et langt større fald end for 1974-78 – nemlig med 28 til 44; dellisterne i flerliste-opstillingerne er faldet med 72 til 158. For enkeltlisterne er 43 pct. mod tidligere 47 pct. lokalbenævnte, mens det gælder 100 pct. for dellisterne ved begge valg. Det samlede listeantal er faldet med 34 til 401, og gennemsnittet pr. kommune med opstilling fra 3,7 til 3,2.

Afvigelser fra hovedreglen, at dellisterne i flerliste-opstillinger samarbejder i 1 listeforbund, er meddelt i tabellens noter.

Tabel 30 belyser det gennemsnitlige listeantal pr. kommune med opstilling for de enkelte partier ved de kommunale valg i 1981 og 1978; felter hvor gennemsnittet er 1,00 står blanke. Gennemsnittet i Hele landet er steget lidt for Konservative Folkeparti, er uændret for Venste og faldet for de øvrige partier. I hovedsagen ligger forskydningerne i Jyllands 2 kommunegrupper.

Tabel 31, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, viser antal lister på lokalområder i procent af samtlige lister. For partierne er de lokalbenævnte lister med få undtagelser alle dellister, og deres antal er gået tilbage undtagen for C og V, samtidig med at den andel, der er lokalbenævnte, gennemgående er faldet. De lokalbenævnte listers betydning er aftaget væsentligt for de fleste af partierne og for Andre lister.

9.4 Opstillingerne i amtskommunerne

Tabel 32, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,1 i hæfte 1, viser amtskommunernes fordeling efter antal kandidatlister ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978. Fordelingen er meget forskellig for Øerne og Jylland, idet amtskommunerne på Øerne i 1981 varierer mellem 8-13 kandidatlister, mens de i Jylland varierer mellem 11 og 39. Det gennemsnitlige listeantal pr. amtskommune er 16,1 mod 15,2 i 1978, idet det

Tabel 32. Amtskommunerne fordelt efter antal kandidatlister – amtskommunale valg 1981 og 1978

	17. november 1981			7. marts 1978		
	I alt	Øerne	Jylland	I alt	Øerne	Jylland
Komm. i alt	14	7	7	14	7	7
8 lister	1	1	—	—	—	—
10 »	1	1	—	1	1	—
11 »	1	—	1	4	3	1
12 »	1	1	—	2	1	1
13 »	5	4	1	2	1	1
14 »	—	—	—	1	1	—
15 »	2	—	2	—	—	—
19 »	—	—	—	1	—	1
21 »	—	—	—	1	—	1
23 »	—	—	—	1	—	1
25 »	1	—	1	—	—	—
26 »	1	—	1	—	—	—
32 »	—	—	—	1	—	1
39 »	1	—	1	—	—	—
Lister i alt	226	82	144	213	82	131
Lister pr. kom.	16,1	11,7	20,6	15,2	11,7	18,7

Tabel 33. Antal amtskommuner, hvor de enkelte partier opstillede, samlet listeantal og antal listeforbund – amtskommunale valg 1981 og 1978

	Tilsammen						Øernes amtskommuner						Jyllands amtskommuner					
	Opstilling				Liste- forbund		Opstilling				Liste- forbund		Opstilling				Liste- forbund	
	i komm.		ant. lister				i komm.		ant. lister				i komm.		ant. lister			
	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78		
	14 amtskom.						7 amtskom.						7 amtskom.					
Lister i alt.	226 213 21 14						82 82 3 1						144 131 18 13					
heraf lokalområder	81 67 15 12						1 1 . .						80 66 15 12					
<i>Reserveret bogstav</i>	220 203 21 14						79 75 3 1						141 128 18 13					
heraf lokalområder	81 65 15 12						1 . . .						80 65 15 12					
A Socialdemokratiet	14	14	14	14	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.
B Radikale Venstre	14	14	31	30	5	4	7	7	8	7	1	.	7	7	23	23	4	4
heraf lokalområder	4	4	20	20	4	4	.	.	.	.	.	.	4	4	20	20	4	4
C Konservative Folkeparti	14	14	31	21	4	2	7	7	7	7	.	.	7	7	24	14	4	2
heraf lokalområder	4	2	19	9	2	2	.	.	.	.	.	.	4	2	19	9	2	2
E Retsforbundet	13	14	15	14	1	.	6	7	6	7	.	.	7	7	9	7	1	.
heraf lokalområder	1	.	3	.	1	.	.	.	.	.	.	.	1	.	3	.	1	.
F Socialistisk Folkeparti	14	14	14	14	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.
I Inter.-Soc. Arbejderparti	1	.	1	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
K Kommunistiske Parti	14	14	14	14	.	.	7	7	7	7	.	.	7	7	7	7	.	.
M Centrum-Demokraterne	13	13	13	13	.	.	6	6	6	6	.	.	7	7	7	7	.	.
P Pensionist-Partiet	.	3	.	3	.	.	.	1	.	1	.	.	.	2	.	2	.	.
Q Kristeligt Folkeparti	14	14	17	23	2	2	7	7	7	7	.	.	7	7	10	16	2	2
heraf lokalområder	2	2	5	11	2	2	.	.	.	.	.	.	2	2	5	11	2	2
R Arbejderpartiet KAP	2	.	2	.	.	.	2	.	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.
S Slesvigske Parti	1	1	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	.	.
V Venstre	14	14	26	26	5	4	7	7	9	9	2	1	7	7	17	17	3	3
heraf lokalområder	4	3	13	12	2	2	1	.	1	.	.	.	3	3	12	12	2	2
Y Venstresocialisterne	10	5	10	5	.	.	5	3	5	3	.	.	5	2	5	2	.	.
Z Fremskridtspartiet	14	14	31	25	4	2	7	7	7	7	.	.	7	7	24	18	4	2
heraf lokalområder	4	2	21	13	4	2	.	.	.	.	.	.	4	2	21	13	4	2
<i>Ureserveret bogstav</i>	5	8	6	10	.	.	3	5	3	7	.	.	2	3	3	3	.	.
heraf lokalområder	.	2	.	2	.	.	.	1	.	1	.	.	.	1	.	1	.	.

ANM. Lister på lokalområder er nærmere omtalt i afsnit 9.16. Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

Tabel 34. Partiernes gennemsnitlige listeantal pr. amtskommune i 1981 og 1978

	Tilsammen		Øerne		Jylland			Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978		1981	1978	1981	1978	1981	1978
I alt	16,14	15,21	11,71	11,71	20,57	18,71	M	0,93	0,93	0,86	0,86	1,00	1,00
<i>Reserveret b.</i>	15,71	14,50	11,28	10,71	20,14	18,28	P	.	0,21	.	0,14	.	0,29
A	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	Q	1,21	1,64	1,00	1,00	1,43	2,29
B	2,22	2,14	1,14	1,00	3,28	3,28	R	0,14	.	0,28	.	.	.
C	2,22	1,50	1,00	1,00	3,43	2,00	S	0,07	0,07	.	.	0,14	0,14
E	1,07	1,00	0,86	1,00	1,29	1,00	V	1,86	1,86	1,29	1,28	2,43	2,43
F	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	Y	0,71	0,36	0,71	0,43	0,71	0,28
I	0,07	.	0,14	.	.	.	Z	2,21	1,79	1,00	1,00	3,43	2,57
K	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	<i>Ureserveret b.</i>	0,43	0,71	0,43	1,00	0,43	0,43

ANM. Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjylland.

Tabel 35. **Partiernes opstillinger i 14 amtskommuner opgjort på opstillingsform – 1981 og 1978**

	Lister med reserveret bogstavbetegnelse														I alt
	A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y	Z	
1981-VALGET															
Kommuner uden opstilling	-	-	-	1	-	13	-	1	-	12	- ¹	-	4	-	31
Kommuner med opstilling	14	14	14	13	14	1	14	13	14	2	1¹	14	10	14	152
I alt lister	14	31	31	15	14	1	14	13	17	2	1	26	10	31	220
I alt listeforbund	•	5	4	1	•	•	•	•	2	•	•	5	•	4	21
I Enkeltliste opstilling	14	9	10	12	14	1	14	13	12	2	1	9	10	10	131
II Flerliste opstilling	-	5	4	1	-	-	-	-	2	-	-	5	-	4	21
Heraf i Jylland	-	4	4	1	-	-	-	-	2	-	-	3	-	4	18
a Flere ubenævnte lister	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
2 lister	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
I alt lister	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	4
b Kun lokalbenævnte lister	-	4	2	1	-	-	-	-	2	-	-	2	-	4	15
2 lister	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
3 lister	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	-	1	-	1	5
4 lister	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	3
5-9 lister	-	1 ²	2 ³	-	-	-	-	-	-	-	-	1 ⁴	-	2 ³	6
I alt lister	-	20	14	3	-	-	-	-	5	-	-	8	-	21	71
c Både lokal og ubenævnte l.	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	4
2 lister – 1 ubenævnt	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
5 lister – 1 ubenævnt	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	2
I alt lister	-	-	7	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	14
1978-VALGET															
P															
Kommuner uden opstilling	-	-	-	-	-	•	-	1	-	11	- ¹	-	9	-	21
Kommuner med opstilling	14	14	14	14	14	•	14	13	14	3	1¹	14	5	14	148
I alt lister	14	30	21	14	14	•	14	13	23	3	1	26	5	25	203
I alt listeforbund	•	4	2	•	•	•	•	•	2	•	•	4	•	2	14
I Enkeltliste opstilling	14	10	12	14	14	•	14	13	12	3	1	10	5	12	134
II Flerliste opstilling	-	4	2	-	-	•	-	-	2	-	-	4	-	2	14
Heraf i Jylland	-	4	2	-	-	•	-	-	2	-	-	3	-	2	13
a Flere ubenævnte lister	-	-	-	-	-	•	-	-	-	-	-	1	-	-	1
3 lister	-	-	-	-	-	•	-	-	-	-	-	1	-	-	1
I alt lister	-	-	-	-	-	•	-	-	-	-	-	3	-	-	3
b Kun lokalbenævnte lister	-	4	2	-	-	•	-	-	2	-	-	2	-	2	12
3 lister	-	1	-	-	-	•	-	-	-	-	-	-	-	-	1
4 lister	-	2	1	-	-	•	-	-	1	-	-	1	-	1	6
5-9 lister	-	1 ²	1 ⁴	-	-	•	-	-	1 ⁵	-	-	1 ⁴	-	1 ²	5
I alt lister	-	20	9	-	-	•	-	-	11	-	-	9	-	13	62
c Både lokal og ubenævnt l.	-	-	-	-	-	•	-	-	-	-	-	1	-	-	1
4 lister – 1 ubenævnt	-	-	-	-	-	•	-	-	-	-	-	1	-	-	1
I alt lister	-	-	-	-	-	•	-	-	-	-	-	4	-	-	4

ANM. De til bogstavbetegnelse svarende partinavne er anført i tabel 20. Samtlige flerlister har 1 listeforbund, der omfatter alle flerlistens dellister.

¹ Kun Sønderjyllands amtskommune, hvor Slesvigsk Parti alene opstiller. ² 1 flerliste på 9 lister. ³ 2 flerlister på 5 henh. 9 lister.

⁴ 1 flerliste på 5 lister. ⁵ 1 flerliste på 7 lister.

gennemsnitlige listeantal i Jylland er steget fra 18,7 til 20,6.

Ligesom kommunalbestyrelsen i større kommuner fik adgang til at forhøje kandidatlisternes stillerantal ved ændringsloven af 30/3 1981 (jf. omtalen til tabel 22 i afsnit 9.2), fik amtsrådet – med undtagelse af Bornholms amtsråd – adgang til at forhøje stillerantallet ved de amtskommunale valg – det kan dog højst 3-dobles. Baggrunden for denne stramning er de overordentlig store stemmesedler, som i høj grad beror på listeantallet, men også på listernes kandidatantal, der på sin side er influeret af antal rådspadser. Højest listeantal har Nordjyllands amtskommune med 39, Viborg og Ringkøbing med 26 henh. 25, samt Århus og Ribe med 15. De største stemmesedler er for Nordjyllands amtskommune med 6 spalter og målene 123 × 33 cm, for Århus 3 spalter 100 × 23 og Viborg 3 spalter 92 × 30; størst ved de kommunale valg er stemmesedlen for København med 3 spalter 81 × 43 og for Århus 3 spalter 90 × 24.

Tabel 33, der er et uddrag af tabel IV,2 i hæfte 1, meddeler for de amtskommunale valg i 1981 og 1978 antal amtskommuner, hvor de enkelte partier opstillede, antal opstillede kandidatlisters og indgåede listeforbund. Partierne A, B, C, F, K, Q, V og Z opstillede i alle 14 amtskommuner ved begge valg; partierne E og M opstillede i 13 amtskommuner mod i 1978 henh. 14 og 13, Y i 10 amtskommuner (5 i 1978) og Andre lister i 5 (8 i 1978). Slesvigsk Parti opstillede som sædvanlig kun i Sønderjyllands amtskommune og endelig opstillede partierne I og R i 1 henh. 2 af Øernes amtskommuner, mens partiet P ikke opstillede i 1981 (3 i 1978).

Det samlede antal kandidatlisters er øget med 13 til 226. Konservative Folkeparti har øget antallet med 10, Fremskridtspartiet med 6, Venstresocialisterne med 5 samt Radikale Venstre og Retsforbundet med hver 1, mens det faldt med 6 for Kristeligt Folkeparti og 4 for Andre lister. For Øernes amtskommuner ophæver mindre forskydninger for partierne og Andre lister hinanden, således at listeantallet er uændret 82. For Jyllands amtskommuner er listeantallet steget med 13 til 144, og de største forskydninger er de ovennævnte

for partierne C, Q og Z.

Tabel 34 belyser partiernes gennemsnitlige listeantal pr. amtskommune for de to landsdele og tilsammen i 1981 og 1978. De ovennævnte forskydninger i listeantallene medfører, at det totale gennemsnit for de 14 amtskommuner er steget fra 15,2 til 16,1, og at gennemsnitstallene er ændret væsentligt for partierne C, Y og Z i positiv retning og for Kristeligt Folkeparti og Andre lister i negativ retning.

For Øerne er det totale gennemsnit uændret med 11,7 og der er kun væsentlige forskydninger for Venstresocialisterne og Andre lister. For Jylland ligger det totale gennemsnit væsentligt højere end på Øerne, og er steget fra 18,7 til 20,6; partierne C og Z ligger højest med et gennemsnit på 3,4, hvorefter følger B med 3,3, V med 2,4, Q med 1,4 og E med 1,3. Disse gennemsnitlige listeantal over 1,0 er udtryk for, at disse partier i større eller mindre udstrækning benytter flerlisteopstillinger.

Tabel 35, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, belyser partiernes opstillingsformer ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978. Et partis opstilling i den enkelte kommune kan enten være en enkeltliste eller en flerliste-opstilling, hvor dellisterne har samme bogstavbetegnelse. I 1981 er der 131 enkeltlister mod 134 i 1978, og 21 henh. 14 flerlister, således at flerlisternes andel modsat de kommunale valg er steget fra 9,5 til 13,8 pct. Det samlede antal lister i flerlisterne udgør 89 eller 40 pct. mod 69 eller 34 pct. i 1978.

Kun nogle af partierne benytter flerlisteopstillinger, således har Radikale Venstre 5 (4 i 1978) Konservative Folkeparti 4 (2), Retsforbundet 1(0), Kristeligt Folkeparti 2 (2), Venstre 5 (4) og Fremskridtspartiet 4 (2). 18 af de 21 flerlister forekommer i Jylland, og 15 af de 21 har lokalbenævnte lister.

Tabellen redegør ikke for Andre lister, men herom oplyser tabel 33, at der i 1981 var 6 enkeltlister i 5 amtskommuner, heraf 3 i 2 af Jyllands, mod i 1978 10 enkeltlister i 8 amtskommuner, heraf 3 i 3 af Jyllands. Ingen af listerne var lokalbenævnte i 1981, mod 2 i 1978.

10. Opstillede kandidater

10.1 Kandidatantallet i kommunerne

Tabel 36, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, viser partiernes kandidatantal samt gennemsnitlig kandidatantal pr. liste ved de kommunale valg

i 1981 og 1978. Ved det sidstnævnte valg lå antal opstillede personer lidt lavere end kandidatantallet, men det er ikke tilfældet for 1981, idet ændringsloven bestemmer, at en person kun kan være opstillet på 1

Tabel 36. **Partiernes kandidatantal og gennemsnit pr. liste – kommunale valg 1981 og 1978**

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
I. I alt kandidater	23789	23821	3227	3248	2246	2159	5577	5586	3353	3311	9386	9517
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	19722	19700	2913	2938	2063	1989	4720	4943	3140	3107	6886	6723
A Socialdemokratiet	4475	4549	556	526	426	435	1222	1232	594	616	1677	1740
B Radikale Venstre	1816	1914	281	278	178	188	543	561	283	292	531	595
C Konservative Folkeparti	2813	2536	519	472	333	293	746	719	427	413	788	639
E Retsforbundet	296	418	113	128	45	61	23	67	76	98	39	64
F Socialistisk Folkeparti	940	745	232	241	187	150	170	129	253	169	98	56
I Inter.-Soc. Arbejderp.	32	•	13	•	7	•	•	•	12	•	•	•
K Kommunistiske Parti	1007	933	345	332	241	206	115	115	246	217	60	63
M Centrum-Demokraterne	249	448	79	147	46	76	64	97	39	80	21	48
P Pensionist-Partiet	•	40	•	3	•	2	•	8	•	16	•	11
Q Kristeligt Folkeparti	635	691	57	57	54	58	61	74	193	208	270	294
R Arbejderpartiet KAP	42	•	26	•	16	•	•	•	•	•	•	•
S Slesvigsk Parti	86	94	•	•	•	•	•	•	24	24	62	70
V Venstre	4835	4751	325	359	303	315	1255	1323	597	606	2355	2148
Y Venstresocialisterne	303	205	143	136	76	33	•	2	84	32	•	2
Z Fremskridtspartiet	2193	2376	224	259	151	172	521	616	312	336	985	993
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	4067	4121	314	310	183	170	857	643	213	204	2500	2794
II. I alt gennemsnit pr. liste	8,9	8,6	10,6	10,6	10,5	10,8	8,7	8,5	11,5	11,5	7,7	7,2
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	9,5	9,0	11,1	11,0	11,2	11,1	9,1	8,7	12,2	12,0	8,1	7,4
A Socialdemokratiet	14,0	13,1	19,9	18,8	21,3	21,8	13,9	14,2	22,8	21,2	10,7	9,6
B Radikale Venstre	8,1	8,0	10,4	10,3	8,9	10,4	7,2	7,6	11,3	11,7	6,8	6,2
C Konservative Folkeparti	10,8	10,3	18,5	16,9	15,9	14,7	8,9	8,7	15,3	14,8	8,0	7,3
E Retsforbundet	5,0	5,4	5,7	6,1	4,5	7,6	2,9	3,5	5,8	6,5	4,9	4,6
F Socialistisk Folkeparti	8,6	7,4	8,9	9,6	9,8	8,3	7,1	4,6	11,0	8,9	5,8	5,1
I Inter.-Soc. Arbejderp.	4,6	•	6,5	•	3,5	•	•	•	4,0	•	•	•
K Kommunistiske Parti	9,7	7,9	12,8	12,3	12,1	10,3	4,8	3,3	11,7	10,9	5,0	3,9
M Centrum-Demokraterne	4,7	5,3	5,6	6,7	5,1	5,4	4,9	4,9	3,5	5,0	3,5	4,0
P Pensionist-Partiet	•	3,1	•	3,0	•	2,0	•	4,0	•	3,2	•	2,8
Q Kristeligt Folkeparti	6,4	6,1	4,4	4,8	5,4	4,8	5,5	4,9	8,0	9,0	6,4	5,8
R Arbejderpartiet KAP	5,3	•	5,2	•	5,3	•	•	•	•	•	•	•
S Slesvigsk Parti	7,8	6,7	•	•	•	•	•	•	8,0	8,0	7,8	6,4
V Venstre	9,7	9,6	11,2	11,2	13,8	13,7	11,4	10,7	14,9	15,9	7,9	7,7
Y Venstresocialisterne	8,2	6,0	8,9	7,6	7,6	5,5	•	2,0	7,6	4,0	•	2,0
Z Fremskridtspartiet	7,7	7,9	8,3	10,0	7,9	8,6	6,4	7,6	10,8	11,6	7,8	6,8
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	6,9	7,1	7,3	7,8	6,5	8,5	7,1	7,3	6,3	6,6	6,8	6,9

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds.

Tabel 37. **Antal kandidatlister med 1 henholdsvis 2 kandidater – kommunale valg i 1981**

	1981												1978	
	Hele landet		Øerne						Jylland				Hele landet	
			Hovedstads- området		By- kommuner		Øvrige kommuner		By- kommuner		Øvrige kommuner			
	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.	1 k.	2 k.
I alt.....	47/-	58/1	14/-	14/-	4/-	9/-	13/-	20/-	7/-	8/-	9/-	7/1	34/6	65/9
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	8/-	36/1	3/-	8/-	1/-	5/-	3/-	14/-	-	7/-	1/-	2/1	20/6	52/9
A Socialdemokratiet ..	-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/1	-	4/4
B Radikale Venstre...	1/-	1/-	-	-	-	-	-	1/-	-	-	1/-	-	2/1	3/2
C Konservative Folkep.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1/1	-
E Retsforbundet	3/-	7/-	2/-	1/-	1/-	2/-	-	4/-	-	-	-	-	3/3	5/-
F Socialistisk Folkep. .	1/-	1/-	-	-	-	-	1/-	-	-	1/-	-	-	2/-	5/-
I Inter.-Soc. Arbejderp.	-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	1/-	-	-	-	-
K Kommunistiske Parti	2/-	3/-	-	-	-	-	2/-	2/-	-	-	-	1/-	8/-	12/-
M Centrum-Demokr. . .	1/-	6/-	1/-	2/-	-	-	-	2/-	-	2/-	-	-	1/-	6/-
P Pensionist-Partiet ..	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	1/-
Q Kristeligt Folkeparti	-	9/-	-	4/-	-	2/-	-	2/-	-	1/-	-	-	-	9/1
R Arbejderpartiet KAP	-	1/-	-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	•
Y Venstresocialisterne.	-	3/-	-	-	-	1/-	-	-	-	2/-	-	-	1/-	3/-
Z Fremskridtspartiet ..	-	3/-	-	-	-	-	-	3/-	-	-	-	-	1/1	3/2
<i>Ureserveret bogstavbeteg.</i>	39/-	22/-	11/-	6/-	3/-	4/-	10/-	6/-	7/-	1/-	8/-	5/-	14/-	13/-

ANM. I alt lister/heraf lister der er del af en flerliste-opstilling. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

kandidatliste – jf. afsnit 9.13.

Det samlede antal kandidater er faldet med 32 til 23789 i 1981. Størst kandidatantal har Venstre med 4835, Socialdemokratiet 4475, Andre lister 4067, Konservative Folkeparti 2813, Fremskridtspartiet 2193, Radikale Venstre 1816 og Kommunistiske Parti 1007, mens de øvrige 6 partier, der også opstillede i 1978, ligger under 1000. De to nye partier med bogstavbetegnelserne I og R opstillede 32 henh. 42 kandidater, mens P, der i 1978 havde 40 kandidater, ikke opstillede i 1981. Af kommunegrupperne har Øvrige kommuner i Jylland og på Øerne de største kandidatantal med 9386 henh. 5577.

Kandidatantallet er i forhold til 1978 faldet for A, B, E, M, Q, S, Z og Andre lister med ialt 794 og steget for C, F, K, V og Y med ialt 728. De største relative forskydninger i positiv retning har Konservative Folkeparti med 11 pct., Socialistisk Folkeparti 26 og Venstresocialisterne 48 og i negativ retning Retsforbundet med 29 og Centrum-Demokraterne 44 pct.

Et parti kan have faldt i kandidatantallet, fordi 1) det opstiller i færre kommuner end ved sidste valg (jf. opstillingsprocenten i tabel 27) og 2) fordi der opstilles færre kandidater på listerne i de kommuner, hvor

partiet også opstillede ved sidste valg; endelig 3) kan partier, der benytter flerliste-opstillinger, erstatte flerlister med enkeltlister (jf. tabel 28 og 30), idet en flerliste som regel har et større samlet kandidatantal end en enkeltliste; de 3 forhold kan naturligvis også have modsat rettede virkninger. Af de partier, der opstillede ved begge valg, havde F, K, M og Y kun enkeltliste-opstillinger; ses der fx på Kommunistiske Parti, har partiet reduceret antal opstillinger i Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland, samtidig med at det har fastholdt kandidatantallet i disse kommuner og øget det i øvrige kommunegrupper, hvorfor gennemsnittet pr. liste viser stigning for alle 5 grupper. Centrum-Demokraterne har reduceret opstillingerne i alle 5 kommunegrupper og iøvrigt reduceret kandidatantallet noget, så gennemsnittet er faldet i 4 kommunegrupper. Partierne A, B, E, Q, S og Z har faldt i kandidatantallet og udskiftet flerlister med enkeltlister; fx har S udskiftet 2 flerlister i Jyllands Øvrige kommuner med enkeltlister, hvorved kandidatantallet faldt med 8, og gennemsnittet for kommunegruppen steg. Socialdemokratiet har i de to kommunegrupper i Jylland ombytning af flerlister til enkeltlister, faldt i kandidatantallet og stigning i gennemsnittet for kommune-

Tabel 38. **Kommunerne fordelt efter samlet kandidatantal – kommunale valg 1981 og 1978**

	Hele landet		København Frederiksb.		Øernes amtsråds kredse						Jyllands amtsråds kredse			
	1981	1978	81	78	Hovedstadsområdet ¹		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
					81	78	81	78	81	78	81	78	81	78
Kommuner i alt	275	275	2	2	26	26	20	20	86	86	26	26	115	115
29 Kandidater	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
30–39 » ...	3	5	—	—	—	—	—	—	2	2	—	—	1	3
40–49 » ...	14	15	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—	6	7
50–59 » ...	31	30	—	—	—	—	—	—	23	24	—	—	8	6
60–69 » ...	44	41	—	—	3	1	1	1	23	25	1	—	16	14
70–79 » ...	47	50	—	—	3	5	1	4	18	15	1	2	24	24
80–89 » ...	29	30	—	—	1	—	4	3	7	6	1	2	16	19
90–99 » ...	31	29	—	—	3	5	4	3	3	4	5	3	16	14
100–109 » ...	25	21	—	—	5	4	1	1	1	1	1	2	17	13
110–119 » ...	17	20	—	—	5	4	4	3	1	1	1	3	6	9
120–129 » ...	9	17	—	—	3	5	1	2	—	—	3	4	2	6
130–139 » ...	10	2	—	—	2	—	1	—	—	—	5	2	2	—
140–149 » ...	5	5	—	—	1	2	—	—	—	—	4	3	—	—
150–159 » ...	2	2	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—
160–169 » ...	2	1	—	—	—	—	1	1	—	—	1	—	—	—
170–179 » ...	1	2	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
180–189 » ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
190–199 » ...	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
200–209 » ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
210–219 » ...	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
220–229 » ...	1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
240–249 » ...	—	2	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—
250–259 » ...	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—
374–384 » ...	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kand. i alt . . .	23789	23821	537	548	2690	2700	2246	2159	5577	5586	3353	3311	9386	9517
» pr. komm. .	86,5	86,6	268	274	103,5	103,8	112,3	108,0	64,8	65,0	129,0	127,3	81,6	82,8

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2.

¹ Ekskl. København og Frederiksberg.

grupperne; i Øernes Øvrige kommuner er 1 enkeltliste udskiftet til flerliste, og partiet har faldt i kandidatantallet og i gennemsnittet.

Landsgennemsnittet er højest for Socialdemokratiet med 14,0 og Konservative Folkeparti med 10,8, mens Venstre, der har det højeste kandidatantal, har 9,7 ligesom Kommunistiske Parti. At Venstre ligger så lavt, skyldes først og fremmest partiets store antal flerlister, men også i nogen grad at partiet er forholdsvis svagt i Hovedstadsområdet og Øernes Bykommuner. De 3 kommunegrupper har totalt højere kandidatgennemsnit end de 2 øvrige kommunegrupper, idet de omfatter kommuner med relativt store kommunalbestyrelser – jf. tabel 56.

Ved de to nærmest forudgående valg udarbejdedes opgørelser over kandidatlisternes fordeling efter dels kandidatantallet dels de kommunale råds størrelse,

men disse opgørelser er gledet ud ved 1981-valget. Listernes totale fordeling efter kandidatantallet er imidlertid oplyst i tabel 65; fordelingen er kun ændret lidt i forhold til 1978-valget og lister med 5 og 6 kandidater er fortsat hyppigst med antal på 328 henh. 302.

Tabel 37 viser antal lister med 1 henh. 2 kandidater, og listernes fordeling på partier og kommunegrupper. Endvidere belyser tabellen om den pågældende liste er en enkeltliste eller del af en flerliste. I 1981 var der 47 henh. 58 lister med 1 og 2 kandidater, mod i 1978 34 henh. 65; af de nævnte listeantal var i 1981 0 henh. 1 del af flerlister mod i 1978 6 henh. 9. Bortset fra Konservative Folkeparti, Slesvigsk Parti og Venstre havde alle partierne i 1981 lister med 1-2 kandidater, dog kun partierne B, E, F, K og M lister med 1 kandidat – ialt 8 lister. Andre listers (ureserveret bogstav)

Tabel 39. Antal kandidater på lister for lokalområder i pct. af i alt opstillede – kommunale valg 1981 og 1978

	I alt		Øerne ¹		Jylland	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978
I alt	20,3	24,4	3,5	4,7	35,1	41,5
<i>Reserveret bogstav</i> ..	15,1	17,3	3,0	4,0	26,8	30,8
A Socialdemokr.	10,2	12,9	1,2	0,5	19,0	24,5
B Radikale Venst.	4,0	7,2	–	–	8,8	15,4
C Konservative Fp.	3,2	1,9	–	–	7,3	4,5
E Retsforbundet.	–	1,4	–	–	–	3,7
Q Kristeligt Fp.	2,0	10,3	–	–	2,8	14,1
S Slesvigsk Parti ²	–	13,8	•	•	–	13,8
V Venstre	45,7	46,5	13,7	18,7	66,3	67,0
Z Fremskridtsp.	5,9	14,0	–	–	9,9	25,1
<i>Ureserveret bogstav</i>	46,0	58,4	6,9	11,6	65,6	76,4

ANM. Kun partier med lokalister er medtaget i tabellen. Vedrørende afgrænsningen af disse lister, se afsnit 9.16.

¹ Ekskl. København og Frederiksberg: de 2 kommuner er medregnet under Hele landet ² Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådskreds.

andel af listerne med 1 henh. 2 kandidater var i 1981 83 og 38 pct., mod i 1978 41 og 20 pct. Set på kommune-grupper er antal lister med 2 kandidater faldet betydeligt i Jyllands Øvrige kommuner, mens antallet med 1 henh. 2 kandidater er steget væsentligt i Hovedstadsområdet.

Tabel 38 belyser kommunernes fordeling efter det samlede kandidatantal ved de kommunale valg i 1981 og 1978. 18 pct. af kommunerne har i 1981 et samlet kandidatantal under 60, 33 pct. på 60-79, 31 pct. på 80-109, 15 pct. på 110-149 og 3 pct. på over 150; i sidstnævnte gruppe ligger følgende kommuner: København, Århus, Odense, Ålborg, Helsingør, Roskilde, Esbjerg, Frederiksberg og Horsens.

Tabel 39, der er udarbejdet på grundlag af tabel II, 2 i hæfte 1, anfører den andel af samtlige kandidater, der er opstillet på lokalbenævnte lister, og tabellen svarer således til tabel 31, der meddeler den tilsvarende procentdel for listeantallet. Sidstnævnte tabel viste et fald i listeandelen fra 31 til 26 pct., og tilsvarende viser tabel 39 et fald i kandidatandelen fra 24 til 20 pct.

10.2 Kandidatantallet i amtskommunerne

Tabel 40, der er udarbejdet på grundlag af tabel

Tabel 40. Partiernes kandidatantal og gennemsnit pr. liste – amtskommunale valg 1981 og 1978

	I. Listernes kandidatantal						II. Gennemsnitligt kandidatantal pr. liste					
	Tilsammen		Øerne		Jylland		Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
I alt	3110	2901	1475	1377	1635	1524	13,8	13,6	18,0	16,8	11,4	11,6
<i>Reserveret bogstavbetegnelse</i> ..	3076	2844	1451	1332	1625	1512	14,0	14,0	18,4	17,8	11,5	11,8
A Socialdemokratiet	414	415	201	202	213	213	29,6	29,6	28,7	28,9	30,4	30,4
B Radikale Venstre	388	397	165	158	223	239	12,5	13,2	20,6	22,6	9,7	10,4
C Konservative Folkeparti	437	396	197	194	240	202	14,1	18,9	28,1	27,7	10,0	14,4
E Retsforbundet	184	198	89	95	95	103	12,3	14,1	14,8	13,6	10,6	14,7
F Socialistisk Folkeparti	225	190	95	100	130	90	16,1	13,6	13,6	14,3	18,6	12,9
I Inter-Soc. Arbejderparti	9	•	9	•	•	•	9,0	•	9,0	•	•	•
K Kommunistiske Parti	255	191	139	93	116	98	18,2	13,6	19,9	13,3	16,6	14,0
M Centrum-Demokraterne	122	146	68	83	54	63	9,4	11,2	11,3	13,8	7,7	9,0
P Pensionist-Partiet	•	14	•	5	•	9	•	4,7	•	5,0	•	4,5
Q Kristeligt Folkeparti	208	207	77	72	131	135	12,2	9,0	11,0	10,3	13,1	8,4
R Arbejderpartiet KAP	6	•	6	•	•	•	3,0	•	3,0	•	•	•
S Slesvigsk Parti	15	7	•	•	15	7	15,0	7,0	•	•	15,0	7,0
V Venstre	418	383	203	168	215	215	16,1	14,7	22,6	18,7	12,6	12,6
Y Venstresocialisterne	91	31	49	25	42	6	9,1	6,2	9,8	8,3	8,4	3,0
Z Fremskridtspartiet	304	269	153	137	151	132	9,8	10,8	21,9	19,6	6,3	7,3
<i>Ureserveret bogstavbetegnelse</i>	34	57	24	45	10	12	5,7	5,7	8,0	6,4	3,3	4,0

ANM. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

IV,2 i hæfte 1, meddeler partiernes kandidatantal samt gennemsnitlig kandidatantal pr. liste ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978. Det samlede antal kandidater er steget med 209 til 3110 i 1981. Størst kandidatantal har Konservative Folkeparti med 437, Venstre 418, Socialdemokratiet 414, Radikale Venstre 388 og Fremskridtspartiet 304, mens de øvrige partier, der også opstillede i 1978, samt gruppen Andre lister ligger fra 255 til 15. De to nye partier med bogstavbetegnelse I og R opstillede 9 henh. 6 kandidater, mens P, der i 1978 havde 14 kandidater, ikke opstillede i 1981. For Øerne og Jylland er kandidatantallet 1475 henh. 1635.

Kandidatantallet er i forhold til 1978 faldet for A, B, E, M og Andre lister med ialt 71 og steget for C, F, K, Q, S, V, Y og Z med ialt 279. De største relative forskydninger i positiv retning har Konservative Folkeparti med 10 pct., Fremskridtspartiet 13, Socialistisk Folkeparti 18, Kommunistiske Parti 34 samt Slesvigsk Parti og Venstresocialisterne, der har fordoblet henh. tredoblet kandidatantallet; størst forskydning i negativ retning har Centrum-Demokraterne med 16 pct. og Andre lister med 40.

Et parti kan have stigning i kandidatantallet, fordi 1) det opstiller i flere amtskommuner end ved sidste valg (jf. tabel 33), og 2) der opstilles flere kandidater i de amtskommuner, hvor partiet også opstillede ved sidste valg. For partier, der benytter flerliste-opstillinger, kommer hertil 3) at enkeltlister erstattes af flerlister (jf. tabel 35), der som regel har et større samlet kandidatantal. Af de partier, der opstillede ved begge valg, er opstillingernes antal kun ændret for Retsforbundet, der på Øerne opstillede i 6 mod tidligere 7 amtskommuner, og for Venstresocialisterne, der opstillede i 5 amtskommuner for såvel Øerne som Jylland mod tidligere 3 henh. 2. Partierne A, F, K, M, S og Y benyttede kun enkeltliste-opstillinger; ses der fx på Venstresocialisterne, har partiet øget sit kandidatantal i begge områder så meget, at gennemsnitstallene trods flere opstillinger er steget. Af partierne B, C, E, Q, V og Z med flerliste-opstillinger har fx Fremskridtspartiet udskiftet 2 enkeltlister med flerlister i Jylland, hvad der medfører fald i gennemsnittet trods stigning i kandidatantallet. Kristeligt Folkeparti har i Jylland uændret 2 flerlister, men har reduceret listean-tallet i flerlisterne, således at gennemsnittet stiger trods fald i kandidatantallet.

Ved de to nærmest forudgående valg udarbejdedes opgørelser over listernes fordeling efter dels kandidatantallet dels amtsrådenes størrelse, men disse opgørelser er gledet ud ved 1981-valget. Listernes totale fordeling efter kandidatantallet er imidlertid oplyst i tabel 66; det fremgår af tabellen, at lister med 6 kandi-

Tabel 41. **Amtskommunerne fordelt efter samlet kandidatantal – amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Tilsammen		Øernes amts-råds kredse		Jyllands amts-råds kredse	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978
Komm. i alt . . .	14	14	7	7	7	7
100-109 Kand.	1	1	1	1	—	—
170-179 »	—	1	—	—	—	1
180-189 »	2	2	1	1	1	1
190-199 »	—	3	—	2	—	1
200-209 »	1	2	—	—	1	2
210-219 »	1	1	—	1	1	—
220-229 »	4	1	3	1	1	—
230-239 »	1	—	—	—	1	—
240-249 »	1	—	1	—	—	—
250-259 »	—	1	—	1	—	—
260-269 »	1	—	1	—	—	—
270-279 »	—	1	—	—	—	1
280-289 »	2	—	—	—	2	—
290-299 »	—	1	—	—	—	1
Kand. i alt	3110	2901	1475	1377	1635	1524
» pr kom.	222	207	211	197	234	218

Tabel 42. **Antal kandidater på lister for lokalområder i pct. af i alt opstillede – amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Tilsammen		Heraf Jylland ¹	
	1981	1978	1981	1978
I alt	17,4	13,6	33,0	25,8
Reserveret bogstav	17,6	13,8	33,2	25,9
B Radikale Venstre	35,6	38,3	61,9	63,6
C Konservative Fp.	28,6	14,1	52,1	27,7
E Retsforbundet	16,8	—	32,6	—
Q Kristeligt Folkeparti	24,0	19,3	38,2	29,6
V Venstre	23,7	24,5	44,7	43,7
Z Fremskridtspartiet	32,6	18,6	65,6	37,9
Ureserveret bogstav	—	3,5	—	8,3

ANM. Kun partier med lokallister er medtaget i tabellen; vedrørende afgrænsningen af disse lister, se afsnit 9.16.

¹ For Øerne udgør andelen i 1981 for I alt 0,2 og for Venstre 1,5 mod i 1978 for I alt 0,1 og for Andre lister 2,2.

dater har den største hyppighed med 23, og at der er 2 lister med 2 kandidater og 2 med 1, mod ved 1978-valget 2 henh. 4.

Tabel 41 belyser amtskommunernes fordeling efter det samlede antal opstillede kandidater ved de amts-

kommunale valg i 1981 og 1978. 9 amtskommuner (11 i 1978) har et samlet kandidatantal mellem 100 og 229, mens 5 ligger på 230-289 (i 1978 3 på 250-299); i sidstnævnte gruppe ligger i 1981 følgende amtskommuner: Århus, Nordjyllands, Storstrøms, Fyns og Ringkøbing.

Tabel 42, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, anfører den andel af samtlige kandidater, der er opstillet på lokalbenævnte lister ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978. Disse listers andel steg totalt fra 31 til 36 pct. og for Jylland fra 50 til 56 pct. (jf. tabel 33), i hovedsagen på grund af følgende ændringer i Jylland: Konservativt Folkeparti +10, Retsforbundet +3, Fremskridtspartiet +8 og Kristeligt Folkeparti ÷6. Tabellen viser, at de lokalbenævnte listers kandidatandel øgedes totalt fra 14 til 17 pct. og for Jylland fra 26 til 33 pct.

10.3 Mandlige og kvindelige kandidater ved kommunalvalgene

Tabel 43 viser antal opstillede mandlige og kvindelige kandidater samt kvindeprocenten for de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg. Ved de kommunale valg er kvindernes andel af kandidaterne øget fra 23,2 i 1978 til 26,8 i 1981. I Jyllands amtsråds kredse er andelen steget mest med 4,2 procentenheder til 25,2 pct., mens den er faldet i København-Frederiksberg med 1,2 til 32,0 pct. – København-Frederiksberg ligger dog stadig højest.

For de amtskommunale valg, som København og Frederiksberg ikke deltager i, er kvindeprocenten øget fra 19,8 i 1978 til 24,2 i 1981. Øernes og Jyllands amtskommuner har stigninger på 4,3 henh. 4,5 pro-

centenheder, hvad der giver procentvise stigninger på 21 henh. 24, eller noget stærkere end for de samme landsdele ved de kommunale valg.

Tabel 44, der er opgjort på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler antal mandlige og kvindelige kandidater samt kvindeprocenten for de enkelte amtsråds kredse og kommunegrupper ved de kommunale valg i 1981. Hovedstadsområdet andre 26 kommuner ligger højest med en kvindeprocent på 32,2, efterfulgt af København-Frederiksberg med 32,0, Øernes og Jyllands Bykommuner med 28,0 henh. 27,2 og til sidst Øernes og Jyllands Øvrige kommuner med 27,0 henh. 24,5. Amtsråds kredsenes Bykommuner har gennemgående en højere kvindeprocent end Øvrige kommuner, men det gælder ikke for Vestsjællands, Storstrøms, Bornholms og Viborg amtsråds kredse. I 1978 havde Ringkøbing, i 1981 Bornholm den laveste kvindeprocent for amtsråds kredsenes som helhed, såvel som for Bykommuner og Øvrige kommuner.

Tabel 45, der ligeledes er opgjort på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, belyser kvindeprocenterne for de enkelte partier dels for landet som helhed dels for kommunegrupperne ved de kommunale valg i 1981 og 1978. Højest ligger Inter.-Soc. Arbejderparti, Venstresocialisterne, Kommunistiske Parti og Socialistisk Folkeparti med 41-34 pct. (en meget stor andel af disse partiers kandidater kommer fra kommunegrupper med høj kvindeprocent.) og derefter Radikale Venstre, Arbejderpartiet KAP, Slesvigsk Parti og Andre lister med 31-28 pct. Lige under landsgennemsnittet på 26,8 pct. følger Konservativt Folkeparti og Venstre, og derefter Socialdemokratiet, Kristeligt Folkeparti, Centrum-Demokraterne, Retsforbundet og Fremskridtspartiet med 25-19 pct.

I forhold til 1978-valget er kvindeprocenten steget

Tabel 43. Opstillede mandlige og kvindelige kandidater samt kvindeprocenten

	17. november 1981			7. marts 1978			5. marts 1974			3. marts 1970		
	I alt	Kvinder	Kvinde pct.	I alt	Kvinder	Kvinde pct.	I alt	Kvinder	Kvinde pct.	I alt	Kvinder	Kvinde pct.
Kommunale valg	23789	6383	26,8	23821	5536	23,2	24203	4622	19,1	21612	3739	17,3
København, Frederiksberg ..	537	172	32,0	548	182	33,2	538	153	28,4	358	101	28,2
Øernes amtsrådskr.	10513	2999	28,5	10445	2665	25,5	10795	2306	21,4	9457	1876	19,8
Jyllands amtsrådskr.	12739	3212	25,2	12828	2689	21,0	12870	2163	16,8	11797	1762	14,9
Amtskommunale valg	3110	754	24,2	2901	575	19,8	2708	415	15,3	2101	326	15,5
Øernes amtskomm.	1475	370	25,1	1377	286	20,8	1309	214	16,3	956	159	16,6
Jyllands amtskomm.	1635	384	23,5	1524	289	19,0	1399	201	14,4	1145	167	14,6

for Slesvigsk Parti med 46 pct., for Socialdemokratiet, Kommunistiske Parti og Radikale Venstre med 22-20 pct., for Venstre og Andre lister med 15-14, for Venstresocialisterne og Fremskridtspartiet med 12-11 og for Konservative Folkeparti, Centrum-Demokraterne og Socialistisk Folkeparti med 8-6 pct. Kvindeprocenten er kun faldet for Kristeligt Folkeparti og Retsforbundet med 4-8 pct.

Tabel 46, der er opgjort på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, viser for de amtskommunale valg i 1981 og 1978 kvindeprocenten på partier for samtlige amtskommuner og for de to landsdele. Kvindeprocenten er højest for Andre lister med 59 pct., hvorefter følger Venstresocialisterne, Kommunistiske Parti og Arbejderpartiet KAP med 36-33 samt Radikale Venstre og

Socialistisk Folkeparti med 28 pct. Under landsgenemsnittet på 24,² ligger Venstre, Konservative Folkeparti, Retsforbundet, Inter.-Soc. Arbejderparti og Socialdemokratiet med 23-22 pct., og derefter Kristeligt Folkeparti, Fremskridtspartiet, Centrum-Demokraterne og Slesvigsk Parti med 17-13 pct.

I forhold til 1978-valget er kvindeprocenten steget for Andre lister og Fremskridtspartiet med 77 henh. 41 pct., for Retsforbundet, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti med 30-26, for Konservative Folkeparti, Venstre og Kommunistiske Parti med 21-16, samt for Venstresocialisterne, Socialdemokratiet og Kristeligt Folkeparti med 12-9 pct. Kvindeprocenten er alene faldet for Slesvigsk Parti og Centrum-Demokraterne med 7-14 pct.

Tabel 44. **Opstillede mandlige og kvindelige kandidater samt kvindeprocenten på kommunegrupper – kommunale valg 1981**

	Antal kommuner	Opstillede kandidater		Kvindepct.			Antal kommuner	Opstillede kandidater		Kvindepct.	
		I alt	Kvinder	1981	1978			I alt	Kvinder	1981	1978
pct.											
Hele landet	275	23789	6383	26,8	23,2	<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	141	12739	3212	25,2	21,0
<i>Kbhvn, Fr.berg¹ . . .</i>	2	537	172	32,0	33,2	Bykommuner . . .	26	3353	913	27,2	22,3
<i>Øernes amtsrådskr. .</i>	132	10513	2999	28,5	25,5	Øvr. kommuner . .	115	9386	2299	24,5	20,5
Hovedstadsomr. ²	26	2690	865	32,2	29,9	<i>Sønderjyllands . . .</i>	23	1746	440	25,2	21,6
Bykommuner . . .	20	2246	628	28,0	24,9	Bykommuner . . .	3	334	87	26,0	24,4
Øvr. kommuner . .	86	5577	1506	27,0	23,7	Øvr. kommuner . .	20	1412	353	25,0	21,0
<i>Københavns¹ . . . . .</i>	18	1870	599	32,0	29,6	<i>Ribe . . . . .</i>	14	1198	281	23,5	21,6
<i>Frederiksborg . . . . .</i>	19	1750	530	30,3	28,8	Bykommuner . . .	2	239	59	24,7	23,2
Hovedstadsomr. ¹	6	631	201	31,9	31,9	Øvr. kommuner . .	12	959	222	23,1	21,1
Bykommuner . . .	4	470	141	30,0	26,5	<i>Vejle . . . . .</i>	16	1537	422	27,5	21,8
Øvr. kommuner . .	9	649	188	29,0	27,5	Bykommuner . . .	4	547	164	30,0	23,0
<i>Roskilde . . . . .</i>	11	1027	300	29,2	24,6	Øvr. kommuner . .	12	990	258	26,1	21,2
Hovedstadsomr. ¹	2	189	65	34,4	25,7	<i>Ringkøbing . . . . .</i>	18	1609	386	24,0	19,2
Bykommuner . . .	2	292	83	28,4	25,8	Bykommuner . . .	4	447	113	25,3	20,3
Øvr. kommuner . .	7	546	152	27,8	23,5	Øvr. kommuner . .	14	1162	273	23,5	18,2
<i>Vestsjællands . . . . .</i>	23	1610	455	28,3	24,7	<i>Århus . . . . .</i>	26	2296	616	26,8	22,3
Bykommuner . . .	5	526	148	28,1	22,6	Bykommuner . . .	5	728	211	29,0	22,9
Øvr. kommuner . .	18	1084	307	28,3	25,6	Øvr. kommuner . .	21	1568	405	25,8	22,0
<i>Storstrøms . . . . .</i>	24	1581	425	26,9	22,3	<i>Viborg . . . . .</i>	17	1609	372	23,1	21,5
Bykommuner . . .	4	354	94	26,6	25,3	Bykommuner . . .	3	399	92	23,1	20,4
Øvr. kommuner . .	20	1227	331	27,0	21,4	Øvr. kommuner . .	14	1210	280	23,1	21,9
<i>Bornholms . . . . .</i>	5	374	84	22,5	22,7	<i>Nordjyllands . . . . .</i>	27	2744	695	25,3	19,5
Bykommuner . . .	1	79	17	21,5	21,4	Bykommuner . . .	5	659	187	28,4	22,3
Øvr. kommuner . .	4	295	67	22,7	23,0	Øvr. kommuner . .	22	2085	508	24,4	18,7
<i>Fyns . . . . .</i>	32	2301	606	26,3	23,3						
Bykommuner . . .	4	525	145	27,6	25,3						
Øvr. kommuner . .	28	1776	461	26,0	22,6						

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

¹ Del af Hovedstadsområdet. ² Ekskl. København, Frederiksborg.

Tabel 45. Kvindeprocenten for partiernes opstillede kandidater – kommunale valg 1981 og 1978

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
I alt	26,8	23,2	32,1	30,4	28,0	24,9	27,0	23,7	27,2	22,3	24,5	20,5
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	26,6	23,0	31,8	29,8	28,1	24,4	26,3	22,9	26,7	21,8	24,2	20,2
A Socialdemokratiet	25,2	20,7	31,7	27,0	25,1	21,6	24,5	20,6	24,6	19,3	23,7	19,0
B Radikale Venstre	30,9	25,8	37,4	35,3	28,7	26,1	30,0	23,5	30,0	24,7	29,6	23,9
C Konservative Folkeparti ..	26,6	24,6	28,7	28,0	27,3	25,3	27,9	25,7	24,4	21,1	25,0	22,7
E Retsforbundet	20,9	22,7	24,8	28,1	20,0	26,2	17,4	22,4	18,4	15,3	17,9	20,3
F Socialistisk Folkep.	34,1	32,1	33,6	35,3	33,7	25,3	33,5	34,1	36,8	32,0	30,6	32,1
I Inter.-Soc. Arbejderparti .	40,6	•	38,5	•	28,6	•	•	•	50,0	•	•	•
K Kommunistisk Parti	37,7	31,2	38,6	34,0	38,2	31,1	34,8	26,1	39,0	31,8	31,7	23,8
M Centrum-Demokr.	23,3	21,9	29,1	23,1	15,2	13,2	26,6	26,8	20,5	22,5	14,3	20,8
P Pensionist-Partiet	•	25,0	•	•	•	•	•	12,5	•	25,0	•	27,3
Q Kristeligt Folkeparti	24,6	25,5	33,3	33,3	20,4	32,8	27,9	32,4	24,4	22,1	23,0	23,1
R Arbejderpartiet KAP	28,6	•	30,8	•	25,0	•	•	•	•	•	•	•
S Slesvigske Parti	27,9	19,1	•	•	•	•	•	•	29,2	25,0	27,4	17,1
V Venstre	26,0	22,6	28,0	27,0	27,7	22,9	26,9	23,6	25,0	21,5	25,3	21,5
Y Venstresocialisterne	38,3	34,1	37,8	38,2	36,8	36,4	•	•	40,5	15,6	•	•
Z Fremskridtspartiet	18,9	17,0	25,4	25,9	20,5	21,5	19,0	17,5	15,4	15,8	18,3	14,0
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	27,9	24,4	35,4	36,1	26,2	30,0	30,8	29,5	35,7	29,4	25,4	21,3

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. – Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsråds-kreds – Felter, hvor nævneren er 5 og derunder (jf. tabel 36,1), står blanke.

Tabel 46. Kvindeprocenten for partiernes opstillede kandidater – amtskommunale valg 1981 og 1978

	Tilsammen		Øerne		Jylland	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978
I alt	24,2	19,8	25,1	20,8	23,5	19,0
<i>Reserveret bogstav.</i> ..	23,9	19,5	24,4	20,3	23,4	18,9
A Socialdemokr. ..	21,5	19,5	22,9	21,3	20,2	17,8
B Rad. Venstre. . .	28,6	22,2	28,5	23,4	28,7	21,3
C Kons. Fp.	22,9	18,9	21,8	20,1	23,8	17,8
E Retsforbundet ..	22,3	17,2	23,6	13,7	21,1	20,4
F Socialistisk Fp. .	28,4	22,6	25,3	21,0	30,8	24,4
I I.-Soc. Arb. parti	22,2	•	22,2	•	•	•
K Kommunist. P. .	34,1	29,3	32,4	29,0	36,2	29,6
M Centr.-Demokr. .	14,8	17,1	17,6	12,0	11,1	23,8
P Pensionist-P. . .	•	14,3	•	•	•	•
Q Kristeligt Fp. . .	17,3	15,9	16,9	19,4	17,6	14,1
R Arb. partiet KAP	33,3	•	33,3	•	•	•
S Slesvigske Parti .	13,3	14,3	•	•	13,3	14,3
V Venstre	23,4	19,8	25,6	21,4	21,4	18,6
Y Venstresocial. .	36,3	32,3	40,8	32,0	31,0	33,3
Z Fremskridtsp. . .	16,8	11,9	17,6	14,6	15,9	9,1
<i>Ureserveret bogstav.</i> .	58,8	33,3	66,7	35,6	40,0	25,0

ANM. Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune. – Felter, hvor nævneren er 5 og derunder (jf. tabel 40), står blanke.

11. Listeforbund og valgforbund

11.1 Indgåelse af liste- og valgforbund

Kandidatlister kan indgå valgsamarbejde såvel ved de kommunale som de amtskommunale valg, jf. valglovens § 12f henh. § 40.

Lister, der har fået tildelt samme bogstavbetegnelse, kan overfor valgbestyrelsen anmelde at ville støtte hinanden i listeforbund; sådanne listeforbund og andre kandidatlister kan anmelde at ville støtte hinanden i valgforbund. Ingen kandidatliste kan deltage i mere end 1 listeforbund og 1 valgforbund.

Anmeldelse af liste- og valgforbund skal ske skriftligt senest kl. 16 ugedagen før valget og anmeldelsen skal være underskrevet af de deltagende listers stillere og kandidater – ved de amtskommunale valg også af kandidaternes personlige stedfortrædere. Efter ændringsloven af 30/3 1981 kan stillere og kandidater (samt personlige stedfortrædere) på anmeldelsen af kandidatlisten skriftligt bemyndige en eller flere stillere til at anmelde listeforbund eller valgforbund eller begge dele.

Som udgangspunkt for de følgende eksempler på liste- og valgforbund vises i nedenstående oversigt, hvordan listeopstillingerne angives i hæfte 1 – tabel III,2 for de kommunale valgs vedkommende og tabel V,2 for de amtskommunale valg.

Oversigt over listeopstillingernes angivelse i hæfte 1

	Antal stemmer
G ialt (inkl. 14 uspecif. brevstemmer)	1215
G ₁ Tværpolitisk liste: Nordby.....	857
G ₂ Tværpolitisk liste: Sydby.....	344
H ialt.....	1580
H ₁ Fællesliste: Byen.....	528
H ₂ Fællesliste: Omegnen.....	527
H ₃ Fællesliste: Landet.....	525
J ialt.....	878
J ₁ Upolitisk liste.....	203
J ₂ Upolitisk liste.....	178
J ₃ Upolitisk liste.....	331
J ₄ Upolitisk liste.....	166
L Nordby liste.....	348
N Sydby listen.....	177

De to G-lister og de tre H-lister har indbyrdes fælles listebetegnelse udover en betegnelse, som angiver et særligt geografisk tilhørsforhold, mens de fire J-lister kun har fælles listebetegnelse og ikke forskellig lokalbenævnelse. Betingelsen i § 12e, stk. 1, 3. punktum – jf. afsnit 9.13 – for tildeling af samme bogstavbetegnelse er således opfyldt i alle 3 tilfælde, og valgbestyrelsen har føjet et nummer til bogstavbetegnelsen – G₁, G₂ osv.

For en flerliste meddeles i hæfte 1's to ovennævnte tabeller totaltal for det pågældende bogstav, uanset om der er valgsamarbejde mellem listerne eller ej. Endvidere meddeles uspecificerede brevstemmer – der er gyldige – som anført i oversigten for G. Spørgsmålet, om i hvilket omfang sådanne brevstemmer er gyldige, og dermed kan indgå i stemme- og mandatopgørelsen, er omtalt i det følgende afsnit.

Nedenfor følger eksempler på listeforbund:

Listeforbundet angivet ved [ ] = i hæfte 1 således:

- 1) [G₁G₂], [H₁H₂H₃], [J₁J₂J₃J₄] = G₁₋₂; H₁₋₃; J₁₋₄
- 2) [H₁H₃], [J₁J₃J₄] = H_{1,3}; J_{1,3-4}
- 3) [J₁J₂], [J₃J₄] = J₁₋₂; J₃₋₄

I eksempel 1 er alle lister med det pågældende bogstav omfattet af 1 listeforbund, og denne form anvendes i langt de fleste tilfælde, som det fremgår af noterne til tabel 28-29 for de kommunale valgs vedkommende og tabel 35 for de amtskommunale.

Nedenfor følger eksempler på valgforbund:

Valgforbundet angivet ved [ ] = i hæfte 1 således:

- 4) [[G₁G₂] [H₁H₃] H₂] = G₁₋₂H_{1,3}H₂
- 5) [[H₁H₃] H₂] = H_{1,3}H₂
- 6) [[J₁J₃J₄] J₂L] = J_{1,3-4}J₂L
- 7) [[J₁J₂] [J₃J₄] N] = J₁₋₂J₃₋₄N
- 8) [[J₁J₂] [J₃J₄]] = J₁₋₂J₃₋₄

Den i hæfte 1 anvendte form angiver således klart det eller de listeforbund, der indgår i et valgforbund.

Undertiden forekommer der tilfælde, hvor 2 kandidatlister er tillagt samme bogstavbetegnelse, uden at betingelsen i § 12e, stk.1 synes opfyldt – fx tilfælde svarende til at de under L og N anførte lister i ovenstående oversigt var tillagt bogstavbetegnelserne L₁ og L₂. Deltog de 2 lister kun i et listeforbund, ville dette uden yderligere virkninger kunne konverteres til et valgforbund. Deltog listerne her udover i et valgforbund – som fx G₁₋₂L₁₋₂ – ville listeforbundet L₁₋₂ ikke kunne konverteres til et valgforbund uden konsekvenser for det anmeldte valgforbund af G- og L-lister, idet

en liste ikke kan deltage i mere end 1 listeforbund og 1 valgforbund. Stemmetallene kan imidlertid være fordelt således, at en eventuel fejlbedømmelse bliver uden reel betydning, og Indenrigsministeriet har hidtil ikke haft valgklager af denne karakter.

11.2 Uspecificerede brevstemmers gyldighed

Uspecificerede brevstemmer er brevstemmer, der alene angiver bogstavbetegnelsen (evt. listebetegnelsen) i tilfælde, hvor der under det samme bogstav (samme listebetegnelse) er opstillet flere lister, og der til bogstavbetegnelsen derfor er føjet et nummer – fx G₁, G₂ osv.

Sådanne brevstemmer – der aldrig kan tillægges én af de pågældende lister eller fordeles på dem – anses for gyldige:

- når alle lister med det pågældende bogstav samarbejder i 1 listeforbund, eller
- når de alle og kun disse lister samarbejder i 1 valgforbund.

I alle andre tilfælde er uspecificerede brevstemmer ugyldige.

For eksempel 1-3 med kun listeforbund er således ved eksp. 1 uspecificerede G-, H- og J-brevstemmer gyldige, mens ved eksp. 2-3 uspecificerede H- og J-brevstemmer er ugyldige.

For eksempel 4-8 med liste- og valgforbund er ved eksp. 4 uspecificerede G-brevstemmer gyldige, men H-brevstemmer ugyldige, ved eksp. 5 er uspecificerede H-brevstemmer gyldige, ved eksp. 6-7 er uspecificerede J-brevstemmer ugyldige, men gyldige i eksp. 8.

Uspecificerede brevstemmer, der er fundet gyldige

efter inspektion af de indgåede liste- og valgforbund, kommer ikke i betragtning ved mandaternes fordeling på de enkelte lister. Er der listeforbund mellem alle lister med et bestemt bogstav, tillægges de uspecificerede brevstemmer listeforbundets stemmer, og kommer således i betragtning ved beregningen af det antal mandater, listeforbundet skal have, ligesom de – hvis listeforbundet indgår i et valgforbund – kommer i betragtning ved beregningen af det mandatantal, der tilkommer valgforbundet – jf. G-brevstemmer i eksp. 4.

Indgår alle listerne ikke i et listeforbund, men i et valgforbund som eksp. 5 og 8 indgår de uspecificerede brevstemmer alene ved opgørelsen af valgforbundets mandattal.

I afsnit 13.11 anføres et eksempel på mandatberegningerne, hvor blandt andet uspecificerede brevstemmer indgår.

11.3 Antal liste- og valgforbund samt valgforbunds-kombinationer

Tabel 47, der for listeforbundenes vedkommende er udarbejdet på grundlag af tabel 25 og 33 og for valgforbundenes vedkommende på grundlag af tabel 48 og 49, viser det samlede antal henh. det gennemsnitlige pr. kommune ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978. Antal listeforbund udgjorde ved de kommunale valg i 1981 210 eller 54 mindre end i 1978 – nemlig 5 henh. 49 mindre for Øerne og Jylland. Som omtalt kan kun flerlister indgå listeforbund og deres totalantal for partierne og Andre lister (jf. tabel 28-29) er for Øerne faldet fra 27 til 22 og for

Tabel 47. Antal listeforbund og valgforbund samt gennemsnitlig antal pr. kommune – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978

	Kommunale valg						Amtskommunale valg					
	I alt		Øerne ¹		Jylland		I alt		Øerne		Jylland	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
Listeforbund												
Totalantal.....	210	264	22	27	188	237	21	14	3	1	18	13
Antal pr. kommune.....	0,76	0,96	0,16	0,20	1,33	1,68	1,50	1,00	0,43	0,14	2,57	1,86
Valgforbund												
Totalantal.....	492	459	249	238	243	221	47	43	21	21	26	22
Antal pr. kommune.....	1,79	1,67	1,86	1,78	1,72	1,57	3,36	3,07	3,00	3,00	3,71	3,14

¹ Inkl. København, Frederiksberg.

Tabel 48. Valgforbund ved de kommunale valg i 1981 og 1978

	1981			1978				1981			1978		
	Hele landet	Øerne ¹	Jylland	Hele landet	Øerne ¹	Jylland		Hele landet	Øerne ¹	Jylland	Hele landet	Øerne ¹	Jylland
I ALT.	492	249	243	459	238	221	QV	6	1	5	5	2	3
a. Kun partilister	377	209	168	364	215	149	V	3	-	3	2	-	2
A	-	-	-	2	-	2	VZ	-	-	-	1	-	1
AB	17	3	14	11	6	5	b. Partilister og Andre	67	37	30	48	17	31
ABE	1	1	-	2	2	-	ABEX	-	-	-	1	1	-
ABQ	1	1	-	-	-	-	ABX	1	1	-	-	-	-
AE	2	2	-	-	-	-	AX	7	3	4	3	1	2
AF	4	2	2	2	2	-	AXÆ	1	-	1	-	-	-
AM	-	-	-	1	-	1	BCVX	-	-	-	2	-	2
BC	-	-	-	1	-	1	BEX	2	2	-	2	1	1
BCMØV	-	-	-	2	1	1	BX	6	4	2	4	2	2
BCMV	1	-	1	4	2	2	BXÆ	2	2	-	-	-	-
BCQV	3	1	2	1	1	-	CMQVZX	-	-	-	1	-	1
BCV	10	5	5	10	4	6	CMQVX	-	-	-	2	2	-
BE	36	22	14	48	28	20	CMVZX	1	1	-	-	-	-
BEM	-	-	-	1	-	1	CMVXÆ	1	1	-	-	-	-
BEMV	1	1	-	-	-	-	CQX	1	-	1	-	-	-
BEQ	1	-	1	-	-	-	CVZX	3	2	1	1	1	-
BEQV	1	1	-	-	-	-	CVX	6	2	4	6	4	2
BEV	-	-	-	2	2	-	CVXÆ	1	-	1	-	-	-
BM	-	-	-	1	-	1	CZX	1	1	-	1	-	1
BMQV	1	1	-	-	-	-	CZXÆ	1	-	1	-	-	-
BQ	1	-	1	1	-	1	CX	-	-	-	3	-	3
BV	1	-	1	5	1	4	CXÆØ	-	-	-	1	-	1
C	-	-	-	1	-	1	EX	1	1	-	1	-	1
CE	1	-	1	-	-	-	FIKX	1	-	1	•	•	•
CEQV	-	-	-	1	-	1	FIYX	1	1	-	•	•	•
CEV	1	-	1	-	-	-	FKYX	2	2	-	-	-	-
CM	1	1	-	5	4	1	FKX	3	1	2	1	1	-
CMQ	-	-	-	1	1	-	FX	3	-	3	-	-	-
CMQV	4	3	1	19	9	10	IYXÆ	1	1	-	•	•	•
CMV	6	6	-	20	18	2	KX	7	6	1	2	-	2
CMVZ	3	3	-	-	-	-	MX	-	-	-	1	1	-
CMZ	1	1	-	-	-	-	MQX	1	1	-	-	-	-
CQ	2	-	2	2	1	1	QX	1	-	1	1	-	1
CQV	23	11	12	34	15	19	QXÆ	1	-	1	-	-	-
CSVZ	1	-	1	-	-	-	VZX	-	-	-	1	-	1
CV	114	61	53	80	47	33	VX	5	1	4	12	2	10
CVZ	22	15	7	3	2	1	VXÆ	1	-	1	-	-	-
CZ	6	2	4	3	1	2	ZX	5	4	1	1	1	-
EV	1	1	-	-	-	-	ZXÆ	-	-	-	1	-	1
EZ	-	-	-	1	-	1	c. Kun Andre lister	48	3	45	47	6	41
FIKY	2	2	-	•	•	•	X	3	-	3	4	-	4
FK	42	29	13	50	36	14	XÆ	28	2	26	28	4	24
FKY	29	18	11	29	22	7	XÆØ	13	-	13	10	-	10
FY	-	-	-	2	-	2	XÆØÅ	3	1	2	2	-	2
KY	2	2	-	1	1	-	X...Å (5 bogst) ..	1	-	1	2	1	1
MQ	21	9	12	1	1	-	X...Å (9 bogst) ..	-	-	-	1	1	-
MQV	3	3	-	2	1	1							
MV	1	1	-	6	5	1							
MZ	1	-	1	-	-	-							
PZ	•	•	•	1	-	1							

Anm. Afdeling a omfatter kun valgforbund mellem lister, der har reserveret bogstavbetegnelse, jf. tabel 20. Afdeling b omfatter valgforbund mellem lister med reserveret og ureserveret bogstav og afdeling c valgforbund mellem lister, der kun har ureserveret bogstavbetegnelse. Ureserverede bogstavbetegnelser - der dækker skiftende listebetegnelser fra kommune til kommune - gengives når det kun drejer sig om én enkelt- eller flerliste - med X, ved to med XÆ, osv. frem til XÆØÅ; for 5 eller flere benyttes angivelsen X...Å (antal bogstaver).

¹Incl. København og Frederiksberg.

Jylland fra 235 til 186. Antal listeforbund svarer således for Øerne til antal flerlister, men ligger lidt over for Jylland.

Ved de amtskommunale valg er listeforbundenes antal steget fra 14 i 1978 til 21 i 1981, svarende til antal flerlister (jf. tabel 35), idet flerlisterne ved disse valg alle havde 1 listeforbund.

Valgforbundenes antal er ved de kommunale valg steget med godt 7 pct. til 492 i 1981, og stigningen er noget større i Jylland end på Øerne, idet Øernes andel af valgforbundene i 1981 er 50,6 mod i 1978 51,9 pct. Ved de amtskommunale valg er deres antal steget med godt 9 pct. til 47 i 1981, og stigningen ligger udelukkende i Jylland.

Tabel 48, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, belyser for de kommunale valg i 1981 og 1978 valgforbundenes fordeling efter parti-kombinationer, idet de enkelte partier er anført ved deres reserverede bogstav og Andre lister ved bogstavet X, når det gælder 1 enkelt- eller flerliste, ved XÆ når det gælder 2 enkelt- eller flerlister, osv. jf. tabellens anmærkning. Tabellens afdeling a) omfatter alene valgforbund mellem lister med reserveret bogstav, afdeling b) valgforbund mellem lister med reserveret og ureserveret bogstav, og afdeling c) valgforbund mellem lister med ureserveret bogstav. Valgforbundenes relative fordeling på de 3 kategorier er for Hele landet i 1981 henh. 77, 13 og 10 pct. mod i 1978 79, 11 og 10 pct.; for Øerne er fordelingen i 1981 henh. 84, 15 og 1 pct. og i Jylland 69, 12 og 19 pct., idet a) på Øerne er faldet lidt til fordel for b) og omvendt i Jylland.

Af valgforbundene mellem reserverede bogstaver ligger i 1981 kombinationen CV højest med 114 (80 i 1978), efterfulgt af FK med 42 (50), BE med 36 (48), FKY med 29 (29), CQV med 23 (34), CVZ med 22 (3), MQ med 21 (1), AB med 17 (11) og BCV med 10 (10); tages endvidere hensyn til de valgforbund, der i 1978 lå på 10 og derover, må yderligere nævnes CMV med 6 (20) og CMQV med 4 (19). En valgforbunds-kombination i en kommune afhænger primært af partiernes opstillinger, men derudover af en række forskellige hensyn, som fx hvordan de enkelte partiers potentielle vælgere formodes at reagere på de mulige valgforbunds-kombinationer. På grundlag af tabel 25 og 48 kan antal opstillinger for et bestemt parti sammenhol-

Tabel 49. Valgforbund ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978

	1981			1978		
	Hele landet	Øerne	Jylland	Hele landet	Øerne	Jylland
I alt	47	21	26	43	21	22
BE.....	10	4	6	12	5	7
CEV.....	1	1	—	—	—	—
CM.....	—	—	—	1	1	—
CMQV.....	2	1	1	10	4	6
CMV.....	1	1	—	1	1	—
CQV.....	1	1	—	1	1	—
CV.....	8	2	6	1	—	1
EQ.....	—	—	—	1	1	—
FK.....	4	2	2	9	4	5
FKY.....	10	5	5	5	3	2
MQ.....	9	3	6	1	—	1
MQV.....	1	1	—	—	—	—
QV.....	—	—	—	1	1	—

Anm. Ved de amtskommunale valg er alle valgforbundene indgået mellem lister med reserveret bogstavbetegnelse — jf. tabel 20.

des med antal valgforbund, partiet har indgået; eksempelvis opstillede Centrum-Demokraterne i 1981 og 1978 i 53 henh. 84 kommuner og deltog i 47 henh. 67 valgforbund, mens Fremskridtspartiet opstillede i 260 kommuner i begge valgår og deltog i 45 henh. 15 valgforbund.

Under a) var der i begge valgår 39 kombinationer i brug — de er dog ikke sammenfaldende — og under b) 28 kombinationer i 1981 og 21 i 1978.

Tabel 49, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, belyser tilsvarende for de amtskommunale valg valgforbundenes fordeling efter parti-kombinationer. Valgforbundene er her alene indgået mellem lister med reserveret bogstav, idet Andre lister kun opstiller i beskedent omfang ved de amtskommunale valg. Antal kombinationer er 10 i 1981 og 11 i 1978 — og afviger noget. Af kombinationerne skal nævnes BE med i 1981 10 (12 i 1978), FKY med 10 (5), MQ med 9 (1), og CV med 8 (1); yderligere havde CMQV 2 (10) og FK 4 (9).

12. Stemmefordelingen

Tabel 50 belyser til indledning i hvilket omfang de kommunale vælgere i de enkelte amtsråds kredse har haft mulighed for at stemme på de forskellige politiske partier, idet dette omfang influerer på stemmefordelingen, men ikke kan aflæses af tabel 51, medmindre et parti slet ikke har foretaget opstilling indenfor en kommunegruppe i amtsråds kredsen – i så fald er dette markeret med en prik i feltet.

København-Frederiksberg er ikke medtaget i tabellen, idet alle 13 henh. 12 landsdækkende partier opstillede i de to kommuner ved 1981- og 1978-valget, med undtagelse af at Inter.-Soc. Arbejderparti og Pensionist-Partiet ikke opstillede i Frederiksberg kommune i 1981 henh. 1978. Socialdemokratiet har i 1981 100 procents dækning i alle amtsråds kredse, mens Fremskridtspartiet, Venste, Konservative Folkeparti

Tabel 50. **Vælgertallet i kommuner, hvor de enkelte partier opstillede ved de kommunale valg i 1981 og 1978 i procent af amtsråds kredsenes samlede vælgertal.**

	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med ureserv. bogstav.	
	A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y		Z
1981-VALGET															
<i>Øernes amtsrådskr.</i>	100	95	99	53	75	8	79	50	46	9	.	97	47	98	77
Københavns	100	98	100	82	86	11	98	67	57	6	.	92	74	99	65
Frederiksborg	100	90	100	52	90	18	95	54	51	22	.	100	40	95	84
Roskilde	100	100	100	51	85	25	89	72	66	43	.	100	43	100	100
Vestsjællands.....	100	93	97	37	65	–	70	25	18	–	.	100	22	97	83
Storstrøms.....	100	98	100	24	56	–	53	34	25	–	.	100	27	100	60
Bornholms.....	100	100	100	–	47	–	52	–	100	–	.	100	–	100	86
Fyns.....	100	93	98	49	67	–	63	45	43	–	.	99	47	97	86
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	100	83	92	44	60	19	57	37	69	–	6	97	37	98	81
Sønderjyllands	100	76	95	29	44	12	50	25	61	–	59	98	9	97	66
Ribe.....	100	77	91	46	59	–	46	–	55	–	.	97	38	98	83
Vejle	100	92	97	33	64	–	64	47	75	–	.	100	47	100	86
Ringkøbing	100	68	93	29	61	–	58	45	82	–	.	93	21	96	65
Århus.....	100	91	96	71	83	44	74	55	67	–	.	97	55	99	87
Viborg.....	100	86	86	34	40	–	45	11	72	–	.	98	17	95	72
Nordjyllands.....	100	79	84	40	47	33	47	38	70	–	.	96	40	97	93
1978-VALGET															
P															
<i>Øernes amtsrådskr.</i>	100	94	99	58	76	.	83	67	47	2	.	100	39	97	71
Københavns	100	98	100	92	92	.	100	90	52	–	.	100	85	95	69
Frederiksborg	100	88	100	62	92	.	97	80	57	–	.	100	16	98	87
Roskilde	100	100	100	36	82	.	82	74	66	–	.	100	45	100	73
Vestsjællands.....	100	93	96	26	52	.	70	45	25	16	.	100	22	98	70
Storstrøms.....	100	98	100	27	55	.	66	58	18	–	.	100	21	97	44
Bornholms.....	100	67	100	34	82	.	66	–	100	–	.	100	–	100	71
Fyns.....	100	91	99	60	66	.	71	51	49	2	.	99	13	98	77
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	100	85	89	53	53	.	59	49	67	26	6	95	32	98	70
Sønderjyllands	100	89	94	34	33	.	39	27	64	–	59	98	5	98	59
Ribe.....	97	86	88	56	59	.	47	9	59	38	.	92	–	98	79
Vejle	100	91	94	50	64	.	64	74	72	–	.	100	31	100	84
Ringkøbing	100	69	87	71	44	.	58	29	81	3	.	89	21	96	96
Århus.....	100	92	91	76	73	.	81	70	69	48	.	94	64	100	37
Viborg.....	100	88	82	36	29	.	40	34	73	36	.	95	17	97	65
Nordjyllands.....	100	75	88	37	46	.	52	55	59	33	.	96	33	95	88

Anm. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavn er anført i tabel 20. – Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsråds kreds.

Tabel 51. Relativ stemmeford. på partier og kommune grupper – kommunale valg 1981

	Antal kom-muner	Med reserveret bogstavbetegnelse														Med reserv. bogstav
		A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y	Z	
100,0 pct.																
Hele landet 1981	275	34,0	4,7	16,2	0,6	5,7	0,0	1,9	0,9	1,2	0,0	0,2	17,1	2,5	6,3	8,7
<i>København, Fr.berg</i> ²	2	34,7	4,0	21,8	1,3	11,2	0,1	3,9	1,9	0,8	0,3	.	2,3	11,9	3,7	2,1
<i>Øernes amtsråds-kredse</i>	132	35,6	5,9	19,3	0,5	5,5	0,0	2,0	1,1	0,5	0,0	.	15,7	1,6	5,6	6,7
Hovedstadsområdet ¹	26	33,4	4,6	27,6	0,9	6,4	0,0	2,7	1,6	0,3	0,0	.	7,7	2,9	4,8	7,1
Bykommuner	20	41,0	6,4	16,4	0,6	7,2	0,0	2,7	1,1	0,8	0,0	.	13,0	1,7	5,1	4,0
Øvrige kommuner	86	32,8	6,7	13,1	0,1	2,8	.	0,7	0,5	0,5	.	.	27,1	.	6,9	8,8
<i>Københavns</i> ²	18	36,3	4,6	28,1	1,0	6,7	0,0	2,7	1,9	0,3	0,0	.	3,6	3,2	4,7	6,9
<i>Frederiksborg</i>	19	29,3	4,3	25,5	0,3	6,4	0,0	2,1	1,2	0,8	0,1	.	14,8	1,3	5,4	8,5
Hovedstadsområdet ²	6	22,1	5,0	31,8	0,3	5,4	.	2,5	0,3	0,4	0,2	.	15,5	2,2	4,8	9,5
Bykommuner	4	35,2	4,6	23,1	0,4	6,4	0,0	2,5	1,6	1,2	0,1	.	9,2	1,5	4,6	9,6
Øvrige kommuner	9	30,5	3,1	20,6	.	7,6	.	1,1	1,7	0,8	.	.	21,5	.	7,3	5,8
<i>Roskilde</i>	11	31,1	7,3	14,5	0,6	5,8	0,1	2,1	1,3	0,6	0,1	.	23,4	1,3	5,5	6,3
Hovedstadsområdet ¹	2	23,1	4,6	12,4	1,1	5,6	.	2,3	1,2	0,3	.	.	38,6	.	6,6	4,2
Bykommuner	2	40,3	9,5	18,0	0,7	7,5	0,2	2,4	1,5	1,1	0,3	.	8,0	3,0	4,6	2,9
Øvrige kommuner	7	25,5	6,7	11,6	0,2	3,7	.	1,5	1,2	0,1	.	.	31,1	.	5,9	12,5
<i>Vestsjællands</i>	23	34,5	8,7	14,0	0,3	4,0	.	2,3	0,5	0,4	.	.	21,4	0,3	6,0	7,6
Bykommuner	5	38,1	8,2	15,9	0,5	6,1	.	4,1	0,7	0,2	.	.	15,2	0,7	5,3	5,0
Øvrige kommuner	18	31,4	9,1	12,4	0,1	2,2	.	0,7	0,3	0,6	.	.	26,7	.	6,6	9,9
<i>Storstrøms</i>	24	43,2	6,0	13,5	0,2	3,8	.	0,9	0,7	0,3	.	.	19,6	0,3	6,3	5,2
Bykommuner	4	50,4	5,8	14,1	0,4	7,3	.	1,6	1,4	0,6	.	.	11,4	0,7	5,6	0,7
Øvrige kommuner	20	38,6	6,1	13,1	0,1	1,4	.	0,4	0,3	.	.	.	25,0	.	6,8	8,2
<i>Bornholms</i>	5	39,6	2,8	7,7	.	3,2	.	0,8	.	4,9	.	.	28,0	.	8,4	4,6
Bykommuner	1	47,1	1,6	9,2	.	8,8	.	1,9	.	3,6	.	.	15,4	.	8,0	4,4
Øvrige kommuner	4	35,9	3,3	7,0	.	0,6	.	0,3	.	5,5	.	.	34,2	.	8,5	4,7
<i>Fyns</i>	32	36,6	6,6	13,1	0,5	5,3	.	1,6	0,5	0,4	.	.	22,3	1,3	6,0	5,8
Bykommuner	4	40,9	5,7	14,4	0,9	8,0	.	2,6	0,8	0,7	.	.	16,2	2,4	5,0	2,4
Øvrige kommuner	28	32,0	7,6	11,8	0,1	2,2	.	0,5	0,2	0,2	.	.	28,9	.	7,0	9,5
<i>Jyllands amtsråds-kredse</i>	141	32,3	3,8	11,8	0,5	4,5	0,0	1,2	0,6	1,8	.	0,5	22,1	1,1	7,7	12,1
Bykommuner	26	37,4	3,8	15,2	0,7	7,5	0,0	2,0	1,1	2,0	.	0,3	16,8	2,0	6,5	4,7
Øvrige kommuner	115	26,7	3,8	8,1	0,2	1,1	.	0,3	0,1	1,7	.	0,6	28,0	.	8,9	20,5
<i>Sønderjyllands</i>	23	34,3	3,6	13,0	0,2	2,0	0,0	0,8	0,2	1,9	.	4,3	22,1	0,3	8,5	8,8
Bykommuner	3	40,4	5,3	19,5	0,6	4,8	0,1	0,8	0,3	1,7	.	4,8	13,5	1,0	6,9	0,3
Øvrige kommuner	20	31,5	2,8	10,1	0,1	0,7	.	0,7	0,2	2,1	.	4,0	26,0	.	9,2	12,6
<i>Ribe</i>	14	28,7	3,1	12,4	0,6	3,8	.	1,2	.	1,2	.	.	27,1	0,6	7,6	13,7
Bykommuner	2	40,2	3,4	16,6	1,1	6,4	.	2,2	.	1,5	.	.	20,6	1,3	6,5	0,2
Øvrige kommuner	12	19,7	2,9	9,1	0,2	1,7	.	0,5	.	1,0	.	.	32,2	.	8,4	24,3
<i>Vejle</i>	16	36,1	3,6	12,6	0,2	3,7	.	1,7	0,6	1,7	.	.	20,7	0,5	7,8	10,8
Bykommuner	4	43,3	3,5	15,0	0,3	6,0	.	2,8	1,0	2,0	.	.	14,3	0,8	7,4	3,6
Øvrige kommuner	12	24,4	3,6	8,6	.	.	.	.	.	1,2	.	.	31,1	.	8,4	22,7
<i>Ringkøbing</i>	18	26,6	2,7	10,4	0,3	2,9	.	0,5	0,5	3,9	.	.	30,0	0,1	8,9	13,2
Bykommuner	4	34,1	2,3	12,4	0,4	4,5	.	1,0	1,0	4,3	.	.	29,3	0,2	8,6	1,9
Øvrige kommuner	14	19,3	3,0	8,4	0,3	1,3	.	0,1	0,1	3,6	.	.	30,7	.	9,2	24,0
<i>Århus</i>	26	36,1	4,3	14,3	0,9	9,1	0,0	1,8	1,1	0,9	.	.	15,1	3,0	6,4	7,0
Bykommuner	5	38,5	4,4	16,2	1,0	12,1	0,1	2,4	1,6	1,2	.	.	11,8	4,5	5,3	0,9
Øvrige kommuner	21	31,4	4,2	10,5	0,5	2,9	.	0,5	.	0,3	.	.	22,0	.	8,4	19,3
<i>Viborg</i>	17	28,4	7,5	10,8	0,2	3,0	.	0,5	0,1	2,6	.	.	26,1	0,2	9,2	11,4
Bykommuner	3	32,5	7,0	16,6	0,5	6,4	.	0,9	.	3,2	.	.	21,3	0,6	7,3	3,7
Øvrige kommuner	14	25,6	7,8	6,9	0,1	0,8	.	0,2	0,1	2,2	.	.	29,3	.	10,5	16,5
<i>Nordjyllands</i>	27	31,1	2,7	9,0	0,4	3,0	0,0	1,1	0,8	1,7	.	.	22,6	0,7	7,2	19,7
Bykommuner	5	32,9	2,6	12,8	0,7	5,3	0,0	2,0	1,5	1,8	.	.	17,8	1,3	6,1	15,2
Øvrige kommuner	22	29,1	2,7	4,7	.	0,3	.	.	0,1	1,6	.	.	28,1	.	8,5	24,9
P																
Hele landet 1978	275	37,3	4,5	13,6	1,0	3,1	.	3,3	1,2	1,3	0,1	0,2	15,6	2,0	8,1	8,7
<i>København, Fr.berg</i>	2	42,2	2,5	17,7	1,8	5,3	.	7,7	1,4	1,0	0,4	.	1,7	8,3	5,8	4,2
<i>Øernes amtsråds-kr.</i>	132	38,0	5,6	16,8	0,9	3,5	.	3,5	1,7	0,7	0,0	.	14,4	1,4	7,9	5,6
<i>Jyllands amtsråds-kr.</i>	141	35,3	3,9	9,6	0,8	2,3	.	1,9	0,8	1,9	0,1	0,5	20,4	0,9	8,8	12,8

Anm. og noter, se tabel 53.

Tabel 52. Relativ stemmeford. på partier og kommunegrupper – amtskommunale valg 1981

	Antal kom-muner	Med reserveret bogstavbetegnelse														Med reserv. bogstav
		A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y	Z	
		100,0 pct.														
Tilsammen	273	35,8	6,2	16,4	1,1	6,1	0,0	1,6	1,7	1,8	0,0	0,3	19,1	2,0	7,4	0,5
<i>Øernes amtsråds kredse</i>	132	36,8	6,7	20,3	1,2	6,6	0,0	2,1	2,0	0,9	0,1	.	13,7	2,5	6,4	0,7
Hovedstadsområdet ¹	26	34,6	5,7	27,9	1,5	7,6	0,1	2,5	2,6	0,6	0,1	.	6,9	4,3	5,6	0,0
Bykommuner	20	41,5	6,4	17,8	1,0	7,4	.	2,4	1,8	1,1	0,0	.	11,3	2,0	5,8	1,5
Øvrige kommuner	86	34,7	8,1	14,3	0,9	4,7	.	1,2	1,7	1,1	0,0	.	23,6	1,1	7,8	0,8
Københavns²	18	36,9	5,6	27,5	1,6	7,9	0,2	2,7	2,9	0,6	0,1	.	4,1	4,5	5,4	.
Frederiksborg	19	31,1	5,5	26,5	0,9	6,5	.	2,0	2,1	1,1	.	.	13,5	3,0	6,3	1,5
Hovedstadsområdet ²	6	24,6	5,8	34,6	1,0	6,4	.	2,0	1,4	0,6	.	.	13,5	4,3	5,5	0,3
Bykommuner	4	37,2	5,4	22,4	0,8	6,6	.	2,4	2,1	1,5	.	.	9,9	2,3	6,0	3,4
Øvrige kommuner	9	31,3	5,4	21,5	0,9	6,6	.	1,5	3,0	1,3	.	.	18,3	2,2	7,8	0,2
Roskilde	11	34,6	8,4	17,4	1,4	6,6	.	2,0	1,9	0,7	0,2	.	18,0	2,4	6,4	.
Hovedstadsområdet ²	2	29,5	5,8	18,3	1,7	6,2	.	1,7	2,1	0,5	0,1	.	24,7	1,3	8,1	.
Bykommuner	2	40,2	9,9	19,2	1,3	7,6	.	2,5	1,4	1,0	0,3	.	8,1	3,2	5,3	.
Øvrige kommuner	7	31,3	8,6	14,3	1,2	5,8	.	1,6	2,3	0,6	0,2	.	25,5	2,3	6,3	.
Vestsjællands	23	35,9	9,7	14,7	1,0	6,7	.	2,4	2,1	1,1	.	.	19,6	.	6,8	.
Bykommuner	5	39,4	8,0	16,3	1,0	7,7	.	3,5	2,3	0,8	.	.	15,1	.	5,9	.
Øvrige kommuner	18	32,8	11,2	13,4	0,9	5,9	.	1,5	1,9	1,4	.	.	23,4	.	7,6	.
Storstrøms	24	43,7	5,9	14,2	0,7	4,0	.	1,1	1,6	0,7	.	.	17,8	1,0	6,9	2,4
Bykommuner	4	48,9	5,2	15,3	0,8	5,8	.	1,3	2,0	1,0	.	.	10,3	1,0	5,9	2,5
Øvrige kommuner	20	40,3	6,4	13,4	0,6	2,9	.	0,9	1,3	0,5	.	.	22,7	1,1	7,5	2,4
Bornholms	5	36,3	2,6	5,8	.	3,8	.	1,4	.	4,9	.	.	37,2	.	8,0	.
Bykommuner	1	43,3	1,7	6,1	.	5,9	.	1,8	.	3,4	.	.	30,7	.	7,1	.
Øvrige kommuner	4	32,9	3,0	5,7	.	2,8	.	1,2	.	5,6	.	.	40,4	.	8,4	.
Fyns	32	38,3	7,2	16,0	1,2	6,5	.	1,7	1,5	0,9	.	.	16,4	2,2	7,0	1,1
Bykommuner	4	41,8	5,7	17,7	1,3	8,4	.	2,3	1,5	1,0	.	.	10,2	3,0	5,7	1,4
Øvrige kommuner	28	34,4	8,9	14,1	1,0	4,4	.	1,0	1,4	0,8	.	.	23,3	1,4	8,5	0,8
Jyllands amtsråds kredse	141	34,9	5,8	12,6	1,0	5,7	.	1,2	1,3	2,7	.	0,5	24,3	1,4	8,4	0,2
Bykommuner	26	39,5	4,9	14,1	1,1	7,8	.	1,8	1,5	2,1	.	0,3	18,0	2,1	6,6	0,2
Øvrige kommuner	115	29,6	6,9	10,9	1,0	3,3	.	0,6	1,0	3,4	.	0,7	31,5	0,6	10,4	0,1
Sønderjyllands	23	33,5	5,3	12,7	0,9	3,0	.	0,7	0,9	2,5	.	4,7	26,1	0,9	8,8	.
Bykommuner	3	38,1	5,4	15,7	0,9	4,7	.	0,7	0,9	2,1	.	4,6	18,7	1,3	6,9	.
Øvrige kommuner	20	31,4	5,3	11,4	0,8	2,3	.	0,7	0,8	2,7	.	4,7	29,5	0,7	9,7	.
Ribe	14	30,2	7,8	11,9	1,2	5,5	.	1,1	0,8	2,7	.	.	30,5	.	8,3	.
Bykommuner	2	39,4	5,6	13,9	1,4	7,6	.	1,8	1,0	1,5	.	.	21,3	.	6,5	.
Øvrige kommuner	12	22,8	9,6	10,2	1,0	3,8	.	0,6	0,7	3,6	.	.	37,9	.	9,8	.
Vejle	16	36,6	4,5	11,9	0,9	4,7	.	1,5	1,3	2,3	.	.	27,3	1,0	8,0	.
Bykommuner	4	42,5	3,7	13,4	0,9	5,8	.	2,0	1,4	1,7	.	.	20,6	1,0	7,0	.
Øvrige kommuner	12	26,9	6,0	9,3	1,0	3,0	.	0,7	1,1	3,3	.	.	38,4	0,8	9,5	.
Ringkøbing	18	29,3	3,9	11,9	0,6	3,5	.	0,6	1,1	4,7	.	.	35,1	.	9,2	0,1
Bykommuner	4	37,8	2,9	10,8	0,6	4,3	.	0,9	1,3	4,0	.	.	29,3	.	8,0	0,1
Øvrige kommuner	14	21,0	4,8	13,1	0,6	2,7	.	0,3	0,8	5,5	.	.	40,8	.	10,3	0,1
Århus	26	38,1	5,5	14,1	1,4	9,2	.	2,0	1,5	1,4	.	.	16,1	3,7	6,4	0,6
Bykommuner	5	38,4	5,4	15,2	1,3	11,4	.	2,4	1,8	1,3	.	.	12,0	4,8	5,3	0,7
Øvrige kommuner	21	37,3	5,9	11,7	1,6	4,8	.	1,0	1,1	1,5	.	.	24,5	1,4	8,7	0,5
Viborg	17	29,8	9,1	13,1	0,7	5,1	.	0,6	1,0	4,6	.	.	24,8	0,6	10,6	.
Bykommuner	3	32,9	6,9	16,8	0,7	7,9	.	0,9	1,1	3,9	.	.	19,9	0,9	8,1	.
Øvrige kommuner	14	27,7	10,5	10,6	0,7	3,2	.	0,4	1,0	5,0	.	.	28,2	0,5	12,2	.
Nordjyllands	27	38,2	5,8	11,8	1,1	5,2	.	1,2	1,5	2,7	.	.	22,2	1,2	9,1	.
Bykommuner	5	42,7	4,9	13,5	1,1	6,8	.	1,8	1,8	2,1	.	.	16,9	1,7	6,7	.
Øvrige kommuner	22	32,9	6,9	9,8	1,0	3,2	.	0,5	1,2	3,4	.	.	28,4	0,7	12,0	.
													P			
Tilsammen 1978	273	38,0	5,9	13,9	1,6	3,5	.	2,8	1,8	2,2	0,1	0,3	18,6	1,5	9,3	0,5
<i>Øernes amtsrådskr.</i>	132	39,4	6,1	16,9	1,6	4,0	.	3,5	2,2	1,1	.	.	13,4	2,1	8,8	0,9
<i>Jyllands amtsrådskr.</i>	141	36,6	5,6	11,0	1,6	3,0	.	2,3	1,5	3,3	0,1	0,6	23,5	0,9	9,8	0,2

Anm. og noter, se tabel 53.

og Radikale Venstre har en dækningsprocent på 99-95 på Øerne og for de to sidstnævnte partier noget lavere i Jylland – 92-83 pct. For Socialistisk Folkeparti og Kommunistiske Parti er dækningsprocenten for de to landsdele 75-79 henh. 60-57 pct., og for Retsforbundet, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne er den 53-47 henh. 44-37 pct. Kristeligt Folkeparti har modsat de andre partier højest dækningsprocent i Jylland med 69 og kun 46 på Øerne, og det samme – om end i mindre udpræget grad – gælder Andre lister med ureserveret bogstav, hvis dækningsprocent er 81 henh. 77.

Andre lister og Venstresocialisterne har øget dækningsprocenten en del i begge landsdele, mens Socialistisk Folkeparti og Konservative Folkeparti kun har øget den i Jylland – og forholdsvis lidt for sidstnævnte parti. For Centrum-Demokraterne, Retsforbundet og Kommunistiske Parti er dækningsprocenten faldet i begge landsdele.

Tabel 27 belyser for så vidt samme emne, men denne tabel meddeler for de 5 kommunegrupper andelen af kommuner med opstilling for hvert parti.

Tabel 51, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler den relative stemmefordeling på amtsråds kredse og kommunegrupper ved de kommunale valg i 1981. På landsplan satte 5 partier deres stemmeandel op – nemlig Venstre fra 15,6 til 17,1 pct., Konservative Folkeparti fra 13,6 til 16,2 pct., Socialistisk Folkeparti fra 3,1 til 5,7 pct., Radikale Venstre fra 4,5 til 4,7 og Venstresocialisterne fra 2,0 til 2,5 pct.

Modsat havde 6 partier tilbagegang – nemlig Socialdemokratiet fra 37,3 til 34,0 pct., Fremskridtspartiet fra 8,1 til 6,3 pct., Kommunistiske Parti fra 3,3 til 1,9 pct., Kristeligt Folkeparti fra 1,3 til 1,2 pct., Centrum-Demokraterne fra 1,2 til 0,9 pct. og Retsforbundet fra 1,0 til 0,6 pct. Andre lister og Slesvigsk Parti opretholdt deres relative styrke på 8,7 henh. 0,2 pct., mens de to nye partier Inter.-Soc. Arbejderparti og Arbejderpartiet KAP begge fik 0,0 pct. af de gyldige stemmer.

Hovedtendenserne går naturligvis igen i de 3 hovedområder, men ofte med varierende styrke og i nogle tilfælde skifter + til ÷ og omvendt, således har fx Radikale Venstre tilbagegang i Jyllands amtsråds kredse, Centrum-Demokraterne fremgang i København-Frederiksberg og Andre lister fremgang i Øernes amtsråds kredse, men tilbagegang i de to andre hovedlandsdele.

Ser man på kommunegrupperne, har Socialdemokratiet en højere stemmeandel i Bykommunerne end i Øvrige kommuner, og det samme gælder for Konservative Folkeparti, Retsforbundet, Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne; gennemgående står disse par-

tier også stærkere på Øerne end i Jylland. Radikale Venstre har nogenlunde samme styrke i Bykommunerne som i Øvrige kommuner og Kristeligt Folkeparti har kun en lille overvægt for Bykommunerne; det førstnævnte parti står stærkest på Øerne, det sidstnævnte i Jylland. Andre lister og Venstre har en betydelig højere stemmeandel i Øvrige kommuner end i Bykommunerne og det samme gælder i nogen grad Fremskridtspartiet; Andre lister og Venstre samt i mindre grad Fremskridtspartiet står stærkest i Jylland.

Tabel 52, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2 i hæfte 1, belyser tilsvarende for de amtskommunale valg den relative stemmefordeling på amtsråds kredse og kommunegrupper. Ved disse valg spiller Andre lister med ureserveret bogstav kun en ubetydelig rolle med en stemmeandel på 0,5 mod ved de kommunale valg 9,5 for samme område (København-Frederiksberg deltager ikke i de amtskommunale valg). Som ved de kommunale valg satte 5 partier deres stemmeandel op – nemlig Venstre fra 18,6 til 19,1 pct., Konservative Folkeparti fra 13,9 til 16,4 pct., Radikale Venstre fra 5,9 til 6,2 pct., Socialistisk Folkeparti fra 3,5 til 6,1 pct. og Venstresocialisterne fra 1,5 til 2,0 pct.

6 Partier havde tilbagegang – nemlig Socialdemokratiet fra 38,0 til 35,8 pct., Fremskridtspartiet fra 9,3 til 7,4 pct., Kristeligt Folkeparti fra 2,2 til 1,8 pct., Centrum-Demokraterne fra 1,8 til 1,7 pct., Kommunistiske Parti fra 2,8 til 1,6 og Retsforbundet fra 1,6 til 1,1 pct. Andre lister og Slesvigsk Parti fik uændret stemmeandel med 0,5 henh. 0,3 pct.

Tabel 53 viser for de enkelte partier differencen mellem stemmeandelen ved de amtskommunale valg og de kommunale valg på kommunegrupperne i Øernes og Jyllands amtsråds kredse. I tabel 51 og 52 er det markeret med prik, at et parti slet ikke har opstillet i den pågældende kommunegruppe, og tabel 53 anfører ligeledes prik ved sammenfald af manglende opstilling, mens de meddelte differencer bliver negative ved manglende opstilling til de amtskommunale valg, eller når stemmeandelen ved disse valg er lavere end ved de kommunale.

Andre lister har negative differencer i alle kommunegrupper i amtsråds kredsene – bortset fra en enkelt – men der er betydelig forskel på Øerne og Jylland, idet differencen er ÷ 6,0 henh. ÷ 11,9, som følge af at Andre lister ved de kommunale valg gennemgående har meget høje stemmeandele i Øvrige kommuner i Jyllands amtsråds kredse. Endvidere har Venstre, som det eneste parti, negativ difference for Øernes amtsråds kredse – nemlig ÷ 2,0 – mens den som for de andre partier er positiv i Jylland – nemlig 2,2. Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Kristeligt Folkeparti har højere procenttal i Jyl-

Tabel 53. **Differencen mellem de relative stemmetal for de amtskommunale og de kommunale valg i 1981 – opgjort i procentenheder for amtsrådkredse og kommunegrupper**

	Antal kommuner	Med reserveret bogstavbetegnelse													Med uredserv. bogstav	
		A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y		Z
-----procentenheder-----																
<i>Øernes amtsrådkredse</i>	132	1,2	0,8	1,0	0,7	1,1	-	0,1	0,9	0,4	0,1	•	÷2,0	0,9	0,8	÷6,0
Hovedstadsområdet ¹	26	1,2	1,1	0,3	0,6	1,2	0,1	÷0,2	1,0	0,3	0,1	•	÷0,8	1,4	0,8	÷7,1
Bykommuner	20	0,5	-	1,4	0,4	0,2	0,0	÷0,3	0,7	0,3	-	•	÷1,7	0,3	0,7	÷2,5
Øvrige kommuner	86	1,9	1,4	1,2	0,8	1,9	•	0,5	1,2	0,6	-	•	÷3,5	1,1	0,9	÷8,0
<i>Københavns</i> ²	18	0,6	1,0	÷0,6	0,6	1,2	0,2	-	1,0	0,3	0,1	•	0,5	1,3	0,7	÷6,9
<i>Frederiksborg</i>	19	1,8	1,2	1,0	0,6	0,1	0,0	÷0,1	0,9	0,3	÷0,1	•	÷1,3	1,7	0,9	÷7,9
Hovedstadsområdet ²	6	2,5	0,8	2,8	0,7	1,0	•	÷0,5	1,1	0,2	÷0,2	•	÷2,0	2,1	0,7	÷9,2
Bykommuner	4	2,0	0,8	÷0,7	0,4	0,2	0,0	÷0,1	0,5	0,3	÷0,1	•	0,7	0,8	1,4	÷6,2
Øvrige kommuner	9	0,8	2,3	0,9	0,9	÷1,0	•	0,4	1,3	0,5	•	•	÷3,2	2,2	0,5	÷5,6
<i>Roskilde</i>	11	3,5	1,1	2,9	0,8	0,8	÷0,1	÷0,1	0,6	0,1	0,1	•	÷5,4	1,1	0,9	÷6,3
Hovedstadsområdet ²	2	6,4	1,2	5,9	0,6	0,6	•	÷0,6	0,9	0,2	0,1	•	÷13,9	1,3	1,5	÷4,2
Bykommuner	2	÷0,1	0,4	1,2	0,6	0,1	÷0,2	0,1	÷0,1	÷0,1	-	•	0,1	0,2	0,7	÷2,9
Øvrige kommuner	7	5,8	1,9	2,7	1,0	2,1	•	0,1	1,1	0,5	0,2	•	÷5,6	2,3	0,4	÷12,5
<i>Vestsjællands</i>	23	1,4	1,0	0,7	0,7	2,7	•	0,1	1,6	0,7	•	•	÷1,8	÷0,3	0,8	÷7,6
Bykommuner	5	1,3	÷0,2	0,4	0,5	1,6	•	÷0,6	1,6	0,6	•	•	÷0,1	÷0,7	0,6	÷5,0
Øvrige kommuner	18	1,4	2,1	1,0	0,8	3,7	•	0,8	1,6	0,8	•	•	÷3,3	•	1,0	÷9,9
<i>Storstrøms</i>	24	0,5	÷0,1	0,7	0,5	0,2	•	0,2	0,9	0,4	•	•	÷1,8	0,7	0,6	÷2,8
Bykommuner	4	÷1,5	÷0,6	1,2	0,4	÷1,5	•	÷0,3	0,6	0,4	•	•	÷1,1	0,3	0,3	1,8
Øvrige kommuner	20	1,7	0,3	0,3	0,5	1,5	•	0,5	1,0	0,5	•	•	÷2,3	1,1	0,7	÷5,8
<i>Bornholms</i>	5	÷3,3	÷0,2	÷1,9	•	0,6	•	0,6	•	-	•	•	9,2	•	÷0,4	÷4,6
Bykommuner	1	÷3,8	0,1	÷3,1	•	÷2,9	•	÷0,1	•	÷0,2	•	•	15,3	•	÷0,9	÷4,4
Øvrige kommuner	4	÷3,0	÷0,3	÷1,3	•	2,2	•	0,9	•	0,1	•	•	6,2	•	÷0,1	÷4,7
<i>Fyns</i>	32	1,7	0,6	2,9	0,7	1,2	•	0,1	1,0	0,5	•	•	÷5,9	0,9	1,0	÷4,7
Bykommuner	4	0,9	-	3,3	0,4	0,4	•	÷0,3	0,7	0,3	•	•	÷6,0	0,6	0,7	÷1,0
Øvrige kommuner	28	2,4	1,3	2,3	0,9	2,2	•	0,5	1,2	0,6	•	•	÷5,6	1,4	1,5	÷8,7
<i>Jyllands amtsrådkredse</i>	141	2,6	2,0	0,8	0,5	1,2	0,0	-	0,7	0,9	•	-	2,2	0,3	0,7	÷11,9
Bykommuner	26	2,1	1,1	÷1,1	0,4	0,3	0,0	÷0,2	0,4	0,1	•	-	1,2	0,1	0,1	÷4,5
Øvrige kommuner	115	2,9	3,1	2,8	0,8	2,2	•	0,3	0,9	1,7	•	0,1	3,5	0,6	1,5	÷20,4
<i>Sønderjyllands</i>	23	÷0,8	1,7	÷0,3	0,7	1,0	0,0	÷0,1	0,7	0,6	•	0,4	4,0	0,6	0,3	÷8,8
Bykommuner	3	÷2,3	0,1	÷3,8	0,3	÷0,1	÷0,1	÷0,1	0,6	0,4	•	÷0,2	5,2	0,3	-	÷0,3
Øvrige kommuner	20	÷0,1	2,5	1,3	0,7	1,6	•	-	0,6	0,6	•	0,7	3,5	0,7	0,5	÷12,6
<i>Ribe</i>	14	1,5	4,7	÷0,5	0,6	1,7	•	÷0,1	0,8	1,5	•	•	3,4	÷0,6	0,7	÷13,7
Bykommuner	2	÷0,8	2,2	÷2,7	0,3	1,2	•	÷0,4	1,0	-	•	•	0,7	÷1,3	-	÷0,2
Øvrige kommuner	12	3,1	6,7	1,1	0,8	2,1	•	0,1	0,7	2,6	•	•	5,7	•	1,4	÷24,3
<i>Vejle</i>	16	0,5	0,9	÷0,7	0,7	1,0	•	÷0,2	0,7	0,6	•	•	6,6	0,5	0,2	÷10,8
Bykommuner	4	÷0,8	0,2	÷1,6	0,6	÷0,2	•	÷0,8	0,4	÷0,3	•	•	6,3	0,2	÷0,4	÷3,6
Øvrige kommuner	12	2,5	2,4	0,7	1,0	3,0	•	0,7	1,1	2,1	•	•	7,3	0,8	1,1	÷22,7
<i>Ringkøbing</i>	18	2,7	1,2	1,5	0,3	0,6	•	0,1	0,6	0,8	•	•	5,1	÷0,1	0,3	÷13,1
Bykommuner	4	3,7	0,6	÷1,6	0,2	÷0,2	•	÷0,1	0,3	÷0,3	•	•	-	÷0,2	÷0,6	÷1,8
Øvrige kommuner	14	1,7	1,8	4,7	0,3	1,4	•	0,2	0,7	1,9	•	•	10,1	•	1,1	÷23,9
<i>Århus</i>	26	2,0	1,2	÷0,2	0,5	0,1	0,0	0,2	0,4	0,5	•	•	1,0	0,7	-	÷6,4
Bykommuner	5	÷0,1	1,0	÷1,0	0,3	÷0,7	÷0,1	-	0,2	0,1	•	•	0,2	0,3	-	÷0,2
Øvrige kommuner	21	5,9	1,7	1,2	1,1	1,9	•	0,5	1,1	1,2	•	•	2,5	1,4	0,3	÷18,8
<i>Viborg</i>	17	1,4	1,6	2,3	0,5	2,1	•	0,1	0,9	2,0	•	•	÷1,3	0,4	1,4	÷11,4
Bykommuner	3	0,4	÷0,1	0,2	0,2	1,5	•	-	1,1	0,7	•	•	÷1,4	0,3	0,8	÷3,7
Øvrige kommuner	14	2,1	2,7	3,7	0,6	2,4	•	0,2	0,9	2,8	•	•	÷1,1	0,5	1,7	÷16,5
<i>Nordjyllands</i>	27	7,1	3,1	2,8	0,7	2,2	0,0	0,1	0,7	1,0	•	•	÷0,4	0,5	1,9	÷19,7
Bykommuner	5	9,8	2,3	0,7	0,4	1,5	0,0	÷0,2	0,3	0,3	•	•	÷0,9	0,4	0,6	÷15,2
Øvrige kommuner	22	3,8	4,2	5,1	1,0	2,9	•	0,5	1,1	1,8	•	•	0,3	0,7	3,5	÷24,9

Anm. De til bogstavbetegnelse svarende partinavne er anført i tabel 20. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. – Prik angiver, at der ikke er opstilling i de pågældende kommuner. – Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjylland.

¹ Ekskl. København og Frederiksborg ² Del af Hovedstadsområdet.

Tabel 54. **Stemmefordelingen for Hele landet ved kommunalvalgene i 1981 og 1978 samt ved de 3 seneste folketingsvalg 1981, 1979 og 1977**

	Absolutte tal					Relative tal				
	Folke- tings- valget 8/12 1981	Kom- munal- valget 17/11 1981	Folke- tings- valget 23/10 1979	Kom- munal- valget 7/3 1978	Folke- tings- valget 15/2 1977	Folke- tings- valget 8/12 1981	Kom- munal- valget 17/11 1981	Folke- tings- valget 23/10 1979	Kom- munal- valget 7/3 1978	Folke- tings- valget 15/2 1977
	pct.									
I. Vælgere	3775333	3817889	3730650	3556636	3522904	.	.	.	.	.
Stemprocent	83,3	73,2	85,6	73,1	88,7					
II. Gyldige stemmer	3123563	2701588	3171002	2521519	3106297	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
A Socialdemokratiet	1026726	964268	1213456	970144	1150355	32,9	35,7	38,3	38,5	37,0
B Radikale Venstre	160053	161176	172365	137457	113330	5,1	6,0	5,4	5,4	3,6
C Konservative Folkep. . . .	451478	458980	395653	361893	263262	14,5	17,0	12,5	14,4	8,5
E Retsforbundet	45174	29922	83238	41632	102149	1,4	1,1	2,6	1,6	3,3
F Socialistisk Folkeparti . . .	353373	181098	187284	93474	120357	11,3	6,7	5,9	3,7	3,9
I Inter.-Soc. Arb.parti	2034	842	.	.	.	0,1	0,0	.	.	.
K Kommunistiske Parti	34625	51284	58901	86607	114022	1,1	1,9	1,9	3,4	3,7
M Centrum-Demokr.	258522	45197	102132	44942	200347	8,3	1,7	3,2	1,8	6,4
P Pensionist-Partiet	.	.	.	2477	26889	.	.	.	0,1	0,9
Q Kristeligt Folkeparti	72174	46425	82133	52201	106082	2,3	1,7	2,6	2,1	3,4
R Arbejderpartiet KAP	4223	1759	13070	.	.	0,1	0,1	0,4	.	.
S Slesvigsk Parti	.	6285	.	6508	.	.	0,2	.	0,3	.
V Venstre	353280	464740	396484	416978	371728	11,3	17,2	12,5	16,5	12,0
Y Venstresocialisterne	82711	84010	116047	58081	83667	2,7	3,1	3,7	2,3	2,7
Z Fremskridtspartiet	278383	188485	349243	224327	453792	8,9	7,0	11,0	8,9	14,6
Andre	807	17117	996	24798	317	0,0	0,6	0,0	1,0	0,0

ANM. Kommunalvalgene er opgjort på basis af de amtskommunale valg – dog for København og Frederiksberg de kommunale valg.

lands amtsråds kredse end i Øernes. Retsforbundet og Centrum-Demokraterne (med en enkelt undtagelse) har positiv difference i alle amtsråds kredsenes kommune grupper, og det samme gælder Venstresocialisterne for de amtsråds kredse, hvor partiet opstillede ved de amtskommunale valg. De øvrige partier har i et vist omfang kommune grupper med negativ difference, og særlig mange har Kommunistiske Parti – når der ses bort fra Venstre; antallet er stort set fordelt lige på Øerne og Jylland, og ligger så godt som alle i

Bykommune-grupperne for Jyllands vedkommende. Tabel 54 viser de absolutte og relative stemmefordelinger ved kommunalvalgene i 1981 og 1978 sammenholdt med de 3 sidste folketingsvalg. Stemmetallene er for kommunalvalgene opgjort på basis af de amtskommunale valg, for København og Frederiksberg kommuner dog de kommunale valg. Med hensyn til partiernes opstillinger ved de amtskommunale valg henvises til tabel 52.

13. Mandatfordelingen

Kapitlet har 2 hovedafsnit, nemlig 13.1 vedrørende de kommunale og amtskommunale råd og 13.2 vedrørende Hovedstadsrådet, idet der for disse valg gælder særlige regler for mandatberegningen.

13.1 Mandatfordelingen for de kommunale og amtskommunale råd

13.1.1 Mandatberegningen

Bestemmelserne om mandaternes fordeling på de enkelte kandidatlister er ens for valgene til de kommunale og amtskommunale råd – jf. valglovens § 23 og 43.

Mandaterne fordeles på kandidatlisterne efter d'Hondts fordelingsmetode, dvs. stemmetallene for de enkelte lister divideres med tallene 1, 2, 3 osv. Den største af de således fremkomne kvotienter giver den pågældende liste ret til medlem nr. 1, den næsthøjeste kvotient til medlem nr. 2 osv., indtil det antal medlemmer, der skal vælges, er fordelt mellem de forskellige kandidatlister. Er to eller flere kvotienter lige store, foretages lodtrækning.

Har kandidatlisterne indgået listeforbund og/eller valgforbund – jf. afsnit 11.1 – sammenlægges stemmetallene for de i listeforbundet henh. valgforbundet deltagende kandidatlister, inden divisionen foretages.

Uspecificerede brevstemmer skal endvidere tillægges, hvis de efter inspektion af de indgåede liste- og valgforbund er fundet gyldige – jf. afsnit 11.2. Er der listeforbund mellem *alle* lister med samme bogstav, lægges de uspecificerede brevstemmer til listeforbundets samlede stemmetal – og indgår et sådant listeforbund i et valgforbund er de følgelig med i valgforbundets samlede stemmetal. Indgår alle de pågældende lister ikke i et listeforbund, men i et valgforbund, og omfatter dette *kun* de pågældende lister med samme bogstav, tillægges de uspecificerede brevstemmer valgforbundets samlede stemmetal.

Når disse sammenlægninger er i orden, foretages de ovennævnte mandatberegninger. Det antal mandater, som et valgforbund opnår, fordeles derefter på de lister og listeforbund, hvoraf valgforbundet er sammensat, ved benyttelse af samme fremgangsmåde. Endelig fordeles på tilsvarende måde de mandater, som et listeforbund har opnået, på de af listeforbundet omfattede kandidatlister (og ved denne fordeling kommer uspecificerede brevstemmer ikke i betragtning).

Mandatberegningen for hver af de 275 kommuner og 14 amtskommuner er ikke meddelt i publikationen.

I stedet anføres et beregningseksempel, der omfatter de forskellige muligheder, og på dette grundlag og med de meddelte oplysninger om valgene i de enkelte kommuner og amtskommuner i tabel III,2 henh. tabel V,2 i hæfte 1, skulle mandatberegningen relativt let kunne udføres for hvilken som helst kommune.

Tabel 55 belyser mandatberegningen for et eksempel, hvor der er 8 kandidatlister og skal vælges 17 rådsmedlemmer. Der er listeforbund mellem listerne G_1 og G_2 og dette listeforbund har indgået valgforbund med liste L. Der er endvidere listeforbund mellem listerne H_1 og H_2 , og dette listeforbund har indgået valgforbund med listerne H_3 og N. Den 8. kandidatliste – liste O – deltager ikke i noget forbund.

Stemmetallene for G_1 og G_2 857 henh. 344 sammenlægges og hertil lægges 14 uspecificerede brevstemmer – ialt 1215; listeforbundets stemmetal tillægges stemmerne for liste L 348, således at valgforbundets ($G_{1-2}L$) stemmetal bliver 1563. Stemmetallene for H_1 og H_2 sammenlægges, og til listeforbundets stemmetal på 1055 lægges stemmerne for listerne H_3 og N 525 henh. 177, således at valgforbundets ($H_{1-2}H_3N$) stemmetal bliver 1757. Som det sidstnævnte valgforbund er sammensat, bliver eventuelle uspecificerede H-brevstemmer ugyldige.

I 1. TRIN fordeles de 17 mandater på de to valgforbund og liste O. Resultatet af beregningerne bliver, at de to valgforbund hver opnår 8 mandater og liste O 1 mandat.

I 2. TRIN fordeles de 8 mandater, der er tilfaldet valgforbundet ($G_{1-2}L$) på listeforbundet G_{1-2} og liste L, samt endvidere de 8 mandater, der er tilfaldet valgforbundet ($H_{1-2}H_3N$) på listeforbundet H_{1-2} , liste H_3 og liste N. Med hensyn til det førstnævnte valgforbund har dets listeforbund G_{1-2} de 3 højeste kvotienter og får dermed rådspladserne nr. 2, 4 og 6, hvorefter liste L har den fjerdehøjeste kvotient og får rådsplads nr. 8; de 4 sidste mandater bliver fordelt med rådsplads nr. 11, 13 og 15 til listeforbundet og rådsplads nr. 17 til liste L – således at listeforbundet opnår 6 mandater og liste L 2 mandater. Det andet valgforbunds 8 mandater bliver på tilsvarende måde fordelt med 5 mandater til listeforbundet H_{1-2} , 2 mandater til liste H_3 og 1 mandat til liste N.

I 3. TRIN fordeles de 6 mandater, der tilfaldt listeforbundet G_{1-2} på listerne G_1 og G_2 samt endvidere de 5 mandater, der tilfaldt listeforbundet H_{1-2} på listerne H_1 og H_2 . Ved mandaternes fordeling på liste G_1 og G_2 er de uspecificerede brevstemmer ude af billedet – fordelingen sker på grundlag af stemmetal-

Tabel 55. **Eksempel på mandatberegningen – fordeling af 17 mandater på 8 lister**

	Tværpolitisk liste		Nordby liste	Fællesliste			Svdby liste	Beboer- liste
Opstilling	[[G ₁	G ₂]	L]	[[H ₁	H ₂]	H ₃	N]	O
Stemmer	857	344	348	528	527	525	177	390
» på uforbunden liste	<hr/>			<hr/>				390
» listeforbund		1201			1055			
» pr. brev – uspec.		14						
		1215						
» på valgforbund		1563			1757			
1. trin		1563			1757			390
divisor 1		²⁾ 1563			¹⁾ 1757			⁹⁾ 390
» 2		⁴⁾ 781,50			³⁾ 878,50			195
» 3		⁶⁾ 521			⁵⁾ 585,67			....
» 4		⁸⁾ 390,75			⁷⁾ 439,25			....
» 5		¹¹⁾ 312,60			¹⁰⁾ 351,40			....
» 6		¹³⁾ 260,50			¹²⁾ 292,83			....
» 7		¹⁵⁾ 223,29			¹⁴⁾ 251			....
» 8		¹⁷⁾ 195,38			¹⁶⁾ 219,63			....
» 9		....			195,22			....
2. trin		1215	348		1055	525	177	....
divisor 1		²⁾ 1215	⁸⁾ 348		¹⁾ 1055	⁵⁾ 525	¹⁶⁾ 177	....
» 2		⁴⁾ 607,50	¹⁷⁾ 174		³⁾ 527,50	¹²⁾ 262,50		....
» 3		⁶⁾ 405	....		⁷⁾ 351,67	175		....
» 4		¹¹⁾ 303,75	....		¹⁰⁾ 263,75	....		....
» 5		¹³⁾ 243	....		¹⁴⁾ 211	....		....
» 6		¹⁵⁾ 202,50	....		175,83	....		....
» 7		173,57	....		....	....		....
3. trin	857	344	....	528	527	....	....	....
divisor 1	²⁾ 857	⁹⁾ 344	....	¹⁾ 528	³⁾ 527	....	....	....
» 2	⁴⁾ 428,50	¹⁵⁾ 172	....	⁷⁾ 264	¹⁰⁾ 263,50	....	....	....
» 3	¹¹⁾ 285,67	....	....	¹¹⁾ 176	175,67	....	....	....
» 4	¹³⁾ 214,25	....	....	....	....	....	....	....
» 5	171,40	....	....	....	....	....	....	....
Mandater	4	2	2	3	2	2	1	1

ANM. Tabellen benytter det i oversigten s. 51 anførte eksempel på listeopstillinger, idet dog de 4 J-lister af pladshensyn er udskiftet med O. Beboerliste.

lene 857 henh. 344, og de to lister får 4 henh. 2 mandater. På tilsvarende måde opnår liste H₁ og H₂ 3 henh. 2 mandater.

De 17 mandaters fordeling på de enkelte kandidat-lister er meddelt i tabellens nederste linie.

13.12 Antal rådspladser i kommunerne og amtskommunerne

Medlemstallet, der skal være ulige, er fastsat i de enkelte kommuners og amtskommuners styrelsesvedtægt indenfor de minimums- og maksimumsgrænser, der er fastsat i loven om kommunernes styrelse – jf. afsnit 3.1.

Tabel 56 belyser kommunernes fordeling efter antal rådspladser i 1981 og 1978. Ved begge valg forekommer det største antal kommuner ved et medlemstal på 15 og det næsthøjeste ved 17. I 1981 havde 146 kommuner eller 53 pct. af samtlige kommuner et medlemstal på 15-17, mens 35 eller 13 pct. lå lavere og 94 kommuner eller 34 pct. højere.

Det samlede antal rådspladser var 4769 i 1981 med en stigning i forhold til 1978-valget på 10 (i 1978 var stigningen 24). Antallet steg med 8 henh. 4 i Frederiksborg og Sønderjyllands amtsråds kredse, mens det faldt med 2 i Århus amtsråds kreds.

Tabel 57 specificerer de kommuner, der ændrede antal rådspladser. I Fyns amtsråds kreds øgede én

kommune pladsantallet med 2, mens en anden ned-satte det med 2.

Tabel 58 viser tilsvarende amtskommunernes fordeling efter amtsrådenes størrelse. I 1981 som 1978 lå 5 amtskommuner – nemlig Københavns, Storstrøms, Vejle, Århus og Nordjyllands – på maximum med 31 pladser, mens Bornholms amtskommune

Tabel 58. Amtskommunerne fordelt efter antal rådspladser – amtskommunale valg 1981 og 1978

	I alt antal pladser	Fordeling efter amtsrådenes størrelse						
		I alt	31	29	27	23	21	17
I alt 1981	370	14	5	2	2	1	3	1
Øerne	179	7	2	1	1	1	1	1
Jylland	191	7	3	1	1	-	2	-
Fordeling efter vælgertal								
400.000-499.999	62	2	2	-	-	-	-	-
300.000-399.999	58	2	1	-	1	-	-	-
200.000-299.999	81	3	1	1	-	-	1	-
100.000-199.999	152	6	1	1	1	1	2	-
35.000- 99.999	17	1	-	-	-	-	-	1
I alt 1978	370	14	5	2	2	1	3	1
Øerne	179	7	2	1	1	1	1	1
Jylland	191	7	3	1	1	-	2	-

havde 17 pladser. Det samlede antal rådspladser er uændret 370.

13.13 Antal kommuner og amtskommuner, hvor partierne opnåede valg

Tabel 59, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, viser antal kommuner, hvor de enkelte partier opnåede repræsentation ved de kommunale valg i 1981 og 1978.

Tabel 60 meddeler de tilsvarende relative tal dels af kommuner ialt dels af kommuner, hvor de enkelte partier opstillede. Af landets 275 kommuner opnåede i 1981 Socialdemokratiet valg i alle, hvorefter fulgte Venstre, Konservative Folkeparti og Fremskridtspartiet med 91-81 pct., Andre lister og Radikale Venstre med 62-51 pct., samt Socialistisk Folkeparti med 35 pct. De øvrige partier – bortset fra Inter.-Soc. Arbejderparti og Arbejderpartiet KAP der ikke opnåede valg – ligger med Kristeligt Folkeparti i spidsen og Retsforbundet lavest mellem 10-0,4 pct.

I forhold til 1978-valget er procentdelen øget en del for Socialistisk Folkeparti og Konservative Folkeparti og lidt for Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Venstre og Andre lister, mens den er faldet en del for Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne, Retsforbundet og Fremskridtspartiet og lidt for Kristeligt Folkeparti samt Slesvigsk Parti.

Tabel 59. Antal kommuner hvor partierne opnåede valg i 1981 og 1978

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		By-kommuner		Øvrige kommuner		By-kommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	275	274	28	28	20	20	86	86	26	26	115	114
B Radikale Venstre	141	139	21	19	14	12	53	56	17	13	36	39
C Konservative Folkeparti	236	218	28	28	20	20	79	74	26	26	83	70
E Retsforbundet	1	5	-	2	-	-	-	-	-	1	1	2
F Socialistisk Folkeparti	95	61	23	18	19	14	20	13	21	11	12	5
K Kommunistiske Parti	20	36	8	17	4	8	1	2	6	7	1	2
M Centrum-Demokraterne	7	11	3	5	-	-	2	5	2	-	-	1
Q Kristeligt Folkeparti	26	28	-	-	1	1	7	6	5	3	13	18
S Slesvigsk Parti	6	8	•	•	•	•	•	•	1	3	5	5
V Venstre	249	245	15	16	20	20	85	84	26	26	103	99
Y Venstresocialisterne	15	15	11	13	2	1	-	-	2	1	-	-
Z Fremskridtspartiet	222	248	15	25	15	19	62	75	26	26	104	103
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	169	163	13	15	9	8	48	40	6	9	93	91

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen se afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds.

Tabel 60. **Andel af kommuner i alt og med opstilling, hvor de enkelte partier opnåede valg til de kommunale råd 1981 og 1978**

	Hele landet		Øerne						Jylland			
	1981	1978	Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
			1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
I. Pct. af kommuner i alt												
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,1
B Radikale Venstre	51,3	50,5	75,0	67,9	70,0	60,0	61,6	65,1	65,4	50,0	31,3	33,9
C Konservative Folkeparti	85,8	79,3	100,0	100,0	100,0	100,0	91,9	86,0	100,0	100,0	72,2	60,9
E Retsforbundet	0,4	1,8	—	7,1	—	—	—	—	—	3,8	0,9	1,7
F Socialistisk Folkeparti	34,5	22,2	82,1	64,3	95,0	70,0	23,3	15,1	80,8	42,3	10,4	4,3
K Kommunistiske Parti	7,3	13,1	28,6	60,7	20,0	40,0	1,2	2,3	23,1	26,9	0,9	1,7
M Centrum-Demokraterne	2,5	4,0	10,7	17,9	—	—	2,3	5,8	7,7	—	—	0,9
Q Kristeligt Folkeparti	9,5	10,2	—	—	5,0	5,0	8,1	7,0	19,2	11,5	11,3	15,7
S Slesvigsk Parti	2,2	2,9	•	•	•	•	•	•	3,8	11,5	4,3	4,3
V Venstre	90,5	89,1	53,6	57,1	100,0	100,0	98,8	97,7	100,0	100,0	89,6	86,1
Y Venstresocialisterne	5,5	5,5	39,3	46,4	10,0	5,0	•	—	7,7	3,8	•	—
Z Fremskridtspartiet	80,7	90,2	53,6	89,3	75,0	95,0	72,1	87,2	100,0	100,0	90,4	89,6
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	61,5	59,3	46,4	53,6	45,0	40,0	55,8	46,5	23,1	34,6	80,9	79,1
II. Pct. af kommuner med opstilling												
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
B Radikale Venstre	66,2	64,7	77,8	70,4	70,0	66,7	71,6	75,7	70,8	54,2	52,9	54,2
C Konservative Folkeparti	95,9	92,0	100,0	100,0	100,0	100,0	95,2	89,2	100,0	100,0	93,3	87,5
E Retsforbundet	1,7	6,8	—	9,5	—	—	—	—	—	6,7	12,5	15,4
F Socialistisk Folkeparti	87,2	60,4	88,5	72,0	100,0	77,8	83,3	46,4	91,3	57,9	70,6	45,5
K Kommunistiske Parti	19,2	30,5	29,6	63,0	20,0	40,0	4,2	5,7	28,6	35,0	8,3	12,5
M Centrum-Demokraterne	13,2	13,1	21,4	22,7	—	—	15,4	25,0	18,2	—	—	8,3
Q Kristeligt Folkeparti	27,7	28,9	—	—	10,0	8,3	63,6	40,0	22,7	15,0	34,2	47,4
S Slesvigsk Parti	54,5	72,7	•	•	•	•	•	•	33,3	100,0	62,5	62,5
V Venstre	95,8	95,0	60,0	57,1	100,0	100,0	100,0	98,8	100,0	100,0	99,0	100,0
Y Venstresocialisterne	40,5	44,1	68,8	72,2	20,0	16,7	•	—	18,2	12,5	•	—
Z Fremskridtspartiet	85,4	95,4	55,6	96,2	78,9	95,0	75,6	92,6	100,0	100,0	98,1	96,3
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	73,5	78,7	56,5	71,4	56,3	61,5	71,6	72,7	33,3	56,3	87,7	89,2

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds.

Hvad kommunegrupperne angår, så har Socialdemokratiet 100 pct. i alle 5. Radikale Venstre og Konservative Folkeparti ligger i forhold til deres landsgennemsnit lavt i Jyllands Øvrige kommuner, mens Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne og Venstresocialisterne ligger lavt såvel i Jyllands som Øernes Øvrige kommuner. Venstre, Fremskridtspartiet og Kristeligt Folkeparti ligger i forhold til deres landsgennemsnit lavt i Hovedstadsområdet og de to sidstnævnte partier tillige i Øernes Bykommuner og Øvrige kommuner. Andre lister har kun i Jyllands Øvrige kommuner en andel, der ligger over landsgennemsnittet.

Tabellens andet afsnit viser for de enkelte partier antal kommuner med valg i procent af kommuner med opstilling. Det ses, at flere partier kun opnår repræsen-

tation i en lille del af de kommuner, hvor de har opstillet kandidatlister.

Tablet 61, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, viser antal amtskommuner, hvor de enkelte partier opnåede valg og hvor de opstillede i 1981 og 1978. Socialdemokratiet, Konservative Folkeparti, Venstre og Fremskridtspartiet opnåede valg i alle 14 amtskommuner (som i 1978), Radikale Venstre i 13 (13) og Socialistisk Folkeparti i 12 (11). Endvidere opnåede Kristeligt Folkeparti repræsentation i 6 amtskommuner (5), Venstresocialisterne i 3 (2), Centrum-Demokraterne i 2 (1) og Kommunistiske Parti samt Slesvigsk Parti i hver 1. Retsforbundet mistede repræsentation i sine 2 amtskommuner og Kommunistiske Parti i 6.

Tabel 61. **Antal amtskommuner, hvor partierne opnåede valg 1981 og 1978**

	Tilsammen				Øerne				Jylland				
	med valg		opstilling		med valg		opstilling		med valg		opstilling		
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	
	14 amtsk.				7 amtsk.				7 amtsk.				
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>													
A Socialdemokratiet	14	14	14	14	7	7	7	7	7	7	7	7	7
B Radikale Venstre	13	13	14	14	6	6	7	7	7	7	7	7	7
C Konservative Folkeparti	14	14	14	14	7	7	7	7	7	7	7	7	7
E Retsforbundet	—	2	13	14	—	1	6	7	—	1	7	7	7
F Socialistisk Folkeparti	12	11	14	14	6	6	7	7	6	5	7	7	7
I Inter.-Soc. Arbejderparti	—	•	1	•	—	•	1	•	•	•	—	•	•
K Kommunistiske Parti	1	7	14	14	1	5	7	7	—	2	7	7	7
M Centrum-Demokraterne	2	1	13	13	2	1	6	6	—	—	7	7	7
P Pensionist-Partiet	•	—	•	3	•	—	•	1	•	—	•	•	2
Q Kristeligt Folkeparti	6	5	14	14	1	1	7	7	5	4	7	7	7
R Arbejderpartiet KAP	—	•	2	•	—	•	2	•	•	•	—	•	•
S Slesvigsk Parti	1	1	1	1	•	•	•	•	1	1	1	1	1
V Venstre	14	14	14	14	7	7	7	7	7	7	7	7	7
Y Venstresocialisterne	3	2	10	5	2	1	5	3	1	1	5	2	2
Z Fremskridtspartiet	14	14	14	14	7	7	7	7	7	7	7	7	7
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	—	—	5	8	—	—	3	5	—	—	2	3	3

13.14 Antal lister i kommuner og amtskommuner, der opnåede valg

Tabel 62, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2

i hæfte 1, belyser antal lister med valg i 1981 og 1978, mens tabel 63 viser den relative andel af lister med valg. Nogle af partierne benytter udelukkende enkelt-

Tabel 62. **Antal lister med valg til de kommunale råd 1981 og 1978**

	Lister med valg												I alt opstillede lister	
	Hele landet		Øerne						Jylland					
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner			
			1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978		
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.		275 kom.	
I alt	1886	1934	167	186	126	124	484	483	178	172	931	969	2668¹	2767¹
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	1541	1557	152	171	117	116	420	435	172	160	680	675	2075 ¹	2184 ¹
A Socialdemokratiet	307	326	28	28	20	20	87	87	26	27	146	164	319	346
B Radikale Venstre	146	146	21	19	14	12	53	56	17	14	41	45	225	240
C Konservative Folkep.	240	220	28	28	20	20	80	74	28	28	84	70	260	247
E Retsforbundet	1	5	—	2	—	—	—	—	—	1	1	2	59	77
F Socialistisk Folkep.	95	61	23	18	19	14	20	13	21	11	12	5	109	101
K Kommunistiske Parti	20	36	8	17	4	8	1	2	6	7	1	2	104	118
M Centrum-Demokrat.	7	11	3	5	—	—	2	5	2	—	—	1	53	84
Q Kristeligt Folkeparti	26	28	—	—	1	1	7	6	5	3	13	18	100	113
S Slesvigsk Parti	6	9	•	•	•	•	•	•	1	3	5	6	11	14
V Venstre	452	442	15	16	22	21	108	117	38	38	269	250	500	496
Y Venstresocialisterne	15	15	11	13	2	1	—	—	2	1	—	—	37	34
Z Fremskridtspartiet	226	258	15	25	15	19	62	75	26	27	108	112	283	301
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	345	377	15	15	9	8	64	48	6	12	251	294	593	583

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. - Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsråds-kreds.

¹ Incl. partier uden valg - 1981: I og R med 7 henh. 8 lister, 1978: P med 13 lister.

Tabel 63. Lister, med valg i procent af lister ialt – kommunale valg 1981 og 1978

	Hele landet		Øerne						Jylland			
			Hovedstadsområdet		Bykommuner		Øvrige kommuner		Bykommuner		Øvrige kommuner	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	275 kom.		28 kom.		20 kom.		86 kom.		26 kom.		115 kom.	
I alt¹	71	70	55	61	59	62	76	74	61	60	76	74
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>	74	71	58	64	63	64	81	76	67	62	80	74
A Socialdemokratiet	96	94	100	100	100	100	99	100	100	93	93	90
B Radikale Venstre	65	61	78	70	70	67	71	76	68	56	53	47
C Konservative Folkeparti ..	92	89	100	100	95	100	95	89	100	100	85	80
E Retsforbundet	2	6	—	10	—	—	—	—	—	7	13	14
F Socialistisk Folkeparti ...	87	60	88	72	100	78	83	46	91	58	71	45
K Kommunistiske Parti	19	31	30	63	20	40	4	6	29	35	8	13
M Centrum-Demokraterne ..	13	13	21	23	—	—	15	25	18	—	—	8
Q Kristeligt Folkeparti	26	25	—	—	10	8	64	40	21	13	31	35
S Slesvigske Parti	55	64	•	•	•	•	•	•	33	100	63	55
V Venstre	90	89	52	50	100	91	98	94	95	100	90	90
Y Venstresocialisterne	41	44	69	72	20	17	•	—	18	13	•	—
Z Fremskridtspartiet	80	86	56	96	79	95	76	93	90	93	86	77
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	58	65	35	38	32	40	53	55	18	39	68	73

Anm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. – Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds.

¹ Inkl. de i tabel 62 note 1) anførte partier uden valg.

Tabel 64. Antal lister med valg til de amtskommunale råd 1981 og 1978

	Tilsammen				Øerne				Jylland			
	med valg		opstilling		med valg		opstilling		med valg		opstilling	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	14 amtsk.				7 amtsk.				7 amtsk.			
I alt lister	118	119	226	213	46	51	82	82	72	68	144	131
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>												
A Socialdemokratiet	14	14	14	14	7	7	7	7	7	7	7	7
B Radikale Venstre	16	17	31	30	6	6	8	7	10	11	23	23
C Konservative Folkeparti ..	21	17	31	21	7	7	7	7	14	10	24	14
E Retsforbundet	—	2	15	14	—	1	6	7	—	1	9	7
F Socialistisk Folkeparti ...	12	11	14	14	6	6	7	7	6	5	7	7
I Inter-Soc. Arb.parti	—	•	1	•	—	•	1	•	•	•	—	•
K Kommunistiske Parti	1	7	14	14	1	5	7	7	—	2	7	7
M Centrum-Demokraterne ..	2	1	13	13	2	1	6	6	—	—	7	7
P Pensionist-Partiet	•	—	—	3	•	—	•	1	•	—	•	2
Q Kristeligt Folkeparti	6	5	17	23	1	1	7	7	5	4	10	16
R Arbejderpartiet KAP	—	•	2	•	—	•	2	•	•	•	—	•
S Slesvigske Parti	1	1	1	1	•	•	•	•	1	1	1	1
V Venstre	23	25	26	26	7	9	9	9	16	16	17	17
Y Venstresocialisterne	3	2	10	5	2	1	5	3	1	1	5	2
Z Fremskridtspartiet	19	17	31	25	7	7	7	7	12	10	24	18
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	—	—	6	10	—	—	3	7	—	—	3	3

Anm. Slesvigske Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtskommune.

Tabel 65. **Listerne fordelt efter antal valgte og opstillede kandidater – kommunale valg 1981**

	I alt lister	Listerne fordelt efter antal valgte																			
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	22			
Lister ialt 2668/663 782/125 891/294 386/137 184/60 130/24 94/12 71/8 46/1 26/2 22 14 14 2 2 1 2 1																					
<i>Kandidater</i>																					
53.....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
46.....	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
39.....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35.....	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
34.....	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32.....	4	-	1	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
31.....	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
30.....	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
29.....	8	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	2	1	1	-	2	-	-	
28.....	4	-	-	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
27.....	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
26.....	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
25.....	23/1	2	2	1	2/1	-	-	3	2	1	3	3	4	-	-	-	-	-	-	-	
24.....	6/-	-	1	-	-	-	-	1	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
23.....	15/-	-	-	-	3	1	1	1	1	1	2	3	1	-	1	-	-	-	-	-	
22.....	13/1	2	2	-	-	2	1	3/1	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21.....	47/-	2	2	2	2	3	4	8	6	4	7	2	4	-	-	1	-	-	-	-	
20.....	19/1	-	5	2	1/1	3	-	1	1	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
19.....	25/-	1	1	7	2	1	6	1	1	2	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	
18.....	34/6	1	1	3	7/2	4/1	2	5/1	6/1	3/1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
17.....	43/1	1	3	2	4/1	5	7	10	6	2	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
16.....	44/5	-	4/1	6	5/1	7	9/3	5	5	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
15.....	66/4	4	14	4	6	10/2	10/2	7	8	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14.....	72/6	2	9/1	12/1	15/1	14/2	12/1	6	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13.....	80/10	12	11/1	15/4	9	10/1	13/1	9/3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12.....	115/18	11	28/3	17/7	18/3	23/1	9/2	5/1	1	3/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11.....	101/20	9	28/4	31/7	11/4	11/3	6/-	2/2	1	1/-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.....	158/34	20	59/8	34/11	24/9	14/5	5/1	1/-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.....	205/41	28/1	92/16	57/15	19/6	5/1	4/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.....	262/77	49/5	113/31	70/29	24/11	5/1	-	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.....	277/84	77/7	133/44	44/20	15/9	7/4	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.....	302/122	90/16	157/74	41/22	12/8	2/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.....	328/133	150/50	144/63	29/17	4/2	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.....	191/74	127/32	57/37	6/4	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.....	110/24	91/14	18/10	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.....	58/1	57/-	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.....	47/-	45/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ANM. I alt lister/heraf lister der er del af en flerliste-opstilling. En flerliste-opstilling i en kommune er lister med samme bogstavbetegnelse, og sådanne lister samarbejder som regel i ét listeforbund.

liste opstilling i kommunerne, nemlig i 1981 Retsforbundet, Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne, Slesvigsk Parti og Venstre-socialisterne (i 1978 dog ikke Retsforbundet og Slesvigsk Parti) – jf. tabel 28; for disse partier er de anførte procenter lig med de i tabel 60,II meddelte. For de øvrige anførte partier, der i en vis udstrækning benytter flerliste-opstilling samt for Andre lister, der i den enkelte kommune kan have flere ureserverede bogstavbetegnelser med enkeltlister og flerlister, ligger

procentdelen i tabel 63 i større eller mindre grad under den ovennævnte i tabel 60,II, afhængig af omfanget af flerlister og den udstrækning i hvilken del-listerne opnår valg.

Tabel 64, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, belyser antal lister med valg ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978. For de partier, der kun opstillede enkeltlister i amtskommunerne – nemlig Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne, Sles-

Tabel 66. **Listerne fordelt efter antal valgte og opstillede kandidater – amtskommunale valg 1981**

	I alt lister	Listerne fordelt efter antal valgte														
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	15	
Lister i alt	226/89	108/45	53/30	26/9	6/3	7/1	4/1	3	6	1	4	1	2	4	1	
Kandidater																
35.....	8	-	-	-	-	1	1	-	-	-	1	-	-	4	1	
33.....	4	-	-	1	-	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	
31.....	5	1	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	
30.....	6/1	-	-	2	-	-	1/1	1	-	-	1	-	1	-	-	
29.....	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
28.....	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
27.....	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
26.....	3	-	1	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
25.....	9	1	1	-	1	-	-	1	4	-	1	-	-	-	-	
24.....	6/1	-	3	-	-	1/1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	
23.....	2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
22.....	5	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
21.....	8/2	4/1	1	-	1/1	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
20.....	2	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
19.....	4	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
18.....	4	1	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
17.....	3	-	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
16.....	6	2	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
15.....	3	2	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
14.....	4/2	1	1	1/1	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
13.....	6	4	1	1/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
12.....	15/7	7/2	6/5	1/-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
11.....	9/2	7/1	2/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
10.....	11/6	9/6	2/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
9.....	15/8	6/1	6/4	2/2	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
8.....	14/9	9/5	3/2	2/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
7.....	5/4	2/1	1/1	2/2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
6.....	23/16	13/6	9/9	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
5.....	13/9	10/6	3/3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
4.....	11/8	6/3	4/4	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
3.....	14/14	13/13	1/1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2.....	2/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
1.....	2/-	2/-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ANM. I alt lister/heraf lister der er del af en flerliste-opstilling. En flerliste-opstilling i en kommune er lister med samme bogstavbetegnelse, og sådanne lister samarbejder som regel i ét listeforbund.

vigsk Parti og Venstresocialisterne (for 1978 tillige Retsforbundet), jf. tabel 35 – svarer tabellens tal til de i tabel 61 meddelte. For de øvrige partier blev antal amtskommuner med valg i pct. af amtskommuner med opstilling henh. antal lister med valg i pct. af opstillede lister følgende: Radikale Venstre 93 og 52 pct., Konservative Folkeparti 100 og 68 pct., Kristeligt Folkeparti 43 og 35 pct., Venstre 100 og 88 pct. samt Fremskridtspartiet 100 og 61 pct.

Tabel 65, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 i hæfte 1, viser for de kommunale valg i 1981 listernes fordeling efter dels antal opstillede kandidater dels valgte. Tabellen meddeler listeantallet som helhed dels efter skråstreg heraf lister, der er del af

flerlister.

Af de ialt 2668 lister opnåede 29 pct. ikke mandat, mens 33 pct. fik 1 mandat, 15 pct. 2 mandater, 7 pct. 3 mandater, 5 pct. 4 mandater og 11 pct. 5 mandater og derover. Indenfor de fleste kolonner er der en betydelig spredning, for lister med 0 mandater således fra 1 til 46 kandidater.

Af de 663 lister, der er dele af 208 flerliste-opstillinger – jf. tabel 28 og 29 – har 19 pct. ikke opnået mandat. Ikke-offentliggjort materiale viser, at af de 208 flerlister opnåede 4 ikke mandat, 20 1 mandat, 23 2 mandater, 27 3 mandater, 34 4 mandater og 100 5-12 mandater.

Tabel 66, der er udarbejdet på grundlag af tabel V,2

i hæfte 1, viser for de amtskommunale valg i 1981 listernes fordeling efter dels antal opstillede kandidater dels valgte. Tabellen meddeler dels listeantallet som helhed dels efter skråstreg heraf lister, der er del af flerlister.

Af de 226 lister opnåede 48 pct. ikke mandat, 23 pct. 1 mandat, 12 pct. 2 mandater og 17 pct. 3 mandater og derover. Af de 89 lister, der er dele af 21 flerliste-opstillinger har 51 pct. ikke opnået mandat. Ikke offentliggjort materiale viser, at af de 21 flerlister opnåede 1 ikke mandat, 3 fik 1 mandat, 6 fik 2 mandater og 11 3-8 mandater.

13.15 Mandaternes fordeling

Tabel 67, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, meddeler for Hele landet og de enkelte amtsråds kredse mandatfordelingen ved de kommunale valg i 1981. 4 partier havde en mandatfremgang på ialt 298, nemlig Konservative Folkeparti 132 eller

26 pct., Socialistisk Folkeparti 75 eller 94 pct., Venstre 85 eller 7 pct. og Venstresocialisterne 6 eller 29 pct.

Da mandantallet øgedes med 10, havde de andre partier en samlet tilbagegang på 288. Socialdemokratiet mistede 103 mandater eller 6 pct., Radikale Venstre 5 eller 3 pct., Retsforbundet 4 af sine 5 mandater, Kommunistiske Parti 30 eller 58 pct., Centrum-Demokraterne 5 eller 38 pct., Kristeligt Folkeparti 1 eller 4 pct., Slesvigsk Parti 2 eller 14 pct., Fremskridtspartiet 69 eller 20 pct. og Andre lister 69 eller 11 pct.

Tabel 68 belyser for de kommunale valg 1981 den relative mandatfordeling på hovedlandsdele og amtsråds kredse samt her indenfor på kommunegrupper.

Tabel 69 viser for de kommunale valg i 1981 differencen mellem det relative mandattal i tabel 68 og det relative stemmetal i tabel 51 for hvert parti i de enkelte amtsråds kredse. I Hele landet ligger mandatandelen højere end stemmeandelen for Venstre med 8,9 og for Andre lister med 3,3, mens den er lige for Inter.-Soc. Arbejderparti, Arbejderpartiet KAP og Slesvigsk Parti. For de øvrige partier er differencen

Tabel 67. Mandaterne fordelt på partier og amtsråds kredse - kommunale valg 1981 og 1978

	Mandater i alt	Reserveret bogstavbetegnelse												Ureserv. bogstav.
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z	
I alt 1981	4769	1601	187	640	1	155	22	8	27	12	1240	27	279	570
<i>København, Fr.berg.</i>	80	28	3	23	-	9	2	1	-	.	2	10	2	-
<i>Øernes amtsråds kredse</i>	2242	827	116	388	-	95	13	5	8	.	527	14	100	149
<i>Københavns</i>	336	133	16	105	-	27	6	3	-	.	9	10	9	18
<i>Frederiksborg</i>	319	103	7	86	-	22	1	1	2	.	60	2	14	21
<i>Roskilde</i>	193	58	11	26	-	11	1	1	-	.	62	1	8	14
<i>Vestsjællands</i>	379	131	32	47	-	11	3	-	2	.	106	-	16	31
<i>Storstrøms</i>	408	180	18	55	-	9	-	-	-	.	102	-	22	22
<i>Bornholms</i>	89	38	-	5	.	2	-	.	4	.	31	.	5	4
<i>Fyns</i>	518	184	32	64	-	13	2	-	-	.	157	1	26	39
<i>Jyllands amtsråds kredse</i> 2447	746	68	229	1	51	7	2	19	12	711	3	177	421	
<i>Sønderjyllands</i>	377	133	7	44	-	4	1	-	3	12	105	1	28	39
<i>Ribe</i>	234	53	4	25	-	5	1	-	.	78	-	15	53	
<i>Vejle</i>	304	97	5	31	-	6	3	-	1	.	89	-	22	50
<i>Ringkøbing</i>	308	71	5	27	-	4	-	-	8	.	103	-	27	63
<i>Århus</i>	438	157	14	51	1	21	1	1	-	.	99	2	29	62
<i>Viborg</i>	291	84	24	25	-	5	-	-	2	.	86	-	21	44
<i>Nordjyllands</i>	495	151	9	26	-	6	1	1	5	.	151	-	35	110
I alt 1978	4759	1704	192	508	5	80	52	13	28	14	1155	21	348	639
<i>København, Fr.berg.</i>	80	35	2	19	1	4	6	1	-	.	1	6	4	1
<i>Øernes amtsråds kredse</i> . 2234	891	119	317	1	55	35	11	7	.	500	14	153	131	
<i>Jyllands amtsråds kredse</i> 2445	778	71	172	3	21	11	1	21	14	654	1	191	507	

ANM. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 20. Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsråds kreds.

Tabel 68. Mandaterne relativt fordelt på partier og kommunegr. – kommunale valg 1981

	Antal kommuner	Med reserveret bogstavsbetegnelse											Med urserv. bogstav.	
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y		Z
100,0 pct.														
Hele landet	275	33,6	3,9	13,4	0,0	3,2	0,5	0,2	0,6	0,2	26,0	0,6	5,8	12,0
<i>København, Fr.berg</i> ¹	2	35,0	3,8	28,8	–	11,2	2,5	1,2	–	•	2,5	12,5	2,5	–
<i>Øernes amtsrådkredse</i>	132	36,9	5,2	17,3	–	4,2	0,6	0,2	0,4	•	23,5	0,6	4,5	6,6
Hovedstadsområdet ¹	26	35,2	4,3	30,0	–	7,4	1,4	0,6	–	•	9,5	2,5	3,1	6,0
Bykommuner	20	45,6	5,6	18,1	–	7,6	1,2	–	0,3	•	13,7	0,5	3,7	3,7
Øvrige kommuner	86	34,9	5,3	12,5	–	2,1	0,1	0,1	0,5	•	31,5	•	5,2	7,8
<i>Københavns</i> ¹	18	39,6	4,8	31,2	–	8,0	1,8	0,9	–	•	2,7	3,0	2,7	5,3
<i>Frederiksborg</i>	19	32,3	2,2	27,0	–	6,9	0,3	0,3	0,6	•	18,8	0,6	4,4	6,6
Hovedstadsområdet ¹	6	25,5	3,6	32,7	–	5,5	0,9	–	–	•	18,2	1,8	3,6	8,2
Bykommuner	4	39,5	2,7	26,3	–	7,9	–	–	1,3	•	9,2	–	2,6	10,5
Øvrige kommuner	9	33,8	0,8	22,5	•	7,5	–	0,8	0,8	•	24,8	•	6,0	3,0
<i>Roskilde</i>	11	30,1	5,7	13,5	–	5,7	0,5	0,5	–	•	32,1	0,5	4,1	7,3
Hovedstadsområdet ¹	2	25,0	2,5	12,5	–	7,5	–	–	–	•	42,5	•	5,0	5,0
Bykommuner	2	43,5	8,7	19,5	–	8,7	2,2	–	–	•	8,7	2,2	4,3	2,2
Øvrige kommuner	7	26,2	5,6	11,2	–	3,7	–	1,0	–	•	38,3	•	3,7	10,3
<i>Vestsjællands</i>	23	34,6	8,4	12,4	–	2,9	0,8	–	0,5	•	28,0	–	4,2	8,2
Bykommuner	5	41,4	8,1	16,2	–	7,1	3,0	–	–	•	17,2	–	4,0	3,0
Øvrige kommuner	18	32,1	8,6	11,1	–	1,4	–	–	0,7	•	31,8	•	4,3	10,0
<i>Storstrøms</i>	24	44,1	4,4	13,5	–	2,2	–	–	–	•	25,0	–	5,4	5,4
Bykommuner	4	56,1	4,9	15,8	–	7,3	–	–	–	•	12,2	–	3,7	–
Øvrige kommuner	20	41,1	4,3	12,9	–	0,9	–	–	–	•	28,2	•	5,8	6,8
<i>Bornholms</i>	5	42,7	–	5,6	•	2,3	–	•	4,5	•	34,8	•	5,6	4,5
Bykommuner	1	52,4	–	9,5	•	9,5	–	•	–	•	19,0	•	4,8	4,8
Øvrige kommuner	4	39,7	–	4,4	•	–	–	•	5,9	•	39,7	•	5,9	4,4
<i>Fyns</i>	32	35,5	6,2	12,4	–	2,5	0,4	–	–	•	30,3	0,2	5,0	7,5
Bykommuner	4	45,2	5,9	16,7	–	7,1	1,2	–	–	•	16,7	1,2	3,6	2,4
Øvrige kommuner	28	33,7	6,2	11,5	–	1,6	0,2	–	–	•	33,0	•	5,3	8,5
<i>Jyllands amtsrådkredse</i>	141	30,5	2,8	9,4	0,0	2,1	0,3	0,1	0,8	0,5	29,0	0,1	7,2	17,2
Bykommuner	26	40,8	3,4	15,1	–	6,5	1,1	0,4	0,9	0,2	23,2	0,5	5,6	2,3
Øvrige kommuner	115	27,4	2,6	7,6	0,1	0,7	0,1	–	0,7	0,6	30,8	•	7,7	21,7
<i>Sønderjyllands</i>	23	35,3	1,8	11,7	–	1,1	0,3	–	0,8	3,2	27,8	0,3	7,4	10,3
Bykommuner	3	46,0	4,8	22,2	–	3,2	–	–	–	1,6	15,9	1,6	4,7	–
Øvrige kommuner	20	33,1	1,3	9,5	–	0,6	0,3	–	1,0	3,5	30,3	•	8,0	12,4
<i>Ribe</i>	14	22,7	1,7	10,7	–	2,1	0,4	•	–	•	33,3	–	6,4	22,7
Bykommuner	2	38,1	2,4	16,7	–	7,1	2,4	•	–	•	28,6	–	4,7	–
Øvrige kommuner	12	19,3	1,5	9,4	–	1,0	–	•	–	•	34,4	•	6,8	27,6
<i>Vejle</i>	16	31,9	1,6	10,2	–	2,0	1,0	–	0,3	•	29,3	–	7,2	16,5
Bykommuner	4	46,9	2,1	16,7	–	6,2	3,1	–	–	•	15,6	–	7,3	2,1
Øvrige kommuner	12	25,0	1,4	7,2	•	•	•	•	0,5	•	35,6	•	7,2	23,1
<i>Ringkøbing</i>	18	23,0	1,6	8,8	–	1,3	–	–	2,6	•	33,4	–	8,8	20,5
Bykommuner	4	35,9	–	10,3	–	3,8	–	–	3,8	•	38,5	–	6,4	1,3
Øvrige kommuner	14	18,7	2,2	8,3	–	0,4	–	–	2,2	•	31,7	•	9,6	26,9
<i>Århus</i>	26	35,9	3,2	11,6	0,2	4,8	0,2	0,2	–	•	22,6	0,5	6,6	14,2
Bykommuner	5	44,3	3,5	14,8	–	12,2	0,9	0,9	–	•	16,5	1,7	5,2	–
Øvrige kommuner	21	32,8	3,1	10,5	0,3	2,2	–	•	–	•	24,8	•	7,1	19,2
<i>Viborg</i>	17	28,9	8,2	8,6	–	1,7	–	–	0,7	•	29,6	–	7,2	15,1
Bykommuner	3	36,5	7,9	19,0	–	6,4	–	•	1,6	•	22,2	–	4,8	1,6
Øvrige kommuner	14	26,8	8,3	5,7	–	0,4	–	–	0,4	•	31,6	•	7,9	18,9
<i>Nordjyllands</i>	27	30,5	1,8	5,3	–	1,2	0,2	0,2	1,0	•	30,5	–	7,1	22,2
Bykommuner	5	36,1	3,6	10,8	–	4,5	0,9	0,9	0,9	•	28,8	–	5,4	8,1
Øvrige kommuner	22	28,9	1,3	3,6	•	0,3	•	–	1,0	•	31,0	•	7,6	26,3
Hele landet 1978	275	35,8	4,0	10,7	0,1	1,7	1,1	0,3	0,6	0,3	24,3	0,4	7,3	13,4
<i>København, Fr.berg</i>	2	43,8	2,5	23,8	1,3	5,0	7,5	1,2	–	•	1,2	7,5	5,0	1,2
<i>Øernes amtsrådkredse</i>	132	39,9	5,3	14,2	0,0	2,5	1,6	0,5	0,3	•	22,4	0,6	6,8	5,9
<i>Jyllands</i>	141	31,8	2,9	7,0	0,1	0,9	0,5	0,0	0,9	0,6	26,8	0,0	7,8	20,7

ANM. og noter, se tabel 70.

Tabel 69. **Differencen mellem mandat- og stemmeandel for partierne – kommunale valg 1981.**

	Med reserveret bogstavbetegnelse														Ure- serv. bogst.
	A	B	C	E	F	I	K	M	Q	R	S	V	Y	Z	
Hele landet	÷0,4	÷0,8	÷2,8	÷0,6	÷2,5	–	÷1,4	÷0,7	÷0,6	–	–	8,9	÷1,9	÷0,5	3,3
Købh. amtr.kr. . . .	0,3	÷0,2	7,0	÷1,3	–	÷0,1	÷1,4	÷0,7	÷0,8	÷0,3	•	0,2	0,6	÷1,2	÷2,1
Øernes amtr.kr. . . .	1,3	÷0,7	÷2,0	÷0,5	÷1,3	–	÷1,4	÷0,9	÷0,1	–	•	7,8	÷1,0	÷1,1	÷0,1
Københavns	3,3	0,2	3,1	÷1,0	1,3	–	÷0,9	÷1,0	÷0,3	–	•	÷0,9	÷0,2	÷2,0	÷1,6
Frederiksborg	3,0	÷2,1	1,5	÷0,3	0,5	–	÷1,8	÷0,9	÷0,2	÷0,1	•	4,0	÷0,7	÷1,0	÷1,9
Roskilde	÷1,0	÷1,6	÷1,0	÷0,6	÷0,1	÷0,1	÷1,6	÷0,8	÷0,6	÷0,1	•	8,7	÷0,8	÷1,4	1,0
Vestsjællands	0,1	÷0,3	÷1,6	÷0,3	÷1,1	•	÷1,5	÷0,5	0,1	•	•	6,6	÷0,3	÷1,8	0,6
Storstrøms	0,9	÷1,6	–	÷0,2	÷1,6	•	÷0,9	÷0,7	÷0,3	•	•	5,4	÷0,3	÷0,9	0,2
Børnholms	3,1	÷2,8	÷2,1	•	÷0,9	•	÷0,8	•	÷0,4	•	•	6,8	•	÷2,8	÷0,1
Fyns	÷1,1	÷0,4	÷0,7	÷0,5	÷2,8	•	÷1,2	÷0,5	÷0,4	•	•	8,0	÷1,1	÷1,0	1,7
Jyllands amtr. kr. . .	÷1,8	÷1,0	÷2,4	÷0,5	÷2,4	–	÷0,9	÷0,5	÷1,0	•	–	6,9	÷1,0	÷0,5	5,1
Sønderjyllands . . .	1,0	÷1,8	÷1,3	÷0,2	÷0,9	–	÷0,5	÷0,2	÷1,1	•	÷1,1	5,7	–	÷1,1	1,5
Ribe	÷6,0	÷1,4	÷1,7	÷0,6	÷1,7	•	÷0,8	•	÷1,2	•	•	6,2	÷0,6	÷1,2	9,0
Vejle	÷4,2	÷2,0	÷2,4	÷0,2	÷1,7	•	÷0,7	÷0,6	÷1,4	•	•	8,6	÷0,5	÷0,6	5,7
Ringkøbing	÷3,6	÷1,1	÷1,6	÷0,3	÷1,6	•	÷0,5	÷0,5	÷1,3	•	•	3,4	÷0,1	÷0,1	7,3
Århus	÷0,2	÷1,1	÷2,7	÷0,7	÷4,3	–	÷1,6	÷0,9	÷0,9	•	•	7,5	÷2,5	0,2	7,2
Viborg	0,5	0,7	÷2,2	÷0,2	÷1,3	•	÷0,5	÷0,1	÷1,9	•	•	3,5	÷0,2	÷2,0	3,7
Nordjyllands	÷0,6	÷0,9	÷3,7	÷0,4	÷1,8	–	÷0,9	÷0,6	÷0,7	•	•	7,9	÷0,7	÷0,1	2,5

ANM. Forskellen mellem procenterne i tabel 68 og tabel 51 anført i procentenheder; negativt fortegn angiver, at stemmeandelen er størst. – De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 20. – Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsrådsreds.

negativ – størst for Konservative Folkeparti med ÷2,8 og mindst for Socialdemokratiet med ÷0,4.

Den lave mandatandel – i forhold til stemmeandelen – må for de mindre partier ses på baggrund af, at de i mange kommuner ikke får et tilstrækkeligt stort stemmetal til at opnå et rådsmandat. Dette forhold kan i et vist omfang imødegås ved, at der indgås valgforbund med andre partier, hvad der giver en bedre udnyttelse af partiernes samlede stemmetal, men om det kommer det mindre parti til gode, afhænger blandt andet af, hvordan partiets potentielle vælgere reagerer på valgforbundet.

Et andet afgørende forhold, der gælder både store og små partier, er om partiet i særlig grad har sin styrke i små kommuner (Øvrige kommuner) eller i store (Bykommuner). Til illustration er valgt større partier, idet Konservative Folkeparti sammenholdes med Venstre og Fremskridtspartiet med Andre lister. Konservative Folkeparti opnåede i Hele landet 16,2 pct. af de gyldige stemmer, men kun en mandatandel på 13,4 pct., mens Venstre med en stemmeandel på 17,1 pct. fik en mandatandel på 26,0 pct., og Fremskridtspartiet med en stemmeandel på 6,3 pct. fik en mandatandel på 5,8 pct., mens Andre lister med en stemmeandel på 8,7 pct. fik en mandatandel på 12,0 pct. Det skal

bemærkes, at Andre lister normalt ikke har så god en udnyttelse af stemmerne som et parti, idet der i mange kommuner er opstillet flere lister med forskellig bogstavbetegnelse, og disse ofte ikke har valgteknisk samarbejde – valgforbund – eller kun i begrænset omfang.

Tabel 70 belyser årsagerne til disse relationer. Tabellen, der meddelel det gennemsnitlige stemmetal pr. mandat for de enkelte partier på amtsråds kredse og disses kommunegrupper, viser, at det fælles stemmegennemsnit for partierne er betydeligt lavere i Øvrige kommuner end i Bykommunerne, og specielt hvor der i bykommunegruppen indgår store bysamfund (som fx i Fyns, Århus og Nordjyllands amtsråds kredse) – idet antal rådspladser ikke stiger i takt med vælgertallet, jf. tabel 56. I forhold til det fælles stemmegennemsnit for en kommunegruppe varierer partiernes stemmegennemsnit afhængig af, i hvilket omfang det pågældende parti opnår valg i de kommuner, hvor det har opstillet. Stemmegennemsnittet for en kommunegruppe vil endvidere falde, jo større andel af mandaterne der vindes i kommunegruppens små kommuner, ligesom stemmegennemsnittet for en amtsråds kreds bliver lavere jo større andel af mandaterne, der vindes i Øvrige kommuner.

Tabel 70. **Gennemsnitligt antal gyldige stemmer pr. mandat på partier og kommune-grupper – kommunale valg 1981.**

	I alt	Reserveret bogstavbetegnelse											Med ureserv. bogstav.	
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y		Z
Hele landet	580	588	697	700	16107	1013	2328	3278	1190	488	382	2551	626	421
<i>København, Fr.berg</i> ¹ ..	3852	3814	4063	2924	–	3834	6013	5789	–	•	3588	3682	5718	–
<i>Øernes amtsråds kredse</i> .	534	515	604	596	–	691	1855	2565	816	•	356	1325	667	538
Hovedstadsområdet ²	885	839	946	812	–	768	1628	2260	–	•	723	1022	1378	1057
Bykommuner.....	926	832	1045	839	–	881	2011	–	3066	•	878	3139	1282	1002
Øvrige kommuner.....	288	271	364	302	–	383	2666	988	300	•	248	–	382	328
<i>Københavns</i> ¹	1007	924	964	905	–	839	1525	2090	–	•	1371	1086	1752	1303
<i>Frederiksborg</i>	551	500	1081	522	–	509	3723	2049	706	•	433	1199	677	715
Hovedstadsområdet ²	568	493	776	552	–	562	1572	–	–	•	485	702	751	663
Bykommuner.....	865	772	1493	759	–	700	–	–	802	•	863	–	1512	786
Øvrige kommuner.....	358	323	1480	328	•	363	–	818	386	•	310	–	432	689
<i>Roskilde</i>	562	581	721	605	–	574	2287	1450	–	•	410	1348	749	485
Hovedstadsområdet ²	724	669	1330	720	–	545	–	–	–	•	659	–	954	610
Bykommuner.....	989	918	1086	909	–	852	1094	–	–	•	910	1348	1046	1322
Øvrige kommuner.....	318	310	377	329	–	318	–	415	–	•	259	–	498	386
<i>Vestsjællands</i>	397	396	410	450	–	552	1135	–	319	•	303	–	566	370
Bykommuner.....	704	648	716	694	–	610	943	–	–	•	622	–	919	1162
Øvrige kommuner.....	289	282	308	324	–	450	–	–	238	•	242	–	449	285
<i>Storstrøms</i>	368	360	502	368	–	624	–	–	–	•	289	–	429	356
Bykommuner.....	725	651	867	643	–	720	–	–	–	•	676	–	1108	–
Øvrige kommuner.....	278	261	398	282	–	432	–	–	–	•	247	–	322	337
<i>Bornholms</i>	306	284	–	420	•	442	–	•	334	•	247	•	456	315
Bykommuner.....	424	382	–	410	•	391	–	–	–	•	342	–	712	389
Øvrige kommuner.....	270	244	–	426	•	–	–	–	254	•	233	–	392	290
<i>Fyns</i>	475	490	507	504	–	996	1994	–	–	•	349	3060	563	366
Bykommuner.....	1530	1384	1471	1318	–	1721	3363	–	–	•	1485	3060	2136	1564
Øvrige kommuner.....	270	257	329	276	–	374	624	–	–	•	238	–	358	302
<i>Jyllands amtsråds kredse</i>	516	547	707	653	5772	1115	2152	3805	1221	488	392	4508	546	365
Bykommuner.....	1174	1074	1343	1174	–	1356	2219	3585	2649	2078	850	4508	1357	2379
Øvrige kommuner.....	318	310	460	340	1005	476	1752	–	711	344	288	–	367	300
<i>Sønderjyllands</i>	363	353	699	406	–	678	1040	–	885	488	288	423	416	309
Bykommuner.....	679	596	750	595	–	1025	–	–	–	2078	577	423	982	–
Øvrige kommuner.....	300	285	660	318	–	331	687	–	643	344	258	–	348	305
<i>Ribe</i>	474	600	854	550	–	834	1347	•	–	•	385	–	559	287
Bykommuner.....	1158	1221	1648	1152	–	1044	1069	•	–	•	836	–	1582	–
Øvrige kommuner.....	324	332	589	316	–	518	–	•	–	•	303	–	402	285
<i>Vejle</i>	563	637	1221	693	–	1065	993	–	2875	•	397	–	604	371
Bykommuner.....	1108	1023	1887	995	–	1065	993	–	–	•	1014	–	1122	1919
Øvrige kommuner.....	311	303	777	370	•	•	•	•	748	•	272	•	362	306
<i>Ringkøbing</i>	472	544	778	559	–	1044	–	–	714	•	424	–	479	304
Bykommuner.....	918	872	–	1109	–	1063	–	–	1018	•	700	–	1231	1400
Øvrige kommuner.....	321	331	447	327	–	984	–	–	531	•	311	–	308	286
<i>Århus</i>	692	697	933	853	2656	1308	5426	3207	–	•	463	4605	666	340
Bykommuner.....	1764	1531	2216	1940	–	1750	4892	3207	–	•	1256	4605	1811	–
Øvrige kommuner.....	310	296	420	309	534	422	–	–	–	•	275	–	367	311
<i>Viborg</i>	437	429	397	548	–	775	–	–	1657	•	386	–	558	330
Bykommuner.....	800	713	704	699	–	810	–	–	1637	•	767	–	1231	1881
Øvrige kommuner.....	337	322	316	410	–	637	–	–	1677	•	312	–	446	294
<i>Nordjyllands</i>	543	554	797	931	–	1343	2861	2213	932	•	401	–	554	481
Bykommuner.....	1297	1185	951	1536	–	1533	2861	2093	2620	•	799	–	1460	2424
Øvrige kommuner.....	325	327	674	413	•	393	•	•	511	•	294	•	366	308

ANM. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavne er anført i tabel 20. – Slesvigsk Parti opstiller kun i Sønderjyllands amtsråds kredse. – Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. – Markeringen: – angiver opstilling, men ingen valgt, markeringen: • angiver ikke opstilling.

¹ Del af Hovedstadsområdet. ² Ekskl. København og Frederiksberg.

Tabel 71. Mandaterne fordelt på partier – amtskommunale valg i 1981 og 1978

	Mandater i alt	Reserveret bogstavbetegnelse												Ureserv. bogst.
		A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z	
I alt 1981	370	140	24	60	–	24	1	2	6	1	84	3	25	–
Øerne	179	72	12	33	–	13	1	2	1	•	33	2	10	–
Jylland	191	68	12	27	–	11	–	–	5	1	51	1	15	–
I alt 1978	370	144	23	52	2	12	7	1	5	1	90	3	30	–
Øerne	179	74	11	30	1	6	5	1	1	•	35	2	13	–
Jylland	191	70	12	22	1	6	2	–	4	1	55	1	17	–
pct.														
I alt 1981	100,0	37,8	6,5	16,2	–	6,5	0,3	0,5	1,6	0,3	22,7	0,8	6,8	–
Øerne	100,0	40,2	6,7	18,4	–	7,3	0,6	1,1	0,6	•	18,4	1,1	5,6	–
Jylland	100,0	35,6	6,3	14,1	–	5,8	–	–	2,6	0,5	26,7	0,5	7,9	–
I alt 1978	100,0	38,9	6,2	14,1	0,5	3,2	1,9	0,3	1,4	0,3	24,3	0,8	8,1	–
Øerne	100,0	41,3	6,1	16,8	0,6	3,3	2,8	0,6	0,6	•	19,5	1,1	7,3	–
Jylland	100,0	36,7	6,3	11,5	0,5	3,1	1,1	–	2,1	0,5	28,8	0,5	8,9	–

ANM. De til bogstavbetegnelserne svarende partinavn er anført i tabel 20.

I Hele landet er det gennemsnitlige stemmetal pr. mandat for partierne under ét 580. Venstre, Andre lister og Slesvigsk Parti har et lavere stemmegennemsnit – henholdsvis 382, 421 og 488 – idet de 3 partier opnår en relativ stor andel af deres mandater i Øvrige kommuner.

Tabel 71, der er udarbejdet på grundlag af tabel IV,2 i hæfte 1, belyser mandatfordelingen ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978. 5 partier havde en mandatfremgang på ialt 23, nemlig Radikale Venstre 1 eller 4 pct., Konservative Folkeparti 8 eller 15 pct., Socialistisk Folkeparti 12 eller fordobling, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti 1 eller 100 enh. 20 pct.

5 partier havde en mandattilbagegang på 23, nemlig Socialdemokratiet med 4 eller 3 pct., Retsforbundet tabte sine 2 mandater, Kommunistiske Parti 6 af 7 mandater eller 86 pct., Venstre 6 eller 7 pct. og Fremskridtspartiet 5 eller 17 pct. Slesvigsk Parti og Venstresocialisterne fik uændret 1 enh. 3 mandater.

13.2 Mandatfordelingen for Hovedstadsrådet

Som omtalt i afsnit 3.3 varetager Hovedstadsrådet fællesopgaver for København og Frederiksberg kommuner samt Københavns, Frederiksborg og Roskilde amtskommuner.

Hovedstadsrådets 37 medlemmer vælges i forbindelse med kommunalvalgene. Valgene er indirekte, idet mandatfordelingen foretages på grundlag af den samlede stemmefordeling i Hovedstadsregionen, af de

kommunale valg i København og Frederiksberg samt de amtskommunale valg i de 3 amtskommuner. Hovedstadsrådets medlemmer udpeges derefter af partigrupperne i de 2 kommunale og de 3 amtskommunale råd.

13.21 Mandaternes lokalfordeling

Ifølge § 3 i lov om Hovedstadsrådet skal dets mandatatantal forud for kommunalvalgene fordeles på de ovennævnte 5 områder på grundlag af forholdstal, der er fastlagt som områdets senest offentliggjorte registerfolketal forud for den 1. oktober i valgåret.

Tabel 72 viser beregningerne, der er foretaget efter største brøks metode. I forhold til 1978-valget giver

Tabel 72. Fordeling af Hovedstadsrådets 37 mandater på områder – 1981

	Folketal 1/7 1981 ¹	37 mandater fordelt efter kol. 1 2
Hovedstadsrådet i alt...	1737158	37,00 = 37
Københavns kommune..	491930	10,48 = 11
Frederiksberg » ..	87969	1,87 = 2
Københavns amtskom...	623634	13,28 = 13
Frederiksborg » ...	330052	7,03 = 7
Roskilde » ...	203573	4,34 = 4

¹) Stat. Efter. B 1981 nr. 35.

beregningerne uændret fordeling af mandaterne på de 5 områder.

13.22 Mandatberegningen

Ifølge lovens § 4 fordeles først Hovedstadsrådets mandater på de partier (kandidatlister), der har opnået repræsentation i et eller flere af de 2 kommunale og de 3 amtskommunale råd. Fordelingen foretages i forhold til disse partiers (kandidatlister) samlede stemmetal ved valgene til de 5 nævnte råd.

Tabel 73 viser stemme- og mandatfordelingen ved valgene til de 5 råd – jf. tabel III,2 og V,2 i hæfte 1. Sumtallene – I alt, Reserveret bogstav og Ureserveret bogstav – er opdelt på lister 1) med mandat og 2) uden mandat. Først er på grundlag af mandattallene for de 5 områder opgjort det samlede mandattal i regionen for de enkelte partier og lister med ureserveret bogstav. Er dette tal 1 eller derover, er listens stemmetal medregnet i 1. linie (med mandat) for hvert af de 5 områder, selvom listen ikke har opnået mandat i det pågældende område. Endvidere er de enkelte listers stemmetal i de 5 områder summeret til regionens, og

Tabel 73. Stemme- og mandatfordelingen ved de kommunale og amtskommunale valg 1981 i København og Frederiksberg kommuner henholdsvis i Københavns, Frederiksberg og Roskilde amtskommuner, samt tilsammen i Hovedstadsregionen (§ 4).

	I alt Hovedstadsregionen		Kommuner				Amtskommuner					
			København		Frederiksberg		Københavns		Frederiksberg		Roskilde	
	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater	Stemmer	Mandater
I alt med mandat¹	886092	155	239650	55	54340	25	323409	31	165250	21	103443	23
<i>I alt uden mandat . . . . .</i>	<i>30904</i>	<i>–</i>	<i>12840</i>	<i>–</i>	<i>1315</i>	<i>–</i>	<i>8316</i>	<i>–</i>	<i>5955</i>	<i>–</i>	<i>2478</i>	<i>–</i>
<i>Reserv. bogst. m. mand.¹ . . . . .</i>	<i>886092</i>	<i>155</i>	<i>239650</i>	<i>55</i>	<i>54340</i>	<i>25</i>	<i>323409</i>	<i>31</i>	<i>165250</i>	<i>21</i>	<i>103443</i>	<i>23</i>
<i>Reserv. bogst. u. mand. . . . .</i>	<i>21864</i>	<i>–</i>	<i>6734</i>	<i>–</i>	<i>879</i>	<i>–</i>	<i>8316</i>	<i>–</i>	<i>3457</i>	<i>–</i>	<i>2478</i>	<i>–</i>
A Socialdemokratiet	319062	56	93719	22	13083	6	122358	12	53293	7	36609	9
B Radikale Venstre	49163	8	10925	3	1264	–	18640	2	9431	1	8903	2
C Konservative Folkep.	222145	43	37922	8	29334	15	91074	9	45384	7	18431	4
E Retsforbundet	12037	–	3479	–	384	–	5218	–	1509	–	1447	–
F Socialistisk Folkep.	79033	16	30077	7	4425	2	26303	3	11185	2	7043	2
I Inter.-Soc. Arbejderp.	842	–	333	–	•	•	509	–	•	•	•	•
K Kommunistiske Parti	26559	3	10696	2	1330	–	9013	1	3405	–	2115	–
M Centrum-Demokr.	20821	2	5541	1	248	–	9481	1	3555	–	1996	–
Q Kristeligt Folkep.	7226	–	2047	–	355	–	2083	–	1948	–	793	–
R Arbejderp. KAP	1759	–	875	–	140	–	506	–	•	•	238	–
V Venstre	62916	11	6536	2	639	–	13646	1	23034	3	19061	5
Y Venstresocialisterne	59395	11	33771	8	3044	2	14919	1	5121	–	2540	–
Z Fremskridtspartiet	46998	5	10463	2	973	–	17975	1	10842	1	6745	1
<i>Ureserv. bogst. m. mand.¹ . . . . .</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>•</i>	<i>•</i>	<i>–</i>	<i>–</i>	<i>•</i>	<i>•</i>
<i>Ureserv. bogst. u. mand. . . . .</i>	<i>9040</i>	<i>–</i>	<i>6106</i>	<i>–</i>	<i>436</i>	<i>–</i>	<i>•</i>	<i>•</i>	<i>2498</i>	<i>–</i>	<i>•</i>	<i>•</i>
D Fælles kurs Klubben	767	–	767	–	•	•	•	•	•	•	•	•
G Europ. arbejderp.	242	–	242	–	•	•	•	•	•	•	•	•
H Medborgl. Retfærdigh.	137	–	137	–	•	•	•	•	•	•	•	•
L Tværpol.liste: Amager	438	–	438	–	•	•	•	•	•	•	•	•
O Indvandrere-Minoritet	279	–	279	–	•	•	•	•	•	•	•	•
P Partiet uden navn	81	–	81	–	•	•	•	•	•	•	•	•
Æ Dyreven- og Miljøliste	1369	–	1369	–	•	•	•	•	•	•	•	•
Å Christianialisten	2793	–	2793	–	•	•	•	•	•	•	•	•
H Frie Demokrater	356	–	•	•	356	–	•	•	•	•	•	•
Æ Flinkelisten	80	–	•	•	80	–	•	•	•	•	•	•
D Sundgruppen	2498	–	•	•	•	•	•	•	2498	–	•	•

¹ Stemmetallene – i regionen og i de 5 områder – omfatter partier og/eller kandidatlister, der har opnået mindst 1 mandat i regionen, således indgår fx for Frederiksberg kommune flere end de partier, der opnåede mandat i kommunen.

Tabel 74. **Beregning af listernes mandater i Hovedstadsrådet - 1981 (§ 4).**

	Listernes stemmetal	Mandaternes fordeling
Tilsammen	886092	37,00 = 37
<i>Reserveret bogstavbetegnelse</i>		
A Socialdemokratiet	319062	13,32 = 13
B Radikale Venstre	49163	2,05 = 2
C Konservative Folkep. . .	222145	9,28 = 9
F Socialistisk Folkeparti . .	79033	3,30 = 3
K Kommunistiske Parti . . .	26559	1,11 = 1
M Centrum-Demokr.	20821	0,87 = 1
V Venstre	62916	2,63 = 3
Y Venstresocialisterne . . .	59395	2,48 = 3
Z Fremskridtspartiet	46998	1,96 = 2

der er foretaget en total afstemning af stemmetallene.

Det fremgår af tabellen, at følgende 9 partier har opnået mandat i et eller flere områder: Socialdemokratiet, Radikale Venstre, Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne, Venstre, Venstresocialisterne og Fremskridtspartiet. 4 partier opnåede ikke mandat og det samme gjaldt alle lister med ureserveret bogstav.

I tabel 74 er Hovedstadsrådets 37 mandater fordelt på de 9 partier. Fordelingen er foretaget efter største brøks metode på grundlag af de 9 partiers samlede stemmetal i regionen.

Herefter skal i henhold til § 5, stk. 1 partiernes mandater fordeles på de 5 områder. Fordelingen sker ved, at stemmetallene for hvert af de mandatberettigede partier i hvert af de 5 områder divideres med 1, 4, 7, 10, osv. Den største af de herved fremkomne kvotienter giver det pågældende parti og område ret til mandat nr. 1, den næststørste kvotient på tilsvarende måde ret til mandat nr. 2, osv.

Efter stk. 2 kommer et parti og område, som har fået tildelt det antal mandater, det er berettiget til, ikke videre i betragtning, men fordelingen fortsættes for de øvrige partier og områder, indtil samtlige mandater er fordelt. Er to eller flere kvotienter lige store, foretager Indenrigsministeriet lodtrækning.

Stk. 3 bestemmer, at hvis et mandat tilfalder et parti i et område, hvor partiet ikke er repræsenteret i det pågældende råd, skal mandatet forlods besættes af partiet i det område, hvor partiet har opnået den største ikke-anvendte kvotient efter beregningerne i stk. 1, og hvor partiet er repræsenteret i rådet.

Tabel 75 viser mandaternes fordeling på partier og områder efter § 5. Under partiernes stemmetal er det

Tabel 75. **Fordeling af Hovedstadsrådets**

	I alt	A Socialdemokratiet
Københavns kom.	239650	93719
1 Kvotient v. divisor 1		²⁾ 93719
2 » » 4		¹³⁾ 23430
3 » » 7		²³⁾ 13388
4 » » 10		³⁵⁾ 9372
5 » » 13		7209
<i>I alt mandater . . . . .</i>	11	4
Frederiksberg kom.	54340	13083
1 Kvotient v. divisor 1		²⁵⁾ 13083
2 » » 4		3271
<i>I alt mandater . . . . .</i>	2	1
Københavns amtskom.	323409	122358
1 Kvotient v. divisor 1		¹⁾ 122358
2 » » 4		⁹⁾ 30590
3 » » 7		²⁰⁾ 17480
4 » » 10		²⁷⁾ 12236
5 » » 13		9412
<i>I alt mandater . . . . .</i>	13	4
Frederiksborg amtskom.	165250	53293
1 Kvotient v. divisor 1		⁴⁾ 53293
2 » » 4		²⁴⁾ 13323
3 » » 7		7613
<i>I alt mandater . . . . .</i>	7	2
Roskilde amtskom.	103443	36609
1 Kvotient v. divisor 1		⁷⁾ 36609
2 » » 4		³⁶⁾ 9152
3 » » 7		5230
<i>I alt mandater . . . . .</i>	4	2

nødvendige antal kvotienter anført - de er dog erstattet af prik i områder, hvor partiet ikke kan få mandat, fordi det ikke er repræsenteret i det pågældende råd, jf. tabel 73.

I tabel 76 er meddelt en fortløbende oversigt over de kvotienter, der giver mandat. Mandat nr. 1 tilfalder A i Københavns amtskommune på kvotienten 122 358, mandat nr. 2 liste A i Københavns kommune på kvotienten 93 719, mandat nr. 3 liste C i Københavns amtskommune på kvotienten 91 074, osv. Ved mandat nr. 22 har Venstre fået sine 3 mandater, og der lukkes for dette parti, og ved mandat nr. 25 har Frederiksberg kommune fået sine 2 mandater og om-

37 mandater på partier og områder – kommunalvalgene 1981 (§ 5).

B Radikale Venstre	C Konserva- tive Folke- parti	F Sociali- stisk Folke- parti	K Kommuni- stiske Parti	M Centrum- Demokra- terne	V Venstre	Y Venstre- sociali- sterne	Z Frem- skridts- partiet
10925	37922	30077	10696	5541	6536	33771	10463
³⁰⁾ 10925	⁶⁾ 37922	¹⁰⁾ 30077	³²⁾ 10696	5541	6536	⁸⁾ 33771	10463
2731	³³⁾ 9481	7519	2674	....	....	³⁷⁾ 8443	....
....	5417	....	....	....	....	4824	....
....	....	....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....	....	....
1	2	1	1	–	–	2	–
1264	29334	4425	1330	248	639	3044	973
•	¹¹⁾ 29334	4425	•	•	•	3044	•
•	7334	....	•	•	•	....	•
–	1	–	–	–	–	–	–
18640	91074	26303	9013	9481	13646	14919	17975
¹⁷⁾ 18640	³⁾ 91074	¹²⁾ 26303	9013	³⁴⁾ 9481	²²⁾ 13646	²¹⁾ 14919	¹⁹⁾ 17975
4660	¹⁵⁾ 22769	6576	....	2370	3412	3730	4494
....	²⁶⁾ 13011	....	....	....	....	....	....
....	9107	....	....	....	....	....	....
....	....	....	....	....	....	....	....
1	3	1	–	1	1	1	1
9431	45384	11185	3405	3555	23034	5121	10842
9431	⁵⁾ 45384	²⁹⁾ 11185	•	•	¹⁴⁾ 23034	•	³¹⁾ 10842
....	²⁸⁾ 11346	2796	•	•	5759	•	2711
....	6483	....	•	•	....	•	....
–	2	1	–	–	1	–	1
8903	18431	7043	2115	1996	19061	2540	6745
8903	¹⁸⁾ 18431	7043	•	•	¹⁶⁾ 19061	•	6745
....	4608	....	•	•	4765	•	....
....	....	....	•	•	....	•	....
–	1	–	–	–	1	–	–

rådet lukker – osv. Det sidste mandat, nr. 37 tilfalder Venstresocialisterne i Københavns kommune på kvotienten 8443.

Mandatfordelingen forløb således helt i overensstemmelse med § 5, stk. 1-2, og det blev ikke nødvendigt at benytte bestemmelsen i stk. 3 som ved 1974-valget – jf. Stat. Medd. 1976 nr. 10.

Tabel 77 anfører resultaterne af mandatberegningen for 1981- og 1978-valget. Socialdemokratiet gik tilbage fra 15 til 13 mandater, Retsforbundet mistede sit ene mandat, og endvidere tabte Kommunistiske Parti og Fremskridtspartiet hver 1 mandat. De 5 mandater blev vundet af Radikale Venstre, Konservative

Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Venstre og Venstresocialisterne med hver 1 mandat. Centrum-Demokraterne bevarede uændret 1 mandat.

I henhold til lovens § 6 vælger de repræsentationsberettigede partigrupper i de to kommunale og de tre amtskommunale råd – i tilslutning til det enkelte råds konstituerende møde eller snarest derefter – det antal medlemmer, som de enkelte grupper er berettiget til. Medlemmer og stedfortrædere udpeges blandt de i vedkommende kommune eller amtskommune bosiddende medlemmer af kommunalbestyrelser og amtsråd.

Tabel 76. **Kvotienter der giver mandat – kommunalvalgene 1981** (§ 5 stk. 1 og 2 henh. stk. 3).

Spalte 1				Spalte 2				Spalte 3				Revideret fordeling efter stk. 3			
Mand- dat nr.	Kvo- tient	Par- ti	Om- råde	Mand- dat nr.	Kvo- tient	Par- ti	Om- råde	Mand- dat nr.	Kvo- tient	Par- ti	Om- råde	Mand- dat nr.	Kvo- tient	Par- ti	Om- råde
1	122358	A	Ka	14	23034	V	Fa	27	12236	A	Ka				
2	93719	A	Kk	15	22769	C	Ka	28	11346	C	Fa				
3	91074	C	Ka	16	19061	V	Ra	29	11185	F	Fa				
4	53293	A	Fa	17	18640	B	Ka	30	10925	B	Kk				
5	45384	C	Fa	18	18431	C	Ra	31	10842	Z	Fa				
6	37922	C	Kk	19	17975	Z	Ka	32	10696	K	Kk				
7	36609	A	Ra	20	17480	A	Ka	33	9481	C	Kk				
8	33771	Y	Kk	21	14919	Y	Ka	34	9481	M	Ka				
9	30590	A	Ka	22	13646	V	Ka	35	9372	A	Kk				
10	30077	F	Kk	23	13388	A	Kk	36	9152	A	Ra				
11	29334	C	Fk	24	13323	A	Fa	37	8443	Y	Kk				
12	26303	F	Ka	25	13083	A	Fk								
13	23430	A	Kk	26	13011	C	Ka								

Ikke i brug ved
1981-valget

ANM. Partierne angives ved deres bogstavbetegnelse, de hertil svarende partibetegnelse fremgår af tabel 20.

Områderne er forkortet således: Kk for Københavns kommune, Fk for Frederiksberg kommune, Ka for Københavns amtskommune, Fa for Frederiksberg amtskommune, og Ra for Roskilde amtskommune.

Parti eller område anføres med fede typer, når det pågældende parti eller område har fået tildelt det beregnede antal mandater, og derfor ikke længere kommer i betragtning.

Tabel 77. **Hovedstadsområdets 37 mandater fordelt på partier og områder – kommunalvalgene 1981 og 1978.**

	I alt Hovedstads- regionen		Kommuner				Amtskommuner					
	1981	1978	Køben- havn		Frederiks- berg		Køben- havns		Frederiks- borg		Roskilde	
			1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
I alt	37	37	11	11	2	2	13	13	7	7	4	4
A Socialdemokratiet	13	15	4	5	1	1	4	4	2	3	2	2
B Radikale Venstre	2	1	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—
C Konservative Folkep.	9	8	2	1	1	1	3	3	2	2	1	1
E Retsforbundet	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
F Socialistisk Folkep.	3	2	1	1	—	—	1	1	1	—	—	—
K Kommunistiske Parti	1	2	1	1	—	—	—	1	—	—	—	—
M Centrum-Demokraterne ..	1	1	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
V Venstre	3	2	—	—	—	—	1	—	1	1	1	1
Y Venstresocialisterne	3	2	2	1	—	—	1	1	—	—	—	—
Z Fremskridtspartiet	2	3	—	1	—	—	1	1	1	1	—	—

14. De personlige stemmer

Vælgerne kan ved de kommunale og amtskommunale valg enten sætte kryds ved én af listebetegnelserne, eller stemme personligt på én af listens kandidater. De personlige stemmers indflydelse behandles nærmere i afsnit 15.

Ved 1981-valget var kandidatnavnene anført på stemmesedlen i alle kommuner og amtskommuner som ved de to foregående valg, men i visse tilfælde medførte det meget store stemmesedler, jf. omtalen i tabel 32, side 42.

Tabel 78. **Kommunerne fordelt efter den personlige stemmeprocentens størrelse – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Gyldige stemmer		Personlig stemmeprocent	Kommunerne fordelt efter den personlige stemmeprocentens størrelse ¹														
	I alt	Personlige		I alt	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-				
I. Kommunale valg																		
1981-valget	2767980	2004395	72,4	275	1	3	3	25	26	72	73	53	17	2				
Øerne	1504615	1022919	68,0	134	1	2	2	20	22	49	35	1	2	–				
Hovedstadsområdet	738130	452043	61,2	28	1	2	2	14	8	1	–	–	–	–				
Kbhvn., Fr.berg	308145	167223	54,3	2	1	–	–	–	1	–	–	–	–	–				
Området i øvrigt	429985	284820	66,2	26	–	2	2	14	7	1	–	–	–	–				
Bykommuner	377669	266525	70,6	20	–	–	–	5	6	9	–	–	–	–				
Øvrige kommuner	388816	304351	78,3	86	–	–	–	1	8	39	35	1	2	–				
Jylland	1263365	981476	77,7	141	–	1	1	5	4	23	38	52	15	2				
Bykommuner	666689	476495	71,5	26	–	1	1	4	3	9	5	3	–	–				
Øvrige kommuner	596676	504981	84,6	115	–	–	–	1	1	14	33	49	15	2				
1978-valget	2581276	1986737	77,0	275	–	1	1	6	18	43	72	79	50	5				
Øerne	1410254	1023877	72,6	134	–	1	1	4	16	37	48	24	2	1				
Hovedstadsområdet	695538	462619	66,5	28	–	1	1	3	12	11	–	–	–	–				
Kbhvn., Fr.berg	303329	180304	59,4	2	–	1	–	–	1	–	–	–	–	–				
Området i øvrigt	392209	282315	72,0	26	–	–	1	3	11	11	–	–	–	–				
Bykommuner	350640	261672	74,6	20	–	–	–	1	4	7	6	2	–	–				
Øvrige kommuner	364076	299586	82,3	86	–	–	–	–	–	19	42	22	2	1				
Jylland	1171022	962860	82,2	141	–	–	–	2	2	6	24	55	48	4				
Bykommuner	613422	470872	76,8	26	–	–	–	2	2	6	10	4	2	–				
Øvrige kommuner	557600	491988	88,2	115	–	–	–	–	–	–	14	51	46	4				
II. Amtskommunale valg																		
1981-valget	2393443	1426966	59,6	14	2	6	1	2	3	–	–	–	–	–				
Øerne	1168733	634121	54,3	7	2	4	–	–	1	–	–	–	–	–				
Jylland	1224710	792845	64,7	7	–	2	1	2	2	–	–	–	–	–				
1978-valget	2218190	1431923	64,6	14	–	2	5	3	–	4	–	–	–	–				
Øerne	1081917	655483	60,6	7	–	2	4	–	–	1	–	–	–	–				
Jylland	1136273	776440	68,3	7	–	–	1	3	–	3	–	–	–	–				

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

¹ Intervallet 50–54 dækker eksempelvis personlige stemmeprocenter fra 49,5 til og med 54,4.

Tabel 79. **Kandidatlisterne fordelt på partier og efter den personlige stemmeprocents størrelse – kommunale valg 1981**

	Gyldige stemmer			Personlig stemmepct.	Listerne efter den personlige stemmeprocents størrelse ¹												
	I alt	Personlige			I alt	30- ² 39	40- 49	50- 59	60- 64	65- 69	70- 74	75- 79	80- 84	85- 89	90- 94	95-	
Hele landet 1981	2767980	2004395	72,4	2668	19	81	206	164	224	284	373	365	350	400	202		
A Socialdemokratiet	941006	662818	70,4	319	—	3	9	20	32	56	77	78	25	15	4		
B Radikale Venstre	130295	91376	70,1	225	1	8	17	15	27	31	39	36	28	20	3		
C Konserv. Folkep.	448199	300500	67,0	260	—	3	22	19	35	43	52	40	27	16	3		
E Retsforbundet	16107	8874	55,1	59	3	8	13	14	6	5	4	1	5	—	—		
F Socialistisk Folkep.	157027	94014	59,9	109	—	6	30	15	14	13	17	11	2	1	—		
I Inter.-Soc. Arb.p.	801	496	61,9	7	—	1	1	1	1	1	—	1	1	—	—		
K Kommunist. Parti	51205	36822	71,9	104	—	1	9	7	17	17	12	22	9	10	—		
M Centrum-Demokr.	26225	14198	54,1	53	7	17	10	6	2	1	5	3	1	1	—		
Q Kristeligt Folkep.	32138	22659	70,5	100	2	1	13	7	3	20	20	17	15	2	—		
R Arbejderp. KAP.	1418	825	58,2	8	—	—	1	3	1	2	1	—	—	—	—		
S Slesvigsk Parti	5859	4645	79,3	11	—	—	—	—	1	1	4	1	3	1	—		
V Venstre	473945	399498	84,3	500	1	6	6	7	15	12	33	54	122	179	65		
Y Venstresocialisterne	68883	48527	70,4	37	—	1	11	4	9	4	7	—	1	—	—		
Z Fremskridtspartiet	174760	116566	66,7	283	3	18	39	22	31	36	51	50	27	6	—		
Andre lister	240112	202577	84,4	593	2	8	25	24	30	42	51	51	84	149	127		
Hovedstadsområdet	738130	452043	61,2	305	12	45	80	45	41	31	32	10	7	—	2		
A Socialdemokratiet	250229	155204	62,0	28	—	2	2	7	5	6	3	3	—	—	—		
B Radikale Venstre	32046	18726	58,4	27	—	4	3	8	6	2	3	—	1	—	—		
C Konserv. Folkep.	185778	113154	60,9	28	—	3	10	4	7	1	3	—	—	—	—		
E Retsforbundet	7725	3766	48,8	20	2	5	5	4	3	1	—	—	—	—	—		
F Socialistisk Folkep.	62165	30766	49,5	26	—	6	14	2	4	—	—	—	—	—	—		
I Inter.-Soc. Arb.p.	434	269	62,0	2	—	—	1	—	—	—	—	—	1	—	—		
K Kommunist. Parti	23420	14994	64,0	27	—	—	6	5	7	5	1	2	1	—	—		
M Centrum-Demokr.	12568	6693	53,3	14	5	5	3	—	—	—	1	—	—	—	—		
Q Kristeligt Folkep.	3766	1739	46,2	13	2	1	4	3	—	2	1	—	—	—	—		
R Arbejderp. KAP.	1205	678	56,3	5	—	—	1	1	1	2	—	—	—	—	—		
V Venstre	40416	28836	71,3	29	—	6	6	3	2	2	5	2	3	—	—		
Y Venstresocialisterne	49081	35985	73,3	16	—	—	5	2	3	2	4	—	—	—	—		
Z Fremskridtspartiet	32112	15389	47,9	27	2	9	11	2	1	1	1	—	—	—	—		
Andre lister	37185	25844	69,5	43	1	4	9	4	2	7	10	3	1	—	2		
Øernes Bykommuner	377669	266525	70,6	213	2	12	37	22	37	34	35	21	10	3	—		
A Socialdemokratiet	154779	111015	71,7	20	—	—	—	—	6	4	9	1	—	—	—		
B Radikale Venstre	24024	17516	72,9	20	—	1	6	1	4	3	2	2	1	—	—		
C Konserv. Folkep.	62076	40746	65,6	21	—	—	2	3	7	7	2	—	—	—	—		
E Retsforbundet	2257	1287	57,0	10	1	1	3	4	1	—	—	—	—	—	—		
F Socialistisk Folkep.	27303	17846	65,4	19	—	—	5	4	1	3	3	3	—	—	—		
I Inter.-Soc. Arb.p.	99	67	67,7	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—		
K Kommunist. Parti	10055	7758	77,2	20	—	—	1	1	3	3	3	6	2	1	—		
M Centrum-Demokr.	4072	2054	50,4	9	1	4	1	1	—	1	1	—	—	—	—		
Q Kristeligt Folkep.	3066	2149	70,1	10	—	—	2	1	1	3	2	—	1	—	—		
R Arbejderp. KAP.	213	147	69,0	3	—	—	—	2	—	—	1	—	—	—	—		
V Venstre	49182	38864	79,0	22	—	—	—	1	8	3	4	2	3	1	—		
Y Venstresocialisterne	6277	3632	57,9	10	—	1	5	1	2	1	—	—	—	—	—		
Z Fremskridtspartiet	19231	11740	61,0	19	—	3	8	2	1	1	2	1	1	—	—		
Andre lister	15035	11704	77,8	28	—	2	4	1	2	4	6	6	2	1	—		

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

¹ Intervallet 50–59 pct. dækker eksempelvis personlige stemmeprocenter fra 49,5 til og med 59,4. ² Incl. 2 lister i intervallet 20–29 i Hele landet og Hovedstadsområdet – nemlig 1 for Retsforbundet og 1 for Centrum-Demokraterne.

Ved valglovsændringen af 18/5 1977 kom der en dispensationsbestemmelse ind i loven, således at indenrigsministeren – såfremt hensynet til stemmesed-

lens indretning og overskuelighed gør det nødvendigt, og efter ansøgning fra valgbestyrelsen – kan tillade, at kandidaternes navne ikke opføres på stemmesedlen.

Tabel 79. **Kandidatlisterne fordelt på partier og efter den personlige stemmeprocents størrelse - kommunale valg 1981**
(fortsat)

	Gyldige stemmer		Personlig stemmepct.	Listerne efter den personlige stemmeprocents størrelse												
	I alt	Personlige		I alt	30-39	40-49	50-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-	
<i>Jyllands Bykommuner .</i>	666689	476495	71,5	291	4	11	34	27	35	43	49	41	23	18	6	
A Socialdemokratiet .	249135	176655	70,9	26	-	-	1	1	2	6	7	9	-	-	-	
B Radikale Venstre . .	25508	16130	63,2	25	-	2	4	-	4	5	3	5	1	1	-	
C Konserv. Folkep. . .	100977	68655	68,0	28	-	-	2	4	5	4	6	4	1	1	1	
E Retsforbundet	4767	2735	57,4	13	-	1	3	4	2	2	1	-	-	-	-	
F Socialistisk Folkep.	50175	32760	65,3	23	-	-	5	1	5	4	5	2	1	-	-	
I Inter.-Soc. Arb.p. . .	268	160	59,7	3	-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	
K Kommunist. Parti . .	13312	10442	78,4	21	-	-	-	1	2	5	2	6	3	2	-	
M Centrum-Demokr. . .	7169	3727	52,0	11	1	5	2	2	-	-	1	-	-	-	-	
Q Kristeligt Folkep. . .	13247	9101	68,7	24	-	-	6	3	-	5	5	3	2	-	-	
S Slesvigsk Parti	2078	1492	71,8	3	-	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	
V Venstre	112166	90425	80,6	40	1	-	-	3	2	2	8	3	8	8	5	
Y Venstresocialisterne	13525	8910	65,9	11	-	-	1	1	4	1	3	-	1	-	-	
Z Fremskridtspartiet .	43436	28709	66,1	29	1	1	4	3	6	5	4	4	1	-	-	
Andre lister	30926	26594	86,0	34	1	1	6	3	2	3	4	3	5	6	-	
<i>Øernes Øvrige komm. .</i>	388816	304351	78,3	640	-	13	38	47	56	110	118	101	77	66	14	
A Socialdemokratiet .	127569	94407	74,0	88	-	1	3	7	11	23	26	14	2	-	1	
B Radikale Venstre . .	26180	20065	76,6	75	-	1	2	6	5	17	23	13	6	2	-	
C Konserv. Folkep. . .	50762	39243	77,3	84	-	-	6	5	6	21	15	19	7	5	-	
E Retsforbundet	353	249	70,5	8	-	1	1	1	-	1	3	-	1	-	-	
F Socialistisk Folkep.	10715	7737	72,2	24	-	-	4	6	2	4	3	3	1	1	-	
K Kommunist. Parti . .	2666	2131	79,9	24	-	1	2	-	3	3	5	6	3	1	-	
M Centrum-Demokr. . .	1975	1416	71,7	13	-	3	2	3	1	-	1	1	1	1	-	
Q Kristeligt Folkep. . .	2101	1647	78,4	11	-	-	-	-	-	2	5	3	-	1	-	
V Venstre	105305	91019	86,4	110	-	-	-	-	1	1	10	23	40	31	4	
Z Fremskridtspartiet .	26755	18662	69,8	82	-	5	13	10	12	18	16	6	1	1	-	
Andre lister	34435	27775	80,7	121	-	1	5	9	15	20	11	13	15	23	9	
<i>Jyllands Øvrige komm..</i>	596676	504981	84,6	1219	1	-	17	23	55	66	139	192	233	313	180	
A Socialdemokratiet .	159294	125537	78,8	157	-	-	3	5	8	17	32	51	23	15	3	
B Radikale Venstre . .	22537	18939	84,0	78	1	-	2	-	8	4	8	16	19	17	3	
C Konserv. Folkep. . .	48606	38702	79,6	99	-	-	2	3	10	10	26	17	19	10	2	
E Retsforbundet	1005	837	83,3	8	-	-	1	1	-	1	-	1	4	-	-	
F Socialistisk Folkep.	6669	4905	73,5	17	-	-	2	2	2	2	6	3	-	-	-	
K Kommunist. Parti . .	1752	1497	85,4	12	-	-	-	-	2	1	1	2	-	6	-	
M Centrum-Demokr. . .	441	308	69,8	6	-	-	2	-	1	-	1	2	-	-	-	
Q Kristeligt Folkep. . .	9958	8023	80,6	42	-	-	1	-	2	8	7	11	12	1	-	
S Slesvigsk Parti	3781	3153	83,4	8	-	-	-	-	-	4	-	-	3	1	-	
V Venstre	166876	150354	90,1	299	-	-	-	-	2	4	6	24	68	139	56	
Z Fremskridtspartiet .	53226	42066	79,0	126	-	-	3	5	11	11	28	39	24	5	-	
Andre lister	122531	110660	90,3	367	-	-	1	7	9	8	20	26	61	119	116	
Hele landet 1978	2581276	1986737	77,0	2767	4	20	96	98	179	257	335	423	395	485	475	

Giver indenrigsministeren sin tilladelse, skal der på stemmesedlen indrettes en tom rubrik i hver kandidatlistes felt, og rubrikken skal være så stor, at vælgeren bekvemt kan skrive navnet på en kandidat. Bestemmelsen i § 16, stk. 5-6 har dog hidtil ikke været anvendt.

Tabel 78, der er udarbejdet på grundlag af tabel III,2 og V,2 i hæfte 1, meddeler på grupper dels den

gennemsnitlige personlige stemmeprocent dels fordelingen af de personlige stemmeprocenter på intervaller for de enkelte kommuner ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978.

Ved de kommunale valg er den personlige stemmeprocent faldet fra 77,0 i 1978 til 72,4 i 1981. På Øerne faldt den personlige stemmeprocent med 4,6 til 68,0 pct., idet København-Frederiksberg faldt med 5,1 og

Tabel 80. **Kandidatlisterne fordelt på partier og efter den personlige stemmeprocent's størrelse – amtskommunale valg 1981**

	Gyldige stemmer		Per-sonlig stemmepct.	Listerne efter den personlige stemmeprocent's størrelse ¹												
	I alt	Person-lige		I alt	40-44 ²	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	
I alt 1981	2393443	1426966	59,6	226	9	23	39	29	31	24	24	16	14	15	2	
A Socialdemokratiet.	857466	485131	56,6	14	-	-	7	2	3	1	1	-	-	-	-	
B Radikale Venstre.	148987	94085	63,1	31	-	2	4	5	3	6	1	4	3	3	-	
C Konservative Folkep.	391724	210037	53,6	31	1	4	4	4	2	3	5	3	4	1	-	
E Retsforbundet.	26059	14317	54,9	15	-	3	3	5	2	1	1	-	-	-	-	
F Socialistisk Folkep.	146596	75845	51,7	14	1	2	6	2	-	2	1	-	-	-	-	
I Inter.-Soc. Arbejderp.	509	306	60,1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
K Kommunistiske Parti.	39258	25673	65,4	14	-	-	-	1	5	2	3	2	1	-	-	
M Centrum-Demokr.	39408	18864	47,9	13	4	6	2	-	1	-	-	-	-	-	-	
Q Kristeligt Folkep.	44023	27962	63,5	17	-	-	1	6	3	1	4	1	-	1	-	
R Arbejderp. KAP.	744	465	62,5	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
S Slesvigsk Parti.	6285	4375	69,6	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	
V Venstre.	457565	334706	73,1	26	2	1	-	-	3	3	2	2	3	8	2	
Y Venstresocialisterne.	47195	25748	54,6	10	-	1	6	1	2	-	-	-	-	-	-	
Z Fremskridtspartiet.	177049	101783	57,5	31	1	4	5	2	4	3	4	4	3	1	-	
Andre lister.	10575	7669	72,5	6	-	-	1	1	-	2	1	-	-	1	-	
Øerne	1168733	634121	54,3	82	4	12	23	14	15	7	3	-	1	2	1	
A Socialdemokratiet.	430446	229854	53,4	7	-	-	5	1	1	-	-	-	-	-	-	
B Radikale Venstre.	77971	44271	56,8	8	-	1	2	2	1	2	-	-	-	-	-	
C Konservative Folkep.	237130	119859	50,5	7	1	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	
E Retsforbundet.	13484	6886	51,1	6	-	2	3	1	-	-	-	-	-	-	-	
F Socialistisk Folkep.	76984	37232	48,4	7	1	2	2	1	-	1	-	-	-	-	-	
I Inter.-Soc. Arbejderp.	509	306	60,1	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	
K Kommunistiske Parti.	23978	15216	63,5	7	-	-	-	1	4	-	1	-	1	-	-	
M Centrum-Demokr.	23967	11771	49,1	6	1	3	1	-	1	-	-	-	-	-	-	
Q Kristeligt Folkep.	10878	6557	60,3	7	-	-	1	3	1	1	1	-	-	-	-	
R Arbejderp. KAP.	744	465	62,5	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	
V Venstre.	159887	100983	63,2	9	1	1	-	-	3	2	-	-	-	1	1	
Y Venstresocialisterne.	29498	16042	54,4	5	-	1	3	1	-	-	-	-	-	-	-	
Z Fremskridtspartiet.	74614	38201	51,2	7	-	2	3	1	1	-	-	-	-	-	-	
Andre lister.	8643	6478	75,0	3	-	-	-	-	-	1	1	-	-	1	-	
Jylland	1224710	792845	64,7	144	5	11	16	15	16	17	21	16	13	13	1	
A Socialdemokratiet.	427020	255277	59,8	7	-	-	2	1	2	1	1	-	-	-	-	
B Radikale Venstre.	71016	49814	70,1	23	-	1	2	3	2	4	1	4	3	3	-	
C Konservative Folkep.	154594	90178	58,3	24	-	4	1	1	2	3	5	3	4	1	-	
E Retsforbundet.	12575	7431	59,1	9	-	1	-	4	2	1	1	-	-	-	-	
F Socialistisk Folkep.	69612	38613	55,5	7	-	-	4	1	-	1	1	-	-	-	-	
K Kommunistiske Parti.	15280	10457	68,4	7	-	-	-	-	1	2	2	2	-	-	-	
M Centrum-Demokr.	15441	7093	45,9	7	3	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	
Q Kristeligt Folkep.	33145	21405	64,6	10	-	-	-	3	2	-	3	1	-	1	-	
S Slesvigsk Parti.	6285	4375	69,6	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	
V Venstre.	297678	233723	78,5	17	1	-	-	-	-	1	2	2	3	7	1	
Y Venstresocialisterne.	17697	9706	54,8	5	-	-	3	-	2	-	-	-	-	-	-	
Z Fremskridtspartiet.	102435	63582	62,1	24	1	2	2	1	3	3	4	4	3	1	-	
Andre lister.	1932	1191	61,6	3	-	-	1	1	-	1	-	-	-	-	-	
I alt 1978	2218190	1431923	64,6	213	3	7	14	30	45	29	24	21	16	13	11	

¹ Intervallet 40-44 pct. dækker eksempelvis personlige stemmeprocenter fra 39,5 til og med 44,4.

² Incl. 3 lister i intervallet 30-39 for I alt og Jylland - nemlig 2 for Centrum-Demokraterne og 1 for Venstre.

Hovedstadsområdets andre kommuner med 5,8, mens Øernes Bykommuner og Øvrige kommuner faldt med 4,0. I Jylland faldt den personlige stemmeprocent som på Øerne med 4,5 til 77,7 pct., idet Bykommunerne faldt med 5,3 og Øvrige kommuner med 3,6. Den personlige stemmeprocent er fortsat lavest i København-Frederiksberg og Hovedstadsområdets andre kommuner med 54,3 henh. 66,2 og højest i Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland med 78,3 henh. 84,6.

Fordelingen af kommunernes personlige stemmeprocenter viser, at 145 kommuner eller 53 pct. ligger i intervallet 75-84 pct. mod i 1978 151 kommuner eller 55 pct. i intervallet 80-89 pct.

Ved de amtskommunale valg faldt den personlige stemmeprocent med 5,9 til 59,6 pct., for Øerne med 6,3 til 54,3 pct. og for Jylland med 3,6 til 64,7 pct. Trækkes København-Frederiksberg, der ikke deltager i de amtskommunale valg, ud af tallene for Øerne ved de kommunale valg fås en personlig stemmeprocent på 71,5, der kan sammenholdes med 54,3 for Øerne ved de amtskommunale valg; den personlige stemmeprocent ligger således 17 henh. 13 procentenheder lavere for Øerne og Jylland end ved de kommunale valg.

Tabel 79 anfører for de enkelte partier ved de kommunale valg i 1981 dels den gennemsnitlige personlige stemmeprocent dels fordelingen af listernes personlige stemmeprocenter på størrelses-intervaller. Af de 2668 kandidatlistes i Hele landet lå den personlige stemmeprocent på under 60 for 12 pct., på 60-79 for 39 pct. og over 80 for 49 pct.; ved 1978-valget var den tilsvarende relative fordeling for kandidatlisterne 4, 32 og 64 pct. Indenfor kommune-grupperne har 6 pct. af listerne en personlig stemmeprocent på 80 og derover i Hovedstadområdet, 16 henh. 30 pct. i Øernes og Jyllands Bykommuner samt 40 henh. 75 pct. i Øernes og Jyllands Øvrige kommuner, mens de tilsvarende andele i 1978 var henh. 17, 35, 46, 56 og 86.

Af partierne i Hele landet lå Andre lister, Venstre og Slesvigsk Parti højest med en personlig stemme-

procent på 84-79. Lige under landsgennemsnittet lå K, Q, A, Y og B på 72-70, efterfulgt af C og Z med 67 pct., I og F med 61-60, og til sidst R, E og M med 58-54 pct. Den personlige stemmeprocent er faldet for B, F, M og E med 12-9 procentenheder, for A og Andre lister med 5, for C, K, V, Q, S og Z med 3-2, mens den er steget for Venstresocialisterne med 8 procentenheder.

De 5 kommune-grupper igennem har Andre lister, Venstre og Kommunistiske Parti de 3 højeste personlige stemmeprocenter, idet dog sidstnævnte er udskiftet med Venstresocialisterne i Hovedstadsområdet. 8 partier skiftes til at have de 3 laveste stemmeprocenter, nemlig E, Z og Q i Hovedstadsområdet, Y, E og M henh. E, I og M i Øernes og Jyllands Bykommuner samt M, E og Z henh. A, F og M i Øernes og Jyllands Øvrige kommuner.

Tabel 80 meddeler for de amtskommunale valg i 1981 tilsvarende oplysninger som *tabel 79*, dog her ikke på kommune-grupper, men på landsdele. Ingen af kandidatlisterne ligger på 95 pct. og derover; af de 226 lister lå den personlige stemmeprocent på under 60 for 44 pct. på 60-79 for 42 pct. og på 80-94 for 14 pct. Ved 1978-valget var den tilsvarende relative fordeling for kandidatlisterne henh. 25, 56 og 19 pct. Indenfor landsdelene har 5 pct. af listerne en personlig stemmeprocent på 80-94 på Øerne og 19 pct. i Jylland, mens de tilsvarende andele i 1978 var 4 henh. 28 pct.

Af partierne havde Venstre, Andre lister og Slesvigsk Parti (de to sidstnævnte partiers stemmetal var kun på 11000-6000) højest personlig stemmeprocent med 73-70, hvorefter fulgte K, Q, B, R og I på 65-60, Z, A, E og Y på 58-55, C og F på 54-52 og til sidst M på 48 pct. I forhold til 1978-valget er den personlige stemmeprocent faldet for B, M og F med 9-8 procentenheder, for E, Q, C, A og V med 6-5 samt for S, Y og K med 2-1, mens den er uændret for Z og steget for Andre lister med 5 procentenheder.

15. Udvælgelsen af valgte og stedfortrædere samt de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen

Reglerne for udvælgelsen af valgte og stedfortrædere er uændret i forhold til det foregående valg, og reglerne er ens for de kommunale og amtskommunale valg med den undtagelse, at der ved de sidstnævnte kan anmeldes personlige stedfortrædere.

15.1 Udvælgelsen af valgte

Reglerne herom findes i valglovens § 24 og § 43, stk. 2.

Fordelingstallet beregnes for alle lister, der har opnået mandat. Tallet findes ved at dividere samtlige afgivne stemmer på en kandidatliste med et tal, der er 1 større end det antal mandater, der er tilfaldet listen, og forhøje resultatet til det nærmeste hele tal – også når resultatet af divisionen er et helt tal (§ 24, stk. 5).

Særskilt for hver kandidatliste opgøres antal stemmer, der er afgivet for listen – listestemmer – og antal personlige stemmer for hver af listens kandidater.

For hver kandidatliste fordeles listestemmerne til listens kandidater således: listens nr. 1 tildeles så mange listestemmer, at de sammenlagt med kandidaternes personlige stemmer giver fordelingstallet; af de resterende listestemmer tildeles listens kandidat nr. 2 så mange, at denne med sine personlige stemmer opnår fordelingstallet, og på tilsvarende måde fortsættes i kandidatlistens rækkefølge til alle listestemmerne er opbrugt (stk. 6, 1. punktum).

15.11 Fordelingstallet opnået

Kandidater, der på ovennævnte måde har opnået fordelingstallet, eller som har opnået et antal personlige stemmer svarende til fordelingstallet, erklæres for valgte i den rækkefølge, de er opført på listen (stk. 6, 2. punktum).

15.12 Fordelingstallet ikke opnået

Er det antal kandidater, der har opnået fordelings-tallet, mindre end det antal mandater, der tilkommer listen, erklæres i rækkefølge efter størrelsen af de op-

nåede stemmetal (personlige stemmer og listestemmer tilsammen) så mange af listens øvrige kandidater for valgte, som der endnu skal vælges for listen.

Har to kandidater opnået samme stemmetal, og kan kun én opnå valg, erklæres den kandidat for valgt, der står først på listen (stk. 6, 3. og 4. punktum).

Antal kandidater, der er valgt med stemmetal henholdsvis over, lig med eller under fordelingstallet, er meddelt i tabel 101 i kapitel 17.

15.13 Forholdsregel ved en kandidats død

Ved de kommunale valg i 1933 døde en kandidat, der var opstillet som en listes nr. 1, på valgdagen kl. 16, og i den anledning spurgte valgbestyrelsen Indenrigsministeriet om, hvordan den skulle forholde sig ved udpegning af listens valgte kandidater. Ministeriet svarede, at dødsfaldet kun gav anledning til den ændring, at den døde kandidat blev sprunget ved listestemmernes fordeling.

Dette fortilfælde fremdrages, fordi der ved de kommunale valg 17/11 1981 i 2 kommuner indtraf lignende tilfælde. I det ene tilfælde døde således en listes kandidat nr. 1 den 11/11, og i det andet en listes kandidat nr. 3 den 15/11.

15.2 Udvælgelsen af stedfortrædere

Forudsat der ikke er anmeldt personlige stedfortrædere til en liste ved de amtskommunale valg, foretages udvælgelsen på samme måde som ved de kommunale valg: de på en kandidatliste opførte kandidater, der ikke erklæres for valgte, betragtes som stedfortrædere for de valgte af samme liste i rækkefølge efter størrelsen af de opnåede stemmetal (§ 26, jf. § 43, stk. 3, 1. punktum).

Er der ved et amtskommunalt valg anmeldt personlige stedfortrædere til en liste, indtræder disse i den angivne rækkefølge forud for de ikke-valgte kandidater, således at disse og deres personlige stedfortrædere først indtræder, når den enkelte kandidats personlige stedfortrædere er opbrugt (§ 43, stk. 3, 2. punktum).

Tabel 81. **Kandidatlistes, hvor der er anmeldt personlige stedfortrædere – amtskommunale valg 1981 og 1978**

	17/11 1981	7/3 1978
<i>Amtskommuner:</i>		
Københavns	—	—
Frederiksborg	D	C, J
Roskilde	A(22), C, V	C, V, D
Vestsjællands	A, V	A, V
Storstrøms	A, V, Z	A, V, Z
Bornholms	—	—
Fyns	O	—
<i>Sønderjyllands .....</i>		
Ribe	V ₂ (11)	V ₂
Vejle	V	V
Ringkøbing	V ₂ , V ₄	V ₁ , V ₃
Århus	A, Y	A, P, V, Y
Viborg	A	A
Nordjylland	A, V	A, V

ANM. Vedrørende reglerne om anmeldelse af personlige stedfortrædere henvises til afsnit 9.11. Tallet i parentes efter en bogstavbetegnelse angiver – at ikke alle – men kun det anførte antal kandidater har personlige stedfortrædere. Den enkelte kandidat kan have fra 1 til 4 stedfortrædere.

Tabel 81 anfører kandidatlistes ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978, der havde anmeldt personlige stedfortrædere.

15.3 De personlige stemmers indflydelse på kandidat-udvælgelsen – valg i listeorden og som overspringer

Den personlige stemmeafgivning kan medføre, at udvælgelsen af en listes valgte kandidater ikke foretages i listens rækkefølge, men at der sker brud på denne, idet en lavere placeret kandidat springer én eller flere kandidater, der er placeret højere på listen – jf. afsnit 17 om antal valgte kandidater, der er overspringere.

Ved *valg i listeorden* forstås, at listens valgte kandidater har kandidatnumre, der er lavere eller lig med det antal kandidater, listen skal vælge.

Ved *overspringere* forstås valgte kandidater, der har højere kandidatnumre end det antal kandidater, listen skal vælge.

Kandidatens valgrækkefølge er uden betydning for, om en kandidat vælges som overspringer. Tilfaldet der fx en liste 3 mandater, og får kandidat nr. 1 mandat nr. 1, kandidat nr. 2 mandat nr. 3 og kandidat nr. 3 mandat nr. 2, regnes sidstnævnte ikke for overspringer; udpeges derimod kandidaterne nr. 1, 2 og 4 som valgte, er kandidat nr. 4 overspringer.

Brud på listeordenen forekommer på 2 måder:

- Overspringeren opnår selv i personlige stemmer fordelingsstallet.
- Overspringeren opnår ikke i personlige stemmer fordelingsstallet, men vælges i kraft af, at 1 eller flere kandidater får personlige stemmetal væsentligt over fordelingsstallet, således at der ikke er tilstrækkelig mange listestemmer til, at alle kandidater, som listen skal vælge, kan opnå fordelingsstallet.

Tabel 82, der i 6 eksempler viser udvælgelsen af valgte og stedfortrædere, belyser både valg i listeorden og med brud på denne. Eksemplerne illustrerer begge de ovennævnte tilfælde, og viser, at små forskydninger i de personlige stemmer ved tilfælde b) kan være afgørende for kandidatudvælgelsen. Den personlige stemmeafgivning øges op gennem de 6 eksempler – fra 45,3 pct. i eksempel 1 til 94,5 pct. i eksempel 6.

I alle 6 eksempler har listen 13 kandidater, de personlige stemmer og listestemmerne udgør tilsammen 6006, og listen skal udpege 6 valgte. Fordelingsstallet bliver – jf. 15.1 – 859.

I eksempel 1 sker udvælgelsen i listeorden, mens der i de øvrige 5 eksempler er brud på denne. Eksempel 2 belyser tilfælde a), mens eksempel 3-4 refererer både til a) og b) og eksempel 5-6 til b).

I EKSEMPEL 1 udgør de personlige stemmer 45,3 pct. Listens kandidat nr. 2 har opnået fordelingsstallet med 870 personlige stemmer eller 14,5 pct. af listens samlede stemmetal.

Efter at de 3286 listestemmer i listens rækkefølge er overført til kandidaterne – med undtagelse af nr. 2 – har de 5 første kandidater opnået fordelingsstallet og er valgt i listens rækkefølge. Kandidat nr. 6 har ikke opnået fordelingsstallet, men har i personlige stemmer og listestemmer tilsammen 720 stemmer, og vælges som listens nr. 6. Valgene er sket i listeorden.

Udover listens valgnummer angiver tabellen rådets medlemsnummer; dette nummer er en kombination af den rækkefølge, hvori mandaterne er tildelt den enkelte liste – jf. tabel 55 – og udvælgelsens rækkefølge for listen.

I EKSEMPEL 2 udgør den personlige stemmeprocent 54,8, idet 570 listestemmer i forhold til eksempel 1 er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 7. Yderligere er fra kandidat nr. 2 overflyttet 190 personlige stemmer til kandidat nr. 7, der har opnået fordelingsstallet med 900 personlige stemmer eller 15 pct. af listens stemmetal.

Efter de 2716 listestemmers fordeling har de 4 første kandidater opnået fordelingsstallet, og disse samt

Tabel 82. Eksempler på udvælgelsen af valgte og stedfortrædere – kommunale og amtskommunale valg.

I alt stemmer: 6006 – Antal mandater: 6 – Fordelingstallet: 859													
Listens kandidat nr.	Stemmer			Mandat nr.		Stedfortræder nr.	Listens kandidat nr.	Stemmer			Mandat nr.		Stedfortræder nr.
	Personlige	Listestemmer	I alt	Listens	Rådets ¹			Personlige	Listestemmer	I alt	Listens	Rådets ¹	
Eks. 1						Eks. 2							
1	400	459	859	1	2	1	400	459	859	1	2		
2	870	–	870	2	4	2	680	179	859	2	4		
3	140	719	859	3	6	3	140	719	859	3	6		
4	90	769	859	4	11	4	90	769	859	4	11		
5	130	729	859	5	13	5	130	590	720	6	15		
6	110	610	720	6	15	6	110	110	110			6	
7	140		140			7	900	900	900	5	13		
8	100		100			8	100	100	100			7	
9	150		150			9	150	150	150			3	
10	170		170			10	170	170	170			1	
11	140		140			11	140	140	140			4	
12	160		160			12	160	160	160			2	
13	120		120			13	120	120	120			5	
<i>I alt stemmer 2720 3286 6006</i>						<i>I alt stemmer 3290 2716 6006</i>							
Eks. 3						Eks. 4							
1	400	459	859	1	2	1	400	459	859	1	2		
2	1430	–	1430	2	4	2	680	179	859	2	4		
3	140	719	859	3	6	3	140	719	859	3	6		
4	90	769	859	4	11	4	90	79	169			1	
5	130	19	149			5	130	130	130			4	
6	110		110			6	110	110	110			6	
7	900		900	5	13	7	900	900	900	4	11		
8	100		100			8	100	100	100			7	
9	150		150			9	1430	1430	1430	5	13		
10	170		170	6	15	10	170	170	170	6	15		
11	140		140			11	140	140	140			3	
12	160		160			12	160	160	160			2	
13	120		120			13	120	120	120			5	
<i>I alt stemmer 4040 1966 6006</i>						<i>I alt stemmer 4570 1436 6006</i>							
Eks. 5						Eks. 6							
1	400	459	859	1	2	1	400	329	729	3	6		
2	2797	–	2797	2	4	2	2797	2797	2797	1	2		
3	140	450	590	3	6	3	140	140	140			1	
4	90		90			4	90	90	90			7	
5	130		130			5	130	130	130			3	
6	110		110			6	110	110	110			5	
7	590		590	4	11	7	590	590	590	4	11		
8	100		100			8	100	100	100			6	
9	150		150			9	730	730	730	2	4		
10	170		170	5	13	10	170	170	170	5	13		
11	140		140			11	140	140	140			2	
12	160		160	6	15	12	160	160	160	6	15		
13	120		120			13	120	120	120			4	
<i>I alt stemmer 5097 909 6006</i>						<i>I alt stemmer 5677 329 6006</i>							

ANM. Personlige stemmer med kursiv skrift angiver, at tallene er ændrede i forhold til det foregående eksempel.

¹ Det forudsættes, at listen har fået mandatnumrene 2, 4, 6, 11, 13 og 15 ved mandاتبeregningen, jf. tabel 55 (hvor disse rådpladser dog er tilfaldet listeforbundet G₁₋₂).

kandidat nr. 7 erklæres for valgt i listens rækkefølge. Kandidat nr. 5, der fik 590 listestemmer, har ialt 720 stemmer – mere end nogen af de øvrige kandidater – og vælges som listens nr. 6.

Kandidat nr. 7 har brudt listeordenen ved i personlige stemmer at opnå fordelingsstallet.

I EKSEMPEL 3 udgør den personlige stemmeprocent 67,3, idet 750 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 2, som dermed ialt har 1430 personlige stemmer eller 23,8 pct. af listens stemmetal. Endvidere har kandidat nr. 7 som i 2. eksempel 900 personlige stemmer, og kandidat nr. 2 og 7 har således opnået fordelingsstallet.

Efter de 1966 listestemmers fordeling har endvidere kandidat nr. 1, 3 og 4 opnået fordelingsstallet, og de 5 anførte kandidater erklæres for valgte i listens rækkefølge. Kandidat nr. 5, der fik tildelt 19 listestemmer, har ialt 149 stemmer, men kandidat nr. 10 har 170, og sidstnævnte vælges således som listens nr. 6.

Kandidat nr. 7 har ved i personlige stemmer at opnå fordelingsstallet brudt listeordenen, og dette forhold i forbindelse med at kandidat nr. 2 i personlige stemmer har væsentligt over fordelingsstallet, muliggør at kandidat nr. 10 med 170 personlige stemmer bliver valgt – og ligeledes bryder listeordenen.

I EKSEMPEL 4 udgør den personlige stemmeprocent 76,1, idet 530 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 9. Fra kandidat nr. 2 er overflyttet 750 personlige stemmer til kandidat nr. 9, der således har ialt 1430 personlige stemmer. Endvidere har kandidat nr. 7 som i 3. eksempel 900 stemmer, og kandidaterne nr. 7 og 9 har således opnået fordelingsstallet.

Efter de 1436 listestemmers fordeling har de 3 første kandidater opnået fordelingsstallet og erklæres sammen med kandidat nr. 7 og 9 for valgte i listens rækkefølge. Kandidat nr. 4, der fik 79 listestemmer, har ialt 169 stemmer, men kandidat nr. 10 har 1 stemme mere og vælges som listens nr. 6.

Kandidat nr. 7 og 9 har i personlige stemmer opnået fordelingsstallet og bryder listeordenen, og det forhold, at kandidat nr. 9 har væsentligt flere personlige stemmer end fordelingsstallet, muliggør, at kandidat nr. 10 også bliver overspringer.

I EKSEMPEL 5 udgør den personlige stemmeprocent 84,9, idet 527 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 2. Fra kandidat nr. 7 og 9 er overflyttet 310 henh. 1280 personlige stemmer til kandidat nr. 2, der således har ialt 2797 personlige

stemmer eller 46,6 pct. af listens stemmetal. Kandidat nr. 2 har opnået fordelingsstallet.

Efter de 909 listestemmers fordeling opnår kandidat nr. 1 fordelingsstallet og erklæres sammen med kandidat nr. 2 for valgt i listens rækkefølge. Kandidat nr. 3, der fik 450 listestemmer, har ialt 590 stemmer eller samme antal som nr. 7; ifølge § 24, stk. 6 går den kandidat først, der står øverst på listen, således at kandidat nr. 3 og 7 vælges som listens nr. 3 henh. nr. 4. Derefter har kandidat nr. 10 med 170 stemmer det højeste stemmetal og nr. 12 med 160 stemmer det næsthøjeste og vælges som listens nr. 5 henh. nr. 6.

Det meget høje personlige stemmetal på kandidat nr. 2 foranlediger, at kandidat nr. 7, 10 og 12 vælges som overspringere.

I EKSEMPEL 6 udgør den personlige stemmeprocent 94,5, idet 580 listestemmer er gjort til personlige stemmer for kandidat nr. 9, som dermed har 730 personlige stemmer eller 12,2 pct. af listens stemmetal. Kandidat nr. 2 har som i 5. eksempel 2797 personlige stemmer.

Kandidat nr. 2 er den eneste som opnår fordelingsstallet – også efter at de 329 listestemmer er fordelt – og han erklæres for valgt som listens nr. 1. Kandidat nr. 1, der fik alle 329 listestemmer, har ialt 729 stemmer, eller 1 stemme mindre end nr. 9, hvorfor nr. 9 og 1 vælges som listens nr. 2 henh. nr. 3. Endvidere vælges kandidat nr. 7 med 590 stemmer og kandidat nr. 10 og 12 med 170 henh. 160 stemmer.

Kandidaterne nr. 7, 9, 10 og 12 vælges som overspringere.

De 6 eksempler viser, at mulighederne for brud på listeordenen øges med den personlige stemmeprocent's højde, men om den realiseres afhænger af, hvordan de personlige stemmer er fordelt på listens kandidater; er de fordelt således, at de personlige stemmer aftager fra listens spidskandidat og nedefter, kan der ikke forekomme overspringere, men en sådan fordeling er sjælden – især når listen har et større antal kandidater. Jo flere kandidater listen skal vælge, jo mere sandsynligt er det, at udvælgelsen sker med brud på listeordenen – jf. tabel 100 i afsnit 17.

Det mindste antal personlige stemmer, der garanterer en kandidats valg – eventuel som overspringer – er fordelingsstallet, der falder jo flere mandater, kandidatlisten opnår. Får listen 1 mandat, skal kandidatens personlige stemmer udgøre mindst 50 pct. af listens stemmetal, får listen 2 mandater mindst 33,3 pct. og ved 6 mandater mindst 14,3 pct.

16. Valgte kandidater

I afsnit 13 er der redegjort for de kommunale og de amtskommunale råds størrelse samt for mandaternes fordeling på partier og kommunegrupper. Her behandles de valgte kandidaters fordeling på køn, ny- eller genvalg samt alder, ligesom der til sidst redegøres tilsvarende for de nyvalgte rådsformænd.

Oplysningerne om antal valgte mænd og kvinder for hvert parti i de enkelte kommuner og amtskommuner samt sammendrag på kommunegrupper er offentliggjort i hæfte 1's tabelafdeling. De øvrige oplysninger, der indgår på særlige indberetningsskemaer – jf. kapitel 2 – er ikke offentliggjort tidligere.

16.1 Valgte fordelt på køn

Tabel 83 viser antal valgte mænd og kvinder samt kvindeprocenten ved de 4 sidste kommunale og amtskommunale valg. Ved de kommunale valg i 1981 opstilledes 17406 mænd og 6383 kvinder (jf. tabel 43) og heraf valgtes 21,6 henh. 15,7 pct., mens de tilsvarende procenter i 1978 var 21,4 henh. 15,2. Kvindeprocenten – de valgte kvinders andel af ialt valgte – er fra 1978 til 1981 steget fra 17,7 til 21,0 pct. eller med 18,6 pct. For København-Frederiksberg er kvindeprocenten faldet med 15,5 pct., mens den for Øernes og Jyllands amtsråds kredse er steget med 16,5 henh. 24,5 pct., således at der er sket en betydelig udligning mellem de 3 områder, om end deres rækkefølge er uændret.

dret.

Ved de amtskommunale valg i 1981 opstilledes 2356 mænd og 754 kvinder og heraf valgtes 12,5 henh. 9,9 pct., mens de tilsvarende procenter i 1978 var 13,6 henh. 9,4 pct. Kvindeprocenten er fra 1978 til 1981 steget fra 14,6 til 20,3, eller med 39 pct. For Øernes og Jyllands amtskommuner udgør stigningen 33 henh. 46 pct., og sidstnævnte område har nu en højere kvindeprocent ved de amtskommunale end de kommunale valg.

Tabel 84, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 i hæfte 1, belyser valgte mænd og kvinder samt kvindeprocenten på kommunegrupper ved de kommunale valg i 1981. København-Frederiksberg og Hovedstadsområdet andre kommuner har højest kvindeprocent med 33,8 henh. 32,1, og derefter kommer Bykommunerne på Øerne og i Jylland med 26,7 henh. 22,2 samt Øvrige kommuner på Øerne og i Jylland med 20,3 henh. 16,5. Af amtsråds kredsene har Ribe som i 1978 den laveste kvindeprocent med 14,1, og af amtsråds kredsenes kommunegrupper ligger i 1981 Viborgs Bykommuner og Ribes Øvrige kommuner lavest med 17,5 henh. 12,0.

Tabel 85, der er udarbejdet på grundlag af tabel II,2 og IV,2 i hæfte 1, meddeler for Hele landet antal valgte mænd og kvinder samt kvindeprocenten for de enkelte partier ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978. Ved de kommunale valg er kvindepro-

Tabel 83. Valgte mandlige og kvindelige kandidater samt kvindeprocenten

	17. november 1981			7. marts 1978			5. marts 1974			3. marts 1970		
	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.	I alt	Heraf kvinder	Kvinde pct.
Kommunale valg	4769	1001	21,0	4759	842	17,7	4735	575	12,1	4677	490	10,5
København, Fr.berg.....	80	27	33,8	80	32	40,0	80	21	26,3	80	20	25,0
Øerne.....	2242	538	24,0	2234	461	20,6	2214	304	13,7	2166	267	12,3
Jylland.....	2447	436	17,8	2445	349	14,3	2441	250	10,2	2431	203	8,4
Amtskommunale valg	370	75	20,3	370	54	14,6	370	28	7,6	366	32	8,7
Øernes amtskomm.....	179	37	20,7	179	28	15,6	179	14	7,8	179	15	8,4
Jyllands amtskomm.....	191	38	19,9	191	26	13,6	191	14	7,3	187	17	9,1

centen faldet for 3 partier, for Kommunistiske Parti og Centrum-Demokraterne meget betydeligt og for Venstresocialisterne lidt. Modsat er den steget relativ betydeligt for Kristeligt Folkeparti, Andre lister og Venstre og med fra 18 til 8 pct. for Radikale Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Fremskridtspartiet og Konservative Folkeparti. I 1981 har Venstresocialisterne og Socialistisk Folkeparti den højeste kvindeprocent med 37-33, men især Venstresocialisterne har også en meget høj andel af sine rådsmedlemmer valgt i Hovedstadsområdet; derefter følger Socialdemokratiet, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre med 23-20, Andre lister og Venstre med 18 samt til sidst Kommunistiske Parti, Fremskridtspartiet, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folke-

parti med 14-11 pct.

Ved de amtskommunale valg er kvindeprocenten faldet noget for Kristeligt Folkeparti, mens den er steget kraftigt for Socialistisk Folkeparti og Venstre samt med 35-8 pct. for Radikale Venstre, Socialdemokratiet, Fremskridtspartiet og Konservative Folkeparti. I 1981 har Socialistisk Folkeparti med 45,8 den højeste kvindeprocent og Fremskridtspartiet med 12,0 den laveste.

Tabel 86, der er udarbejdet på samme grundlag som tabel 85, belyser for de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978 partiernes kvindeprocenter på de 5 kommunegrupper henh. de to landsdele. Procenterne er dog ikke anført, når partiet i det pågældende område kun har 5 valgte og derunder.

Tabel 84. Valgte mandlige og kvindelige kandidater samt kvindeprocenten på kommunegrupper – kommunale valg 1981

	Antal kommuner	Valgte		Kvinde pct.			Antal kommuner	Valgte		Kvinde pct.	
		I alt	Kvinder	1981	1978			I alt	Kvinder	1981	1978
Hele landet	275	4769	1001	21,0	17,7						
<i>Kbhvn, Fr.berg</i> ¹ . . .	2	80	27	33,8	40,0						
Øernes amtsrådskr. 132	2242	538	24,0	20,6							
Hovedstadsomr. ²	26	486	156	32,1	31,4						
Bykommuner . . .	20	408	109	26,7	21,1						
Øvr. kommuner .	86	1348	273	20,3	16,7						
<i>Københavns</i> ¹	18	336	114	33,9	32,1						
<i>Frederiksborg</i>	19	319	84	26,3	23,8						
Hovedstadsomr. ¹	6	110	32	29,1	32,4						
Bykommuner . . .	4	76	21	27,6	23,7						
Øvr. kommuner .	9	133	31	23,3	17,3						
<i>Roskilde</i>	11	193	55	28,5	21,8						
Hovedstadsomr. ¹	2	40	10	25,0	20,0						
Bykommuner . . .	2	46	19	41,3	26,1						
Øvr. kommuner .	7	107	26	24,3	20,6						
<i>Vestsjællands</i>	23	379	84	22,2	19,0						
Bykommuner . . .	5	99	23	23,2	19,2						
Øvr. kommuner .	18	280	61	21,8	18,9						
<i>Storstrøms</i>	24	408	85	20,8	16,7						
Bykommuner . . .	4	82	22	26,8	19,5						
Øvr. kommuner .	20	326	63	19,3	16,0						
<i>Bornholms</i>	5	89	17	19,1	14,6						
Bykommuner . . .	1	21	4	19,0	19,0						
Øvr. kommuner .	4	68	13	19,1	13,2						
<i>Fyns</i>	32	518	99	19,1	16,2						
Bykommuner . . .	4	84	20	23,8	20,2						
Øvr. kommuner .	28	434	79	18,2	15,4						
Jyll. amtsrådskr. . . .	141	2447	436	17,8	14,3						
Bykommuner . . .	26	568	126	22,2	19,5						
Øvr. kommuner .	115	1879	310	16,5	12,7						
<i>Sønderjyllands</i>	23	377	65	17,2	13,7						
Bykommuner . . .	3	63	13	20,6	22,2						
Øvr. kommuner .	20	314	52	16,6	11,9						
<i>Ribe</i>	14	234	33	14,1	11,1						
Bykommuner . . .	2	42	10	23,8	23,8						
Øvr. kommuner .	12	192	23	12,0	8,3						
<i>Vejle</i>	16	304	69	22,7	18,8						
Bykommuner . . .	4	96	30	31,3	21,9						
Øvr. kommuner .	12	208	39	18,8	17,3						
<i>Ringkøbing</i>	18	308	55	17,9	14,0						
Bykommuner . . .	4	78	14	17,9	16,7						
Øvr. kommuner .	14	230	41	17,8	13,0						
<i>Århus</i>	26	438	79	18,0	14,8						
Bykommuner . . .	5	115	24	20,9	20,9						
Øvr. kommuner .	21	323	55	17,0	12,6						
<i>Viborg</i>	17	291	47	16,2	15,1						
Bykommuner . . .	3	63	11	17,5	19,0						
Øvr. kommuner .	14	228	36	15,8	14,0						
<i>Nordjyllands</i>	27	495	88	17,8	12,7						
Bykommuner . . .	5	111	24	21,6	15,3						
Øvr. kommuner .	22	384	64	16,7	12,0						

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

¹ Del af Hovedstadsområdet. ² Ekskl. København, Frederiksborg.

Tabel 85. Partiernes valgte kandidater på køn samt kvindeprocenten i Hele landet – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978

	Kommunale valg				Amtskommunale valg			
	I alt valgte/kvinder		Kvindepct.		I alt valgte/kvinder		Kvindepct.	
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
Tilsammen	4769/1001	4759/842	21,0	17,7	370/75	370/54	20,3	14,6
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>								
A Socialdemokratiet	1601/376	1704/351	23,5	20,6	140/29	144/24	20,7	16,7
B Radikale Venstre	187/38	192/33	20,3	17,2	24/7	23/5	29,2	21,7
C Konservative Folkep.	640/149	508/109	23,3	21,5	60/10	52/8	16,7	15,4
E Retsforbundet	1/-	5/1			-	2/1	.	.
F Socialistisk Folkep.	155/51	80/23	32,9	28,8	24/11	12/3	45,8	25,0
K Kommunistiske Parti	22/3	52/15	13,6	28,8	1/1	7/1		14,3
M Centrum-Demokr.	8/1	13/3	12,5	23,1	2/1	1/-		
Q Kristeligt Folkep.	27/3	28/2	11,1	7,1	6/1	5/1		16,7
S Slesvigsk Parti	12/1	14/-	8,3	-	1/-	1/-		
V Venstre	1240/227	1155/169	18,3	14,6	84/11	90/7	13,1	7,8
Y Venstresocialisterne	27/10	21/8	37,0	38,1	3/1	3/1		
Z Fremskridtspartiet	279/37	348/41	13,3	11,8	25/3	30/3	12,0	10,0
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	<i>570/105</i>	<i>639/87</i>	<i>18,4</i>	<i>13,6</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>.</i>	<i>.</i>

ANM. Kvindeprocenten er ikke anført, når i alt valgte er 5 og derunder.

Tabel 86. Kvindeprocenten for partiernes valgte kandidater på kommunegrupper henh. landsdele – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978

	Kommunale valg										Amtskommunale valg			
	Øerne					Jylland					Øerne		Jylland	
	Hovedstads- området		By- kommuner		Øvrige kommuner		By- kommuner		Øvrige kommuner		Øerne	Jylland		
	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978	1981	1978
	- 28 k -		- 20 k -		- 86 k -		- 26 k -		- 115 k -		- 7 amtsk -		- 7 amtsk -	
Tilsammen	32,3	32,6	26,7	21,1	20,3	16,7	22,2	19,5	16,5	12,7	20,7	15,6	19,9	13,6
<i>Reserveret bogstavbetegn.</i>														
A Socialdemokratiet	36,7	35,8	29,0	22,4	22,3	19,1	22,8	21,1	17,7	14,8	19,4	20,3	22,1	12,9
B Radikale Venstre	37,5	40,0	30,4	23,8	16,7	13,8	10,5	6,3	16,3	14,5	16,7	9,1	41,7	33,3
C Konservative Folkep.	33,7	33,3	23,0	24,2	22,6	15,1	19,8	21,6	14,0	10,2	12,1	13,3	22,2	18,2
F Socialistisk Folkep.	28,9	25,0	32,3	27,8	25,0	29,4	45,9	37,5	28,6		46,2	-	45,5	50,0
K Kommunistiske Parti	-	28,0		28,6			33,3	33,3					.	.
M Centrum-Demokr.		16,6	.	.		33,3		.					.	.
Q Kristeligt Folkep.	.	.			14,3	16,7			7,1	5,6			.	.
V Venstre	22,9	18,4	19,6	11,5	19,1	16,3	18,2	16,5	17,3	12,9	15,2	11,4	11,8	5,5
Y Venstresocialisterne	36,4	42,1			.	.			.	.				
Z Fremskridtspartiet	5,9	21,9	20,0	8,0	10,0	9,0	25,0	12,8	12,4	11,8	30,0	15,4	-	5,9
<i>Ureserveret bogstavbetegn.</i>	<i>34,5</i>	<i>40,0</i>	<i>26,7</i>	<i>28,6</i>	<i>21,0</i>	<i>13,6</i>	<i>15,4</i>	<i>21,4</i>	<i>16,4</i>	<i>11,4</i>	<i>.</i>	<i>.</i>	<i>.</i>	<i>.</i>

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Specifikationen på partier er excl. Retsforbundet og Slesvigsk Parti (S har i 1981 en kvindepct. på 9,1 i Jyllands Øvrige kommuner). - Kvindeprocenten er ikke anført, når i alt valgte er 5 og derunder. - Signaturen: . angiver, ingen valgt.

16.2 Valgte fordelt på gen- og nyvalg

Danmarks Statistik modtager ikke indberetninger om de ændringer, der sker i kommunalbestyrelserne og amtsrådene i løbet af valgperioden, og er derfor afskåret fra at belyse, i hvilket omfang og af hvilke årsager kandidater udpeget på valgdagen nedlægger deres mandat, disse rådsmedlemmers partitilhørsforhold, køn og alder samt tilsvarende oplysninger for de stedfortrædere, der overtager deres medlemsplads.

Udtrykket "genvalg" i de følgende tabeller refererer ikke til den foregående valgdag, men til det afgående råds sammensætning, idet de indberetningsskemaer, som kommunerne tilstiller Danmarks Statistik straks

efter valget, anfører oplysning for hver valgt kandidat om evt. medlemskab af det afgående råd. Medlemmer af det afgående råd kan iøvrigt glide ud, fordi de ikke genopstilles, eller de genopstilles, men bliver ikke valgt enten fordi en anden kandidat på listen foretrækkes, eller listen får færre mandater end ved sidste valg.

Tabel 87 belyser antal genvalgte og nyvalgte medlemmer til de kommunale råd i 1981. Af de ialt 4769 valgte er 3092 eller 65 pct. genvalgte, mens 1677 kandidater er nyvalgt. Genvalgsprocenten i Jyllands Øvrige kommuner er lidt lavere end for den tilsvarende kommunegruppe på Øerne; iøvrigt er der nogen variation mellem amtsrådsredsene. I forhold til

Tabel 87. Genvalgte og nyvalgte medlemmer af de kommunale råd i 1981

	I alt valgte	Genvalg	Nyvalg	Genvalgs-pct.		I alt valgte	Genvalg	Nyvalg	Genvalgs-pct.
Hele landet	4769	3092	1677	65	Jyllands amtsrådskr.	2447	1561	886	64
<i>Kbhvn., Fr.berg</i> ¹	80	51	29	64	Bykommuner	568	389	179	68
Øernes amtsrådskr.	2242	1480	762	66	Øvrige kommuner	1879	1172	707	62
Hovedstadsomr. ²	486	324	162	67	Sønderjyllands	377	246	131	65
Bykommuner	408	274	134	67	Bykommuner	63	46	17	73
Øvrige kommuner	1348	882	466	65	Øvrige kommuner	314	200	114	64
Københavns ¹	336	234	102	70	<i>Ribe</i>	234	151	83	65
Frederiksborg	319	198	121	62	Bykommuner	42	28	14	67
Hovedstadsomr. ¹	110	67	43	61	Øvrige kommuner	192	123	69	64
Bykommuner	76	52	24	68	<i>Vejle</i>	304	192	112	63
Øvrige kommuner	133	79	54	59	Bykommuner	96	62	34	65
Roskilde	193	122	71	63	Øvrige kommuner	208	130	78	63
Hovedstadsomr. ¹	40	23	17	58	Ringkøbing	308	195	113	63
Bykommuner	46	31	15	67	Bykommuner	78	51	27	65
Øvrige kommuner	107	68	39	64	Øvrige kommuner	230	144	86	63
Vestsjællands	379	251	128	66	Århus	438	279	159	64
Bykommuner	99	64	35	65	Bykommuner	115	79	36	69
Øvrige kommuner	280	187	93	67	Øvrige kommuner	323	200	123	62
Storstrøms	408	276	132	68	Viborg	291	172	119	59
Bykommuner	82	55	27	67	Bykommuner	63	43	20	68
Øvrige kommuner	326	221	105	68	Øvrige kommuner	228	129	99	57
Bornholms	89	62	27	70	Nordjyllands	495	326	169	66
Bykommuner	21	14	7	67	Bykommuner	111	80	31	72
Øvrige kommuner	68	48	20	71	Øvrige kommuner	384	246	138	64
Fyns	518	337	181	65	Hele landet 1978	4759	2936	1823	62
Bykommuner	84	58	26	69	Kbhvn., Fr.berg	80	49	31	61
Øvrige kommuner	434	279	155	64	Øernes amtsrådskr.	2234	1418	816	63
					Jyllands amtsrådskr.	2445	1469	976	60

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Kommuneantallet i de enkelte grupper er meddelt i tabel 84.

¹ Del af Hovedstadsområdet. ² Ekskl. København og Frederiksberg.

Tabel 88. **Genvalgte og nyvalgte medlemmer af de amtskommunale råd i 1981**

	Amtskommunale råd				Også i komm. råd		Amtskommunale råd				Også i komm. råd
	I alt valgte	Gen- valg	Ny- valg	Gen- valgs- pct.			I alt valgte	Gen- valg	Ny- valg	Gen- valgs- pct.	
I alt	370	230	140	62	86	<i>Jyllands amtskomm.</i>	191	121	70	63	37
<i>Øernes amtskomm.</i> ..	179	109	70	61	49	<i>Sønderjyllands</i>	29	18	11	62	7
<i>Københavns</i>	31	21	10	68	6	<i>Ribe</i>	21	10	11	48	6
<i>Frederiksborg</i>	21	14	7	67	10	<i>Vejle</i>	31	18	13	58	5
<i>Roskilde</i>	23	12	11	52	6	<i>Ringkøbing</i>	21	16	5	76	6
<i>Vestsjællands</i>	29	15	14	52	2	<i>Århus</i>	31	16	15	52	2
<i>Storstrøms</i>	31	19	12	61	9	<i>Viborg</i>	27	20	7	74	4
<i>Bornholms</i>	17	12	5	71	6	<i>Nordjyllands</i>	31	23	8	74	7
<i>Fyns</i>	27	16	11	59	5	I alt 1978	370	230	140	62	85

ANM. 5. kolonne angiver antal amtsrådsmedlemmer, der også valgtes til medlem af et kommunalt råd.

1978-valget ligger genvalgsprocenten lidt højere i 1981 for de 3 anførte områder; mandattabet for partier med tilbagegang udgjorde for Hele landet i 1981 288 mod 295 i 1978, men disse tal kan naturligvis godt dække over ikke helt ubetydelige forskelle mellem amtsråds kredsene.

Tabel 88 belyser tilsvarende for de amtskommunale valg antal genvalgte og nyvalgte medlemmer i 1981. Af de 370 amtsrådsmedlemmer genvalgtes 230 eller 62 pct., mens 140 blev nyvalgt, hvad der ganske svarer til tallene for 1978-valget. Genvalgsprocenten er lidt højere for Jyllands end for Øernes amtskommuner, mens den var ens – med 62 pct. – i 1978. Mandattabet for partier med tilbagegang udgjorde for samtlige amtskommuner i 1981 23 mod 25 i 1978.

Tabellen viser endvidere, at af de 370 amtsrådsmedlemmer var 86 eller 23 pct. tillige indvalgt i en kommunalbestyrelse – en andel der svarer til 1978-valget.

16.3 Valgte fordelt på alder

Tabel 89 belyser gennemsnitsalderen for de valgte kandidater ved de kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978. Ved de kommunale valg blev gennemsnitsalderen i 1981 47,8 mod 47,9 i 1978. For de 5 kommunegrupper er gennemsnitsalderen ligesom i 1978 lavest for Hovedstadsområdet med 46,6 og også Øernes Øvrige kommuner ligger under landsgennemsnittet, mens de 3 andre kommunegrupper ligger lidt over. Kvindernes gennemsnitsalder ligger for landet som helhed godt 3 år lavere end for mændene og mellem 2 og 4 år lavere for de 5 kommunegrupper.

For de amtskommunale valgs vedkommende er gennemsnitsalderen faldet med 1/2 år til 50,9 i 1981, og gennemsnitsalderen ligger 1 år højere i Jylland end på Øerne. Gennemsnitsalderen for kvinder er godt 5 år lavere end for mænd – lidt mere på Øerne og lidt mindre i Jylland.

Tabel 90 viser gennemsnitsalderen for de enkelte partiers valgte kandidater ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978. Nogle af gennemsnitsaldrene dækker imidlertid kun få valgte – især for kvindernes vedkommende, jf. tabel 85.

Tabel 89. **Gennemsnitsalderen for valgte kandidater på kommunegrupper henh. landsdele – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

	1981			1978		
	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.

I. Kommunale valg

Hele landet	47,8	48,5	45,1	47,9	48,6	44,7
Hovedstadsomr.	46,6	47,3	45,1	46,1	46,8	44,9
Øerne: Bykomm.	48,3	49,4	45,3	47,4	48,0	45,0
» Øv. komm. ..	47,2	47,8	44,6	47,2	47,8	44,5
Jylland: Bykomm. ...	48,0	48,5	46,5	48,7	49,3	46,6
» Øv. komm. ..	48,3	49,0	44,9	48,6	49,3	43,8

II. Amtskommunale valg

Tilsammen	50,9	52,0	46,6	51,4	51,8	49,4
Øerne	50,4	51,6	45,4	51,3	51,2	51,3
Jylland	51,4	52,3	47,7	51,6	52,3	47,2

Tabel 90. **Gennemsnitsalderen for valgte kandidater fordelt på partier – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Kommunale valg						Amtskommunale valg					
	1981			1978			1981			1978		
	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.	I alt	Mænd	Kv.
I alt	47,8	48,5	45,1	47,9	48,6	44,7	50,9	52,0	46,6	51,4	51,8	49,4
A Socialdemokratiet	47,1	47,8	44,7	47,1	47,9	44,1	49,7	50,6	46,4	51,9	52,1	51,2
B Radikale Venstre	48,2	48,4	47,7	47,8	48,0	47,1	56,0	57,6	51,9	53,8	55,2	49,1
C Konservative Folkeparti ..	49,3	49,6	48,2	48,7	49,2	47,1	54,5	55,2	50,9	54,7	55,6	50,0
E Retsforbundet	69,5	69,5	—	50,3	54,0	35,5	—	—	—	49,0	44,5	53,5
F Socialistisk Folkeparti ..	39,5	39,9	38,7	39,7	40,0	39,1	40,6	40,2	41,0	35,5	36,2	33,5
K Kommunistiske Parti ..	42,9	41,9	48,8	41,0	42,4	37,5	54,5	—	54,5	41,8	40,2	51,5
M Centrum-Demokraterne ..	46,5	48,5	32,5	43,3	45,1	37,5	39,5	39,5	39,5	29,5	29,5	—
Q Kristeligt Folkeparti	47,3	48,5	37,2	48,9	49,7	38,0	54,5	54,9	52,5	52,7	53,8	48,5
S Slesvigsk Parti	52,6	52,6	52,5	48,9	48,9	—	46,5	46,5	—	43,5	43,5	—
V Venstre	49,1	49,8	45,6	49,5	50,1	45,7	53,5	54,6	45,7	52,8	53,1	49,8
Y Venstresocialisterne	37,4	36,3	39,2	35,1	33,7	37,3	31,2	30,0	33,5	34,8	37,0	30,5
Z Fremskridtspartiet	48,7	49,0	46,3	46,4	46,5	45,0	47,6	47,5	47,8	48,7	48,2	52,8
Andre lister	47,4	48,2	43,7	49,1	49,7	45,0	—	—	—	—	—	—

ANM. Nogle af gennemsnitsaldrene er opgjort på få valgte, specielt for kvinder, jf. tabel 85.

Tabel 91. **Valgte kandidater fordelt på aldersgrupper og kommunegrupper henh. partier – kommunale valg 1981**

	Aldersgrupper										
	18-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-
I alt valgte	17	65	324	758	847	816	744	608	432	146	12
Mænd	15	48	234	553	624	625	620	521	383	134	11
Kvinder	2	17	90	205	223	191	124	87	49	12	1
I Kommunegrupper	I alt/heraf kvinder										
Hovedstadsområdet ..	6/1	13/6	52/21	93/28	97/39	93/31	90/26	64/20	40/10	16/1	2/-
Øernes Bykomm.	1/1	3/1	23/9	68/20	58/18	78/28	72/18	56/10	33/3	16/1	—
» Øvr. komm.	4/-	14/3	101/23	240/67	250/65	224/54	193/25	169/16	118/15	33/4	2/1
Jyllands Bykomm.	5/-	13/3	28/8	89/26	82/24	118/27	84/11	79/11	49/12	20/4	1/-
» Øvr. komm.	1/-	22/4	120/29	268/64	360/77	303/51	305/44	240/30	192/9	61/2	7/-
II Partier											
A Socialdemokratiet ...	5/1	20/4	126/44	292/84	292/79	266/67	223/38	187/32	141/21	44/6	5/-
B Radikale Venstre ...	—	1/-	8/2	34/6	28/7	44/10	24/4	24/5	18/3	6/1	—
C Konservative Folkep.	7/1	2/-	27/3	73/20	106/31	133/38	102/22	101/22	61/9	25/2	3/1
E Retsforbundet	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1/-	—
F Socialistisk Folkep. ...	—	11/5	35/14	53/14	20/5	16/8	15/4	4/1	1/-	—	—
K Kommunistiske Parti	—	1/-	4/1	6/-	3/-	4/1	1/1	1/-	2/1	—	—
M Centrum-Demokr.	—	—	2/1	1/-	1/-	1/-	1/-	1/-	—	1/-	—
Q Kristeligt Folkep.	—	2/2	2/-	3/-	5/-	1/-	8/1	3/-	3/-	—	—
S Slesvigsk Parti	—	—	—	—	2/-	1/-	5/1	2/-	2/-	—	—
V Venstre	5/-	6/2	64/12	148/41	215/62	224/46	242/39	170/13	124/10	41/2	1/-
Y Venstresocialisterne ..	—	8/3	3/1	9/1	3/2	2/2	1/1	—	1/-	—	—
Z Fremskridtspartiet ...	—	2/-	11/1	43/8	59/12	44/5	40/4	45/5	23/2	10/-	2/-
Andre lister	—	12/1	42/11	96/31	113/25	80/15	82/9	70/9	56/3	18/1	1/-

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Sumtallene for kommunegrupper og partier er af pladshensyn ikke medtaget – de fremgår af tabel 84 henholdsvis tabel 85.

Tabel 92. Valgte kandidater fordelt på aldersgrupper og landsdele henh. partier - amtskommunale valg 1981

I alt/heraf kvinder	I alt	Aldersgrupper									
		25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-
I alt valgte	370/75	4/-	12/4	38/9	52/24	59/16	71/9	60/7	53/6	19/-	2/-
I Landsdele											
Øernes amtskomm.	179/37	1/-	6/3	21/4	27/14	30/7	33/4	29/2	23/3	8/-	1/-
Jyllands amtskomm.	191/38	3/-	6/1	17/5	25/10	29/9	38/5	31/5	30/3	11/-	1/-
II Partier											
A Socialdemokratiet	140/29	1/-	5/2	19/4	23/9	22/4	28/5	19/4	17/1	6/-	-
B Radikale Venstre	24/7	-	-	-	3/2	2/1	2/-	9/3	7/1	1/-	-
C Konservative Folkep.	60/10	-	1/-	5/1	3/2	7/3	12/-	12/-	13/4	5/-	2/-
F Socialistisk Folkep.	24/11	1/-	3/1	5/2	11/7	3/1	1/-	-	-	-	-
K Kommunistiske Parti	1/1	-	-	-	-	-	1/1	-	-	-	-
M Centrum-Demokr.	2/1	-	-	2/1	-	-	-	-	-	-	-
Q Kristeligt Folkep.	6/1	-	-	-	-	1/-	4/1	-	-	1/-	-
S Slesvigsk Parti.	1/-	-	-	-	-	1/-	-	-	-	-	-
V Venstre	84/11	-	-	4/1	5/3	20/6	20/1	15/-	15/-	5/-	-
Y Venstresocialisterne	3/1	1/-	2/1	-	-	-	-	-	-	-	-
Z Fremskridtspartiet.	25/3	1/-	1/-	3/-	7/1	3/1	3/1	5/-	1/-	1/-	-

I tabel 91 er de valgte kandidater ved de kommunale valg i 1981 fordelt på 5-års aldersgrupper og på kommunegrupper henh. partier. De 4 aldersgrupper fra 35 til 54 har de højeste kandidatantal med tilsammen 3165 valgte eller 66 pct. De 3 aldersgrupper under 35 år har ialt 406 valgte eller 9 pct. og de 4 aldersgrupper over 54 år har ialt 1198 valgte eller 25 pct.

I tabel 92 er tilsvarende de valgte kandidater ved de amtskommunale valg i 1981 fordelt på 5-års aldersgrupper og landsdele henh. partier. De 3 aldersgrupper fra 45 til 59 har de højeste kandidatantal med ialt 190 valgte eller 51 pct. De 4 aldersgrupper fra 25 til 44 år har ialt 106 valgte eller 29 pct., mens de 3 aldersgrupper over 59 år har ialt 74 valgte eller 20 pct.

16.4 De valgte rådsformænd fordelt på partier, køn og alder

I tabel III,2 og tabel V,2 i hæfte 1 er for hver kommune og amtskommune anført fra hvilken liste rådets formand - borgmesteren med undtagelse af Københavns kommune - blev udpeget ved rådets konstituerende møde efter valget.

Tabel 93 belyser de valgte formænds fordeling på køn og partier ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981.

For kommunernes vedkommende var af de 275 valgte formænd 10 kvinder, eller 5 mere end i 1978. Formændene fordeler sig på 5 partier, nemlig Venstre, Socialdemokratiet, Andre med ureserveret bogstav, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre med henh. 49, 27, 13, 9 og 2 pct. 89 procent af Venstres formandsposter ligger i Øernes og Jyllands Øvrige kommuner og udgør 58 henh. 62 pct. af kommunerne i de to kommunegrupper; derudover har Venstre formandsposten i 10 af Jyllands 26 Bykommuner og i 5 kommuner i Hovedstadsområdet og Øernes Bykommuner. 59 procent af Socialdemokratiets formandsposter ligger i Hovedstadsområdet (46 pct.), Øernes og Jyllands Bykommuner (75 henh. 62 pct.), 31 pct. i Øernes Øvrige kommuner (27 pct.) og de sidste 10 pct. i Jyllands Øvrige kommuner. 83 procent af Andre listers formandsposter ligger i Jyllands Øvrige kommuner (25 pct.), mens de sidste 6 poster fordeler sig med 1 i Hovedstadsområdet og 5 i Øernes Øvrige kommuner. 10 af Konservative Folkepartis 25 formandsposter ligger i Hovedstadsområdet og 6 i Øernes Øvrige kommuner og 6 i Jyllands, mens de sidste 3 ligger i Øernes Bykommuner. Af Radikale Venstres 4 formandsposter ligger 3 i Øvrige kommuner - heraf 1 i Jylland - og den 4. i Øernes Bykommuner.

I forhold til 1978-valget har Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Andre lister mistet henh. 6, 3 og 11 formandsposter ialt 20, som er vundet af Konservative

Tabel 93. **Valgte formænd for kommunale og amtskommunale råd 1981 fordelt på køn, partier og kommunegrupper henh. landsdele**

I alt/heraf kvinder	I alt	A	B	C	V	Andre	I alt/heraf kvinder	I alt	A	B	C	V	Andre
I. KOMMUNALE RÅD							Sønderjyllands						
Hele landet 1981 .	275/10	75/4	4	25/4	136/2	35	Bykommuner	3/1	3/1	-	-	-	-
Kbhvn., Fr.berg¹ . .	2	1	-	1	-	-	Øvrige kommuner .	20/-	4/-	-	-	11	5
Øernes amtskr. . . .	132/6	50/3	3	18/3	55	6	Ribe	14/1	1	-	2/1	8	3
Hovedstadsomr. ² . .	26/4	12/2	-	9/2	4	1	Bykommuner	2/-	1	-	-	1	-
Bykommuner	20/2	15/1	1	3/1	1	-	Øvrige kommuner .	12/1	-	-	2/1	7	3
Øvrige kommuner .	86/-	23/-	2	6/-	50	5	Vejle	16	4	-	1	7	4
Københavns¹	18/4	10/2	-	7/2	-	1	Bykommuner	4	4	-	-	-	-
Frederiksborg	19/1	7	-	6/1	6	-	Øvrige kommuner .	12	-	-	1	7	4
Hovedstadsomr. ¹ . .	6/-	2	-	1/-	3	-	Ringkøbing	18	1	-	1	12	4
Bykommuner	4/1	1	-	3/1	-	-	Bykommuner	4	1	-	-	3	-
Øvrige kommuner .	9/-	4	-	2/-	3	-	Øvrige kommuner .	14	-	-	1	9	4
Roskilde	11/1	2/1	-	1	8	-	Århus	26/1	6	-	2	13/1	5
Hovedstadsomr. ¹ . .	2/-	-	-	1	1	-	Bykommuner	5/-	4	-	-	1/-	-
Bykommuner	2/1	2/1	-	-	-	-	Øvrige kommuner .	21/1	2	-	2	12/1	5
Øvrige kommuner .	7/-	-	-	-	7	-	Viborg	17	2	1	-	13	1
Vestsjællands	23	6	3	1	10	3	Bykommuner	3	1	-	-	2	-
Bykommuner	5	3	1	-	1	-	Øvrige kommuner .	14	1	1	-	11	1
Øvrige kommuner .	18	3	2	1	9	3	Nordjyllands	27/1	3	-	-	17/1	7
Storstrøms	24	12	-	2	10	-	Bykommuner	5/-	2	-	-	3	-
Bykommuner	4	4	-	-	-	-	Øvrige kommuner .	22/1	1	-	-	14/1	7
Øvrige kommuner .	20	8	-	2	10	-	Hele landet 1978 .	275/5	81/4	7	20/1	121	46
Bornholms	5	3	-	-	2	-	Kbhvn., Fr.berg . . .	2/1	1/1	-	1/-	48	7
Bykommuner	1	1	-	-	-	-	Øernes amtskr. . . .	132/3	56/2	7	14/1	48	7
Øvrige kommuner .	4	2	-	-	2	-	Jyllands amtskr. . .	141/1	24/1	-	5/-	73	39
Fyns	32	10	-	1	19	2	II. AMTSKOMMUNALE RÅD						
Bykommuner	4	4	-	-	-	-	I alt 1981	14	5	1	1	7	-
Øvrige kommuner .	28	6	-	1	19	2	Øerne	7	3	1	1	2	-
Jyllands amtskr. . .	141/4	24/1	1	6/1	81/2	29	Jylland	7	2	-	-	5	-
Bykommuner	26/1	16/1	-	-	10/-	-	I alt 1978	14	6	-	1	7	-
Øvrige kommuner .	115/3	8/-	1	6/1	71/2	29	Øerne	7	4	-	1	2	-
							Jylland	7	2	-	-	5	-

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. „Andre“ refererer til Andre lister med ureserveret bogstavbetegnelse.

¹ Del af Hovedstadsområdet. ² Ekskl. København og Frederiksberg.

Folkeparti med 5 og Venstre med 15. De anførte tal er netto - bruttoforskydningerne fremgår af den følgende tabel.

Tabel 94 redegør for ændringer i rådsformandsposten med hensyn til parti og person ved de kommunale valg i 1981. Andre lister med ureserveret bogstav er for den enkelte kommune opgjort som en helhed, dvs. skift fra en listebetegnelse til en anden er ikke taget i betragtning, og det samme gælder for flerlister under

reserveret bogstavbetegnelse. Tabellen viser, at fx Socialdemokratiet har afgivet formandsposten i 14 kommuner, overtaget den i 8 og bevaret den i 67 kommuner; ved summation af afgang eller tilgang for de 5 partier, fås at formandsposten er skiftet til andet parti i 49 kommuner (47 i 1978) eller 18 pct. af samtlige. Af de 226 kommuner, hvor formandsposten uændret gik til det samme parti, genvalgtes formanden i 178 kommuner eller 79 pct. - ved 1978 valget i 84 pct. Af

Tabel 94. Ændringer i rådsformandsposten med hensyn til parti og person – kommunale valg 1981

	Antal kommuner	A				B				C			
		Antal formandsposter			Formand genvalgt	Antal formandsposter			Formand genvalgt	Antal formandsposter			Formand genvalgt
		Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret	
Hele landet	275	14	8	67	53	4	1	3	3	5	10	15	14
Øerne	134	11	5	46	38	4	–	3	3	2	6	13	12
Hovedstadsområdet . .	28	2	–	13	8	–	–	–	–	1	3	7	6
Bykommuner	20	2	–	15	14	–	–	1	1	–	2	1	1
Øvrige kommuner . . .	86	7	5	18	16	4	–	2	2	1	1	5	5
Jylland	141	3	3	21	15	–	1	–	–	3	4	2	2
Bykommuner	26	–	1	15	9	–	–	–	–	1	–	–	–
Øvrige kommuner . . .	115	3	2	6	6	–	1	–	–	2	4	2	2

Fortsættelse med specifikation på partier	V				Andre lister			
	Antal formandsposter			Formand genvalgt	Antal formandsposter			Formand genvalgt
	Af-gået	Til-gået	Uændret		Af-gået	Til-gået	Uændret	
Hele landet	13	28	108	84 ¹	13	2	33	24
Øerne	6	13	42	33	1	–	6	5
Hovedstadsområdet . .	1	1	3	3	–	–	1	1
Bykommuner	–	–	1	1	–	–	–	–
Øvrige kommuner . . .	5	12	38	29	1	–	5	4
Jylland	7	15	66	51	12	2	27	19
Bykommuner	–	–	10	9	–	–	–	–
Øvrige kommuner . . .	7	15	56	42 ¹	12	2	27	19

¹ Inklusive 2 personer, der i 1978 valgtes på en liste med ureserveret bogstav.

samtlige 275 kommuner blev formanden genvalgt i 65 pct.

Tabel 94 viser også formændenes fordeling ved de amtskommunale valg. Af de 14 valgte var der ingen kvinder – ligesom i 1978. Formændene fordeles sig på 4 partier, nemlig Venstre, Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Konservative Folkeparti med henh. 7, 5, 1 og 1. I forhold til 1978-valget har Socialdemokratiet

mistet 1 formandspost og Radikale Venstre vundet 1 – og her er nettoændringen lig bruttoændringen. Af de 13 amtskommuner, hvor formandsposten uændret gik til det samme parti, blev formanden genvalgt i de 10 (nemlig 4A, 1C og 5V).

Tabel 95 belyser rådsformændenes fordeling på aldersgrupper.

Tabel 95. Valgte rådsformænd fordelt på aldersgrupper og partier samt kommunegrupper henh. landsdele – kommunale og amtskommunale valg 1981

	I alt	Aldersgrupper									
		25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-
I. KOMMUNALE RÅD											
Hele landet	275	-	2	11	25	39	52	61	65	19	1
a. <i>Kommunegrupper</i>											
Hovedstadsområdet	28	-	-	1	3	4	11	7	2	-	-
Øernes Bykommuner	20	-	-	1	1	1	2	4	7	4	-
» Øvrige kommuner	86	-	-	7	8	19	14	17	15	5	1
Jyllands Bykommuner	26	-	-	-	1	6	4	4	10	1	-
» Øvrige kommuner	115	-	2	2	12	9	21	29	31	9	-
b. <i>Partier</i>											
A Socialdemokratiet	75	-	-	5	6	11	15	18	15	5	-
B Radikale Venstre	4	-	-	-	-	-	1	-	2	1	-
C Konservative Folkeparti	25	-	-	1	3	5	6	3	5	1	1
V Venstre	136	-	1	5	14	20	18	32	38	8	-
Andre	35	-	1	-	2	3	12	8	5	4	-
II. AMTSKOMMUNALE RÅD											
Tilsammen	14	-	-	1	1	1	4	2	5	-	-
a. <i>Landsdele</i>											
Øerne	7	-	-	-	1	-	2	2	2	-	-
Jylland	7	-	-	1	-	1	2	-	3	-	-
b. <i>Partier</i>											
A Socialdemokratiet	5	-	-	-	1	-	2	-	2	-	-
B Radikale Venstre	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
C Konservative Folkeparti	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
V Venstre	7	-	-	1	-	1	2	1	2	-	-

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. »Andre« refererer til Andre lister med ureserveret bogstavbetegnelse.

17. Valgte kandidater der er overspringere

I afsnit 15.3 om de personlige stemmers indflydelse på kandidatudvælgelsen er overspringere defineret som valgte kandidater, der har et højere kandidatnummer end det antal mandater, som tilkommer den enkelte liste.

I tabel 96 er kommuner og amtskommuner fordelt efter antal overspringere ved 1981 og 1978-valget. Ved de kommunale valg i 1981 var 39 kommuner uden overspringere mod i 1978 30, mens de øvrige kommuner havde 1-7 overspringere, heraf dog kun 2 kommuner 5 overspringere og derover – mod 12 i 1978. Af de 236 kommuner med overspringere i 1981 havde 40, 35, 17, 7 og 1 pct. henh. 1, 2, 3, 4 og 5 eller flere overspringere, mens den tilsvarende fordeling for

de 245 kommuner i 1978 var 29, 33, 22, 11 og 5 pct., og disse forskydninger resulterede i, at antal overspringere faldt fra 567 i 1978 til 459 i 1981, eller med 19 pct. Bortset fra Øernes Bykommuner, hvor antal kommuner med overspringere er steget, gør forskydningerne sig gældende i alle kommunegrupper, men først og fremmest i Jyllands Bykommuner og Øvrige kommuner.

Ved de amtskommunale valg i 1981 var 1 amtskommune uden overspringere mod 2 i 1978, og amtskommunerne har ligesom for kommunernes vedkommende forskydninger mod et lavere antal overspringere, således at antallet er faldet fra 36 i 1978 til 30 i 1981, eller med 17 pct.

Tabel 96. **Kommunerne fordelt efter antal overspringere – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Kommunale valg							Amtskommunale valg				
	Overspringere i alt	I alt kommuner	Øerne			Jylland		Overspringere i alt	Amtskommuner			
			Hovedstadsområdet	Bykommuner	Øvrige kommuner	Bykommuner	Øvrige kommuner		I alt	Øerne	Jylland	
												Kbhvn. Frdb.
Kommuner 1981		275	2	26	20	86	26	115	14	7	7	
Uden overspringere . .		39	–	6	1	12	3	17	1	1	–	
<i>Med overspringere . . . .</i>	459	236	2	20	19	74	23	98	30	13	6	7
1 overspringer	95	95	–	9	5	35	5	41	5	5	1	4
2 »	164	82	–	7	8	24	9	34	6	3	3	–
3 »	123	41	–	3	4	12	5	17	6	2	1	1
4 »	64	16	2	1	2	3	3	5	8	2	1	1
5 »	–	–	–	–	–	–	–	–	5	1	–	1
6 »	6	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–
7 »	7	1	–	–	–	–	1	–	–	–	–	–
Kommuner 1978		275	2	26	20	86	26	115	14	7	7	
Uden overspringere . .		30	–	5	3	11	1	10	2	1	1	
<i>Med overspringere . . . .</i>	567	245	2	21	17	75	25	105	36	12	6	6
1 overspringer	70	70	–	9	5	27	5	24	3	3	2	1
2 »	164	82	–	5	6	29	6	36	8	4	2	2
3 »	165	55	–	6	3	12	8	26	–	–	–	–
4 »	104	26	–	1	2	7	2	14	8	2	2	–
5 »	45	9	2	–	1	–	3	3	5	1	–	1
6 »	12	2	–	–	–	–	1	1	12	2	–	2
7 »	7	1	–	–	–	–	–	1	–	–	–	–

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2.

Tabel 97 belyser overspringernes fordeling på køn og kommunegrupper ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978.

Ved de kommunale valg i 1981 havde 371 lister overspringere ud af 1886 lister med valg eller 19,7 pct. mod ved 1978-valget 478 lister ud af 1934 eller 24,7 pct. Antal overspringere udgjorde i 1981 459 eller 9,6 pct. af samtlige valgte mod i 1978 567 eller 11,9 pct., i 1974 543 eller 11,5 pct. og i 1970 548 eller 11,7 pct., således at der synes tale om en niveauforskydning. Overspringer-procenten faldt fra 1974- til 1978-valget noget i København-Frederiksberg og i Jyllands Bykommuner samt lidt i de andre kommunegrupper med undtagelse af Jyllands Øvrige kommuner, hvor den steg så meget, at det samlede antal overspringere voksede lidt. Fra 1978- til 1981-valget er overspringer-procenten faldet noget for alle kommunegrupper med undtagelse af Øernes Bykommuner, og den er faldet særlig kraftigt i Jyllands Øvrige kommuner. Den ligger nu ret jævnt på samme niveau (10 pct.) i kommunegrupperne med undtagelse af Hovedstadsområ-

det excl. København-Frederiksberg, hvor den er 7,4.

Overspringer-procenten for kvinder er i 1981 i Hele landet 11,4, og således knapt 2 procentenheder højere end den totale overspringer-procent. Fra 1978 til 1981 er overspringer-procenten for kvinder faldet i Hele landet fra 15,8 til 11,4, og faldet er så betydeligt i København-Frederiksberg og Hovedstadsområdet iøvrigt, at den her er lavere end den totale overspringer-procent, mens den er højere i de andre kommunegrupper, således som det normalt har været tilfældet.

Kvindeprocenten, der i 1981 i Hele landet udgjorde 21,0 – jf. tabel 84 – er opdelt i kvindeprocenten for valgte i listeorden og som overspringere, og var 20,6 henh. 24,8 pct. Overspringer-procenten for valgte i listeorden har som helhed fortsat sin stigende trend – denne gang fra 16,9 til 20,6 – som udtryk for at kvinderne fortsat besætter bedre pladser på kandidat-listerne; ved 1981-valget er der dog indtrådt et mindre fald for København-Frederiksberg. En tilsvarende udvikling har man for kvindeprocenten for overspringere, der som helhed er steget fra 23,5 til 24,8, men

Tabel 97. **Antal overspringere fordelt på køn og kommunegrupper – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

	Lister med overspringere		I alt overspringere /heraf kvinder		Overspringer-pct.				Kvindeprocenten						„Sprungne“ kvinder	
					I alt		Kvinder		I alt		Valgt i listeorden		Overspringere			
	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78	81	78
I. Kommunale valg	371	478	459/114	567/133	9,6	11,9	11,4	15,8	21,0	17,7	20,6	16,9	24,8	23,5	114	117
Øerne	166	191	216/60	239/72	9,3	10,3	10,6	14,6	24,3	21,3	24,0	20,3	27,8	30,1	54	58
Hovedstadsområdet	27	35	44/13	51/23	7,8	9,1	7,1	12,6	32,3	32,6	32,6	31,4	29,5	45,1	9	9
Kbhvn., Fr.berg .	4	6	8/2	10/6	10,0	12,5	7,4	18,8	33,8	40,0	34,7	37,1	25,0	60,0	1	4
I øvrigt	23	29	36/11	41/17	7,4	8,6	7,1	11,3	32,1	31,4	32,2	30,4	30,6	41,5	8	5
Bykommuner	27	28	41/14	39/14	10,0	9,6	12,8	16,3	26,7	21,1	25,9	19,5	34,1	35,9	10	13
Øvrige kommuner .	112	128	131/33	149/35	9,7	11,1	12,1	15,6	20,3	16,7	19,7	15,8	25,2	23,5	35	36
Jylland	205	287	243/54	328/61	9,9	13,4	12,4	17,5	17,8	14,3	17,3	13,6	22,2	18,6	60	59
Bykommuner	33	47	57/14	70/15	10,0	12,3	11,1	13,5	22,2	19,5	21,9	19,3	24,6	21,4	20	12
Øvrige kommuner .	172	240	186/40	258/46	9,9	13,7	12,9	19,3	16,5	12,7	15,9	11,9	21,5	17,8	40	47
II. Amtskomm. valg	21	22	30/2	36/8	8,1	9,7	2,7	14,8	20,3	14,6	21,5	13,8	6,7	22,2	6	4
Øerne	11	10	14/2	14/3	7,8	7,8	5,4	10,7	20,7	15,6	21,2	15,2	14,3	21,4	4	2
Jylland	10	12	16/-	22/5	8,4	11,5	-	19,2	19,9	13,6	21,7	12,4	-	22,7	2	2

Ånm. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Antal valgte mænd og kvinder 1981 er anført i tabel 84, og for 1978 – hvor kommunerne i kommunegrupperne er gjort overensstemmende med 1981-valget – i tabel II,2 i hæfte 1.

Overspringer-procenten for i alt er antal overspringere i procent af i alt valgte, og for kvinder er det kvindelige overspringere i procent af valgte kvinder. Den totale kvindeprocent er valgte kvinder i procent af i alt valgte, og denne kan opdeles i kvindeprocenten for valgte i listeorden og for overspringere.

I 1974 og 1970 var ved de kommunale valg antal overspringere 543/90 henh. 548/75, overspringerprocenten for i alt valgte 11,5 henh. 11,7 og for kvinder 15,7 henh. 15,3 samt antal sprungne kvinder 105 henh. 80. I 1974 og 1970 var ved de amtskommunale valg antal overspringere 30/1 henh. 27/3, overspringer-procenten for i alt valgte 8,1 henh. 7,4 og for kvinder 3,6 henh. 9,4, samt antal sprungne kvinder 3 henh. 0.

Tabel 98. Overspringere fordelt på partier og køn – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978

	Lister med overspringere		I alt overspringere /heraf kvinder		Overspringer-pct.				Kvindeprocenten				„Sprungne“ kvinder	
	81	78	81	78	I alt		Kvinder		Valgt i listeorden		Overspringere			
					81	78	81	78	81	78	81	78	81	78
I. Kommunale valg	371	478	459/114	567/133	9,6	11,9	11,4	15,8	20,6	16,9	24,8	23,5	114	117
<i>Partier m. overspringere</i> ¹	371	478	459/114	567/133	9,7	12,0	11,4	15,8	20,6	17,0	24,8	23,5	114	117
A Socialdemokratiet	146	166	204/56	222/62	12,7	13,0	14,9	17,7	22,9	19,5	27,5	27,9	44	48
B Radikale Venstre	10	18	11/3	19/7	5,9	9,9	7,9	21,2	19,9	15,0	27,3	36,8	4	1
C Konservative Folkep.	33	33	38/5	39/10	5,9	7,7	3,4	9,2	23,9	21,1	13,2	25,6	11	12
F Socialistisk Folkep.	3	4	3/2	4/4	1,9	5,0	3,9	17,4	32,2	25,0	.	.	1	–
K Kommunistiske Parti	–	3	.	3/3	–	5,8	–	20,0	13,6	24,5	.	.	.	–
M Centrum-Demokr.	–	2	.	2/1	–	15,4	–	33,3	12,5	18,2	.	.	.	–
Q Kristeligt Folkep.	–	1	.	1/–	–	3,6	–	–	11,1	7,4	.	.	.	1
V Venstre	123	135	144/32	157/28	11,6	13,6	14,1	16,6	17,8	14,1	22,2	17,8	44	35
Y Venstresocialisterne	1	2	2/1	2/2	7,4	9,5	10,0	25,0	36,0	31,6	.	.	–	–
Z Fremskridtspartiet	6	14	6/2	14/3	2,2	4,0	5,4	7,3	12,8	11,4	33,3	21,4	2	2
Andre lister	49	100	51/13	104/13	8,9	16,3	12,4	14,9	17,7	13,8	25,5	12,5	8	18
II. Amtskomm. valg	21	22	30/2	36/8	8,1	9,7	2,7	14,8	21,5	13,8	6,7	22,2	6	4
<i>Partier m. overspringere</i> ¹	21	22	30/2	36/8	9,0	11,7	3,3	18,2	19,1	12,9	6,7	22,2	6	4
A Socialdemokratiet	9	11	15/1	22/5	10,7	15,3	3,4	20,8	22,4	15,6	6,7	22,7	2	3
B Radikale Venstre	–	1	.	1/–	–	4,3	–	–	29,2	22,7	.	.	.	–
C Konservative Folkep.	1	2	1/–	2/2	1,7	3,8	–	25,0	16,9	12,0	.	.	1	–
V Venstre	10	8	13/1	11/1	15,5	12,2	9,1	14,3	14,1	7,6	7,7	9,1	2	1
Z Fremskridtspartiet	1	–	1/–	.	4,0	–	–	–	12,5	10,0	.	.	1	.

ANM. Vedrørende overspringer-procent og kvindeprocent henvises til anmærkningerne i tabel 97. Antal valgte mænd og kvinder samt den totale kvindeprocent er anført i tabel 85. – Kvindeprocenten for overspringere er ikke meddelt, når i alt overspringere er 5 og derunder.
¹ Partier med overspringere i ét eller begge valg.

viser fald for København-Frederiksberg, Hovedstadsområdets andre kommuner og for Øernes Bykommuner, men i sidstnævnte kommunegruppe ligger kvindeprocenten for overspringere dog fortsat en del højere end den totale, ligesom i de øvrige kommunegrupper. Den totale kvindeprocent, der er bestemt af kvindeprocenten for overspringere og forholdet mellem overspringer-procenten totalt og for kvinder, er alene faldet for København-Frederiksberg, men stigningen for Hovedstadsområdets øvrige kommuner er relativt meget lille i forhold til de andre kommunegrupper.

Det forhold at kvindeprocenten for overspringere gennemgående medfører, at den totale kvindeprocent hæves, er ikke ensbetydende med, at den ligger højere, end hvis alle valg var sket i listeorden; for at afgøre dette, må antal kvindelige overspringere sammenholdes med antal sprungne kvinder, og tabellen viser, at for landet som helhed balancerer tallene i 1981, giver et kvindeoverskud på 16 i 1978, og et underskud i 1974 og 1970 på 15 henh. 5. For 1981-valget er der

føretaget en opgørelse, der viser, at de 345 mandlige overspringere sprang 93 kvinder og de 114 kvindelige overspringere 21 kvinder.

Ved de amtskommunale valg i 1981 havde 21 lister overspringere ud af 118 lister med valg eller 17,8 pct. mod ved 1978-valget 22 lister ud af 119 eller 18,5 pct. Antal overspringere udgjorde i 1981 30 eller 8,1 pct. af samtlige valgte, og dermed af samme størrelse som 1974, men lavere end i 1978 med 36 overspringere eller 9,7 pct. af samtlige valgte. Overspringer-procenten er uændret på Øerne med 7,8, men faldet i Jylland fra 11,5 til 8,4. I begge områder er kvindeprocenten totalt og for valgte i listeorden steget en del, mens den er faldet for overspringere.

I tabel 98 er overspringerne ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 og 1978 fordelt på partier og køn. Ved de kommunale valg i 1981 har Kommunistiske Parti, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti ikke overspringere som ved 1978-valget, og overspringer-procenten er endvidere faldet for de øvrige partier, især for Socialistisk Folkeparti, Frem-

Tabel 99. **Overspringere fordelt efter partier, antal overspringere på listen, køn og kommunegrupper – kommunale og amtskommunale valg 1981**

I alt overspringere/heraf kvinder	Kommunale valg							Amtskommunale valg		
	Hele landet	Øerne				Jylland		I alt	Øernes amtskomm.	Jyllands amtskomm.
		Hovedstadsomr.		Bykommuner	Øvrige kommuner	Bykommuner	Øvrige kommuner			
		Kbhvn. Frdb.	I øvrigt							
I alt 1981	459/114	8/2	36/11	41/14	131/33	57/14	186/40	30/2	14/2	16/-
1 overspringer pr. liste	300/71	1/-	13/2	17/6	96/22	15/6	158/35	15/1	9/1	6/-
2 »	118/29	4/2	16/5	14/3	26/7	30/7	28/5	6/1	2/1	4/-
3 »	27/11	3/-	3/1	6/5	9/4	6/1	-	9/-	3/-	6/-
4 »	8/3	-	4/3	4/-	-	-	-	-	-	-
6 »	6/-	-	6/-	-	-	6/-	-	-	-	-
A Socialdemokratiet	204/56	3/1	20/7	30/9	62/20	36/8	53/11	15/1	8/1	7/-
1 overspringer pr. liste	98/26	1/-	4/-	6/1	37/12	9/3	41/10	5/-	3/-	2/-
2 »	80/17	2/1	12/4	14/3	16/4	24/4	12/1	4/1	2/1	2/-
3 »	18/10	-	-	6/5	9/4	3/1	-	6/-	3/-	3/-
4 »	8/3	-	4/3	4/-	-	-	-	-	-	-
B Radikale Venstre	11/3	-	-	2/1	5/1	1/-	3/1	-	-	-
1 overspringer pr. liste	9/2	-	-	2/1	5/1	1/-	1/-	-	-	-
2 »	2/1	-	-	2/1	-	-	-	-	-	-
C Konservative Folkep.	38/5	3/-	9/2	4/2	10/1	1/-	11/-	1/-	1/-	-
1 overspringer pr. liste	29/3	-	5/1	4/2	8/-	1/-	11/-	1/-	1/-	-
2 »	6/2	-	4/1	-	2/1	-	-	-	-	-
3 »	3/-	3/-	-	-	-	-	-	-	-	-
F Socialistisk Folkep.	3/2	-	-	-	2/1	-	1/1	-	-	-
V Venstre	144/32	-	7/2	5/2	42/8	19/6	71/14	13/1	5/1	8/-
1 overspringer pr. liste	108/24	-	4/1	5/2	34/6	4/3	61/12	8/1	5/1	3/-
2 »	24/7	-	-	-	8/2	6/3	10/2	2/-	-	2/-
3 »	6/1	-	3/1	-	-	3/-	-	3/-	-	3/-
6 »	6/-	-	-	-	-	6/-	-	-	-	-
Y Venstresocialisterne	2/1	2/1	-	-	-	-	-	-	-	-
2 overspringer pr. liste	2/1	2/1	-	-	-	-	-	-	-	-
Z Fremskridtspartiet	6/2	-	-	-	1/-	-	5/2	1/-	-	1/-
Andre lister	51/13	-	-	-	9/2	-	42/11	-	-	-
1 overspringer pr. liste	47/12	-	-	-	9/2	-	38/10	-	-	-
2 »	4/1	-	-	-	-	-	4/1	-	-	-
I alt 1978	567/133	10/6	41/17	39/14	149/35	70/15	258/46	36/8	14/3	22/5
1 overspringer pr. liste	409/96	4/3	19/9	19/7	110/27	32/8	225/42	15/4	8/2	7/2
2 »	104/26	-	16/8	16/6	30/7	18/2	24/3	2/-	-	2/-
3 »	42/9	6/3	6/-	-	9/1	12/4	9/1	15/2	6/1	9/1
4 »	12/2	-	-	4/1	-	8/1	-	4/2	-	4/2

ANM. Vedrørende kommunegrupperingen henvises til afsnit 4.2. Partier uden specifikation af antal overspringere pr. liste har kun 1.

skridtspartiet, Andre lister og Radikale Venstre; ved 1978-valget faldt procenten for Socialdemokratiet, Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti, men steg for de øvrige partier.

Overspringer-procenten for kvinder er faldet væsentligt for de fleste af partierne – for Konservative Folkeparti så meget, at den nu ligger lavere end den totale overspringer-procent og for Andre lister så lidt,

Tabel 100. **Lister med valg uden og med overspringere fordelt efter antal valgte, antal overspringere og den personlige stemmeprocentens størrelse – kommunale og amtskommunale valg 1981**

Kommunale valg 1981										(fortsætt)
Lister i alt	Valgte		I alt lister/heraf med overspringere – specificeret på antal angivet ved fodtegn – fordelt efter den personlige stemmeprocentens størrelse							
	I alt	heraf overspringere	Tilsammen	90–100 pct.			80–89 pct.			
4769	459		1886/371 : 300 ₁ 59 ₂ 9 ₃ 2 ₄ 1 ₆	499/128 : 116 ₁ 10 ₂ 1 ₃ 1 ₆	534/122 : 96 ₁ 23 ₂ 3 ₃					
Valgte										
1	891	43	891/43 : 43 ₁	259/34 : 34 ₁	220/8 : 8 ₁					
2	772	33	386/32 : 31 ₁ 1 ₂	111/20 : 19 ₁ 1 ₂	119/10 : 10 ₁					
3	552	49	184/48 : 47 ₁ 1 ₂	54/22 : 21 ₁ 1 ₂	63/17 : 17 ₁					
4	520	41	130/40 : 39 ₁ 1 ₂	25/11 : 11 ₁	37/17 : 17 ₁					
5	470	59	94/56 : 53 ₁ 3 ₂	16/14 : 12 ₁ 2 ₂	30/18 : 17 ₁ 1 ₂					
6	426	53	71/45 : 37 ₁ 8 ₂	14/10 : 10 ₁	25/18 : 10 ₁ 8 ₂					
7	322	44	46/35 : 26 ₁ 9 ₂	6/5 : 3 ₁ 2 ₂	16/13 : 9 ₁ 4 ₂					
8	208	29	26/21 : 14 ₁ 6 ₂ 1 ₃	8/8 : 6 ₁ 2 ₂	11/8 : 5 ₁ 2 ₂ 1 ₃					
9	198	36	22/18 : 4 ₁ 10 ₂ 4 ₃	5/3 : 2 ₂ 1 ₃	6/6 : 2 ₁ 2 ₂ 2 ₃					
10	140	27	14/12 : 3 ₁ 7 ₂ 1 ₄ 1 ₆	1/1 : 1 ₆	4/4 : 1 ₁ 3 ₂					
11	154	27	14/13 : 2 ₁ 8 ₂ 3 ₃	–	2/2 : 2 ₂					
12	24	3	2/2 : 1 ₁ 1 ₂	–	–					
13	26	6	2/2 : 1 ₂ 1 ₄	–	1/1 : 1 ₂					
14	14	2	1/1 : 1 ₂	–	–					
15	30	5	2/2 : 1 ₂ 1 ₃	–	–					
22	22	2	1/1 : 1 ₂	–	–					

(fortsæt)					Kommunale valg 1981					Amtskommunale valg 1981				
Lister i alt	I alt lister/heraf lister med overspringere – specificeret på antal – fordelt efter den personlige stemmeprocent				Valgte		I alt lister/heraf lister med overspringere specificeret efter antal (markeret ved fodtegn)							
	70–79 pct.	60–69 pct.	30–59 pct. ¹	I alt	heraf overspringere	I alt	heraf overspringere	I alt	heraf overspringere	I alt	heraf overspringere			
490/95 : 70 ₁ 20 ₂ 3 ₃ 2 ₄	246/24 : 17 ₁ 5 ₂ 2 ₃	117/2 : 1 ₁ 1 ₂	370	30	118/21 : 15 ₁ 3 ₂ 3 ₃ ²									
Valgte														
1	216/1 : 1 ₁	132/–	64/–	53	1	53/1 : 1 ₁								
2	88/2 : 2 ₁	41/–	27/–	52	–	26/–								
3	48/8 : 8 ₁	13/1 : 1 ₁	6/–	18	1	6/1 : 1 ₁								
4	37/10 : 9 ₁ 1 ₂	22/2 : 2 ₁	9/–	28	–	7/–								
5	30/19 : 19 ₁	14/5 : 5 ₁	4/–	20	3	4/3 : 3 ₁								
6	24/15 : 15 ₁	7/2 : 2 ₁	1/–	18	2	3/2 : 2 ₁								
7	16/12 : 9 ₁ 3 ₂	6/5 : 5 ₁	2/–	42	5	6/4 : 3 ₁ 1 ₂								
8	4/4 : 2 ₁ 2 ₂	2/1 : 1 ₁	1/–	8	1	1/1 : 1 ₁								
9	8/7 : 2 ₁ 5 ₂	2/2 : 1 ₂ 1 ₃	1/–	36	5	4/3 : 2 ₁ 1 ₃								
10	6/5 : 1 ₁ 3 ₂ 1 ₄	3/2 : 1 ₁ 1 ₂	–	10	–	1/–								
11	9/8 : 1 ₁ 5 ₂ 2 ₃	2/2 : 1 ₂ 1 ₃	1/1 : 1 ₁	22	3	2/2 : 1 ₁ 1 ₂								
12	1/1 : 1 ₁	1/1 : 1 ₂	–	48	6	4/3 : 1 ₁ 1 ₂ 1 ₃								
13	1/1 : 1 ₄	–	–	•	•	•								
14	1/1 : 1 ₂	–	–	•	•	•								
15	1/1 : 1 ₃	1/1 : 1 ₂	–	15	3	1/1 : 1 ₃								
22	–	–	1/1 : 1 ₂	•	•	•								

¹ Fordelingen er med en personlig stemmeprocent på 50–59 pct. 93/1 : 1₁, 40–49 pct. 23/1 : 1₂ og 30–39 pct. 1/–. ² Fordelingen er med en personlig stemmeprocent på 90–100 pct. 1/–, 80–89 pct. 19/4 : 3₁ 1₂, 70–79 pct. 17/2 : 1₁ 1₃, 60–69 pct. 26/8 : 7₁ 1₃, 50–59 pct. 42/6 : 3₁ 2₂ 1₃ og 40–49 pct. 13/1 : 1₁.

Tabel 101. **I alt valgte og overspringere fordelt efter om fordelingstallet er opnået – kommunale og amtskommunale valg 1981**

	I alt	A	B	C	E	F	K	M	Q	S	V	Y	Z	Andre lister
I. Kommunale valg														
Lister med valg.	1886	307	146	240	1	95	20	7	26	6	452	15	226	345
<i>Valgte i alt. . . . .</i>	4769	1601	187	640	1	155	22	8	27	12	1240	27	279	570
Over fordelingstallet..	1098	265	49	117	1	35	11	2	11	3	320	4	73	207
Netop fordelingstallet.	1881	704	100	322	–	102	10	5	14	5	313	17	162	127
Under fordelingstallet.	1790	632	38	201	–	18	1	1	2	4	607	6	44	236
<i>Overspringere i alt. . . .</i>	459	204	11	38	–	3	–	–	–	–	144	2	6	51
Over fordelingstallet..	30	7	3	1	–	–	–	–	–	–	14	–	1	4
Netop fordelingstallet.	1	–	–	–	–	–	–	–	–	–	1	–	–	–
Under fordelingstallet.	428	197	8	37	–	3	–	–	–	–	129	2	5	47
II. Amtskommunale valg														
Lister med valg.	118	14	16	21	–	12	1	2	6	1	23	3	19	–
<i>Valgte i alt. . . . .</i>	370	140	24	60	–	24	1	2	6	1	84	3	25	–
Over fordelingstallet..	41	12	3	6	–	3	–	–	1	–	15	–	1	–
Netop fordelingstallet.	245	92	19	46	–	21	1	2	5	1	32	3	23	–
Under fordelingstallet.	84	36	2	8	–	–	–	–	–	–	37	–	1	–
<i>Overspringere i alt. . . .</i>	30	15	–	1	–	–	–	–	–	–	13	–	1	–
Under fordelingstallet.	30	15	–	1	–	–	–	–	–	–	13	–	1	–

at den nu ligger højere end den totale. Kvindeprocenten for valgte i listeorden er faldet for Kommunistiske Parti og Centrum-Demokraterne, men steget for de øvrige partier – især for Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Andre lister. Kvindeprocenten for overspringere er steget for Andre lister, Fremskridtsparti og Venstre, men faldet for Socialdemokratiet, Radikale Venstre og Konservative Folkeparti.

Ved de amtskommunale valg i 1981 og 1978 havde kun 4 partier overspringere, mens de øvrige 8 henh. 7 partier med valg var uden overspringere; Radikale Venstre havde 1 overspringer i 1978, men ingen i 1981, mens det var omvendt for Fremskridtspartiet. Den totale overspringer-procent faldt iøvrigt for Socialdemokratiet og Konservative Folkeparti, men steg for Venstre. Kvindeprocenten for overspringere faldt, mens den for valgte i listeorden steg for alle de 5 anførte partier.

Tabel 99 belyser overspringernes fordeling på kommunegrupper, partier og køn ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981; tabellen meddeler endvidere specifikation for antal overspringere pr. liste. Med hensyn til det sidstnævnte forhold er der kun ved de kommunale valg lister med 4 overspringere og

derover, idet Socialdemokratiet har 2 lister med 4 og Venstre 1 liste med 6 overspringere. Det ses, at lister med 1 overspringer er faldet med 109 i forhold til 1978-valget, lister med 3 og 4 overspringere med 5 henh. 1, mens lister med 2 og 6 overspringere er steget med 7 henh. 1.

Ved de amtskommunale valg i 1981 har kun Socialdemokratiet og Venstre lister med 3 overspringere – nemlig 2 henh. 1 liste. Antal lister med 1 overspringer er i forhold til 1978-valget uændret med 15, lister med 2 overspringere er steget med 2, mens lister med 3 og 4 overspringere er faldet med 2 henh. 1.

I tabel 100 er 1886 lister med valg uden og med overspringere fordelt efter antal valgte, antal overspringere på listen og den personlige stemmeprocent størrelse, og tabellen er delt i to afdelinger – de kommunale valg og de amtskommunale valg.

For de kommunale valg viser totallinien foroven, at der ialt valgtes 4769 kandidater, hvoraf 459 var overspringere, og disse kandidater valgtes på ialt 1886 lister, hvoraf 371 havde overspringere – nemlig 300 med 1 overspringer, 59 med 2, 9 med 3, 2 med 4 og 1 med 6. De følgende 5 kolonner viser listernes fordeling for faldende intervaller af den personlige stemme-

Tabel 102. Overspringerne fordelt på aldersgrupper – kommunalvalgene 1981

	I alt	18-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	65-69 år	70- år
Kommunale valg												
Valgt i listeorden	4310	11	60	280	681	769	743	676	557	390	135	8
Mænd	3423	10	43	202	503	570	576	563	477	348	124	7
Kvinder	887	1	17	78	178	199	167	113	80	42	11	1
Valgt som overspringer	459	6	5	44	77	78	73	68	51	42	11	4
Mænd	345	5	5	32	50	54	49	57	44	35	10	4
Kvinder	114	1	—	12	27	24	24	11	7	7	1	—
Amtskommunale valg												
		I alt/heraf kvinder										
Valgt i listeorden	340/73	—	4/—	11/4	33/8	46/23	53/16	68/9	56/7	49/6	18/—	2/—
Valgt som overspringer	30/2	—	—	1/—	5/1	6/1	6/—	3/—	4/—	4/—	1/—	—
Kommunale valg												
		I alt/heraf kvinder i pct.										
Valgt i listeorden	100/100	1,6/2,0	:	22,3/28,9	:	50,8/54,0	:	22,0/13,8	:	3,3/1,3		
Valgt som overspringer	100/100	2,4/0,9	:	26,4/34,2	:	47,7/51,7	:	20,2/12,3	:	3,3/0,9		
Amtskommunale valg												
Valgt i listeorden	100/100	1,2/—	:	12,9/16,4	:	49,1/65,8	:	30,9/17,8	:	5,9/—		
Valgt som overspringer	100/100	—/—	:	20,0/50,0	:	50,0/50,0	:	26,7/—	:	3,3/—		

procent, således havde 499 lister en personlig stemme-procent på 90-100, 534 på 80-89, 490 på 70-79, 246 på 60-69 og 117 på 30-59 pct., og heraf havde henh. 26, 23, 19, 10 og 2 procent af listerne overspringere.

Går man lodret ned i total-kolonnen var der med 1 valgt 891 lister, hvoraf 43 eller 4,8 pct. havde overspringere, med 2 valgte 8,3 pct. med 3 valgte 26,1 pct., osv. med stigende andele op til lister med 12 valgte og derover, hvor alle listerne havde overspringere. Lister med 1 overspringer forekommer for lister med 1 valgt ved de 3 højeste intervaller af den personlige stemmeprocent og det samme er tilfældet for 2 valgte, mens disse lister for 3 valgte også forekommer ved en personlig stemmeprocent på 60-69 – og således fortsætter det et stykke ned i kolonnerne til 8 valgte på listen. Lister med 2 overspringere forekommer allerede ved 2 valgte, men kun ved en personlig stemmeprocent på 90-100 – fra 4 valgte også i andre intervaller, osv. Lister med 12 valgte og derover har som nævnt alle overspringere – ofte ved relativt beskedne intervaller af den personlige stemmeprocent.

For de amtskommunale valg er kun total-kolonnerne medtaget, idet materialet er langt mindre og har mange uregelmæssigheder.

Tabel 101 belyser i hvilket omfang ialt valgte kandidater og overspringere ved de kommunale og amtskommunale valg i 1981 opnåede fordelingstallet ved

udvælgelsen – jf. afsnit 15. Valgte, der har over fordelingstallet, har alene personlige stemmer – fra 1 stemme mere til flere gange fordelingstallet – mens valgte, der netop har fordelingstallet, har fået suppleret deres personlige stemmer op med listestemmer, bortset fra de undtagelsestilfælde, hvor de personlige stemmer er lig med fordelingstallet.

Ved de kommunale valg i 1981 havde 23 pct. af samtlige valgte over fordelingstallet, 39,5 pct. netop fordelingstallet og 37,5 pct. under fordelingstallet, mens de tilsvarende procenter i 1978 var henh. 25, 32 og 43. Andelen af valgte, der har over fordelingstallet, udgør for Kommunistiske Parti, Kristeligt Folkeparti og Andre lister 50-36 pct., for Radikale Venstre, Fremskridtspartiet, Venstre, Centrum-Demokraterne og Slesvigsk Parti 26-25 pct. samt for Socialistisk Folkeparti, Konservative Folkeparti, Socialdemokratiet og Venstresocialisterne 23-15 pct.

Af de 459 overspringere havde knapt 7 pct. over fordelingstallet; andelen udgjorde for Radikale Venstre 27 pct., Fremskridtspartiet 17, Venstre 10, Andre lister 8 samt for Socialdemokratiet og Konservative Folkeparti 3 pct.

Ved de amtskommunale valg i 1981 havde 11 pct. af samtlige valgte over fordelingstallet, 66 pct. netop fordelingstallet og 23 pct. under fordelingstallet, mens de tilsvarende procenter i 1978 var henh. 10, 57 og

33 pct. Andelen af valgte med over fordelingsstallet udgjorde for Venstre og Kristeligt Folkeparti 18-17 pct., for Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Konservative Folkeparti 13-10 pct. samt for Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet 9-4 pct. De 30 overspringere blev alle valgt med stemmetallet under fordelingsstallet.

I tabel 102 sammenholdes aldersfordelingen for overspringere med valgte i listeorden for såvel de kommunale som de amtskommunale valg i 1981.

Tabel 103 belyser overspringernes placering på kandidatlisterne ved det stedfortrædersnummer de ville have, hvis valgene var foretaget i listeorden. Således sammenfatter fx stedfortræder-nr. 1: de overspringere, der er placeret som nr. 2 på kandidatlistener, hvor 1 kandidat vælges – overspringere placeret som nr. 3 på kandidatlistener, hvor 2 kandidater vælges, osv., mens stedfortræder-nr. 2: sammenfatter overspringere placeret som nr. 3, 4 og 5 på kandidatlistener, hvor henh. 1, 2 og 3 kandidater vælges.

Af de 459 overspringere ved de kommunale valg i 1981 var med valg i listeorden 183 eller 40 pct. blevet 1. stedfortræder, 22 pct. 2. stedfortræder, 12 pct. 3. stedfortræder, 8 pct. 4. stedfortræder og 18 pct. 5.-27. stedfortræder; de tilsvarende relative tal var i 1978: 44, 20, 12, 9 og 15 pct. For de kvindelige overspringere er de tilsvarende procenter i 1981: 42, 22, 11, 11 og

Tabel 103. **Overspringernes placering på kandidatlisterne – kommunale og amtskommunale valg 1981 og 1978**

Overspringernes stedfortrædersnummer, hvis udvælgelsen var sket i listeorden	Kommunale valg				Amts- kommunale valg	
	1981		1978		1981	1978
	I alt	Heraf kv.	I alt	Heraf kv.		
I alt	459	114	567	133	30/2	36/8
Nr. 1	183	48	248	62	11/1	7/3
Nr. 2	99	25	113	25	3/-	10/3
Nr. 3	54	13	69	13	3/1	2/-
Nr. 4	38	12	49	20	4/-	3/-
Nr. 5	22	5	37	8	3/-	3/-
Nr. 6	13	-	19	2	-	2/1
Nr. 7	9	3	8	1	1/-	1/-
Nr. 8	10	1	6	-	-	2/1
Nr. 9	7	2	7	1	-	-
Nr. 10	8	1	2	-	1/-	-
Nr. 11	4	1	2	-	-	2/-
Nr. 12	7	1	3	-	1/-	1/-
Nr. 13	-	-	3	-	1/-	2/-
Nr. 14	3	1	-	-	-	-
Nr. 16	1	-	-	-	1/-	-
Nr. 18	1	1	-	-	-	1/-
Nr. 21	-	-	-	-	1/-	-
Nr. 27	-	-	1	1	-	-

Tabel 104. **»Sprungne« kandidaters placering på kandidatlisterne – kommunale og amtskommunale valg 1981**

I alt/heraf kvinder	I alt	»Sprungne« kandidater fordelt efter kandidatnummer i forhold til antal valgte							
		Nr. = antal valgte	1 lavere	2 lavere	3 lavere	4 lavere	5 lavere	6 lavere	7 lavere
Kommunale valg 1981	459/114	297/77	90/18	43/11	12/3	11/4	5/1	1/-	-
A Socialdemokratiet	204/44	110/25	47/8	27/6	10/2	7/2	3/1	-	-
B Radikale Venstre	11/4	8/3	3/1	-	-	-	-	-	-
C Konservative Folkeparti	38/11	30/9	6/1	1/1	-	1/-	-	-	-
F Socialistisk Folkeparti	3/1	3/1	-	-	-	-	-	-	-
V Venstre	144/44	97/29	29/8	11/4	1/1	3/2	2/-	1/-	-
Y Venstresocialisterne	2/-	1/-	-	1/-	-	-	-	-	-
Z Fremskridtspartiet	6/2	6/2	-	-	-	-	-	-	-
Andre lister	51/8	42/8	5/-	3/-	1/-	-	-	-	-
Amtskommunale valg 1981	30/6	18/3	7/2	4/1	1/-	-	-	-	-
A Socialdemokratiet	15/2	9/-	4/1	2/1	-	-	-	-	-
C Konservative Folkeparti	1/1	1/1	-	-	-	-	-	-	-
V Venstre	13/2	7/1	3/1	2/-	1/-	-	-	-	-
Z Fremskridtspartiet	1/1	1/1	-	-	-	-	-	-	-
Kommunale valg 1978	567/117	382/81	106/24	40/9	19/2	12/1	5/-	1/-	2/-
Amtskommunale valg 1978	36/4	17/-	10/3	6/-	3/1	-	-	-	-

14 pct., og i 1978: 46, 19, 10, 15 og 10 pct.

Af de 30 overspringere ved de amtskommunale valg i 1981 var med valg i listeorden 37 pct. blevet 1. stedfortræder, 10 pct. 2. stedfortræder, 10 pct. 3. stedfortræder og 43 pct. 4.-21. stedfortræder, mens de tilsvarende procenter i 1978 var: 19, 28, 6 og 47 pct.

Tabel 104 viser listeplaceringerne for de kandidater, der blev "sprungne" ved brud på listeordenen. Da overspringerne er valgte, der på listen har et højere kandidat-nummer end det antal kandidater, listen skal vælge, er "sprungne" kandidater modsvarende ikke-valgte, der har et kandidat-nr., der er lig med eller lavere end det kandidatantal, listen vælger. Således sammenfatter kandidat-nr. = antal valgte: de sprungne kandidater, der er placeret som nr. 1 på kandidatlister, hvor 1 kandidat vælges – sprungne placeret som nr. 2 på kandidatlister, hvor 2 kandidater vælges, osv., mens kandidat-nr. = 1 lavere end antal valgte: sammenfatter sprungne kandidater placeret som nr. 1, 2 og 3 på kandidatlister, hvor henh. 2, 3 og

4 kandidater vælges.

Af de ialt 459 sprungne kandidater ved de kommunale valg i 1981 havde 297 eller 65 pct. et kandidat-nr. = antal valgte, 90 eller 20 pct. et kandidat-nr. = 1 lavere end antal valgte og 43 eller 9 pct. et kandidat-nr. = 2 lavere end antal valgte – eller med andre ord 65 pct. var opstillet på den sidste, 20 pct. på den andensidste og 9 pct. på den trediesidste plads, der ville have givet valg, hvis udvælgelsen var sket i listeorden. Ved vurderingen af disse tal må det tages i betragtning, at i de tilfælde, hvor en liste har mere end 1 overspringer, må det under alle omstændigheder gå ud over andre kandidater end den, der har et kandidat-nr. = antal valgte. De tilsvarende procenter for sprungne kvindelige kandidater var i 1981: 68, 16 og 10 pct.

Ved de amtskommunale valg i 1981 var de tilsvarende procenter for ialt sprungne kandidater: 60, 23 og 13 pct.

Bilagsafdeling

Bilag. Forventet antal udenlandske statsborgere med valgret 17/11 1981 – og deres fordeling på lande og landegrupper

I det sidste halve år før kommunalvalgene den 17/11 1981 var der en betydelig interesse for antallet af udenlandske statsborgere, der ville få valgret ved disse valg, og for deres andel af vælgerbefolkningen i en række kommuner, hvorfor Danmarks Statistik iværksatte en undersøgelse, hvis resultater blev offentliggjort i NYT 1981 nr. 164. Resultaterne medtages her under hensyn til, at de i betydeligt omfang supplerer de endelige tal fra valgdagen – jf. tabel 8 i publikationens afsnit 6 – der kun specificerer på 2 nationalitetsgrupper: Nordiske lande og Andre lande.

Opgørelsen blev gennemført på grundlag af et udtræk fra CPR-statistikbåndet pr. 1/1 1981 af personer uden dansk indfødsret, der var fyldt 17 år og 17/11 1981 – hvis ikke andet skete – ville opfylde betingelsen om fast bopæl her i landet i 3 år. Opgørelsen gav antallet 55515 – som anført i tabellen – som ligger noget for højt, idet der i tiden frem til valgdagen sker reduktioner på grund af først og fremmest naturalisationer og udvandring og i beskedent omfang for dødsfald og mellemkommunale flytninger de sidste 17 dage før valget. På grundlag af publikationen „Befolkningens bevægelser 1981“ kan de to førstnævnte forhold æstimeres til ca. 3500, hvad der giver god overensstemmelse med det i tabel 8 anførte antal på 51900.

Det anførte antal på 55515 er sat i relation til befolkningen over 18 år (18 år og derover) pr. 1/1 1981 – nemlig 3 821 085 ifølge Statistisk Tabelværk 1981 nr. 1 – som et skøn for vælgertallet pr. 17/11 1981. Vælgertallet ifølge valgboøgerne udgør – jf. tabel 3 – 3 815 296, således at skønnet passer ganske pænt.

Imidlertid må man for at nå frem til dette vælgertal, foretage en række positive og negative korrektioner af det ovennævnte befolkningstal, svarende til de befolkningsmæssige forskydninger i den mellemliggende periode. På grundlag af blandt andet „Befolkningens bevægelser 1981“ kan de væsentligste korrektioner æstimeres således: 17-årige pr. 1/1, der er fyldt 18 år på valgdagen + 72000, døde over 18 år i den mellemliggende periode ÷ 49000, ind- og udvandrede over 18 år i den mellemliggende periode + 18000 henh. ÷ 20000, antal udenlandske statsborgere over 18 år, der ikke opfylder bopælsbetingelsen ÷ 19000 samt antal personer over 18 år, der mister stemmeretten ved mellemkommunal flytning de sidste 17 dage før valget ÷ 10000. Vælgertallet bliver således 3 913 000 på grundlag af disse æstimeringer – dvs. beregninger, der bygger på ligelig fordeling af de forskellige hændelser med hensyn til fx årets 365 dage eller de enkelte ældre indenfor aldersgrupper.

For specifikationerne på amtsråds kredse og kommuner har man udover de ovennævnte befolkningsmæssige forskydninger mellemkommunale flytninger i tiden fra 1/1 til 18. -dagen før valget (de mellemkommunale flytninger udgør ca. 180000) og endvidere gælder det, at de forskellige hændelser i høj grad vil være uensartet fordelt.

Andelen af udenlandske statsborgere med valgret udgør i bilagstabellen 1,45 mod i tabel 8 andelen 1,36. Procenten er for alle de anførte områder lavest i tabel 8, men forskellen varierer en del – som man måtte vente – fra område til område.

Forventet antal udenlandske statsborgere med valgret 17/11 1981 – med fordeling på lande og landegrupper

	Tilsammen	Europa						Udenfor Europa		Uoplyst	Folketal over 18 år 1/1 1981	Udenl. statsb. i pct.
		I alt	Norden	EF-lande	Jugoslavien	Tyrkiet	I øvrigt	Pakistan	Andre lande			
Hele landet	55515	43415	14664	13823	4504	7444	2980	2991	9086	23	3821085	1,45
<i>Købh., Fr.-berg</i>	17508	11839	3936	3467	1971	1533	932	1595	4063	11	495753	3,53
<i>Øernes amtsr.-kr.</i>	25743	20849	7166	5718	2248	4310	1407	1345	3542	7	1617337	1,59
Københavns	11657	8714	3175	2409	812	1694	624	943	2000	–	466208	2,50
Frederiksborg	6002	5262	1774	1231	1057	908	292	203	535	2	234249	2,56
Roskilde	2127	1851	571	497	24	605	154	58	218	–	142284	1,49
Vestsjællands	1707	1441	426	326	20	592	77	4	259	3	205022	0,83
Storstrøms	1250	1071	380	333	184	71	103	5	174	–	196256	0,64
Bornholms	186	164	83	71	1	–	9	–	22	–	35438	0,52
Fyns	2814	2346	757	851	150	440	148	132	334	2	337880	0,83
<i>Jyllands amtsr.-kr.</i>	12264	10727	3562	4638	285	1601	641	51	1481	5	1707995	0,72
Sønderjyllands	1970	1833	287	1342	12	92	100	4	133	–	182367	1,08
Ribe	918	789	238	401	8	98	44	6	123	–	153439	0,60
Vejle	1679	1528	427	623	17	364	97	9	142	–	238089	0,71
Ringkøbing	965	876	280	290	21	223	62	6	82	1	186540	0,52
Århus	4426	3719	1278	1240	213	759	229	19	688	–	424117	1,04
Viborg	570	475	189	226	6	15	39	3	91	1	168520	0,34
Nordjyllands	1736	1507	863	516	8	50	70	4	222	3	354923	0,49
Kommuner hvor antallet udgør 2 pct. og derover af folketallet												
København	15417	10432	3401	3026	1798	1391	816	1471	3503	11	420272	3,67
Frederiksberg	2091	1407	535	441	173	142	116	124	560	–	75481	2,77
<i>Københavns amtsr.-kr.</i>												
Albertslund	887	510	132	132	20	194	32	172	205	–	19864	4,47
Brøndby	781	510	146	130	56	127	51	83	188	–	26507	2,95
Dragør	256	235	162	59	2	–	12	2	19	–	9347	2,74
Gentofte	1228	964	500	369	14	14	67	15	249	–	54654	2,25
Gladsaxe	1064	701	271	230	111	25	64	167	196	–	49607	2,14
Herlev	466	398	125	96	94	62	21	20	48	–	20737	2,25
Høje Tåstrup	1078	797	144	157	18	442	36	111	170	–	30220	3,57
Ishøj	974	696	80	121	73	398	24	164	114	–	13799	7,06
Søllerød	696	582	314	213	9	14	32	8	106	–	24008	2,90
Tårnby	634	480	250	129	19	36	46	29	125	–	31524	2,01
Vallensbæk	230	171	48	39	2	70	12	12	47	–	8441	2,72
Værløse	305	256	101	78	53	7	17	12	37	–	12552	2,43
<i>Frederiksborg amtsr.-kr.</i>												
Birkerød	418	346	133	127	20	37	29	24	48	–	15930	2,62
Farum	411	352	96	88	8	139	21	13	46	–	11324	3,63
Fredensb.-Humblebæk	275	228	117	81	–	13	17	8	39	–	12769	2,15
Frederikssund	226	204	47	30	34	83	10	10	12	–	11022	2,05
Frederiksværk	567	488	50	32	391	2	13	72	7	–	12282	4,62
Helsingør	1467	1336	480	229	391	183	53	23	108	–	42284	3,47
Hillerød	532	467	137	90	152	64	24	20	45	–	24504	2,17
Hørsholm	463	400	217	148	4	2	29	2	61	–	15695	2,95
Karlebo	516	444	129	94	7	190	24	5	65	2	11956	4,32
<i>Roskilde amtsr.-kr.</i>												
Solrød	223	191	59	63	–	51	18	2	30	–	11116	2,01
<i>Sønderjyl. amtsr.-kr.</i>												
Bov	210	204	16	185	–	–	3	2	4	–	7298	2,88

